

HET DAMSPEL

OFFICIEEL ORGAAN

:- van den -:

NATIONALEN

DAMBOND

Jaargang 8

1916 - 1917

„HET DAMSPEL”.

MAANDSCHRIFT.

OFFICIËEL ORGAAN VAN DEN NEDERLANDSCHEN DAMBOND.

Hoofd-Redactie: J. DE HAAS, Graaf Florisstraat 15, AMSTERDAM.
C. G. VERVLOET, van Vollenhovenstraat 33, ROTTERDAM.
Probleem Redactie: G. L. GORTMANS, O.Z. Voorburgwal 92, AMSTERDAM.
Kroniek Redactie: I. MIJER, Graaf Florisstraat 15, AMSTERDAM.
Administratie: D. P. v. WAGENINGEN JR., Rodenrijschelaan 7a, ROTTERDAM.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling . . . . f 2.40 per jaar.
Voor leden van den Nederlandschen Dambond - 2.20 per jaar.
Op luxe papier f 0.25 meer per jaar.

INHOUD: Aan onze abonné's. — Partij No. 180. — Nederlandsche Dambond. — Competitie 1915-'16. — Oplossingswedstrijd April 1916—Sept. 1916. — Kampioenschap van Amsterdam. — Probleemwedstrijd voor clubs. — Manoury en zijn werk. V. — De Lokzet. — Kijkjes in de Damclubs. — Aprilmop. — Eindspel No. 50. — Oplossingen en oplossers. — Onze Problemen. — 8 Problemen. — Correspondentie.

Aan onze abonné's.

Ten einde een zoo geregeld en accuraat mogelijke expeditie van ons tijdschrift te bevorderen, verzoeken wij met nadruk ons van elke adresverandering, zoomede van onjuiste adresseering, het niet ontvangen van exemplaren, kortom van alle onregelmatigheden, van welken aard ook, onmiddellijk kennis te geven.

Tevens maken wij onze abonné's er hiermede op attent, dat wij zoo vrij zullen zijn, in het begin van de maand Mei per kwitantie over de abonnementsgelden voor den geheelen jaargang 1916-'17 incl. 7½ cts. voor incassokosten te disponeeren. Om onnoodige correspondentie te vermijden en opdat geen kwitanties onbetaald terug komen, verzoeken wij U dringend er voor te willen zorg dragen, dat bij Uw eventueele afwezigheid, het geld gereed ligt.

Zij, die er de voorkeur aan geven, ons het abonnementsgeld te remitteren, kunnen hiervan dus gedurende de maand April gebruik maken. Nadien wordt het bedrag met de incassokosten verhoogd.

Abonné's, welke hieromtrent bijzondere wenschen hebben kenbaar te maken, verzoeken wij ons hiervan tijdig (vóór 25 April) opgave te doen, terwijl zij, welke dienaangaande aan onze voorgangers vroeger reeds mededeeling deden, beleefd worden verzocht aan ons hun wenschen te herhalen.

DE ADMINISTRATIE.

Partij No. 180,

gespeeld in den competitie-wedstrijd op 1 Febr. 1916, tusschen de heeren
I. PRESBURG met WIT en J. DE HAAS met ZWART.

1. 33—28 17—22
Zwart wil geen regelmatige opening.

2. 28 : 17 11 : 22

3. 31—26

Sterker ware 34—29, gevolgd door 39—33;
het spelen naar den rand is niet sterk.

6—11

4. 37—31 11—17

5. 41—37

Hier dient 31—27 of 32—27 gespeeld;
41—37 is doelloos, belet zichzelf 31—27,
26 : 37.

19—23!

Zwart bezet de sterke velden 22 en 23.

6. 39—33

34—29, om zwart het centrum te betwisten,
ware sterker.

14—19

7. 44—39

Nog steeds is 34—29 sterker.

10—14

Bouwt een soliden centrum-stand.

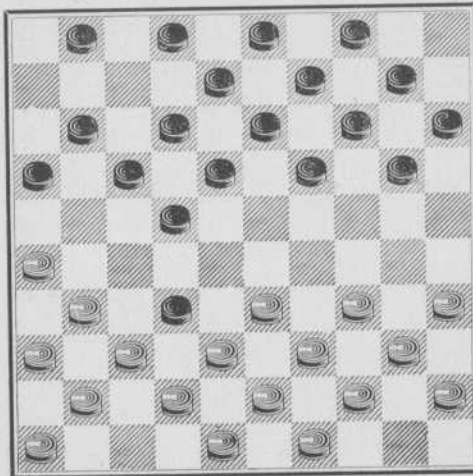
8. 50—44 5—10

9. 47—41

Wit bepaalt zich tot een defensieve
houding.

7—11

10. 32—28 23 : 32

11. 37 : 28 1—6

12. 41—37

31—27 met 26:37 is de aangewezen
voortzetting, om zoo sterk mogelijk cen-
trumspel te krijgen.

19—23

13. 28 : 19 14 : 23!

Zeer sterk, zwart bezet weder het cen-
trum.

14. 46—41?

Zwak, 34—29 is aangewezen, alhoewel
zwart nu reeds voordeel heeft.

23—28!!

Zeer sterk; 31—27 kan nu niet gespeeld
worden, dan volgt:

W. 31—27, 36 : 27 a), 37 : 28 en wint een
Zw. 22 : 31, 28—32, 17—21,
schijf.

a) Op 33 : 22, 18 : 27 kan wit nu niet 37—32
spelen, dan zwart 31—37 met winst.

15. 34—30 20—25

Laat wit maar één zet.

16. 40—34 gedw. 10—14

17. 44—40
30—24 gaf beter spel.

14—19

18. 30—24

De tekstzet is vrijwel gedwongen, doch
niet zwak.

19 : 30

19. 35 : 24 9—14

20. 40—35

Heeft niet veel anders.

4—10

Op 4—9 volgt 24—20, 34—30 en wint.
(Zie diagram volgende pag.)

21. 49—44 16—21!

Zeer sterk, wit kan nog steeds niet
31—27 spelen; 31—27, 38 : 27, 33 : 22

21 : 32, 22 : 31, 18 : 27 met
schijfwinst.

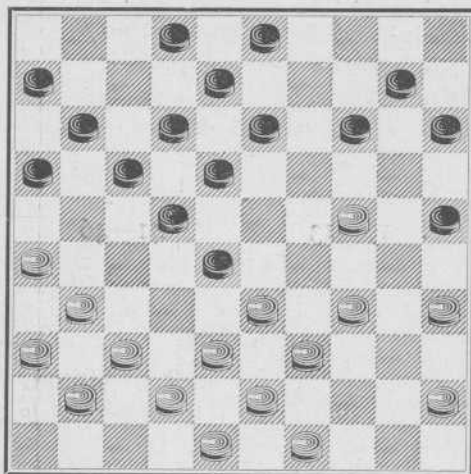
a) Op 36 : 27 volgt 14—20 met winst.

22. 44—40 14—19

23. 34—29?

31—27 enz. was het beste antwoord en
gaf nu geen schijf verlies.

Stand na den 20en zet van zwart.

19 : 30

24. 35 : 24   21—27!!
Wit moet nu altijd een stuk verliezen.

25. 40—34
Gedwongen.

11—16

45—40
eenige.

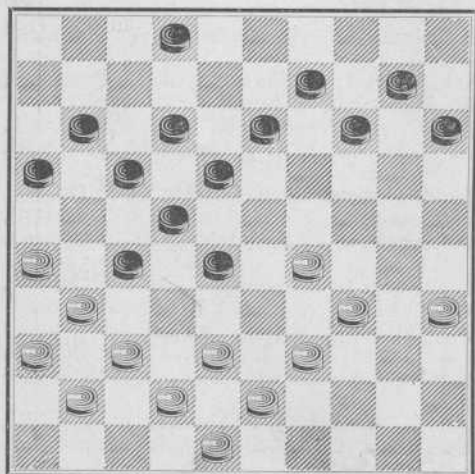
6—11

27. 40—35   3—9
En wit moet nu een stuk offeren.

28. 24—19   13 : 24

29. 29 : 20   25 : 14

30. 33—29   8—13

31. 34—30

Speelt op een aardig valletje; speelt zw. nu 28—32 dan volgt:

W.   37 : 28, 31 : 22, 26—21, 43—39
Zw. 28—32, 22 : 44, 18 : 27, 17 : 26, 44 : 24.
en 30 : 6.

2—7

Doorziet wit's booze plannen.

32. 39—33

Tracht uit de beklemming te komen.

28 : 39

33. 43 : 34

13—19

34. 48—43

37—32 was iets sterker, alhoewel de stand verloren is.

19—23

35. 43—39

9—13

36. 37—32

14—19

37. 32 : 21

16 : 27

38. 41—37

23—28

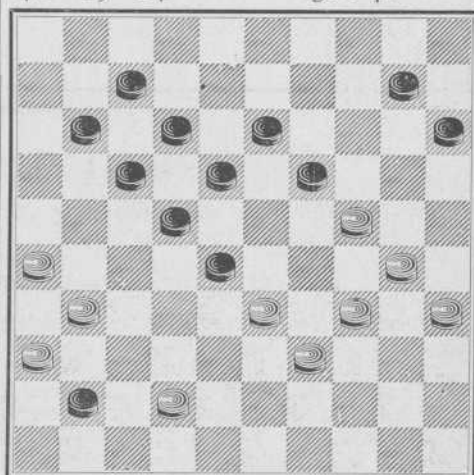
39. 38—33

27—32!

Forceert het spel.

40. 29—24

32 : 41

41. 36 : 47

28—32

42. 42—38

Een blunder, hoewel het spel toch verloren is.

32 : 43

43. 39 : 48

22—28

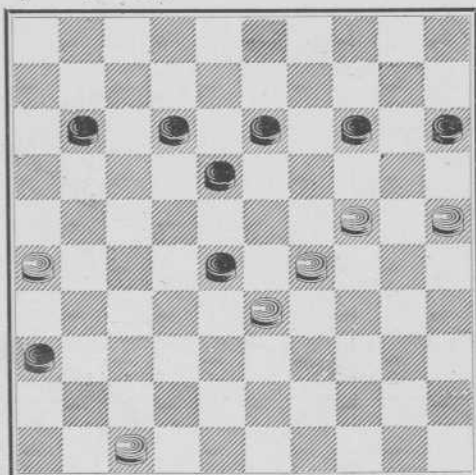
44. 33 : 22

18 : 36

45. 34—29

Speelt wederom op een valletje met 26—21, 29—23 en 24—20.

		10—14
	Ontneemt wit de laatste hoop.	
46.	48—43	
	Wit speelt door tot „the bitter end”.	
		12—18
47.	43—38	7—12
48.	30—25	19 : 30
49.	35 : 24	17—22
50.	38—33	22—28

51.	33 : 22	18 : 27
52.	29—23	11—17
53.	47—42	36—41
54.	42—38	13—18
	Op 41—46 volgt 25—20 met remise.	
55.	25—20	14 : 25!
56.	24—19	18 : 29
57.	19—13	41—46

Wit geeft op.

Analyse

M. KOPERBERG
B. SPRINGER JR.

AMSTERDAM.

Nederlandsche Dambond.

AMSTERDAM. De damvereeniging „D.O.S.” is thans gevestigd in Café „Hollandia”, Plantage-Middellaan, hoek Parklaan.

Competitie 1915-'16.

Afdeeling Noord. Hoofdklasse. Dinsdag 1 Februari te Amsterdam: „van Embden” wint van „V.A.D.” met 11—9.

„van Embden”: I. Presburg 0, J. Waaker 2, J. Swart 1, A. Simons 1, A. D. Querido 1, W. Lisser 0, H. Koperberg 2, L. de Beer 1, W. Pieksma 2, S. Serlui 1. Totaal 11.

„V.A.D.”: J. de Haas 2, Ph. L. Battefeld 0, A. C. van Wageningen 1, M. ten Brink 1, I. Mijer 1, A. van 't Schip 2, G. C. Wiseman 0, J. H. Vos 1, H. J. Hanewald 0, S. v. d. Meer Jr. 1. Totaal 9.

Zondag 13 Februari te Amsterdam: „Constant” wint van „van Embden” met 11—9.

„Constant”: Henri J. v. d. Broek 1, J. P. Huibers 0, A. K. W. Damme 2, L. Boas 2, S. Kan 1, N. de Haas Jr. 0, J. J. de Boer 0, D. Rijneke 2, P. Smaal Jr. 2, P. Smaal Sr. 1. Totaal 11.

„van Embden”: I. Presburg 1, J. Waaker 2, J. Swart 0, A. Simons 0, A. D. Querido 1, H. Koperberg 2, W. Lisser 2, L. de Beer 0, W. Pieksma 0, S. Serlui 1. Totaal 9.

Zondag 27 Februari te Rotterdam: „V.A.D.” wint van „Constant” met 12—8.

„V.A.D.”: J. de Haas 2, Ph. L. Battefeld 1, A. C. van Wageningen 1, M. ten Brink 2, I. Mijer 1, A. van 't Schip 1, G. C. Wiseman 1, H. J. Hanewald 2, D. P. van Wageningen Jr. 1, G. L. Gortmans 0. Totaal 12.

„Constant”: G. Woudenberg 0, Henri J. v. d. Broek 1, J. P. Huibers 1, A. K. W. Damme 0, L. Boas 1, N. de Haas Jr. 1, J. J. de Boer 1, D. Rijneke Wzn. 0, P. Smaal Jr. 1, P. Smaal Sr. 2. Totaal 8.

Tweede klasse. Donderdag 3 Februari te Haarlem: „D.O.S.” wint van damclub „Haarlem” met 11—9.

„D.O.S.”: M. Koperberg 1, B. Springer Jr. 1, J. Groenteman Sr. 2, J. Groenteman Jr. 1, L. Prijs 2, I. Ereira 2, J. Pinto 0, J. Ereira 0, S. Ereira 2, I. Sjouwerman 0. Totaal 11.

„Haarlem”: W. Stroo 1, C. F. Visse 1, W. v. Daalen 0, E. Strietman 1, H. E. Lantinga 0, W. C. Groenings 0, R. C. Broekmeijer 2, H. A. van Abs 2, D. A. van Abs 0, Mej. Z. Lantinga 2. Totaal 9.

Dinsdag 8 Februari te Amsterdam: „van Embden” wint van „D.O.S.” met 12—8.

„van Embden”: L. de Beer 1, S. Serlui 0, A. van der Heide 2, S. Abram 1, A. A. Sniijders 1, W. Assou 2, S. Gobets 1, M. Boom 1, I. Hendrix 1, J. H. Speijer 2. Totaal 12.

„D.O.S.”: M. Koperberg 1, B. Springer Jr. 2, J. Groenteman Sr. 0, J. Groenteman Jr. 1, L. Prijs 1, I. Ereira 0, J. Pinto 1, J. Ereira 1, S. Ereira 1, L. Onderwijzer 0. Totaal 8.

Dinsdag 8 Februari te Amsterdam: „V.A.D.” wint van damclub „Haarlem” met 11—9.

„V.A.D.”: S. van der Meer Jr. 0, G. L. Gortmans 2, A. Visser 1, S. de Jong 2, B. Kats 1, H. de Jongh 2, R. Gobets 1, J. Kok 0, I. Sweid 1, H. Kuiters 1. Totaal 11.

„Haarlem”: W. Stroo 2, C. F. Visse 0, A. M. Berghuijs 1, E. Strietman 0, H. E. Lantinga 1, W. C. Groenings 0, R. C. Broekmeijer 1, H. A. van Abs 2, D. A. van Abs 1, Mej. Z. Lantinga 1. Totaal 9.

Donderdag 10 Februari te Haarlem: Damclub „Haarlem” wint van „Jozef Blankenaar” met 11—9.

„Haarlem”: W. Stroo 2, C. F. Visse 1, W. van Daalen 1, A. M. Berghuijs 0, E. Strietman 1, H. E. Lantinga 0, W. C. Groenings 0, R. C. Broekmeijer 2, H. A. van Abs 2, D. A. van Abs 2. Totaal 11.

„Jozef Blankenaar”: F. D. Beekman Jr. 0, J. Meester 1, J. C. Koomen 1, Ch. Markus 2, P. Spaander 1, J. Zeeman 2, W. Denijs 2, W. Goezinnen 0, J. W. Bauer 0, P. L. Langeberg 0. Totaal 9.

Dinsdag 15 Februari te Amsterdam: „D.O.S.” wint van „V.A.D.” met 13—7.

„D.O.S.”: M. Koperberg 0, B. Springer Jr. 2, J. Groenteman Jr. 1, L. Prijs 2, I. Ereira 2, J. Pinto 2, J. Ereira 0, S. Ereira 1, I. Sjouwerman 1, L. Onderwijzer 2. Totaal 13.

„V.A.D.”: D. P. v. Wageningen Jr. 2, S. v. d. Meer Jr. 0, G. L. Gortmans 1, A. Visser 0, S. de Jong 0, B. Kats 0, S. Lek 2, R. Gobets 1, J. Kok 1, I. Sweijd 0. Totaal 7.

Dinsdag 15 Februari te Amsterdam: „van Embden” wint van „Jozef Blankenaar” met 15—5.

„van Embden”: L. de Beer 1, S. Serlui 1, A. van der Heide 2, A. A. Sniijders 1, W. Assou 1, S. Gobets 2, M. Boom 1, I. Hendrix 2, J. H. Speijer 2, D. S. Nerden 2. Totaal 15.

„Jozef Blankenaar”: F. D. Beekman Jr. 1, J. Meester 1, J. C. Koomen 0, Ch. Markus 1, M. Sturhoofd 1, J. Zeeman 0, W. Denijs 1, W. Goezinnen 0, J. W. Bauer 0, J. W. Kouw 0. Totaal 5.

Woensdag 16 Februari te Amsterdam: „D.O.S.” wint van „Gez. Samenzijn” met 16—4.

„D.O.S.”: M. Koperberg 2, B. Springer Jr. 1, J. Groenteman Sr. 2, J. Groenteman Jr. 2, L. Prijs 1, I. Ereira 0, J. Pinto 2, J. Ereira 2, S. Ereira 2, I. Sjouwerman 2. Totaal 16.

„Gez. Samenzijn”: N. N. 0, C. J. Lichtenberg 1, C. de Goeij 0, B. Rustenburg 0, G. Bout 1, R. Nolthuis 2, J. Kuipers 0, H. B. Rugenbrink 0, G. Th. van Veen 0, J. Adams 0. Totaal 4.

Donderdag 17 Februari te Haarlem: „van Embden” wint van damclub „Haarlem” met 12—8.

„van Embden”: L. de Beer 0, S. Serlui 1, A. van der Heide 1, A. A. Sniijders 0, W. Assou 1, S. Gobets 1, M. Boom 2, I. Hendrix 2, J. H. Speijer 2, H. Vos 2. Totaal 12.

„Haarlem”: W. Stroo 2, C. F. Visse 1, W. van Daalen 1, A. M. Berghuijs 2, E. Strietman 1, H. E. Lantinga 1, W. C. Groenings 0, R. C. Broekmeijer 0, H. A. van Abs 0, D. A. van Abs 0. Totaal 8.

Zondag 20 Februari te Haarlem: „Haarlemsche Damclub” wint van „D.O.S.” met 11—9.

„Haarlemsche Damclub”: J. H. Blom 1, P. J. Eijpe 0, H. W. Zitman 2, W. B. J. Pijp-pijn 0, J. Mulder 0, A. Slinger 2, H. M. Jansen 2, J. Lijcklama 2, J. van Looij 1, J. W. v. Dartelen 1. Totaal 11.

„D.O.S.”: M. Koperberg 1, B. Springer Jr. 2, J. Groenteman Sr. 0, J. Groenteman Jr. 2, J. Pinto 2, J. Ereira 0, S. Ereira 0, I. Sjouwerman 0, L. Onderwijzer 1, S. Slier 1. Totaal 9.

Woensdag 23 Februari te Amsterdam: „Gez. Samenzijn” wint van damclub „Haarlem” met 13—7.

„Gez. Samenzijn”: E. C. Lichtenberg 1, C. J. Lichtenberg 2, C. de Goeij 1, B. Rustenburg 1, R. Nolthuis 2, J. Kuipers 1, G. Smit 2, L. Schröder 0, Chr. Schröder 1, J. R. Venekamp 2. Totaal 13.

„Haarlem”: W. Stroo 1, C. F. Visse 0, A. M. Berghuijs 1, E. Strietman 1, H. E. Lantinga 0, W. C. Groenings 1, R. C. Broekmeijer 0, H. A. van Abs 2, D. A. van Abs 1, Mej. Z. Lantinga. Totaal 7.

Maandag 28 Februari te Amsterdam: „Gez. Samen zijn” wint van „Jozef Blankenaar” met 12—8.

„Gez. Samen zijn”: C. J. Lichtenberg 2, C. de Goeij 1, B. Rustenburg 2, H. Adema 0, R. Nolthuis 0, J. Kuipers 0, C. Schröder 1, H. B. Rugenbrink 2, J. R. Venekamp 2, D. Cremer 2. Totaal 12.

„Jozef Blankenaar”: F. D. Beekman Jr. 0, J. Meester 1, C. D. Holleman 0, J. C. Koomen 2, C. Markus 2, M. Sturhoofd 2, P. Spaander 1, J. Zeeman 0, W. Denijs 0, W. Goezinnen 0. Totaal 8.

Dinsdag 29 Februari te Haarlem: „Haarlemsche Damclub” wint van „V.A.D.” met 12—8.

„Haarlemsche Damclub”: P. J. Eijpe 1, A. Zijlstra 1, H. W. Zitman 1, J. Mulder 0, A. Slinger 0, H. M. Jansen 1, J. Lijcklama 2, J. van Looij 2, J. W. van Dartelen 2, P. J. van Dartelen 2. Totaal 12.

„V.A.D.”: D. P. v. Wageningen Jr. 1, S. v. d. Meer Jr. 1, G. L. Gortmans 1, A. Visser 2, S. de Jong 2, B. Kats 1, H. de Jongh 0, R. Gobets 0, J. Kok 0, I. Sweijd 0. Totaal 8.

Maandag 1 Maart te Amsterdam: „van Embden”—„Gez. Samen zijn” 10—10.

„van Embden”: L. de Beer 1, S. Serlui 1, A. v. d. Heide 1, S. Abram 1, W. Assou 2, S. Gobets 1, M. Boom 1, I. Hendrix 2, J. H. Speijer 0, D. S. Nerden 0. Totaal 10.

„Gez. Samen zijn”: E. C. Lichtenberg 1, C. J. Lichtenberg 1, C. de Goeij 1, B. Rustenburg 1, G. Bout 0, H. Adema 1, R. Nolthuis 1, J. Kuipers 0, H. B. Rugenbrink 2, J. R. Venekamp 2. Totaal 10.

Maandag 6 Maart te Amsterdam: „Jozef Blankenaar”—„D.O.S.” 10—10.

„Jozef Blankenaar”: F. D. Beekman Jr. 0, J. Meester 1, C. D. Holleman 0, J. C. Koomen 2, Chr. Markus 2, M. Sturhoofd 2, J. Zeeman 1, W. Goezinnen 1, J. W. Bauer 0, J. N. Kouw 1. Totaal 10.

„D.O.S.”: M. Koperberg 2, B. Springer Jr. 1, J. Groenteman Jr. 2, L. Pries 0, I. Ereira 0, J. Pinto 0, J. Ereira 1, S. Ereira 1, I. Sjouwerman 2, L. Onderwijzer 1. Totaal 10.

Dinsdag 7 Maart te Amsterdam: „van Embden” wint van „Haarlemsche Damclub” met 11—9.

„van Embden”: L. de Beer 1, W. Pieksma 2, S. Serlui 0, A. v. d. Heide 1, S. Abram 1, W. Assou 0, S. Gobets 2, M. Boom 1, I. Hendrix 1, J. H. Speijer 2. Totaal 11.

„Haarlemsche Damclub”: J. H. Blom 1, P. J. Eijpe 0, A. Zijlstra 2, H. W. Zitman 1, W. B. J. Pippijn 1, J. Mulder 2, N. N. 0, J. Lijcklama 1, J. van Looij 1, J. W. van Dartelen 0. Totaal 9.

Woensdag 8 Maart te Amsterdam: „Gez. Samen zijn” wint van „V.A.D.” met 15—5.

„Gez. Samen zijn”: E. C. Lichtenberg 0, C. J. Lichtenberg 2, C. de Goeij 2, B. Rustenburg 2, G. Bout 2, H. Adema 0, R. Nolthuis 2, J. Kuipers 1, H. B. Rugenbrink 2, J. R. Venekamp 2. Totaal 15.

„V.A.D.”: S. v. d. Meer Jr. 2, G. L. Gortmans 0, A. Visser 0, S. de Jong 0, (bord 5 niet bezet) 0, H. de Jongh 2, R. Gobets 0, I. Sweijd 1, H. Kuiters 0, S. v. d. Meer Sr. 0. Totaal 5.

Maandag 13 Maart te Amsterdam: „Haarlemsche Damclub”—„Jozef Blankenaar” 10—10.

„Haarlemsche Damclub”: W. B. J. Pippijn 0, J. Mulder 1, N. N. 1, H. M. Jansen 2, J. Lijcklama 0, J. W. v. Dartelen 2, C. Serodini 1, J. Jacobson Azn. 0, D. van Tuijl 1, P. J. van Dartelen 2. Totaal 10.

„Jozef Blankenaar”: F. D. Beekman Jr. 2, J. Meester 1, C. D. Holleman 1, J. C. Koomen 0, Ch. Markus 2, M. Sturhoofd 0, P. Spaander 1, J. Zeeman 2, W. Goezinnen 1, J. W. Bauer 0. Totaal 10.

Dinsdag 14 Maart te Haarlem: „Gez. Samen zijn” wint van „Haarlemsche Damclub” 13—7.

„Gez. Samen zijn”: E. C. Lichtenberg 1, C. J. Lichtenberg 1, C. de Goeij 1, B. Rustenburg 1, G. Bout 2, R. Nolthuis 1, J. Kuipers 1, L. Schröder 1, H. B. Rugenbrink 2, J. R. Venekamp 2. Totaal 13.

„Haarlemsche Damclub”: J. H. Blom 1, P. J. Eijpe 1, N. N. 1, W. B. J. Pippijn 1, J. Mulder 0, Dammer 1, H. M. Jansen 1, J. Lijcklama 1, J. W. v. Dartelen 0, C. Serodini 0. Totaal 7.

Dinsdag 14 Maart te Amsterdam: „V.A.D.”—„van Embden” 10—10.

„V.A.D.”: D. P. v. Wageningen Jr. 0, S. v. d. Meer Jr. 1, G. L. Gortmans 1, A. Visser 2, S. de Jong 2, S. Lek 1, H. de Jongh 1, R. Gobets 2, H. Kuiters 0, H. A. J. de Grebber 0. Totaal 10.

„van Embden”: L. de Beer 2, W. Pieksma 1, S. Serlui 1, A. v. d. Heide 0, S. Abram 0, W. Assou 1, S. Gobets 1, M. Boom 0, I. Hendrix 2, J. H. Speijer 2. Totaal 10.

Maandag 20 Maart te Haarlem: „Haarlemsche Damclub” wint van damclub „Haarlem” met 16—4.

„Haarlemsche Damclub”: J. H. Blom 1, P. J. Eijpe 2, A. Zijlstra 2, H. W. Zitman 0, W. B. J. Pippijn 2, A. Slinger 2, T. Th. Timmer 2, H. M. Jansen 1, J. Lijcklama 2, J. W. van Dartelen 2. Totaal 16.

„Haarlem”: W. Stroo 1, W. v. Daalen 0, (bord 3 niet bezet) 0, E. Strietman 2, H. E. Lantinga 0, W. C. Groenings 0, R. C. Broekmeijer 0, H. A. van Abs 1, D. A. van Abs 0, Mej. Z. Lantinga 0. Totaal 4.

Dinsdag 21 Maart te Amsterdam: „V.A.D.” wint van „Jozef Blankenaar” met voorloopige uitslag 15—3.

„V.A.D.”: S. v. d. Meer Jr. 2, G. L. Gortmans 0, A. Visser 2, S. de Jong 2, B. Kats 2, S. Lek 2, H. de Jongh 2, R. Gobets 1, I. Swijd —, H. Kuiters 2. Totaal 15.

„Jozef Blankenaar”: F. D. Beekman Jr. 0, J. Meester 2, C. D. Holleman 0, Ch. Markus 0, M. Sturhoofd 0, J. Zeeman 0, W. Goezinnen 0, J. W. Bauer 1, J. W. Kouw —, H. B. v. Veen 0. Totaal 3.

Derde klasse. Zondag 5 Maart te Amsterdam: „Dammen is Denken”—„van Embden” 10—10.

„Dammen is Denken”: J. v. Rooij 1, P. G. v. Hout 2, H. Blokdijk 0, B. Verhagen 0, W. Dinkgreve 1, B. van 't Root 1, G. Kerlen 2, G. K. Doek 1, J. G. Smits 0, B. van Langen Hermans 2. Totaal 10.

„van Embden”: S. Gobets 1, M. Boom 0, J. H. Speijer 2, D. S. Nerden 2, A. J. Bartels 1, I. Heertje 1, S. Wijnberg 0, E. Wagenaar 1, J. Polak 2, H. Zwarts 0. Totaal 10.

Dinsdag 7 Maart te Amsterdam: „van Embden” wint van „Haarlemsche Damclub” met 11—9.

„van Embden”: D. S. Nerden 1, A. A. J. Bartels 2, H. Vos 2, J. Zomerplaag 0, I. Heertje 2, S. Wijnberg 2, J. Polak 0, I. Barend 0, M. B. Worms 0, L. Swaab 2. Totaal 11.

„Haarlemsche Damclub”: C. Serodini 1, F. Huijckman 0, P. Ottolini 0, W. J. A. Matla 2, J. Jacobson 0, P. Mollema 0, D. van Tuijl 2, W. J. Teunisse 2, P. J. v. Dartelen 2, G. Ottolini 0. Totaal 9.

Zondag 12 Maart te Haarlem: „Haarlemsche Damclub”—„Dammen is Denken” 10—10.

„Haarlemsche Damclub”: N. N. 1, H. M. Jansen 2, J. Lijcklama 0, J. v. Looij 0, J. M. v. Dartelen 2, C. Serodoni 2, W. J. A. Matla 2, P. Mollema 0, D. v. Tuijl 1, W. J. Teunisse 0. Totaal 10.

„Dammen is Denken”: J. v. Rooij 1, P. G. v. Hout 0, H. Blokdijk 2, B. Verhagen 2, W. Dinkgreve 0, B. von 't Root 0, G. Kerlen 0, H. W. Butte 2, G. K. Doek 1, J. G. Smits 2. Totaal 10.

De wedstrijden voor de tweede en derde klasse der afdeling Noord zijn hiermede afgelopen. De uitslag is de volgende:

Tweede klasse :

	Winstpunten	Partijen.
	Wedstrijden.	
1. „Van Embden”	10	70
2. „Gezellig Samenzijn”	9	67
3. „D.O.S.”	7	67
4. „Haarlemsche Damclub”	7	65
5. „V.A.D.”	5	56
6. „Damclub Haarlem”	2	48
7. „Jozef Blankenaar”	2	45

Derde klasse :

1. „Van Embden”	3	21
2. „Dammen is Denken”	2	20
3. „Haarlemsche Damclub”	1	19

Opllossingswedstrijd April 1916 – Sept. 1916.

Wij maken de lezers er op attent, dat met de vraagstukken in dit nummer de nieuwe opllossingswedstrijd begint, welke 6 maanden zal duren.

Nieuwe deelnemers gelieven aan te geven in welke klasse zij wenschen mede te dingen.

Wij raden ieder aan deel te nemen, speciaal om de prachtige vraagstukken van Blankenaar, vraagstukken aan de practijk ontleend, alsmede andere stellingen van hoog aangeschreven problemisten.

Kampioenschap van Amsterdam.

Hoewel de oorlogstoestand, die bijna overal zijn ongunstigen stempel op drukt, voortduurt, besloot bovengenoemde bond, desondanks, weder een wedstrijd in vier klassen uit te schrijven.

Deze wedstrijd stond voor ieder open en ondervond dan ook zeer veel belangstelling.

In de hoofdklasse werd een rondtoernooi gespeeld om het kampioenschap van Amsterdam, waaraan 10 leden van „van Embden” en 2 van „Gezellig Samen zijn” deelnamen. Een der leden van „van Embden” moest zich wegens sterfgeval terugtrekken.

Na een geweldigen kamp kwamen de heeren I. Presburg, H. Koperberg, J. Waaker en J. Swart gelijk aan, ieder met 12 punten, zoodat tusschen deze spelers opnieuw de strijd moest beginnen.

In dezen vierkamp behaalde de heer I. Presburg 4 punten, de heeren H. Koperberg en J. Waaker ieder drie en de heer J. Swart 2 punten, zoodat de heer I. Presburg den titel van „Kampioen van Amsterdam” verworven heeft, terwijl de heeren Koperberg en Waaker besloten den 2en en 3en prijs samen te deelen.

Onderstaande tabel geeft een volledig overzicht van den uitslag.

Wedstrijd om het Kampioenschap van Amsterdam 1915—'16.	I. Presburg	A. D. Querido	A. v. d. Heide	J. Swart	H. Simons	H. Koperberg	L. de Beer	J. Waaker	C. de Goey	S. Serlui	C. J. Lochtenberg	TOTAAL
I. Presburg . . .	—	1	2	1	0	1	2	1	1	2	1	12
A. D. Querido . .	1	—	0	2	0	1	0	1	2	2	1	10
A. v. d. Heide . .	0	2	—	0	1	1	0	1	1	0	2	8
J. Swart	1	0	2	—	2	2	1	1	1	0	2	12
H. Simons	2	2	1	0	—	0	2	0	2	1	1	11
H. Koperberg . .	1	1	1	0	2	—	2	1	2	1	1	12
L. de Beer	0	2	2	1	0	0	—	0	2	2	1	10
J. Waaker	1	1	1	1	2	1	2	—	1	1	1	12
C. de Goey	1	0	0	1	0	0	0	1	—	0	0	3
S. Serlui	0	0	2	2	1	1	0	1	2	—	2	11
C. J. Lochtenberg .	1	1	1	0	1	1	1	1	2	0	—	9

Voor de andere klassen luiden de uitslagen als volgt:

1e klasse: Groep A, 6 deelnemers: 1e prijs L. Prijs (D.O.S.) met 9 punten; 2e prijs M. Sturhoofd met 7 punten.

Groep B, 6 deelnemers: 1e prijs M. Wijnberg met 7 punten; 2e prijs J. H. Speijer (v. Embden) na loting met de heeren R. Nolthuis (Gez. Samen zijn) en F. D. Beekman Jr. (Joz. Blankenaar); deze heeren behaalden ieder 5 punten.

Groep C, 4 deelnemers: 1e prijs S. Gobets (v. Embden) met 4 punten.

2e klasse: Groep A, 6 deelnemers: 1e prijs G. Scheffer met 8 punten; 2e prijs J. Zomerplaag (v. Embden) met 7 punten.

Groep B, 6 deelnemers: 1e prijs A. J. Bartels (v. Embden) met 10 punten; 2e prijs I. E. Vleeschdrager (v. Embden) met 8 punten.

3e klasse: Groep A, 7 deelnemers: 1e prijs H. Zwarts (v. Embden) met 11 punten; 2e prijs J. Barend (v. Embden) met 7 punten.

Groep B, 7 deelnemers: 1e prijs S. Agsteribbe met 10 punten; 2e prijs W. Goezinnen (Joz. Blankenaar) met 8 punten.

Tot sluiting der wedstrijden werd door den heer J. Schröder een simultaan-séance gegeven op Woensdag 2 Februari, waaraan door 24 personen werd deelgenomen. Door den simultaanspeler werden 18 partijen gewonnen, 5 verloren en 1 remise gemaakt.

Tevens werd op dien avond door den voorzitter van den bond de prijzen uitgereikt. In een gloedvolle rede drong de heer Schröder er op aan, dat de Amsterdamsche clubs zich bij den Bond zouden aansluiten, teneinde door samenwerking het damspel tot hooger bloei te brengen.

De Amsterdamsche Dambond kan met voldoening op deze wedstrijden terugzien, zoowel om het gunstig verloop als om de propagandistische kracht, welke zij voor ons spel geweest zijn.

De heeren Schröder, Nolthuis en Zomerplaaag verdienen een bijzondere hulde voor de wijze, waarop zij dezen wedstrijd geleid hebben.

H. BLOKDIJK.

Probleemwedstrijd voor clubs.

Wij hebben dezen wedstrijd met een maand verlengd, zoodat hij thans eindigt op 1 Mei. Zendingen zien wij alsnog tegemoet.

Manoury en zijn werk.

V.

Zeer interessant!

Een der hoofdofficieren van den Regent, bekwaam in het oude Fransche damspel, speelde het gewoonlijk in het koninklijk paleis in zijn appartement, met een vreemdeling van gelijke kracht, een zeer bereisd man. Men weet niet of hij inderdaad uit Polen kwam of dat hij zijn naam dankte aan zijn wijze van doen, doch men kende hem alleen als „*de Pool*”.

Op zekeren dag, dat genoemde officier en de Pool weer damden, deed zich in hun partij een stand voor, die den officier aanleiding gaf tot een opmerking.

Hij maakte den vreemdeling op een mooien slagzet attent, welke alleén mogelijk was, *als men ook achteruitslaan mocht slaan*. In het oude Fransche spel mocht men niet achteruitslaan. Nadat de Pool geruimen tijd den stand had bestudeerd en veel had gecombineerd, bemerkte hij op z'n beurt, dat een nóg mooiere slag mogelijk was, *indien het dambord 10 lijnen had inplaats van 8* en op iedere lijn 5 ruiten bespeeld konden worden inplaats van 4. De daad bij het woord voegende teekende hij dadelijk op een stuk papier het dambord, dat hij voor de uitvoering van den slag noodig had.

Voor het oogenblik bleef het daarbij, doch veertien dagen later kwam de Pool in het koninklijke paleis terug. Hij werd gevolgd door een knecht, die een dambond bij zich had, dat er uitzag als het bord, dat hij tevoren geteekend had met 40 schijven. Hij, de Pool, legde den officier tegelijkertijd het speelplan voor, dat hij voor den gang van het nieuwe spel ontworpen had, benevens de spelregels. Verscheidene bijeenkomsten werden besteed aan het bestudeeren, arrangeeren en beproeven van het nieuwe spel en als resultaat van dat werken werd het spel geboren, dat wij heden ten dage beoefenen!

In het eerst was dit spel slechts bekend bij de ontwerpers en hunne vrienden. Eenige jaren daarna werd het pas bij het publiek bekend onder

den titel „het Poolsche damspel“; zonder twijfel zoo genoemd naar den vreemdeling, die voor een Pool doorging en aan wien de hoofd-officier van den Regent de eer wilde geven van het ontwerp.

Natuurlijk zou men gaarne willen, dat deze feiten nog door andere bewijzen gestaafd werden dan door de notities van Laclef hoe aannemelijk deze ook zijn. Men zou met des te meer kracht kunnen baseeren op deze feiten, die overigens in den grond zeer wel mogelijk en zeer waarschijnlijk zijn. Het zou ook wel aangenaam geweest zijn als Laclef had verteld, van wien hij die mededeelingen had; hetzij hij den naam van den officier of dien van den Pool genoemd had of dat tenminste maar één van de tijdgenooten, die ik raadpleegde, zich iets herinnerde. (Manoury voelt hier blijkbaar ook, dat de waarde van al deze interessante verhalen door het noemen van namen belangrijk zou stijgen. RED.)

Ofschoon de notitie van Laclef het eenige bewijs is, waarop men steunen kan, zijn er voor mij zoovele redenen om dit bewijs als deugdelijk te accepteren, dat men als oorsprong van het Poolsche damspel gerust kan aannemen, wat Laclef ons in zijn notitie daarover vertelt.

Vooreerst kan men niet ontkennen, dat de grootste waarschijnlijkheid in haar voordeel is en moet men niet veronderstellen, dat deze jonge man die louter voor eigen voldoening overal inlichtingen inwon en zijn bevindingen boekstaafde, zichzelf voor den gek heeft willen houden. Er is zelfs alle reden om te gelooven, dat eenige van zijn latere notities voorgaanden hebben opgehelderd door het noemen van personen of de getuigen, want hij noteerde gedurig. Eenigen tijd nadat de heer . . . van de notities kennis genomen had, vertrok Laclef naar de eilanden, waar hij zich vestigde en eenige jaren daarna stierf. Hij had een zeer zwak lichaamsgestel. Een zijner volle neven met wien de heer . . . vaak samenkomt en wien hij verzocht had bij de familie te informeeren of zij bij den dood van Laclef niets gevonden hadden van de notities, had meegedeeld, dat men niet wist wat er van dit alles geworden was. Waarschijnlijk hadden die notities, die voor ons zoo kostbaar zijn, niet deze waarde voor hen, die inventariseerden. Misschien hebben zij er wel niets van begrepen en zonder twijfel heeft men zich voor dit deel van de erfenis niet het meest geïnteresseerd.

Hoe het ook zij, de details van de aantekeningen, die wij hebben, kloppen volmaakt met hetgeen ik zelf heb verzameld en komen eveneens overeen zoowel met de beweringen van den heer de la Condamine, die ze schijnbaar te niet doen, als met het denkbeeld, dat bij mij rijpte over Tavernier en over den jongen Turk, waarvan ik hiervoor sprak.

Inderdaad kon koning Stanislas met reden tot de la Condamine zeggen, dat het Poolsche damspel in Polen slechts bekend was als het *Fransche damspel* en kon hij er uit besluiten, dat het in Frankrijk bekend was vóór dat men het in Polen kende, zonder dat men argumenten hierin kon vinden tegen de notities van Laclef, want het wekt geen verwondering, dat het 't eerst in Frankrijk bekend was, omdat het daar werd uitgevonden en het wekt evenmin verwondering, dat men het *Poolsch Damspel* noemde wijl het een Pool heeft uitgevonden. Ten slotte zal men zich evenmin er over verwonderen, dat het spel, uitgevonden door een Pool, niet onmiddellijk in Polen bekend was, want de Pool zal het zich wel niet tot plicht gerekend hebben zijn reis te onderbreken en naar Polen terug te keeren, expresselijk voor de bekendmaking van dit spel in zijn vaderland.

De spelers, die ik geraadpleegd heb, geven 1727 aan als het tijdstip waarop

het Poolsche spel in Frankrijk zijn intrede deed en hoewel Laclef teruggaat tot aan het Regenten tijdperk is dit toch niet tegenstrijdig, integendeel komen die inlichtingen met elkaar overeen, omdat Laclef nog mededeelt, dat het spel eerst bij het publiek ingang vond „*eenige jaren*” na het gebeurde in het koninklijk paleis. De regent stierf in December 1723 en het spel begon publiek eigendom te worden in 1727, zoodat er tusschen de uitvinding en het publiek worden van het spel een tijdsruimte van drie tot vier jaren ligt, wat zeer goed overeen te brengen is met Laclef's notitie van „*eenige jaren*”. Het doet ook niets af aan de notities van Laclef, of Tavernier, die dit spel het eerst speelde op het plein Dauphine en de jonge Turk, die ik het in mijn koffiehuis zag spelen, het spel al of niet in Parijs geleerd hebben, daar in de 3 of 4 jaren, die er tusschen de uitvinding en bekendmaking in Parijs verliepen, het niet ongewoon zou zijn geweest als de vrienden van den officier van den Regent, die er al dadelijk kennis van droegen, het in verschillende landen zouden hebben laten zien aan hun vrienden, die het op hun beurt weer hielpen verbreiden.

Verder zie ik nog overeenkomst in de notities van Laclef en de bewering van den speler, die den heer de la Condamine mededeelde, dat hij het spel in Londen heeft zien spelen in het begin van de 18e eeuw. Men kan 1727 zeer goed als het begin van de 18de eeuw beschouwen, al is dit begin ook wat ver gevorderd.

Mij dunkt dus, dat men zich met betrekking tot den oorsprong houden moet aan hetgeen Laclef ons daarover mededeelt. Wat in het Palais Royal gebeurd is, ziet men iederen dag gebeuren. Hoevele wetenschappen danken hun bestaan niet aan het toeval en dikwijls aan heel kleine oorzaken? Ik zie hierin niets buitengewoons. Het is heel eenvoudig, dat twee menschen, geheel vervuld van een spel, waarin zij geoefend en bekwaam waren, dit spel hebben verbeterd en moeilijker gemaakt, toen het toeval hen in een stand bracht, die hen tegelijkertijd het middel daartoe aangaf.

Het is verre van mij hun de verdienste van die verbetering te willen ontzeggen. Zoodra een zaak eenmaal tot stand is gekomen, is een ieder gewoon het de eenvoudigste zaak van de wereld te noemen; er is dan haast niemand of hij gelooft, dat hij het ook wel zou hebben gekund en van allen, die dit gelooven, heeft niemand het ten uitvoer gebracht. Het is de geschiedenis van het ei van Columbus en van alle uitvindingen, de wanguunst, die het vernuft bestrijdt. Ik zou verwaand en onbillijk zijn, door de uitvinding van het Poolsche damspel niet naar waarde te schatten, doch ik zeg dat het 't toeval of liever een gunstige gelegenheid was, die het vernuft heeft geprikkeld en dit gebeurt maar al te vaak. *Heeft men niet, een veertig jaren geleden ongeveer, bijna hetzelfde zien gebeuren in, ik weet niet welk café, waar twee beoefenaren van het Poolsche Spel, terwijl zij aan het spelen waren, en een slag uitvoerden, een nieuwen spelgang en een combinatie uitvonden.*

M.

De Lokzet.

Wij laten hier de oplossingen volgen der lokzetten uit het Februari-nummer.

Beschouwt men den stand van No. 1 nauwkeurig, dan ziet men, dat zwart naar dam zou kunnen gaan door 14—19, 21—27, 27:47, wat aanbeveling zou verdienen, gezien zwart's slechten stand, trots het stuk vóór. Wit rekt hierop en speelt 40—34. Gaat zwart nu tot de aangegeven combinatie over, zoo verliest hij door een eigenaardigen zet, dus:

40—34, 23 : 25, 29 : 20, 34—30, 30—24, 25 : 34. 34—29, 39 : 8 en wit wint.
14—19? 21—27, 27 : 47, 47 : 8, 8 : 30. 15 : 24, 24 : 33,

De stand is niet heel mooi voor een lokzet, wij plaatsten deze echter, omdat we op het moment geen ander vraagstuk in hetzelfde genre hadden.

In lokzet No. 2 speelt wit 28—23 om zwart te verlokken tot schijfwinst door 13—18, waarop volgt 23—19, 25—20, 44—40, 32—27, 42—38 en 50 : 6. Aardig en eenvoudig, doch de stand bevalt ons ook hier niet bijzonder.

Wij gingen tot plaatsing van beide standen over om een scherpe tegenstelling te geven van de beide soorten lokzetten, die wij zouden willen onderscheiden.

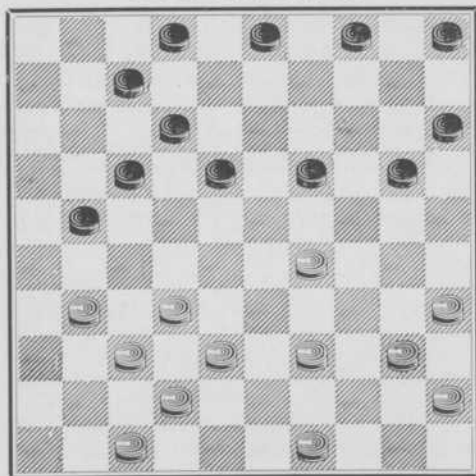
Vooreerst het genre, waarin wit een schijf opspeelt, die daardoor blijkbaar verloren komt te staan, zwart daarachter loopt, denkende een stuk te winnen, waarna wit een combinatie laat volgen. Hier is o.i. geen spel van beide zijden, zooals wij dit als een vooruitgang der problematiek zouden beschouwen. Wit stelt hier aan zwart een ultimatum, zwart loopt er achter of loopt er niet achter, hij ziet de valstrik of ziet hem niet. Speelt wit een schijf op, die daardoor verloren komt te staan, dan zal zwart hier niet achter loopen dan na rijpe overweging. Ziet hij dan den valstrik niet, dan loopt hij er achter in de vrees, dat wit nu een slagzet zal laten volgen, of loopt er niet achter bang als hij is voor een valstrik, dien hij niet vermocht te doorgronden. Bovendien ziet men in zeer vele lokzetten, dat wit nadeel krijgt, indien zwart *niet* achter het stuk loopt en mag dit o.i. in geen geval. Juist de lokzet moet op het spel zijn gebaseerd en hierin waagt men nu eenmaal geen nadeel voor een mogelijkheid. Deze lokzetten zijn in den grond van de zaak gewone problemen, waarin de laatste zet goed verklaarbaar was en is teruggezet. Op dergelijke wijze zou men van ongeveer alle problemen lokzetten kunnen maken.

Wij plaatsten No. 1 om te laten zien, wat wij als den echten lokzet beschouwen, welke in karakter geheel afwijkt van het gewone offerprobleem. Hier heeft men werkelijk een idee van het partijspel. Spel wordt tegenover spel gesteld en we komen het wezen van de partij nader. Zwart ziet *veel*, wit ziet *meer*.

Het verschil in beide soorten is duidelijk. In het eene geval loopt zwart er schroomvallig in, in het andere denkt hij triomfantelijk te winnen, in het eene geval ziet hij niets, in het andere veel, doch minder dan de tegenpartij. De slagwendingen in het eene geval kan men evengoed in gewone problemen belichamen, terwijl in het andere geval dikwijls stellingen ontstaan, welke men in het gewone probleem zou verwerpen. Hiervoor zie men b.v. den stand in lokzet No. 1 na 27 : 47 van zwart. In den echten lokzet begint men met zijn tegenstander te schatten of hij speelkracht genoeg heeft om er in te loopen, het andere past men alleen toe bij hem, bij wien men weinig doorzicht veronderstelt. Deze verschillen zijn natuurlijk in algemeenen zin gesteld en de grens is soms uiterst moeilijk te trekken.

Wij laten hier een lokzet volgen, die in de partij door ons met zwart werd toegepast in den laatsten competitiewedstrijd tegen een sterken tegenstander.

LOKZET No. 3.

Zwart speelt en lokt den foutzet uit.

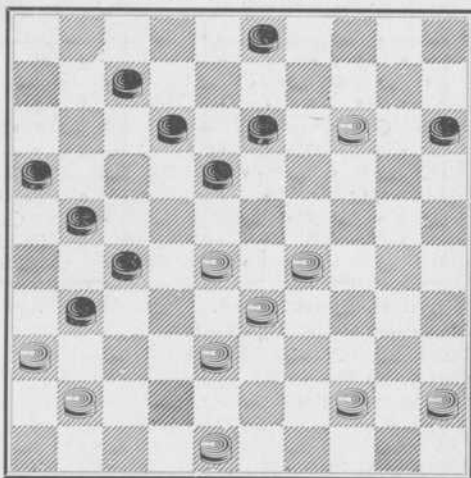
Zwart speelde in deze stelling 7—11 om 31—27 van wit uit te lokken, waarbij zwart speculeert op de zucht tot afruilen, die men in dergelijke wedstrijden bij vele spelers dikwijls kan waarnemen. Zwart ging pas tot dezen zet over na lang nadenken, daar het achterloopen natuurlijk altijd gevaarlijk blijft en hij verschillende spelgangen heeft te overwegen. Zoo brengt het geen nadeel indien zwart antwoordt 19—23, wegens 27 : 7, (zw. 23 : 43), 38—33, (2 : 11), 49 : 38, of een dergelijke spelwijze door 19 of 20—24. Ook kan wit naar dam gaan na 27 : 7 door 7—1, waarna zwart eveneens dam haalt. Verlangd wordt dus van wit, dat hij zich kan overtuigen, dat deze spelgangen gelijk spel geven, zoodat een gelijke uitruil plaats vindt. Zwart speelde echter 2—7, 27 : 16, (zw. 17—21), 16 : 27, (18—22), 27 : 18, (12 : 43) en wit verloor.

Wij gaan door met de publicatie van lokzetten. Deze moeten worden opgelost, zoo wel in klasse A, als in klasse B.

LOKZET No. 4.

van G. L. GORTMANS. Gezien in de partij.
(Eerste publicatie)

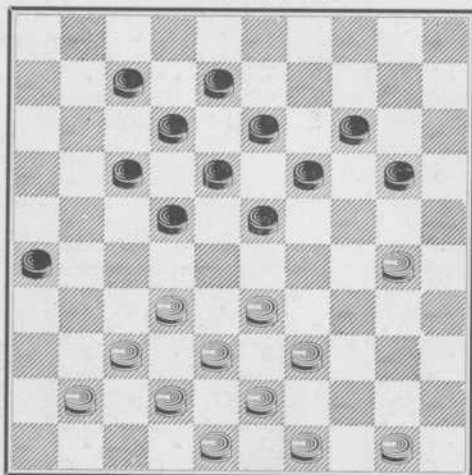
In dezen stand staat wit zeer voordeelig, doch kan om den duur van de partij te bekorten een foutzet uitlokken, zonder dat het overwicht hierdoor te niet gaat. Zie de bespreking onder „Onze problemen”.

Wit speelt en lokt den foutzet uit.

LOKZET No. 5.

van G. MANTEL.

Lokzet No. 5 is wel een der mooiste lokzetten, die wij kennen en wij namen dezen daarom over uit de „Groene” van eenige jaren geleden, ten einde een beeld te geven van hetgeen wij onder een lokzet verstaan.

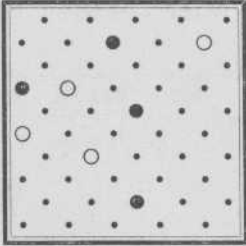

Kijkjes in de Damclubs.

(Oplossingen elders in dit nummer.)

Tenzij het tegendeel vermeld, is in al deze standen wit aan zet en wint.

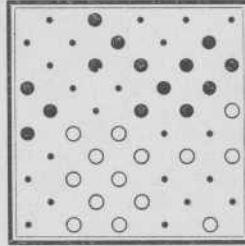
K. D. 81. Utrecht.

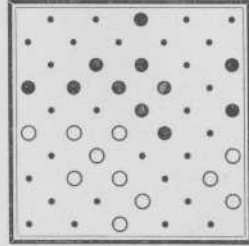
Wit D. Rijneke Wzn.

Wit speelde in een simultaan-séance 32—27. Zwart meende nu 43—49 te kunnen laten volgen, maar verloor.

K. D. 82. Scherpenisse.

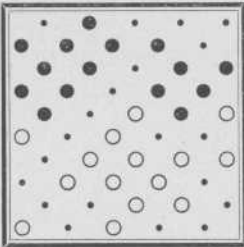
Wit N. v. d. Maas.

K. D. 83. Rotterdam.
In „Constant”

Wit N. de Haas Jr.

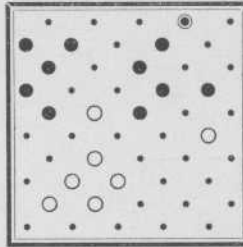
Als zwart hier 3—9 (of 15—20) speelt, wint wit.

K. D. 84. Utrecht.

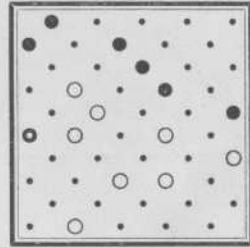
Wit F. A. Seisener.

K. D. 85. Utrecht.

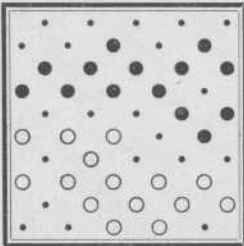
Wit F. A. Seisener.
Wit 4—15, zw. 20—25?

K. D. 86. Utrecht.

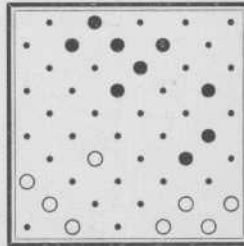
Wit F. A. Seisener.

K. D. 87. Utrecht.

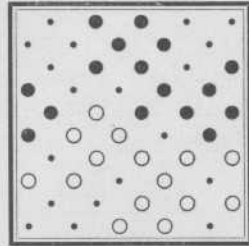
Wit E. v. Rees.

K. D. 88. Utrecht.

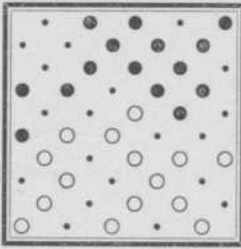
Wit E. v. Rees.
Wit 44—40, zw. 34—39,
wit 32—28, zw. 30—35?

K. D. 89. Utrecht.

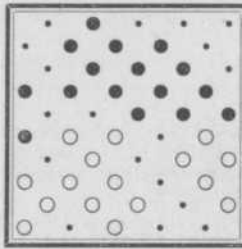
Wit E. v. Rees.
Wit speelt en slaat naar
dam.

K. D. 90. Utrecht.

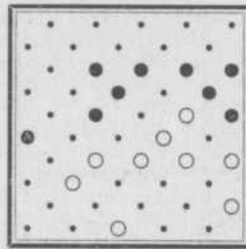
Wit E. v. Rees.
Zwart 17—21? en wit wint.

K. D. 91. Rotterdam.

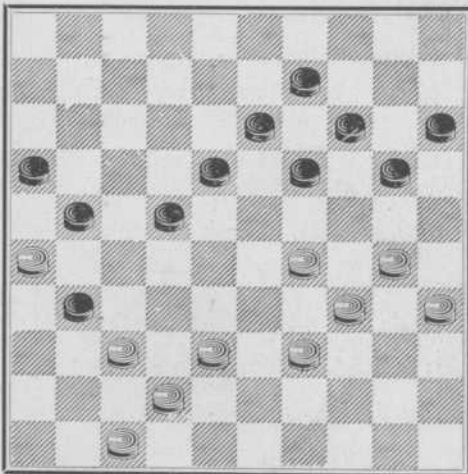

Wit speelt en wint een
schijf of haalt dam.
Tijdens een wedstrijd in
den Haag werd deze com-
binatie opgemerkt door den
heer L. Boas, van „Constant”,
Rotterdam.

K. D. 92. Utrecht.

Wit E. van Rees.
Wit 45—40, waarop zwart
14—19? en verliest.

APRILMOP

VAN

M. J. BELINFANTE.

(Eerste publicatie.)

HOE LOKT WIT DEN FOUTZET UIT.

EINDSPEL No. 51

(Eerste publicatie)

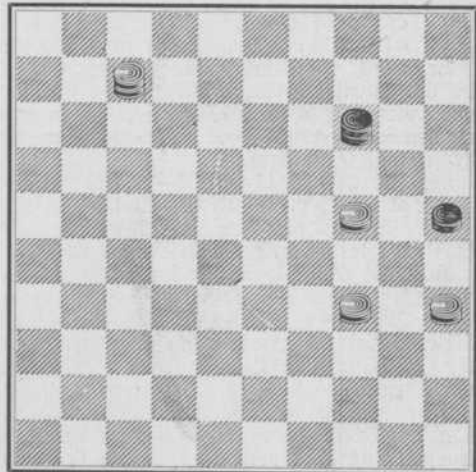
VAN

C. BLANKENAAR.

Studie uit een wedstrijdpartij (Amsterdamschen Dambond) tusschen de heeren I. PRESBURG en A. D. QUERIDO.

KLASSE A.

De vraag is of wit, aan zet zijnde, winnen, dan wel of zwart remise maken kan en hoe.

Oplossingen Kijkjes in de Damclubs.

- K.D. 81. Wit 17—12 (zwart 8: 17 a), 10—5, 5: 11 en 26: 17.
 a) Op zwart 49: 21, wit 26: 17.
- K.D. 82. Wit 34—29, 37—31, 32: 41, 33—29, 38: 9 en 25: 5.
- K.D. 83. Wit 35—30, 38—33, 40: 29, 28—22, 32: 3 (of 25) en 26: 19.
- K.D. 84. Wit 23—18, 28—22, 26: 17, 34—29, 32: 23, 39: 10, 25: 1, 38—33 en 46: 37.
- K.D. 85. Wit 4—15, (zwart 20—25 ?), 15—4, 32—27, 43—38, 37: 28, 22—18 en 4: 1.
- K.D. 86. Wit 39—34, 27—21, 22—18, 47—42 en 35: 2.
- K.D. 87. Wit 27—22, 32: 21, 39—34, 37—31 a), 49—44, 31: 22, 43—39, 38: 16 en wint.
 a) Eveneens wint 28—23, 43—39 en 38: 16.
- K.D. 88. Wit 44—40, (zwart 34—39), 32—28, (30—35 ?), 40—34, 28—22, 36—31, 47—42, 49—43, 50—44 en 45: 1.
- K.D. 89. Wit 34—29, 45—40, 44—40, 37—31, 32: 41, 22—18, 33—29, 49: 7 en 35: 2.
- K.D. 90. Zwart 17—21 ? wit 37—32, 23—18, 33—29, 41—36, 36: 7, 39—33 en 35: 2.
- K.D. 91. Wit 27—22, zw. 18: 27, wit 32: 21, zw. 23: 32 a) wit 37: 28, zw. 16: 27, wit 28—23, zw. 19: 28, wit 30: 10, zw. 9—14, wit 10: 19, zw. 13: 24, wit 42—37, wint een schijf.
 a) Zw. 16: 27, wit 34—29, 37—32, 40: 18, 32 wint fraai.
- K.D. 92. Wit 45—40, zw. 14—19 ? wit 32—28, 28: 19, 19—13, 29—23, 37—31, 48—42, 40—34, 35: 4 wint.

Oplossingen der Problemen van het Februari-nummer.

Wat het Turksche Kameleon betreft zal het onze lezers interesseeren, dat zelfs de redacteur van een der damrubrieken er ingeloopt is en den stand overnam met de foutieve oplossing.

No. 761. 29—23, (19: 28, want op 18: 29 krijgt wit 2 stukken en gewonnen stand), 32: 23, 35—30, 30—24, 42—38, 37: 10, 25: 14, 10—5. Een aantrekkelijke stand, waarin het brengen der witte stukken op 14 en 10 aardig verwerkt is.

No. 762. 38—33, (18: 47), 39—34, 34: 1, (26: 37a), 33—29b), 43—38 en wint.

a) Op 47: 29 volg 1: 45 en 36: 47 met winst.

b) Wit wint hier ook door 36—31.

Trots alle feilen, die dit probleem aankeven, namen wij het op wegens de opsluiting in een *mooien* stand, hetgeen zeer weinig voorkomt. Men zal opgemerkt hebben, dat de heer Belinfante altijd zorg draagt voor een goede stelling.

No. 763. 27—21, (16: 47), 25—20, (47: 45), 20: 18, (45: 38), 49: 40, (6: 23), 43: 1.

No. 764. $\frac{37-32 \quad 32: 21, \quad 22-18, \quad 17-11, \quad 39-34, \quad 38-32, \quad 48-42 \text{ of}}{21-27? \quad 11-16 a), \quad 16: 27 b), \quad 6: 17 c), \quad 30: 28, \quad 27: 38 \text{ of } 28: 37 d),}$
 47—42, (zw. 12: 23), 42: 13 en heeft vrijen doorgang naar dam.

a) Denkende eenige stukken te winnen.

b) Op 12: 23 volgt wit 17—11! met doorgang naar dam.

c) Op 7: 16 volgt wit 18: 7 en gaat naar dam.

d) Op 12: 23 volgt 32: 1 of 3 met dam.

Er werd opgemerkt, dat wit door 37—31, 17: 26, enz. dadelijk een stuk voorkwam. In dat geval zou het vraagstuk als zoodanig geen waarde hebben, daar men natuurlijk geen foutzet gaat uitlokken, indien men onmiddellijk voordeel kan behalen. Echter is het zwarte stuk op 37, hoewel midden tusschen den vijand staand, door goed spel van zwart niet te veroveren.

No. 765. 34—29, 45—40, 33—28, 38: 27, 32—28, 44—40, 43—39, 27—21, 42—38, 37: 17, 31: 2. Bijopl. 34—30, 44—40, 45—40, 33—29, 32—28, 38: 40, 43—39, 27—21, 31: 2.

Wij houden niet van dergelijke bouwwerken. Ons trof echter in de auteursoplossing het leuke terugbrengen van een zwart stuk op 27. De bijoplossing was ons ontgaan.

No. 766. Sommigen der inzenders doen ons hun oplossingen toekomen in meer interessante vorm. Hier laten wij een onzer vrienden aan het woord:

|| 37—32, 48—43, 34: 43, 43—39, 49: 20. Volgt eindspel. Voor geroutineerde spelers zal dit eindspel niet zwaar zijn; voor pas beginnenden is het, dunkt mij, niet zoo gemakkelijk. Zij kunnen hier leeren welk een kracht een paar schijven — hier de witte schijven op 21 en 26 — kunnen presteeren, wanneer zij maar op de rechte plaats staan en op tijd in werking worden gebracht. Immers, zwart is hier nog niet dadelijk verloren, maar kan nog dam halen en wel naar verkiezing op 48, 49 of 50. Wit moet dus zijn hulp-troepen nog in 't veld brengen om te kunnen winnen, en ziehier hoe:

20-14, 14-9, 9-3, 3-17, 26-21! 21-16 en wit wint, want speelt 19-23, 23-29, 29-33 a), 33-39 b), 39-43, 43-49 c),

zwart 49-43, wit 17-11, 31-27 wint; op 49-35, wit 17-44, zw. 35:49, wit 31-27 wint en op 6-11, wit 17:6, zw. 49-35. wit 6-44 enz.

a) $\frac{9-3, 3-17, 26-21!}{29-34, 34-40, 40-45}$ en wint, want op 6-11, wit 17:6, zw. 45-50, wit 21-17 en op 45-50 wit 21-16 en 16:7.

b) $\frac{3-20, 20-38, 31-27, 26:17}{33-38, 38-43, 43:32, 32:21}$ en wint.

c) $\frac{17:6}{6-11, ?}$ en wit wint; want op 43-48, wit 6-17 en 17-3; op 43-49, wit 31-27, 6-44 en 21-16.

Speelt zwart hier in plaats van 6-11 dadelijk 43-49 (43-48 kan immers ook niet) dan 21-16 en wint ook, gelijk wij reeds gezien hebben, want op 49 tot 32 volgt wit 17-11 en 31-27, en op 49-35, wit 17-44, enz.

No. 767. 1e manier: 34-29, 47-41, 38-33, 29:9, 9-3 en wint in alle varianten.

$\frac{16:27, 36:47, 47:24, 28:39 a)}$

a) Op 13:4 volgt 33:2 met winst.

2e manier: 47-41, 38-32, 21:3 en wint.

$\frac{36:47 a), 47:27, 30-24, 41:3}{16:27, 19:37}$ met winst.

a) $\frac{16:27, 19:37}{16:27, 19:37}$

Veel schoonheid in een klein bestek.

No. 768. $\frac{47-41, 38-32, 21:3}{36:47 a), 47:27}$ en wint.

$\frac{38-33, 34:3}{16:27, 36:29}$ en wint.

a) $\frac{16:27, 36:29}{16:27, 36:29}$

Hoe geestig wordt hier weer met de dam gewerkt.

Verschillende afwikkelingen lieten nog een uitgebreid eindspel over. Wij geven deze niet wegens de plaatsruimte, doch verstrekken gaarne desgewenscht nadere inlichtingen.

Goede oplossingen van Deelnemers in klasse A. Problemen Februari-nummer.

NAAM	WOONPLAATS	Nummers der Opgel. Problemen	Opg. Vraagstukken en Eindspelen.
P. Muilwijk	Rotterdam	761-763, 765	

Goede oplossingen van Deelnemers in klasse B. Problemen Februari-nummer.

NAAM	WOONPLAATS	Nummers der Opgel. Problemen	Opg. Vraagstukken en Eindspelen.
T. Saal	Wognum N.-H.	765, 768	
A. J. Oskam	Utrecht	765-768	
S. Blauw	Wognum N.-H.	765-768	2 opl. 767.
D. v. Nieuwkerk	Rotterdam	765-768	
J. W. v. Dartelen	Schoten	741-744, 765-768	Lokzet 2.
C. van Eeuwen	Waddingsveen	765-768	
J. Boerkoel	Rotterdam	765-768	2 opl. 767.
F. W. Naujoks	"	761-763, 765-768	2 opl. 767. Lokz. 1.
K. Muilwijk	"	757-760, 765-768	Lokzet 2.
H. J. A. v. Gelder	"		Eindsp. Bl. kenaar 50 id.
J. H. Vos	Amsterdam		

Oplossingen Bladproblemen.

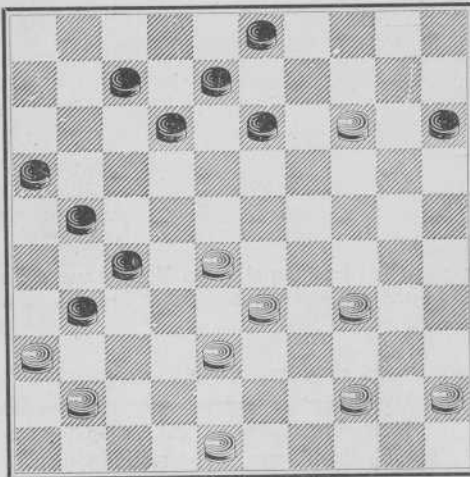
- No. 4. $\frac{29-23, \quad 37-32, \quad 48 \text{ of } 47-42, 42:3.}{19:28 \text{ gedw.}, 27:38 \text{ of } 28:37, \quad 6:17,}$
 $\frac{37-31, 33-29, \quad 44 \text{ of } 43-39, 39:6.}{21:23, 23:34 \text{ of } 24:33, \quad 36:27,}$
 No. 5. $\frac{28-22, \quad 39-34, 38-32, \quad 48 \text{ of } 47-42, 42:2.}{18:27 \text{ gedw.}, 30:28, 27:38 \text{ of } 28:37, \quad 14:25,}$

Hetzelfde systeem is verwerkt in No. 764.

Onze Problemen.

No. 777 is een stand uit een partij de Haas—G. Mantel in Hengelo onlangs gespeeld. De Haas forceerde een prachtige damzet, die het oplossen ruimschoots waard is.

No. 778. Zwart G. L. Gortmans.

In het V.A.D. speelden wij onlangs een vrije partij, welke het volgende interessante verloop had.

1.	12—18
2.	34—29
3.	28—22

Hier wees zwart er op, dat wit in plaats van den tekstzet een mooien foutzet had kunnen uitlokken (zie lokzet No. 4).

In No. 779 is veel opgeofferd aan de interessante afwikkeling. Met genoeg annoneeren wij weer eens een stand van den bekenden problemist B. P. A. Kloos. Mantel en Belinfante komen goed voor den dag.

No. 781 is het laatste stukje, dat wij in dit genre van den heer Presburg hebben, maar het is wel het mooiste, ons op dit gebied bekend. Vooral is de stand aantrekkelijk, doordat de zwarte stukken zoo dicht bij den rand zijn geplaatst, terwijl de oplossing zeer fijn is.

Last not least het stukje van Van der Meer. De stand, alsmede de laatste zet zijn onwaarschijnlijk, doch de oplossing geeft een idee van de schoonheid en geest van het dampspel en wat kan men nog meer van een probleem verlangen?

Hier zou zwart een eigenaardigen slag kunnen uitvoeren, indien nog een zwart stuk stond op 6, n.l. door 3—9 (14:3), 27—32, (3:11 slaat 6 stukken), 6:50.

7—11

De eenige zet.

4. 29—24

Ten einde 24—19 of 24—20, enz. te spelen. Indien zwart nu 18—23, dan wit 22—17, 33—29, 38—32, 36:7 en op 13—19 volgt 24:13, 22—17, 38—32, 36:7.

Zwart gaf hier aan, dat hij een winnenden slagzet zou hebben uitgevoerd, indien wit in plaats van 29—24, gespeeld had 48—42 (zie probleem No. 778).

4. 12—17

Veel beters heeft zwart niet.

5. 44—39? 17:28

6. 33:22

Eveneens foutief was geweest 33—28, wegens schijfverlies door denzelfden slag. De winnende voortzetting was 33—29, 24—20, 48:6.

7. 13—19

7. 14:12 27:7

8. 36:27 21:34

Wit geeft op en hiermede is weer eens bewezen, dat een verloren stelling nog niet altijd verlies beduidt.

Alle inzendingen betreffende de problematiek te adresseeren aan den Heer **G. L. GORTMANS, O.Z. Voorburgwal 92, Amsterdam.**

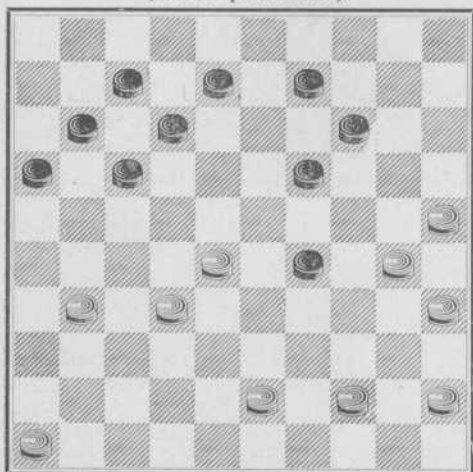
De antwoorden moeten *vóór den vijftienden van de volgende maand* ingezonden zijn.

„*Wit begint*” geldt voor alle problemen en vraagstukken, tenzij het tegendeel er bij wordt vermeld.

Klasse A.

Probleem No. 777.

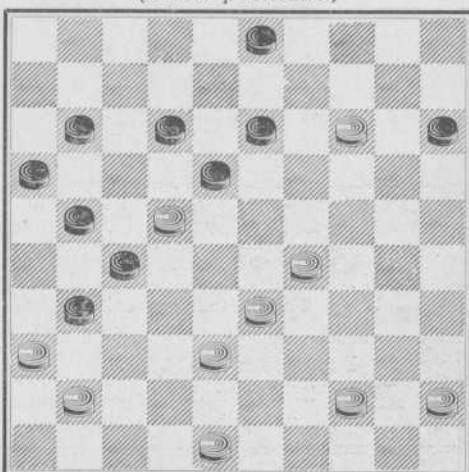
Van J. de Haas.
(Eerste publicatie.)

Kan wit winnen door het forceeren van den damzet?

Probleem No. 778.

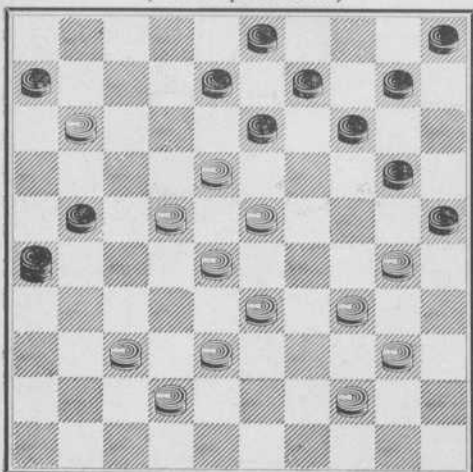
Van G. L. Gortmans.
(Eerste publicatie.)

Hoe wint zwart, indien wit in deze stelling 48—42 speelt.

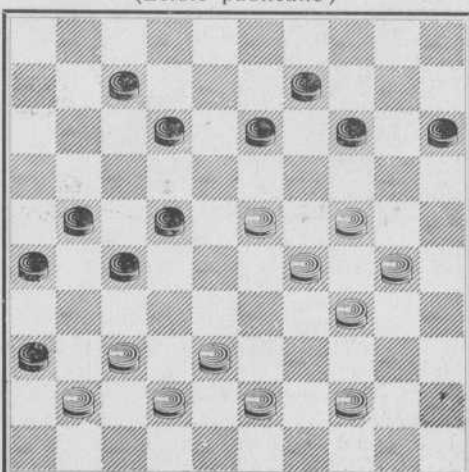
Probleem No. 779.

Van S. Swart.
(Eerste publicatie.)

Probleem No. 780.

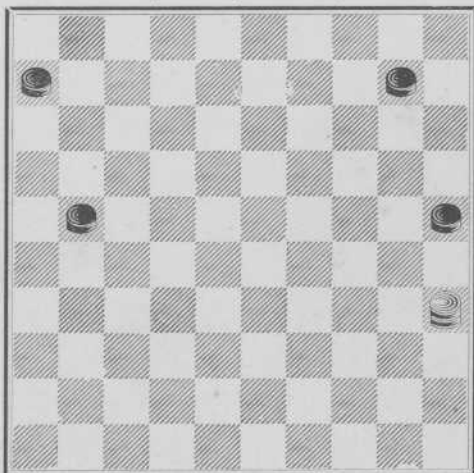
Van B. P. A. Kloos.
(Eerste publicatie.)

Klasse B.

Probleem No. 781.

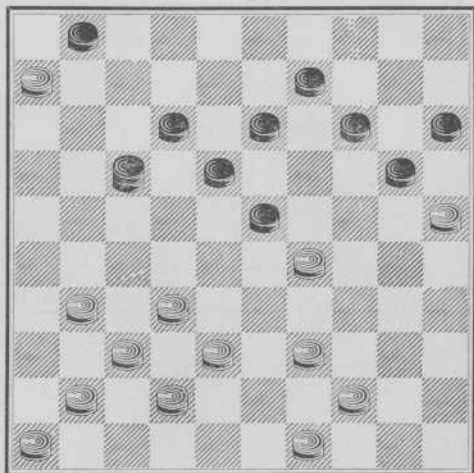
Van I. Presburg.
(Eerste publicatie.)

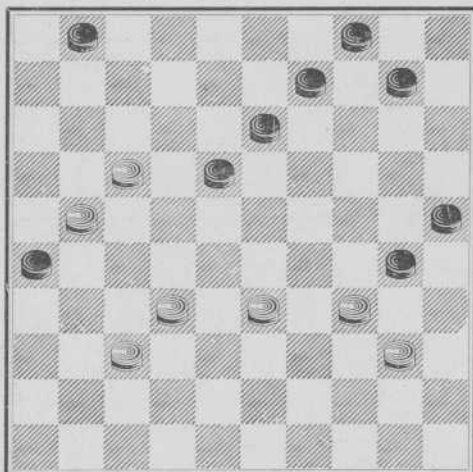
Wit speelt en maakt remise.

Probleem No. 782.

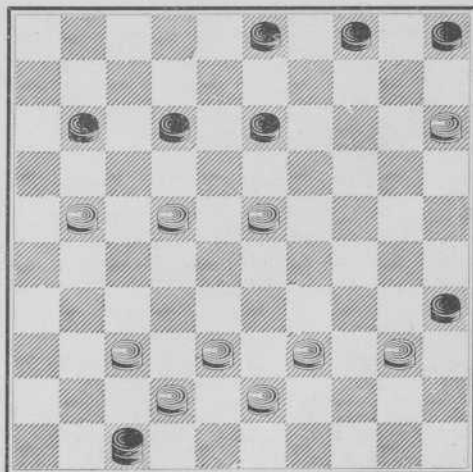
Van G. Mantel.
(Eerste publicatie.)

Probleem No. 783.

Van S. E. van der Meer.
(Eerste publicatie.)

Probleem No. 784.

Van M. J. Belinfante.
(Eerste publicatie.)

CORRESPONDENTIE.

F. W. N. te R. Uw opl. van lokz. 2 geeft remise.

K. M. te R. Zie staat van goede oplossingen.

T. S. te W. Van No. 766 zond U het eindspel niet.

T. W. N. te R. Opl. No. 764 foutief. Wit slaat 22:31.

„HET DAMSPEL”.

MAANDSCHRIFT.

OFFICIËEL ORGAAN VAN DEN NEDERLANDSCHEN DAMBOND.

Hoofd-Redactie: J. DE HAAS, Graaf Florisstraat 15, AMSTERDAM.
C. G. VERVLOET, van Vollenhovenstraat 33, ROTTERDAM.
Probleem Redactie: G. L. GORTMANS, O.Z. Voorburgwal 92, AMSTERDAM.
Kroniek Redactie: I. MIJER, Graaf Florisstraat 15, AMSTERDAM.
Administratie: D. P. v. WAGENINGEN JR., Rodenrijschelaan 7a, ROTTERDAM.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling . . . . f 2.40 per jaar.
Voor leden van den Nederlandschen Dambond - 2.20 per jaar.
Op luxe papier f 0.25 meer per jaar.

INHOUD: Partij No. 181. — Partij No. 182. — Nederlandsche Dambond. — Amsterdamsche Dambond. — Propaganda te Groningen. — De Turksche slag. — Over problemen. — Verslag Eindspel Blankenaar No. 50. — Oplossingen en oplossers. — Onze problemen. — 8 problemen. — Correspondentie.

Partij No. 181,

gespeeld op 5 Jan. 1916 in den wedstrijd om het kampioenschap van Amsterdam, tusschen de heeren J. WAAKER m. WIT en J. SWART m. ZWART.

1. 34—30   20—24

Sterker is 20—25 of 17—21.

2. 30—25

Profiteert niet van zwart's minder goede voortzetting, aangewezen is 32—28. Door den tekstzet kan zwart met 19—23 en vervolgens 14—20, 10:19 zich eenigszins herstellen.

18—23

Sterker is 19—23.

3. 32—28!

Ontneemt zwart het centrum.

23 : 32

4. 37 : 28

13—18

Beter is 12—18, 7—12 enz.

5. 41—37

8—13

6. 37—32

2—8

Nu blijkt het nadeel van den 4en zet van zwart door de opeenhooping der schijven op zwart's onontwikkelde korten vleugel.

7. 46—41

18—23

8. 41—37

12—18

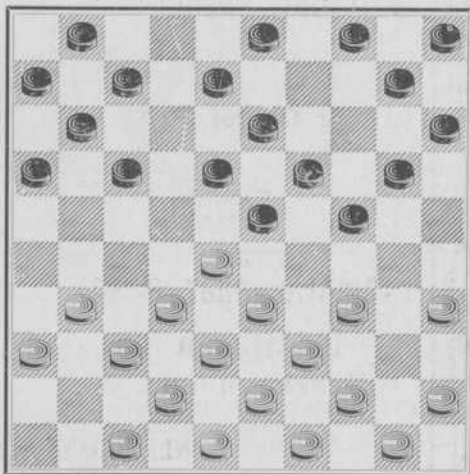
9. 40—34

14—20

De voorkeur verdient 7—12, 1—7. Met den gekozen nitruil kon gewacht worden.

10. 25 : 14

9 : 20

11. 34—30

Sterker is 44—40; de gekozen zet geeft zwart gelegenheid zich te herstellen.

7—12

12. 44—40

Op 30—25 volgt

W. 25 : 14, 31 : 22 a), 32 : 21, 14 : 23.

Zw. 17—21, 21—27, 18 : 27, 23 : 41, 16 : 27, met voordeel voor zwart.

a) 32:21, 14:23, 31:22.
23:41, 16:27, 18:27.

20—25

13. 50—44 25 : 34

14. 40 : 20 15 : 24

Na dezen uitruil is er geen sprake meer van voordeel voor een der beide spelers.

15. 44—40 4—9

16. 40—34 10—14

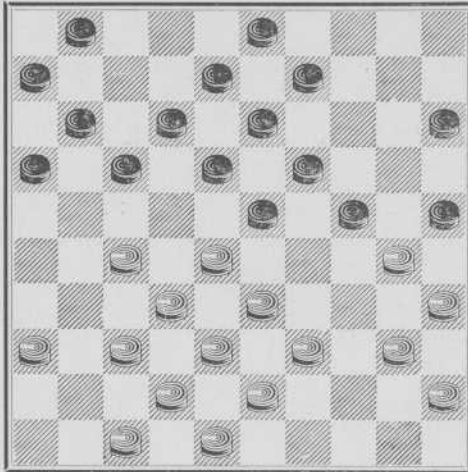
17. 34—30 5—10

18. 49—44 14—20

19. 44—40 10—15

20. 31—27 20—25

De sterkste voortzetting. In deze klassieke partij is het van belang schijf 17 zoolang mogelijk te laten staan.

21. 37—31 25 : 34

22. 40 : 20 15 : 24

23. 45—40 9—14

Op 24—30 volgt

W. 35:24, 28:19, 27—21, 33:4.

Zw. 19:30, 13:24, 17:28,

24. 40—34 14—20

25. 34—30 20—25

26. 42—37 25 : 34

27. 39 : 30 17—21

Zwart heeft op uitnemende wijze alle over-tollige schijven op zijn langen vleugel opge-ost en speelt op het goede oogenblik 17—21.

28. 43—39 12—17?

Een fout, waardoor de partij verloren moest gaan; aangewezen is 21—26. Wit profiteert prachtig van deze fout.

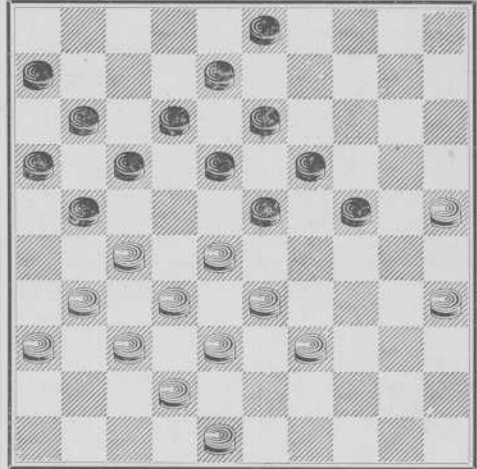
29. 30—25 1—7!

Op 21—26 volgt:

W. 27—21, 32:12, 12:14.

Zw. 16:27, 23:34,

30. 47—42 7—12

31. 31—26 3—9

32. 37—31 23—29

33. 42—37

Wit leidt een pracht combinatie in, welk's slot zwart ontging.

18—23

Zwart moet in deze stelling een stuk ver-liezen, want op 9—14 volgt wit 48—43.

Zwart presenteert nu ook een stuk, dat, naar zijn meening, wit niet nemen mag. Wit doorziet de gevolgen echter beter.

34. 25—20!! 24 : 15

35. 33 : 24 19 : 30

36. 35 : 24 13—18

Het zelfde resultaat geeft 12—18.

37. 28 : 19 17—22

38. 26 : 28 8—13

39. 19 : 17 11 : 42

Op 11:44 volgt

W. 27—21, 36:4.

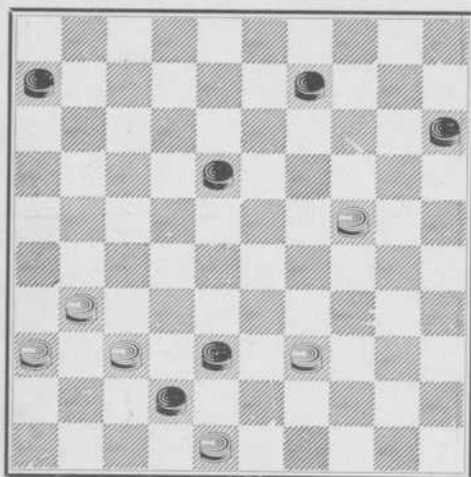
Zw. 16:27, met 4 stukken winst.

40. 27—21!

Dit ontging zwart bij den 33sten zet.

16 : 38

41. 37—32   38 : 27

42. 31 : 4

Het spel van wit getuigt van uitmuntend inzicht, het doorzien van den eindstand vereischt heel wat voorstellingsvermogen, hetgeen velen zou ontgaan.

42—47

Gedw.

43. 24—19   47—29

44. 19—13?

Hier had 4—22 gespeeld moeten worden, waarna schijf 19 ongehinderd naar dam gaat.

29—12

45. 4—9

Wit meent, dat 13—9 hier niet gespeeld kon worden wegens zwart 12—17, wit 39—34, zwart 17—3, wit had echter op 12—17 kunnen spelen 9—3 met groote winstkans.

12—17

46. 39—34   17—12

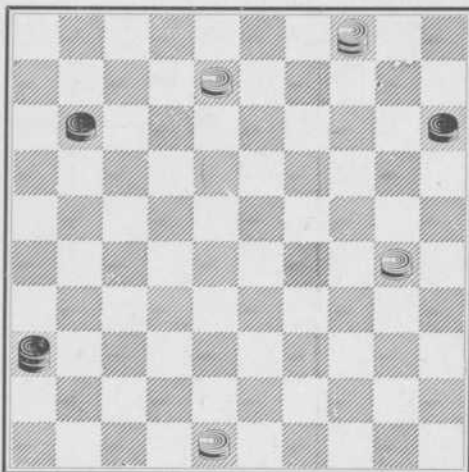
47. 34—30   12—3

48. 9—4   6—11

49. 36—31   3—9?

Sterker is 11—17,

50. 13—8   9 : 36

51. 8—2??

8 naar 3 wint, want op zw. 36—41 volgt wit 3—17.

Op zw. 35—47 volgt wit 30—24.

Op zw. 11—16 volgt wit 30—24 en zw. moet een stuk offeren en verliest.

Op zw. 15—20 volgt wtt 3 : 25, zw. 11—17, wit 4—15 en wint.

36—41

52. 2 : 16   15—20!

53. 4—36   41—46

De remise is niet meer te keeren.

Analyse

M. KOPERBERG.

27 Maart 1916.

Partij No. 182,

gespeeld te Hengelo, door de heeren S. DE JONG met WIT en N. DE VRIES GZN. met ZWART, op 8 Januari 1916.

1. 32—28   17—21

2. 31—26   12—17

Beter is 11—17. Meestal speelt men hier 18—23.

3. 37—32   7—12

4. 34—29   1—7

5. 41—37   18—23

Een onlogische voortzetting. Nu de opsluiting ingenomen is, moet men 18—22 als aangewezen achten.

23. 42 : 33 17—22.

Op 2—7, 5—10, 3—9 volgt 33—29, 28—22, etc. terwijl 15—20 een schijf verloren doet gaan om dezelfde reden. Op 34 immers komt een stuk, dat niet te redden valt. De beste voorzetting is 8—12. Op wit: 33—29, 28—22, 26 : 8, 32 : 14. Nu zw. 34—40, 23 : 34, 17 : 28, 3 : 12, 13—19, 18 : 40.

24. 26 : 17 15—20

25. 35—30! 20—24

Op 20—25 verzekert wit zijn schijfwinst door 30—24, etc.

26. 30—25 5—10

Zwart staat slecht. Na 23—29 volgt 48—42 en 42 : 33, dreigend 33—29.

Op 24—29 speelt wit 33 : 24 en 43—39.

Op 't oogenblik is slechts 3—9 speelbaar, hetgeen op den duur doet dood loopen.

27. 33—29!!

(Zie diagram).

Nu is 't uit.

24 : 33

Op 23 : 34 wint wit:

44—40, 40 : 26, 20—14!

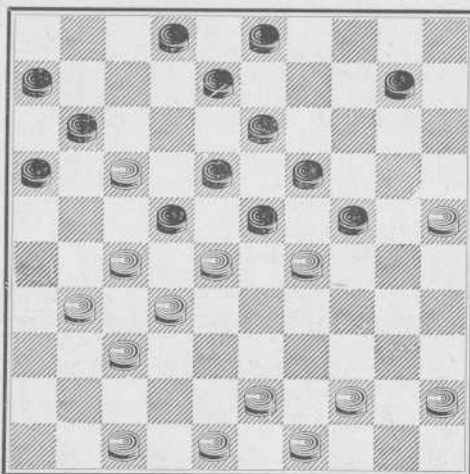
23 : 34, 22 : 33, 11 : 22,

29 : 20, 20—15, 25—20 en

Op 22 : 33, 11 : 22, 10—14, 14 : 25,

15—10 met winst.

Stand nu den 27sten zet van wit.

28. 28 : 39

Zwart moet een tweede stuk verliezen, want op 22—28 volgt 39—34, 34—29 en 32 : 5.

Bij doorspelen ging de partij, interessant om 't middenspel, dan ook voor zwart verloren.

Analyse van de spelers.

Nederlandsche Dambond.

Amsterdamsche Dambond.

De damvereniging „Door Oefening Sterk”, heeft zich aangesloten bij den Amsterdamschen Dambond.

Adresverandering: A. C. v. Wageningen, Villa Jacoba Paulina, Oude Amersfoortsche-weg 25, Hilversum.

Propaganda te Groningen.

Het is een niet vaak voorkomende gebeurtenis, dat een der onzen te Groningen simultaneert. Dat hiervoor bijzonder veel belangstelling was en dat de Twentsche kampioen zich kranig weerde, daarvan getuigen wel de volgende stukjes, overgenomen uit de „Prov. Groninger Courant”.

„De Damclub „Het Noorden” heeft gisteravond den heer N. de Vries Gz. te Hengelo, den kampioen van Twente, in haar oefeningslokaal in 't café Emmelkamp alhier ontvangen voor het geven van een simultaan séance voor de beoefenaars van het damspel. Er hadden zich 35 spelers aangemeld t.w. 26 uit Groningen, 6 uit Haren, 2 uit Vierverlaten en 1 uit Bafo. De strijd duurde van half acht tot kwart voor twaalf.

Toen had de heer de Vries 18 partijen gewonnen, 10 partijen verloren en 7 remise gespeeld.

Hij verloor tegen de heeren J. Wijnberg, G. Kallenkoot, H. Koning, G. Kuipers, H. J. Smit en J. Pietersen, allen alhier, en A. N. de Boer te Vierverlaten, Br. Bruins te Rasquert, E. J. Tammens te Haren en G. Hemmes te Harendermolen.

De heer de Vries deed zich kennen als een speler van buitengewone routine, iemand met een bijzonder vluggen kijk op het spel, die snel de zwakke plekken van het spel

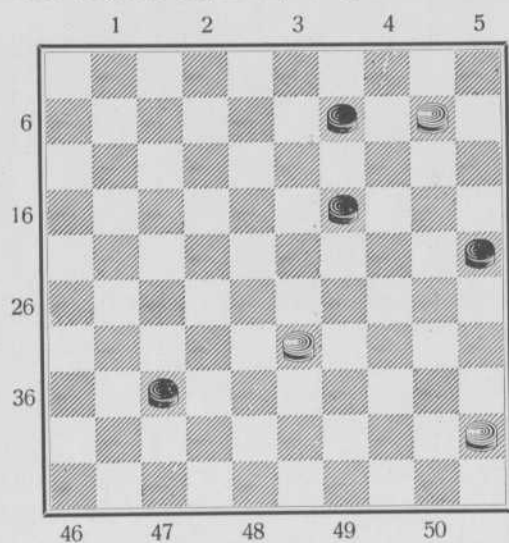
van den tegenstander weet te ontdekken, heel spoedig de bedoeling van de tegenpartij doorgrondde en enkele partijen deed verliezen door de uitvoering van onverwachte en zeer verrassende combinaties.

Na afloop deed de heer De Vries nog een poging de Groningsche club te doen aansluiten bij den Ned. Dambond, opdat later afgevaardigden van „Het Noorden” zouden kunnen meespelen om een eventueel in te stellen kampioenschap. Hem werd de toezegging gedaan, dat dit punt binnenkort in een ledenvergadering zal worden overwogen.”

„De heer N. de Vries Gzn. te Hengelo, heeft Zaterdagavond een simultaan-séance gegeven in 't café Horst te Haren. Hoewel Haren een tiental zeer voortreffelijke dammers heeft, heeft de heer De Vries hun prachtig partij gegeven, in twee rondes.

De eerste ronde tegen 7 spelers won hij 4 en maakte 3 remises tegen de heeren G. Hemmes, G. Elema en E. J. Tammens. De tweede ronde tegen 8 spelers won hij weder 4 partijen, verloor tegen de heeren J. Wolters en S. Lofvers en maakte remise tegen de heeren J. v. d. Veen en E. J. Tammens. Totaal dus 8 gewonnen, 5 remises, 2 verloren.”

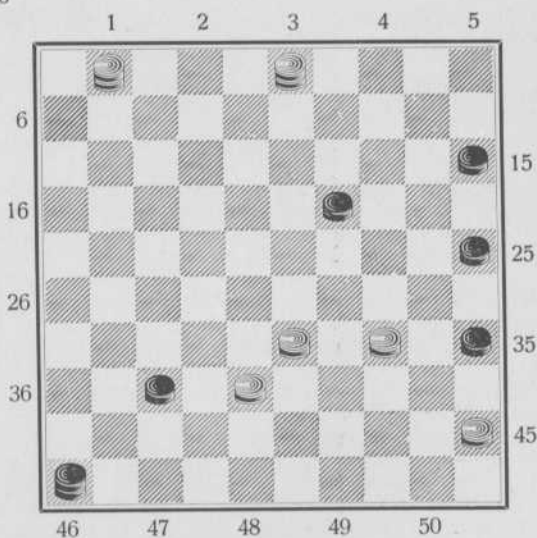
De volgende slagzetten, voorgekomen in deze séance, getuigen wel van fraai spel.

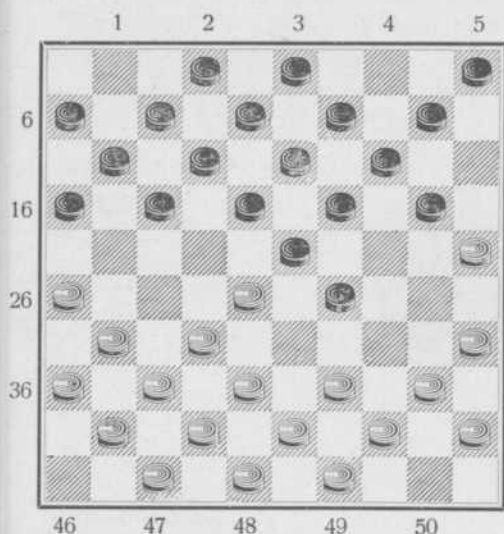

15 Wit won dit spelletje zeer fraai.

1.	10-5	9-14 gedw.
2.	33-29	19-24 de beste
3.	5:41!	24:33
4.	41-32!	33-39 gedw.
5.	32-21!	25-30 gedw.
6.	21-27!	30-35 gedw.
7.	27-32!	39-44
8.	32-28!!	44-50
9.	28-6	gewonnen!

Wit speelde 3-26 om zwart tot 37-41 te verlokken, waarop wit de partij als volgt won: 26-37, 41:43, 45-40, 35:44, 34-30, 25:34. 11 over 34, 44, 43, 19 naar 5 en wint met den volgende zet 33-28!

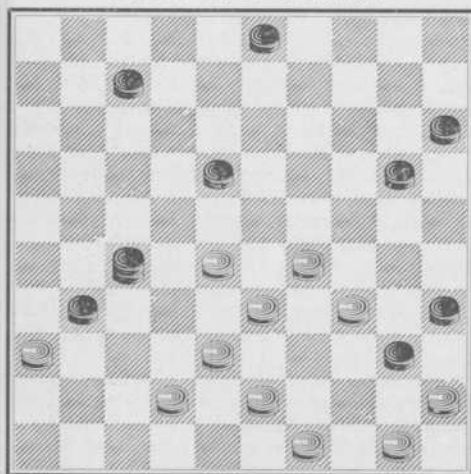
33—28 39—33 44—39 31—26 36—31
 18—23 12—18 7—12 20—24 15—20
 15 34—30 30—25 41—36 46—41 33 : 24
 10—15 4—10 1—7 24—29 20 : 29
 50—44
 25 15—20 ??
 De damzet, dien wit kende, voerde deze
 toevallig genoeg tot verbazing der om-
 standers oogenblikkelijk uit.
 35 28—22 31 : 22 37—31 38—32
 18 : 27 gedw. 17 : 28 28 : 46 46 : 28
 45 26—21 31 : 4!
 16 : 27

Hulde aan onzen kranigen propagandist, die naast het vele wat hij deed in het Oosten, nu het Noorden gaat bewerken.

De Turksche slag.

(Vervolg)

No. 40. G. L. Gortmans.

Hetzelfde is het geval in No. 40.
 Opl. wit 49—44, 40 : 49, wit 50—44, 49 : 40,
 wit 29—24, 40 : 39 (slaat de stukken 34, 28,
 42, 43), wit 33 : 44, 27 : 40, wit 36 : 27, 20 : 29,
 wit 45 : 1.
 Door direct 43—39 te spelen is het spel
 niet voor wit gewonnen

Ten slotte volgt hier nog een fantastische aardigheid. In No. 41 gelukte het den heer S. E. van der Meer een dubbelen Turkschen slag samen te stellen, hetgeen door verschillende problemisten tevergeefs beproefd werd. Natuurlijk is de stand niet mooi geworden.

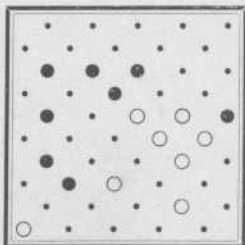
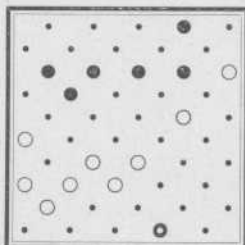
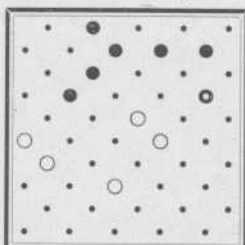

der bijoplossing. Een zeer fraai stukje kan heel wat gebreken hebben wil het o.i. geheel waardeloos zijn.

Een ander geval hebben wij in No. 767, waarin twee winstgangen aanwezig zijn, volkomen gelijkwaardig in afwikkeling. Hier kan men niet van bijoplossing spreken, doch heeft men te doen met twee mooie problemen in één stand belichaamd.

Tevens schijnt de meening te heerschen, dat remise-problemen uit den booze zijn. Wij dachten altijd, dat het even moeilijk was in een verloren stand remise te maken, als in een gelijken stand te winnen. Zelfs vinden wij een remise-combinatie natuurlijker, omdat in een verloren stand veel meer op slagzetten gespeeld wordt dan anders. De oude meesters dachten hierover precies zoo, getuige de remise-standen van Manoury e.a. Manoury vond de remise zelfs zoo belangrijk, dat hij daaraan een groot gedeelte van zijn boek wijdde. Wij laten er hier eenige volgen:

No. 1. Manoury ($\pm$ 1775)No. 2. Blonde ($\pm$ 1800)No. 3. Everat ($\pm$ 1810)

Wit speelt en maakt remise. Wit speelt en maakt remise. Wit speelt en maakt remise.

No. 1. 38—32, 29—23, 46—41, 41—36, 36 : 9 remise.

No. 2. 26—21, 37—31, 15—10, 10 : 6 remise.

No. 3. 26—21, 23—18, 21 : 5 remise.

Door het geven van vele in aard en doel verschillende combinaties trachten wij den gezichtskring van problemisten en oplossers te verruimen, waardoor het arbeidsterrein van de eersten tevens veel grooter wordt. Wij willen er nog even op wijzen, dat de verdienste van een problemist niet uitsluitend ligt in correctheid, doch voornamelijk in schoonheid en oorspronkelijkheid en indien de laatste eigenschappen aanwezig zijn, kunnen wij wat het andere betreft, veel vergeven. Ten slotte lost men een probleem op voor de afwikkeling en niet om te zien of er b.v. wel een gewonnen stelling overblijft.

Eerlijk gezegd begrijpen wij de vasthoudendheid aan het gewone offerprobleem niet, waarvan de meeste oplossers blijf geven. Wij meenen volstrekt niet de waarde hiervan te verkleinen, noch de lust tot oplossen te verminderen, doch wij vragen ons in gemoede af of er niet iets zeer kinderachtigs in het oplossen van de meeste dergelijke problemen schuilt, vooral als dit geschiedt door het zoo algemeene gezoek en geschuif. Dit moet waarschijnlijk aan gemakzucht worden toegeschreven en in verband hiermede vinden ook vele oplossers studie, lokzet en eindspel zoo moeilijk, omdat deze niet anders dan logisch kunnen worden opgelost en men hiermede met probeeren in het algemeen weinig resultaat heeft.

In de partij ontstaat eigenlijk bij elken zet een vraagstuk, dat men heeft op te lossen, nl. dat van het kiezen der juiste voortzetting, zonder dat staat aangegeven: wit speelt en wint, enz. Zou niet het ideale vraagstuk zijn een stand ter analyse, waarin iets moois verborgen is, zonder dat daarbij de bedoeling aangegeven wordt, dus bv. alleen welke kleur aan zet is, geheel, alsof men voor het bord zat? Wij zullen de plaatsing van een dergelijk vraagstuk eens overwegen.

Een probleem moet niet den indruk geven gemaakt te zijn. Sommige problemisten leggen zich er op toe een buitengewoon diepe afwikkeling in een stand aan te brengen. Speelt men zulk een stand dan na, dan is er geen enkele pointe te bespeuren en is men nog even wijs als te voren. In dergelijke vraagstukken hebben de oude meesters, als Commard en Blonde, reeds het hoogste gegeven en zij wisten hun combinaties veelal zelfs nog geestig te maken. Wij houden het nog zeer wel voor mogelijk de problematiek te verbeteren, echter niet door het speciale zoeken naar diepe afwikkeling, doch door het belichamen van fijnere ideeën. Wij kunnen hier gevoelig verwijzen naar de stukjes van den heer Belinfante, die door iedereen kunnen worden opgelost, niet diep zijn en toch alle iets fijns en geestigs bevatten, zelfs die men niet oorspronkelijk kan noemen. Ten slotte behoeft men nog niet iets oorspronkelijks te leveren, mits de manier van

uiting blijkt geeft van nieuwe gezichtspunten. Heeft Goethe niet gezegd, dat alle wijsheid reeds eenmaal gedacht was geworden en het er maar op aankwam deze opnieuw te denken?

De problemist dient zijn standen zooveel mogelijk in aansluiting met de partij te verwaardigen. Partij-combinaties zijn echter in het algemeen niet interessant genoeg voor een probleem. Een probleem moet staan tot een partij-afwikkeling als het Tooneel tot het dagelijksch leven, waarvan de actie verscherpt, de omstandigheden gunstiger gemaakt moeten worden om den toeschouwer te interesseeren. Om het sprookje, dat geheel van het gewone leven afwijkt, aannemelijk te maken zijn groote gaven noodig en dit is dan ook alleen weggelegd voor den uiterst bekwamen auteur. In dit verband willen wij niet nalaten te wijzen op No. 785 van den heer S. E. van der Meer.

Den problemist zou men kunnen noemen den dichter van het damspel. Hij houdt zich alleen bezig met de schoonheid en fijnen geest daarvan. Is zulk een problemist geen sterke dammer, dan komt dit niet, doordat hij te weinig van het wezen van het spel is doordrongen, doch integendeel, doordat hij te veel in de schoonheid hiervan opgaat en daardoor voor de practijk ongeschikt wordt. Zoo speelt de heer Blankenaar practisch weinig of in het geheel niet, en was de heer Coe, een bijzonder fijn problemist, slechts een middelmatig speler. Zulke problemisten leveren spelgangen, die ontroering geven door hun schoonheid, zoodat men werkelijk zou kunnen spreken van een probleemkunst (zie bv. de eindspelen van Blankenaar).

In den laatsten tijd hebben wij speciaal acht gegeven op de problematiek in het algemeen in de verschillende damrubrieken, doch het blijkt ons, dat het meeste, wat daar verschijnt, eenvoudig uit de Fransche damliteratuur wordt overgenomen (dus een teruggang), terwijl het overige absoluut niet geacht kan worden op hooger peil te staan dan hetgeen in het Maandblad verschijnt. Wij willen niet nalaten onze lezers hierop attent te maken, daar men vroeger dikwijls veronderstelde, dat het probleemgedeelte in het Maandblad laag stond. Zelfs nemen de rubrieken zeer veel over van wat in ons blad verschijnt.

Ook de beide standen No. 1 en 2 van de heeren van der Meer en Belinfante trokken zeer de aandacht en het lijkt ons daarom interessant hier te laten volgen, wat de heer Blankenaar, de meest geraffineerde fijnproever op damgebied, dien wij kennen, hierover schrijft: „Het stukje van Van der Meer is log van stand en heeft het onaangename probleem uiterlijk. De twee beginzetten zijn dof en zonder geest. De slotstelling evenwel fonkelt van verrassend vernuft. Zelden heeft men zoo iets gezien. Alleen het brein van een werkelijk geniaal problemist kan deze stelling te voorschijn tooveren. Daarnaast prijkt het stukje van Belinfante. Fijnheid naast logheid. Hier geen plompheid van vorm. Een hoogst sierlijke compositie vol van evenwichtige schoonheid. Kristalhelder van gedachte. Een uiterst geslaagd stukje. Toch is de kern van Van der Meer's probleem oorspronkelijker en daardoor genialer. Maar Van der Meer miste het evenwichtige, het wel overwogene van Belinfante. Deze vond eenheid en daardoor schoonheid.” Het wil ons voorkomen, dat de heer Blankenaar in zijn schilderachtigen stijl beide stukjes uitmuntend karakteriseert.

G. L. GORTMANS.

Verslag Eindspel Blankenaar No. 50.

Stand: Wit 3 schijven op 7, 33, 39 en een dam op 45;

Zwart: 1 schijf op 37 en een dam 41.

Er kwamen van dit eindspel eenige oplossingen in, meer dan wij in het algemeen gewoon zijn. Het merkwaardige is, dat men hier zoo spoedig geneigd is te gelooven een oplossing gevonden te hebben, waardoor alle oplossers op één na bedrogen uitkomen. De eenige, die, om met den heer Blankenaar te spreken, het geheim van No. 50 ontdekte, was de heer H. J. A. van Gelder en wij meenen, dat de beste manier om hem hulde te brengen het publiceeren van de door hem ingezonden oplossing in extenso is. Ziehier:

1. 33—28 41—46

Zwart heeft niets anders. Op 41—36 volgt 28—22 en 39—34. Op 41—47, 39—33 en 28—23 en op 37—42, 39—33 en 33—29.

2. 7—1 46—41

Wederom gedwongen, want op 37—42 volgt 39—34 en op 37—41 speelt wit 45—23, (zw. 41—47), wit 39—33, (zw. 47:18), wit 1:23.

3. 39—33!! 41—36

Wel zwart's beste voortzetting, want speelt hij hier 41—46, dan wit 1—18 (zw. 46—41 *ab*), wit 18—31 en 33—29 wint.

a) Indien 37—42, dan wit 18—7 en 33—29 en wint.

b) Indien 37—41, dan wit 18—1, (zw. 41—47), wit 45—23 en 1:23 wint.

Zw. kan als derde zet ook niet 41—47 spelen

wegens 28—23 en wint en evenmin 37—42, wegens 33—29.

4. 33—29! 36—41

Zeldzaam, dat zwart weer naar 41 terug moet. Veronderstel, dat hij zijn dam speelt op 13, oogenschijnlijk een vrij veld, dan antwoordt wit met 1—6 en zwart verliest, daar hij geen goede voorzetting heeft; zie maar: indien 13—8 of 2, wit 29—24 en 45—34 en wint;

indien 13—27/36, wit 28—22.

" 13—9/4, wit 6—22 en 28—22.

" 13—30/35, wit 45—34/40 en wint.

" 13—19, wit 6—11 en 11—28.

" 37—41 of 42, wit 6—22 en 28—22.

Zou zwart als 4en zet 36—9 spelen, dan speelt wit eveneens 1—6. Laten we nu eens kijken welke zetten zwart tot zijn beschikking heeft: 9—14 verliest door wit 6—22 en 22—28, 9—20 verliest door 28—22, 9—25 door 45—34, 9—27 door 28—22, 9—4 door 6—22 en 28—22, 9—18, door 28—22! (18: 27 gedw.) en 6—22, 37—41 of 42 door 6—22 en 28—22. Ten slotte houdt zwart nog over 9—3, waarmee hij denkt den dans te ontspringen. Wit zet echter doodleuk 28—22

De heer van Gelder brengt daarna een saluut aan den Meester, die steeds bewondering afdwingt door zijn mooie composities, waarbij wij ons geheel aansluiten.

S. E. v. d. M. te A. 33—28, 7—1, 1—7, 45 23, 7—18. De variant 37—42, welke 41—46, 46—41, 41—46. 46—41, 41—47?

onmiddellijk remise brengt, is hier overzien.

S. B. te W. 33—28, 7—1, 1—7, 39—33, 7—12. 41—36 geeft remise, want speelt 41—46, 46—41, 41—46, 46—41, 41—46?

wit nu 28—22, dan slaat zwart op 7, wit 45:1, 37—42.

J. H. V. te A. 33—28, 7—1, 1—12. 41—36 geeft hier remise. 41—46, 46—41, 41—46?

P. M. te R. U hebt slechts eenige zetten aangegeven.

Oplossingen Bladproblemen Maart-nummer.

No. 7. 34—29, (25:41), 36:47, 43—38, 40:7.

No. 8. 33—29, (24:33 gedw.), 34—29, 43—38, 38:20, 36—31, 41:5.

No. 9. 28—23, (18:49), 47—42, 42—37, 37—31, 38—32, 32:3, 3:6.

Oplossing Sneeuwvlok No. 1 van Mr. A. M. Olsen (Juli-nummer).

Stand: Wit een dam op 11, schijven op 29, 45 en 47;

Zwart een dam op 5 en een schijf op 35.

Wit 11—50, zwart 5—46, wit 47—42, zwart 46—5, wit 42—38, zwart 5—46, wit 50—39. Dit is, in deze zeer merkwaardige stelling, de eenige zet welke tot winst leidt. Zwart heeft nu 5 velden ter beschikking; alle te behandelen is niet doenlijk, en laten wij den lezer ter studie over, daarom gaan wij met één variant verder en plaatsen de zwarte dam op veld 19. Wit 39—48, zwart 19—10, wit 48—25, zwart 10—28, wit 29—24, zwart 28—10, wit 38—33. Zwart stond op zijn laatste vluchtveld der lange lijn en heeft niet veel beters dan deze te verlaten, speelt dus 10—4, wit 33—29, zwart 4—27, wit 15—48, zwart 27—21, wit 24—19, waarna bij goed spel spoedig twee dammen en de winst verkregen wordt.

en zwart staat weer voor hetzelfde feit als zooeven. (Men ga dit zelf na).

We gaan nog even terug naar den 4en zet van zwart. Als hij speelt 36—4, dan volgt weder 1—6, enz. Op 36—31 of 27 volgt eenvoudig 28—22, evenals op 37—41 of 42. Ten slotte zou op 36—47 gevolgd zijn 1—6 en 45—29 en wint. Na deze fraaie varianten breedvoerig uitgewerkt te hebben, gaan we weer verder met de hoofdvariant.

5. 1—6 41—46

Op 41—36, volgt 28—22.

Op 41—47, volgt 28—22 en 45—29.

Op 37—42, volgt 6—1, 45:47.

6. 6—22 46—41

Indien nu zw. 37—41, dan wit 22—4, (zw. 41—47), wit 4—15 (zw. 46:34a), wit 45:29 (zw. 47:24), wit 15:47.

a) Zw. 47:24, wit 15:29, (zw. 46:34), wit 45:29; 37—42 gaat natuurlijk ook niet.

7. 22—4 41—46

De eenige zet.

8. 4—36 37—42 gedw.

9. 36—4 46:34

10. 45:47 en wint.

Oplossingen.

Sneeuwvlok No. 2 van J. Presburg (Sept.-nummer).

Stand: Wit dam op 3, schijven op 6, 16 en 21;
Zwart dam op 19, schijf 1.

1e VARIANT.

1.	21-17	19-23
2.	3-25	23-29
3.	25-43	29-23
4.	16-11	23-14
5.	43-21	14-23

Op iederen anderen zet gaat 17-12 naar dam.

6.	21-16	23-5
7.	17-12	5-19
8.	11-7	19-2
9.	16-11 en wint.	

2e VARIANT.

1.	21-17	19-30
2.	17-12	30-8
3.	12-7	1: 12
4.	6-1	8-35
5.	3-21	35-44
6.	1-6 en wint.	

3e VARIANT.

1.	21-17	19-2
2.	3-12	2-7
3.	12-45	7-2
4.	17-12 en krijgt nu een tweede dam, waardoor hij wint.	

Eindspel No. 7 van I. Presburg (October-nummer).

Stand: Zwart schijven op 3, 6, 15 en 18;
Wit dam op 32.

1e VARIANT.

1.	32-27	18-23
2.	27-43	23-28
3.	43-38	6-11
4.	38-16	11-17
5.	16-49	15-20
6.	49-27	28-33
7.	27-49	33-39
8.	49-32	17-22
9.	32-16	22-28
10.	16-38	20-25
11.	38-33 Remise.	

2e VARIANT.

1.	32-27	18-23
2.	27-43	23-28
3.	43-38	6-11
4.	38-49	11-16
5.	49-38	3-8
6.	38-49	15-20
7.	49-35	8-12
8.	35-40	12-17
9.	40-44	17-22
10.	44-39	20-25
11.	39-44	16-21
12.	44-39	21-26
13.	39-43	28-53
14.	43-16	22-28
15.	16-43	26-31
16.	43-48	31-36
17.	48-37 Remise	

3e VARIANT.

1.	32-27	18-23
2.	27-43	23-28
3.	43-38	6-11
4.	38-49	11-16
5.	49-38	3-8
6.	38-24	8-12
7.	24-29	12-17
8.	29-42	28-32

9.	42-26	16-21
10.	26-42	21-26
11.	42-33	17-21
12.	33-29 Remise.	

4e VARIANT.

1.	32-27	18-23
2.	27-43	15-20
3.	43-32	23-29
4.	32-38	20-24
5.	38-42	6-11
6.	42-38	11-16 a)
7.	38-42 Remise.	

a) 11-17

7.	38-42	3-8
8.	42-26	8-12
9.	26-48	17-21
10.	48-26	12-17
11.	26-42	21-26
12.	42-47 Remise.	

5e VARIANT.

1.	32-27	18-23
2.	27-43	3-9
3.	43-39	23-29
4.	39-22	9-14
5.	22-39	14-19
6.	39-30	19-23
7.	30-39 Remise.	

6e VARIANT.

1.	32-27	18-23
2.	27-43	3-8
3.	43-21	8-13
4.	21-27	13-19
5.	27-32	15-20
6.	32-38	19-24
7.	38-32	23-29
8.	52-27 Remise.	

Oplossingen der Problemen van het Maart-nummer.

Wij merken, dat de geplaatste standen dikwijls zeer moeilijk worden gevonden, vooral die onder A, hetgeen wel blijkt uit het gering aantal ontvangen oplossingen van sommige problemen en uit de brieven, die ons werden. Dit kan echter geenszins aanleiding vormen het den oplossers wat gemakkelijker te maken, daar toch het maandblad bestudeerd wordt door de meest bekwaame dammers en oplossers. In tegenstelling met de rubrieken, die voornamelijk propaganda beoogen en zooveel mogelijk onder het bereik van beginners en zwakke dammers dienen te blijven, bevat het maandblad stof voor den volwassen dampeler.

Verder is het een feit, dat het meerendeel van hen, die zich op het vinden van onze problemen toelagen, hun oplossingen niet inzenden. Eenige meerdere anjmo in deze lijkt zeer gewenscht. Waar blijven de probleem-verslinders?

Ditmaal vielen vooral op de standen van de heeren Mantel en Belinfante, welke alle zeer mooi waren. Eerstgenoemde heeft zich toegelegd op een moeilijke en diepe afwikkeling, terwijl de heer B. in meer eenvoudigen stijl heeft gecomponeerd.

No. 769 is iets zeer bizonders en moeilijks en geen enkele oplossing kwam dan ook in. De heer Mantel bewijst hier de mogelijkheid van studies, die het practische spel zeer nabij komen en hij verschaft ons in deze stelling weder een argument te meer voor soortgelijke vraagstukken. Het merkwaardige van deze spelstudie is hierin gelegen, dat wit eerst 2 stukken offert en daarna pas een winnenden tempo maakt. Ziehier:

36—31, 37—31, 42—37! 37—31, 47—41, 32—28, 38:27, 43—38 a) 50—45, 34:5,
27:36, 26:37, 11—16 c, d), 27:36, 36:47, 23:32, 21:32 b), 32:43, 47:29, 43:34,
40:29, 5:44.

24:33,

a) Indien 50—45, 34:5

47:29, 22—28 en zwart wint.

b) Indien 34:5, 5:37, 37:30, wit wint 1 schijf.

47:29, 21:32, 22—28, 25:45.

Indien 5:6 en wint.

22:31,

c) Indien antwoordt 9 of 10—14, 8 of 9—13, of 8—12 volgt steeds een dubbele slagzet door 37—31, 47—41, 32—28, 38:7 en den naslag met schijf 34 naar dam, behoudens het geval 8—12, waarin bij zwart eerst 12:1, wit vooraf de tempo 50—45 moet maken.

d) Indien 32—28, 47:7.

27—31, 23:41,

No. 770. 27—21, 37—31, 49—43, 29—24 28—22! 39—33, 48—42, 42:2, 2:17.

17:26, 36:38, 38:40, 20:29 a b), 18:27, 29:38, 40:29, 25:34,

24:4, 4:49, 49:38.

a) 40:29, 25:43, 23:32,

24:4, 4:16, 16:49.

b) 23:32, 40:29, 25:43,

Een prachtige variantenstudie.

No. 771. 43—39, 23—18, 35—30, 34—30, 31—27! 44—39, 39:19, 47:19.

12:21, 13:22, 24:35, 35:24, 21:34, 26:29, 14:23,

Een afwikkeling, die volkomen opweegt tegen den minder mooien stand. Speciaal 31—27, die het zwarte stuk forceert 3 stukken te slaan, is een rasechte probleemzet, terwijl de idee n.l. het eigenaardige opvangen van de zwarte dam in den slag, ons nog niet bekend was. Mede namens de lezers bedanken wij den heer Mantel voor zijn beide prachtige vraagstukken en hopen ook voor de toekomst op zijn gewaardeerde medewerking.

No. 772. 27—22, (50:33 gedw.), 37—31, (26:39), 49—43, 43:5!

No. 773. 27—22, 36—31, (26:48), 40—34, 34:23, (48:18), 33:2.

Een bijzonder geestig stukje. Voor den eindslag moet op 28 een zwart stuk staan en om nu te verhinderen, dat bij den slag 34:23 het witte stuk door moet slaan, is er bij voorbaat een zwart stuk op 32 geplaatst, waardoor de schijven 32 en 28 een buffer vormen voor het witte stuk, dat op 23 slaat.

Wit heeft 2 stukken minder, doch dit is geen bezwaar. Integendeel, het zou heel gemakkelijk zijn geweest om wit een paar stukken meer te geven, doch dit zou den stand minder aantrekkelijk hebben gemaakt. In het algemeen is het wel geoorloofd, dat wit minder materiaal heeft dan zwart.

No. 774. 46—41, 37—31, (36:22), 32—28, 34—30, 26—21, 21:1.

25—3, 3—14, 14—46. 46—28, 28—32, 32—28.

No. 775. 12—18, 22—27, 27—31 a), 16—21, 21—26, remise.

a) 46—37, 37—26.
18—22, 16—21, remise.

Gemakkelijk, maar leerzaam. Ook verschillende andere remisegangen werden ingezonden.

No. 776. 28—22, 26:17, 31—26, 33:22, 32:21, 38—32, 42—38, 39:28, 40—35, 45:1.

Echter is de volgende bijopl. mogelijk: 28—22, 26:17, 40—34, 33—29, 43—39, 38:29, 32:5, 5:26.

Goede oplossingen van Deelnemers in klasse A. Problemen Maart-nummer.

NAAM	WOONPLAATS	Nummers der Opgel. Problemen	Opg. Vraagstukken en Eindspelen.
P. Muiltwijk D. Kleen	Rotterdam Winkel	772, 773, 774, 776 772, 773	

Goede oplossingen van Deelnemers in klasse B. Problemen Maart-nummer.

NAAM	WOONPLAATS	Nummers der Opgel. Problemen	Opg. Vraagstukken en Eindspelen.
T. Saal	Wognum N.-H.	773, 774, 776	
A. J. Oskam	Utrecht	770—776	
S. Blauw	Wognum N.-H.	770, 772—774, 776	
D. v. Nieuwkerk	Rotterdam	773—776	
J. W. v. Dartelen	Schoten	773—776	
C. van Eeuwen	Waddingsveen	773—776	
J. Boerkoel	Rotterdam	773—776	
F. W. Naujoks	"	770—776	
K. Muilwijk	"	773—776	
C. Diederik	"	770, 773, 774, 776	

Correcties en aanvullingen dezer en vorige opgaven worden ingewacht tot einde Mei, waarna wij in het volgend nummer tot publicatie van den uitslag van den afgelopen oplossingswedstrijd zullen overgaan.

Onze Problemen.

No. 785 is waarschijnlijk het meest verrassende stukje, dat de problematiek in anderhalve eeuw heeft voortgebracht. De oplossing hiervan mag door geen enkel liefhebber worden verzuimd, daar het zelfvinden een zeldzame voldoening geven moet, grooter dan men bij naspelen zal ondervinden. De naam van den problemist zegt trouwens reeds genoeg.

Het doet ons steeds genoeg problemisten, die nog niet bij onze lezers bekend waren, in het maandblad te introducereen. Ditmaal zijn wij hierin al bijzonder gelukkig. Vooreerst overhandigde ons de heer ten Brink, die onlangs den Meestertitel behaalde, zijn eerste ernstige proeve op het gebied der problematiek, n.l. den lokzet, gepubliceerd onder No. 786. De stand is zeer mooi en de afwikkeling brillant. Verder is een eindspel van den heer Notenboom te Zevenhoven geplaatst, van wien wij nog veel moois hopen te ontvangen. De niet te diepe, maar toch interessante afwikkeling maakte het uitnemend geschikt voor Klasse B. Dergelijke niet te moeilijke eindstanden vormen een goede inleiding tot de eindspelen van Blankenaar.

In No. 789 heeft wit een belangrijk overwicht, dat waarschijnlijk op zich zelf reeds winnend is. Gevraagd wordt echter de afwikkeling, die afgeheele vernietiging brengt.

Alle inzendingen betreffende de problematiek te adresseren aan den Heer **G. L. GORTMANS, O.Z. Voorburgwal 92, Amsterdam.**

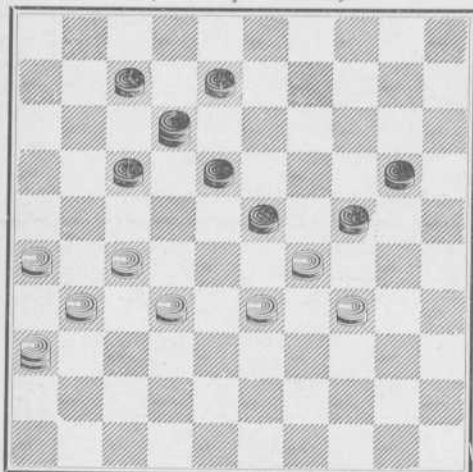
De antwoorden moeten *vóór den vijftienden van de volgende maand* ingezonden zijn.

„*Wit begint*” geldt voor alle problemen en vraagstukken, tenzij het tegendeel er bij wordt vermeld.

Klasse A.

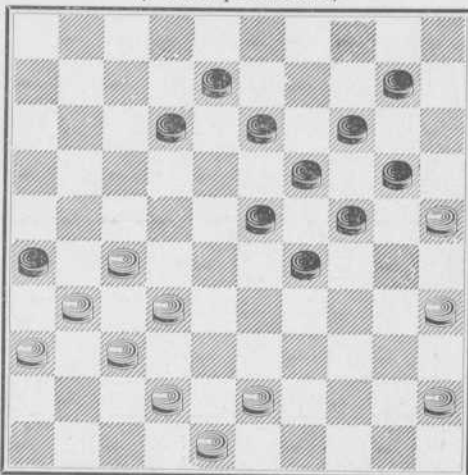
Probleem No. 785.

Van S. E. van der Meer.
(Eerste publicatie.)

Probleem No. 786.

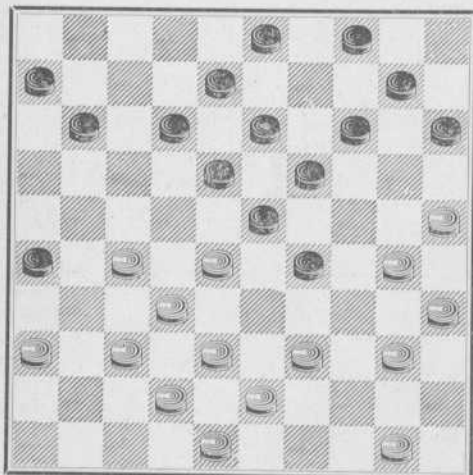
Van M. ten Brink.
(Eerste publicatie.)

Wit speelt en lokt den foutzet uit.

Probleem No. 787.

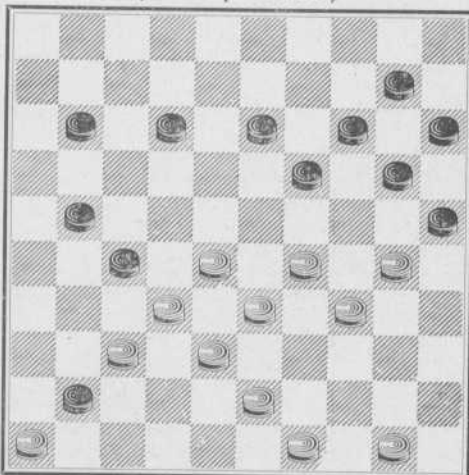
Van G. L. Gortmans.

Wit speelt en wint een schijf.

Probleem No. 788.

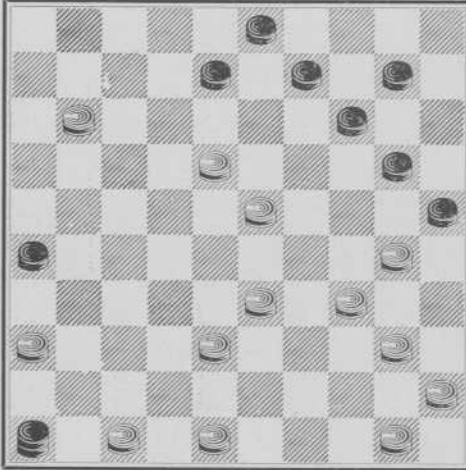
Van B. P. A. Kloos.
(Eerste publicatie.)

Klasse B.

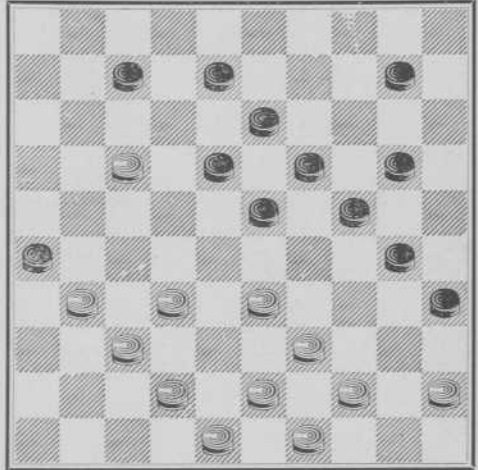
Probleem No. 789.

Van G. L. Gortmans.
(Eerste publicatie.)

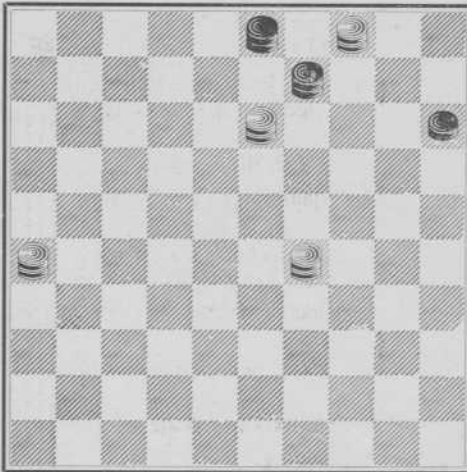
Probleem No. 790.

Van B. P. A. Kloos.

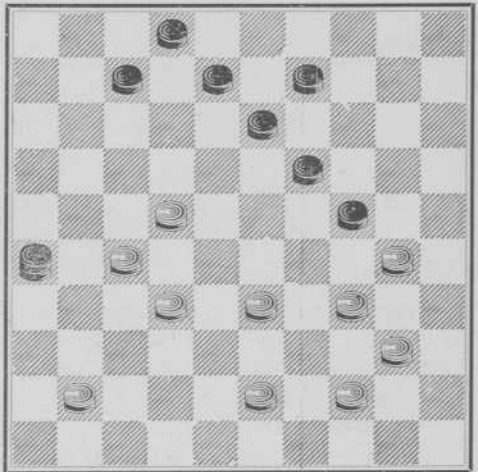
Probleem No. 791.

Van N. Notenboom.
(Eerste publicatie.)

Probleem No. 792.

Van A. Renooy.
(Eerste publicatie.)

Eindspel: wit speelt en wint.

CORRESPONDENTIE.

S. B. te W. Voor No. 775 geeft U aan 15-14, 14-19. 12-17 doet zwart winnen.
22-27, 12-18?

D. K. te W. Uw opl. van No. 771 is remise.

„HET DAMSPEL”.

MAANDSCHRIFT.

OFFICIËEL ORGAAN VAN DEN NEDERLANDSCHEN DAMBOND.

Hoofd-Redactie: J. DE HAAS, Graaf Florisstraat 15, AMSTERDAM.
C. G. VERVLOET, van Vollenhovenstraat 33, ROTTERDAM.
Probleem Redactie: G. L. GORTMANS, O.Z. Voorburgwal 92, AMSTERDAM.
Kroniek Redactie: I. MIJER, Graaf Florisstraat 15, AMSTERDAM.
Administratie: D. P. v. WAGENINGEN JR., Rodenrijschelaan 7a, ROTTERDAM.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling . . . . f 2.40 per jaar.
Voor leden van den Nederlandschen Dambond - 2.20 per jaar.
Op luxe papier f 0.25 meer per jaar.

INHOUD: Partij No. 183. — Partij No. 184. — Nederlandsche Dambond. G. Woudenberg. Competitie 1915-'16. — Manoury en zijn werk. VI. — De Turksche slag. — Oplossingen en oplossers. — De Lokzet. — Eindspel No. 52. — 8 Problemen. — Correspondentie.

Partij No. 183,

gespeeld in den competitie-wedstrijd van den Nederlandschen Dambond, 24 April 1916, tusschen de heeren C. G. VERVLOET (Constant) met WIT en M. H. HOOGLAND (U.D.G.) met ZWART.

1. 34—29   17—21

17—22 of 19—23 verdient de voorkeur; het is niet aan te bevelen de schijven naar den rand te spelen; op het midden van het bord staan zij in 't algemeen sterker.

2. 40—34   18—23

Nu niet 31—26 gespeeld wordt, moest zw. veld 26 bezetten.

3. 29 : 18   12 : 23

4. 31—26

De zet!

7—12

5. 26 : 17   12 : 21

6. 36—31

O.i. is sterker 44—40 en 50—44, om op het goede oogenblik met 32—28 op het midden af te ruilen.

1—7

Nog is 21—26 sterker.

7. 44—40

Hier is 31—26 beter.

7—12

8. 50—44

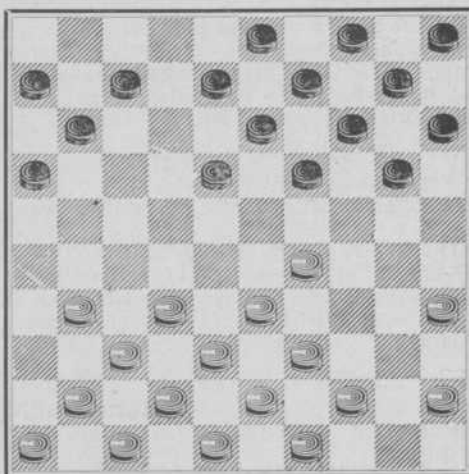
2—7

9. 34—29

23 : 34

10. 40 : 29

12—18

11. 44—40

7—12

12. 31—26

19—23

13. 26 : 17

23 : 34

14. 40 : 29

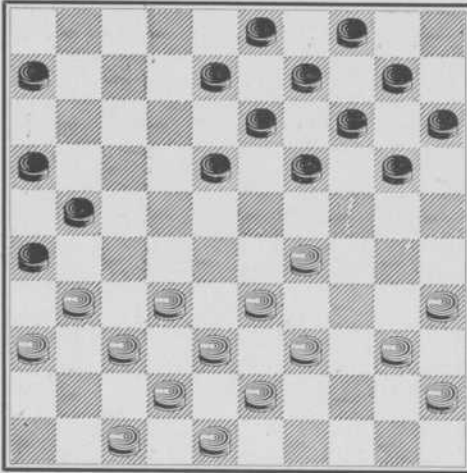
12 : 21

15. 41—36

Wit heeft zeer juist de schijven 31 en 36 opgelost. Het heeft echter geen doel een schijf op 36 te spelen, wij achten daarom 32—28 beter.

	14—19
16. 49—44	10—14
17. 36—31	21—26!
18. 46—41	5—10
19. 41—36	11—17
20. 44—40	17—21

Zwart heeft uitstekend voordeel getrokken van wit's minder goede voortzetting. Thans komt wit's lange vleugel niet gemakkelijk tot ontwikkeling en bovendien heeft zwart zijn korten vleugel krachtig opgebracht.

21. 47—41   19—23

Verzuimt te profiteeren van zijn voordeel in de stelling. Hier moest gespeeld worden 6—11.

Op 31—27 volgt 19—24 en op 32—28, 19—23 en vervolgens 11—17, met de dreiging wit's langen vleugel in te klemmen.

Op 39 of 40—34, dan 11—17 met dezelfde dreiging.

22. 33—28

Een prachtzet, waardoor wit zijn langen vleugel tot gunstige ontwikkeling kan brengen.

23. 39 : 30   23 : 34
18—23

20—25 baat niet, wit speelt dan 28—22.

24. 28 : 19   13 : 24

Schijf 13 moet blijven staan; 14:23 is aangewezen.

25. 30 : 19   14 : 23

26. 31—27   10—14

27. 27—22

Wit brengt zijn langen vleugel uitstekend in het spel.

14—19

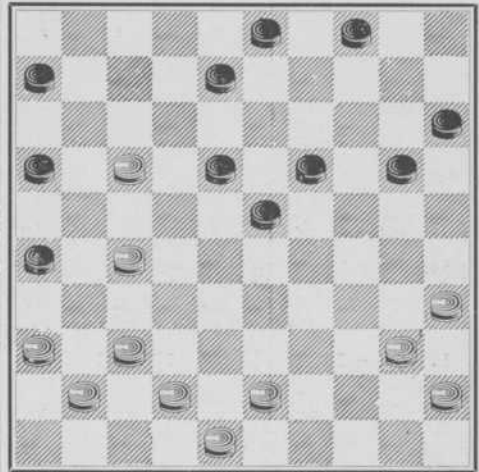
28. 32—27

32—28, 38:27, 37:28 en daarna 41—37 is sterker. Hierdoor ontwikkelt wit den langen vleugel op zijn best en bezet het sterke veld 28.

21 : 32

29. 38 : 27   9—13

30. 22—17!   13—18

31. 43—38   8—12

Het beste. Deze schijf moet verwijderd worden, anders wordt wit te sterk.

32. 17 : 8   3 : 12

33. 37—32   4—9

Zwart taxeert de stelling zeer goed. Alle schijven moeten aan den strijd deelnemen. 26—31 kan niet wegens wit 27—21, 32:21 met schijfwinst.

34. 41—37   19—24

Zeer fraai wordt hiermee 38—33 verhinderd, welke zet in dezen stand van beteekenis is. 12—17 mocht niet, dan wit 27—22, 38—33, 40—34, 35:4.

35. 48—43   6—11

Want er dreigt 27—22, 32:21, 35—30, 43—39, 33:7.

36. 43—39   9—14

37. 40—34

Schijnbaar maakt het geen verschil of eerst 39—33 en daarna 40—34 gespeeld wordt. Toch is het van veel beteekenis! Op 39—33 kan zwart door 24—29, 20 : 29, een geduchten aanval doen op wit's korten vleugel, terwijl door eerst 40—34 te spelen, wit schijf 39 in reserve houdt. Men moet over een zeer juist begrip beschikken, indien men voor het bord deze kleine, maar belangrijke verschillen voelt.

24—29

Het moet voor zwart een moeilijke vraag geweest zijn, of 24—29 de beste was.

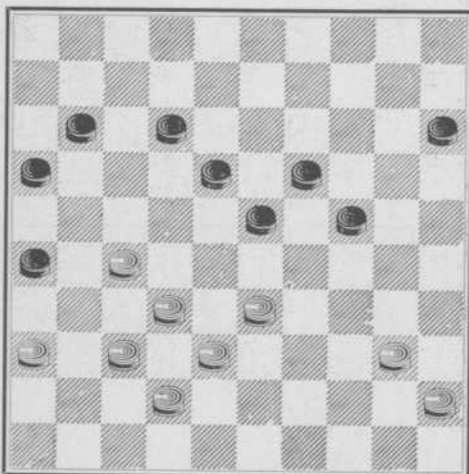
38. 39—33 29 : 40

39. 35 : 44

Natuurlijk niet 45 : 34.

14—19

40. 44—40 20—24

41. 40—34 15—20

42. 45—40 11—17

43. 27—21

Zeer belangwekkend is het volgend spel dat echter bij goede beantwoording tot remise leidt:

40—35, 34—30, 36 : 27, 27—22, 22 : 13, 33—29, 17—22, 22 : 31, 20—25, 25 : 34, 19 : 8, 24 : 33, 38 : 7,

8—12.

Mr. Vervloet gaf het tegenspel op onze bemerking. Inderdaad is het spel remise, het is zeer verdienstelijk dit in de partij te zien.

16 : 27

44. 32 : 21 17—22!

45. 21—16 23—28

46. 33—29 24 : 33

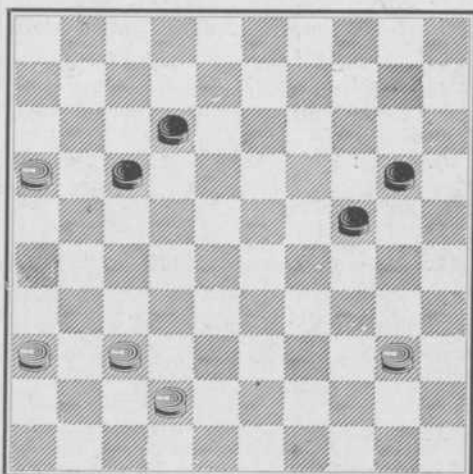
47. 38 : 29 19—24

48. 29—23 18 : 29

49. 34 : 32 22—27

Het is een genot, te zien, hoe in waarlijk meesterlijken stijl, beide spelers dit eindspel behandelen. De veteraan Vervloet is nog steeds een speler van den eersten rang en de jeugdige M. H. Hoogland beschikt over bijzonder juist blik. Door deze manoeuvre heeft zwart zijn korten vleugel bekwaam verdedigd en een overwicht op wit's korten vleugel verkregen. Dit resultaat is het offer van een schijf wel waard.

50. 32 : 21 26 : 17

51. 37—32 24—29

52. 32—28 20—24

53. 36—31 24—30

54. 28—23

Vrijwel gedwongen.

29 : 18

55. 31—27 18—23

56. 27—22 17 : 28

57. 16—11

Remise.

Een waardig slot van deze mooie partij.

Partij No. 184.

gespeeld op 24 April 1916 te Rotterdam in de hoofdklasse competitie van den Nederlandschen Dambond, tusschen de heeren C. H. SCHRÖDER (U.D.G.) met WIT en HENRI J. v. D. BROEK (Constant) met ZWART.

1. 33—28 19—23

Zwart leidt direct het spel in onregelmatige banen.

2. 28 : 19 14 : 23

3. 39—33 10—14

4. 44—39 14—19

5. 50—44 5—10!

6. 32—28

Een aanval op het centrum.

23 : 32

7. 37 : 28 10—14

Op 18—23 zou wit met 42—37 antwoorden.

8. 41—37 17—22

Verwijdert de centrumschijf van de zijde van den nog niet in actie gekomen zwakken vleugel.

9. 28 : 17 11 : 22

10. 37—32 6—11

11. 47—41 1—6

12. 41—37 18—23

13. 34—30

De uitruil 33—28 zou wit's centrum zeer verzwakken; 34—29 en 40:29 gaf echter beter spel.

12—18

14. 46—41 7—12

15. 30—25 20—24

Beter was 23—29 of 2—7. De afruil van wit met 33—28 of 29 zou alleen dien's centrum verzwakken zonder eenig voordeel op de vleugels.

16. 32—28! 23 : 32

17. 37 : 17 12 : 21

18. 41—37

Hier was 31—26 veel sterker, dwong zwart tot 11—17, daarna 38—32 en 43—38. Ook heel sterk is 40—34, om, wanneer zw. 18—23 speelt, met 34—29 te vervolgen.

8—12

19. 40—34

Nu zou zwart op 31—26 met 2—8 en 12:21 geantwoord hebben.

2—8

20. 34—30

31—26, vervolgens 34—29 was te verkiezen.

18—23!!

21. 37—32 14—20

22. 25 : 14 9 : 20

23. 33—28

Speelt op een valletje. Op zwart 21—26, wit 30—25, 32:41 en 25:23.

4—9

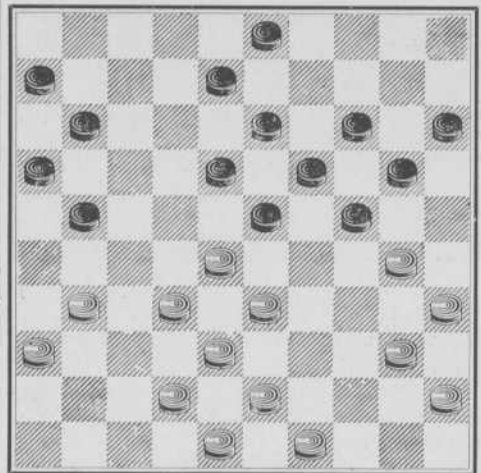
24. 39—33 9—14

Nu kon 21—26 volgen, want op wit 30—25 volgde van zwart 26:37, (wit 32:41), 23:32, 13—18 en 18:47.

25. 44—40

30—25 was beter. Sterker is, schijf 44 over 39 in het spel te brengen.

12—18

26. 30—25?

Door wit fout berekend. Verliest nu een schijf, zooals het vervolg aantoon.

21—27!

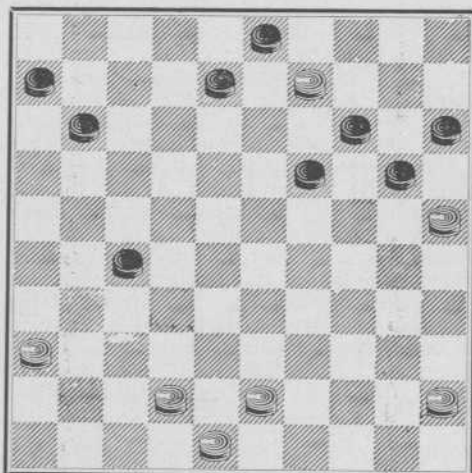
27. 31 : 22 18 : 27

28. 32 : 21 16 : 27

29. 49—44!

Een combinatie, die een tweede schijf kost, maar de positie veel sterker maakt.

		23 : 32
30.	33—28	32 : 23
31.	35—30	24 : 35
32.	44—39	35 : 33
33.	38 : 9	

Na de groote opruiming staat wit beslist zwakker.

8—13

Weinig keuze.

34. 9 : 18 11—17

Gedwongen, om 18—12 te verhinderen.

35. 42—37

De beste, dreigt 37—31 bij een aanval op schijf 18.

20—24

Tracht nu van de andere zijde schijf 18 te verwijderen.

36. 43—38

Om dubbele redenen goed. Eerstens om de dreiging 37—32, tweedens kan zwart nu niet 15—20 (wit 48—42). 19—23 en 24 : 33 uitvoeren.

24—29

37. 48—43

Een aanval met 37—31 of 32 leverde nimmer eenig gunstig resultaat, integendeel, het voordeel, dat schijf 18 heeft, door twee zwarten tegen te houden, ging dan verloren. Op 37—31, zwart 19—23, 23 : 12, enz. Op 37—32, zwart 17—22, enz.

17—22

Na lang overwegen achtte zwart dit de beste voortzetting, Op 6—11 wit 43—38, waardoor aan alle zijden zwart bedreigd wordt.

Toch gaf deze voortzetting, waarbij het voordeel van een schijf werd opgeofferd aan het voordeel van het vasthouden van twee witte schijven door een schijf op 34, remise. Bij het naspelen leverden trouwens andere wijzen van spelen eveneens geen positieve winst. Eenige winstkans gaf:

18—13, 43—39, 38 : 27, 39—34.

19—23, 23—28, 27—32, 29—33, 33—38.

38. 18—12

Gedwongen.

3—8

39. 12 : 3 29—34

40. 3 : 20 15 : 24

41. 37—32 6—11

42. 32 : 21 11—16

43. 21—17 22 : 11

44. 36—31 19—23

45. 38—33! 11—17

46. 31—27 17—21

47. 25—20

27—22 bracht eveneens remise, want op zwart 23—28, wit 45—40 en 40 : 20.

24 : 15

48. 33—29 21 : 32

49. 29 : 18 32—37

50. 18—12 37—41

51. 12—7?

Te snel gespeeld, 12—8 had remise kunnen geven, nu gaat de partij verloren.

41—46!

52. 43—38

Gedwongen. Op 7—1, zwart 46—32 en 32 : 35. Op 7—2, zwart 46—32, schijf 43 gaat verloren en wit verliest op het aantal stukken.

46—19!

Geeft nu geen kans meer op remise, dwingt wit tot damhalen op veld 2. Op 38—33, zwart 19—2, wit 7—1, zwart 2—35 wint.

53. 7—2 19—35

54. 38—33 15—20

55. 33—29	57. 7—34	20—25
Gedwongen, anders volgt 34—40 en 20—24.	Brengt eerst de schijf in veiligheid.	
34 : 23	58. 34—43	35—13
56. 2—7	59. 43—48	13—18
Wit kon hier wel opgeven.	60. 48—39	28—32
23—28	Wit geeft op. 39—34 en 45:34 was juist op tempo verloren.	

Nederlandsche Dambond.

G. Woudenberg.

Met belangstelling zullen onze lezers vernemen, dat de heer G. Woudenberg, vroeger lid van het „V.A.D.”, de laatste jaren van de damvereeniging „Constant”, ons land gaat verlaten om in het verre Oosten een nieuwe functie te aanvaarden. Al was hij niet bepaald een, die op den voorgrond trad, toch was hij in de bekende dammerskringen geen vreemdeling. Vooral zijn eigenaardige trant van spelen trok aller attentie. Verleden jaar behaalde hij in de damvereeniging „Constant” — en dit niet voor de eerste maal — den titel van Kampioen. In de meesterwedstrijden, door onzen Bond uitgeschreven, was hij steeds een ernstig mededinger en eigenlijk waren de door hem bereikte resultaten meermalen niet in overeenstemming met zijn kracht. Ons orgaan heeft dikwijls partijen gegeven, waarin zijn schitterend spel en diepe combinatie-berekening uitblonken.

Wij wenschen hem in zijn nieuwe betrekking veel succes toe en zijn overtuigd, dat hij in dat verre land ons spel zal propageeren, zooals hij ook hier een warm liefhebber en ijverig beoefenaar is geweest.

NIEUWE LEDEN. De damvereeniging „Het Westen” te Rotterdam, tellende 11 leden, is toegetreden tot onzen Bond. Secretaris is de heer K. Diederik, Davidstraat 42b, R'dam.

NIEUWE VEREENIGINGEN, ENZ. Uit Rijen meldt men ons: „Bij het 7e Reg. Inf. 2e Bat. is opgericht een Dam- en Schaakclub. Als leider der damclub treedt op de heer J. Schröder, vaandrig bij dat bataljon, lid der damvereeniging „Gez. Sam.” te Amsterdam. Zeer velen gaven zich bij de oprichting als lid op. Spoedig hopen we meer van die club te hooren”.

Te 's-Gravenhage is opgericht „de Haagsche Dambond”, gevormd door de aldaar gevestigde bondsvereenigingen „D.I.O.”, „D.O.S.” en „Mutua Delectatio”. Als secretaris fungeert de heer B. Levy, Elandstraat 68, Den Haag.

VERANDERING SECRETARIAAT. De heer G. Fris, 1e Secretaris der damclub Zaandam heeft bedankt. Correspondentie te richten aan den 2en Secretaris, den heer S. Troost, Hoogdijk, Zaandam.

Als 1e Secretaris van „O.D.I.” (Rotterdam) treedt nu op de heer J. Janssen, Schooterboschstraat 61, Rotterdam, inplaats van den heer J. van Bueren, Hang 36.

Competitie 1915 — '16.

Hoofdklasse: Dinsdag 28 Maart te Utrecht: Amsterdamsche damvereeniging „v. Embden” wint van het „U.D.G.” met 12—8.

„v. Embden”: I. Presburg 0, J. Waaker 1, H. Simons 2, A. D. Querido 1, W. Lisser 1, H. Koperberg 1, L. de Beer 0, W. Pieksma 2, S. Serlui 2, A. v. d. Heijde 2. Totaal 12.
 „U.D.G.”: H. Hoogland Jr. 2, F. Carlebur 1, M. H. Hoogland 0, C. H. Schröder 1, P. v. d. Staay 1, R. A. Hoogland 1, A. Lodder 2, A. v. d. Dorpe 0, „Dammer” 0, S. C. Korteweg 0. Totaal 8.

Dinsdag 4 April te Amsterdam: het „Ver. Amsterdamsch Damgenootschap” verliest tegen het „Utrechtsch Damgenootschap” met 9—11.

„U.D.G.”: Herman Hoogland Jr. 1, M. H. Hoogland 1, C. H. Schröder 0, P. v. d. Staay 1, R. A. Hoogland 2, A. Becker 1, C. J. v. d. Berkhoff 2, S. C. Korteweg 2, N. E. Onnes 0, A. Bertoen 1. Totaal 11.

„V.A.D.”: J. de Haas 1, Ph. L. Battefeld 1, A. C. v. Wageningen 2, M. ten Brink 1, I. Mijer 0, A. v. 't-Schip 1, G. C. Wiseman 0, H. J. Hanewald 0, S. E. v. d. Meer Jr. 2, S. de Jong 1. Totaal 9.

Maandag 24 April te Rotterdam: „Constant” wint van het „Utrechtsch Damgenootschap” met 14—6.

„Constant”: G. Woudenberg 0, C. G. Vervloet 1, Henri J. v. d. Broek 2, J. P. Huibers 1, L. Boas 1, N. de Haas Jr. 2, J. J. de Boer 2, D. Rijneke Wzn. 2, P. Smaal Jr. 2, P. Smaal Sr. 1. Totaal 14.

„U.D.G.”: Herman Hoogland Jr. 2, M. H. Hoogland 1, C. H. Schröder 0, P. v. d. Staay 1, R. A. Hoogland 1, A. Becker 0, A. v. d. Dorpe 0, S. C. Korteweg 0, R. J. Krietemeyer 0, A. Bertoen 1. Totaal 6.

De eindstand is:

	gesp.	gew.	verl.	club-punten.	totaal punten.
„Constant”	3	2	1	4	33
„v. Embden”	3	2	1	4	32
„V.A.D.”	3	1	2	2	30
„U.D.G.”	3	1	2	2	25

„Constant” I, Rotterdam, heeft dus voor dit jaar den titel van Kampioen der hoofdklasse behaald.

Tweede klasse. Maandag 24 April te Amsterdam: „Rotterdam” I wint van „v. Embden” II (Amsterdam) met 12—8.

„Rotterdam” I: A. R. Borstlap 2, F. W. Naujoks 2, D. H. Möllenkamp 2, H. J. A. van Gelder 1, J. A. Poulis 2, H. E. E. Dehnert 1, A. D. v. d. Wal 0, J. Krijger 0, J. Lindemans 0, J. A. van Gent 2. Totaal 12.

„v. Embden” II: L. de Beer 0, W. Pieksma 0, S. Serlui 0, A. v. d. Heide 1, A. A. Sniijders 0, W. Assou 1, S. Gobets 2, M. Boom 2, I. Hendrix 2, S. S. v. Baalen 0. Totaal 8.

„Rotterdam” I is derhalve kampioen van de tweede klasse geworden.

Derde klasse. Maandag 24 April te Amsterdam, „v. Embden” III (Amsterdam) wint van „Rotterdam” II met 16—4.

„Rotterdam” II: J. Voorburgh 2, J. Vons 1, A. M. Pletser 0, M. H. Moelker 0, J. Boerkoel 0, B. 't Hoen 0, C. Diederik 0, J. Pelsma 0, N. Cohen 0, A. Bornkamp 1. Totaal 4.

„v. Embden” III: J. H. Speyer 0, D. S. Nerden 1, H. Vos 2, J. Zomerplaag 2, Is. Heertje 2, S. Wijnberg 2, Ed. Wagenaar 2, J. Polak 2, H. Swarts 2, I. Barend 1. Totaal 16.

„v. Embden” III is hiermede kampioen van de derde klasse geworden.

Manoury en zijn werk.

VI.

Uit het laatste stuk hebben wij gezien, dat als plaats van uitvinding van het Poolsche dampspeel het Palais Royal te Parijs moet worden aangenomen. Het spel werd daar geboren als resultaat van de studie van een onbekenden Pool en een hoofdofficier. Het stuk in ons Aprilnummer werd, als volgt, besloten: „Heeft men niet, een veertig jaren geleden ongeveer, bijna hetzelfde zien gebeuren in, ik weet niet welk café, waar twee beoefenaren van het Poolsche spel, terwijl zij aan het spelen waren en een slag uitvoerden, een nieuwen spelgang en een combinatie uitvonden?” Manoury verhaalt ons daaromtrent verder: In hun spel schoof en sloeg men in alle richtingen, naar voren en naar achteren, zijdelings en rechtvooruit. Deze spelwijze, die men, zonder eigenlijk te weten waarom, de Babylonische noemde, leende zich meer voor combinaties en leverde heel zonderlinge slagen op. Gedurende eenigen tijd heeft dit spel, het Poolsche spel werkelijk verdrongen en wellicht zou dit heelemaal in vergetelheid geraakt zijn, als men voor het nieuwe een dambord had vervaardigd, dat meer in overeenstemming was met de uitbreidbaarheid van den spelgang.

Het terrein op het huidige dambord is te klein voor dit spel. Men had

hier het aantal schijven naar verhouding moeten vermeerderen, zooals men deed, toen men het Fransche spel voor het Poolsche vaarwel zei.

Het terrein van den strijd was te klein, het aantal strijders te beperkt; dit alles was een beletsel voor de ontwikkeling van dien spelgang. Het spel kwam daardoor niet tot volmaaktheid en verschaftte bijgevolg niet het hoogste genot. Misschien heeft men het ook wel niet voortgezet om de groote moeilijkheden. Niet iedereen kon het spelen, want het vereischte een bijzondere studie en veel combinatievermogen benevens een groote accuratesse bij de berekening. Men zag het alleen spelen door hen, die in het Poolsche spel van een zekere kracht waren. *) Ten slotte heeft dit Poolsche spel gezegevierd, gelijk het deed boven het Fransche spel.

In vergelijking met het Poolsche damspel, is het oude Fransche spel wel zeer geborneerd. Het wordt gespeeld op een bord met 64 ruiten en 24 schijven; 12 tegen 12. De schijven mogen slechts vooruit en gaan slechts een schrede (ruit) tegelijk, tenzij bij het slaan. De dam doet niet veel meer, alleen kan hij voor en achteruit gaan en slaan.

In plaats daarvan wordt het Poolsche spel op een dambord gespeeld met 100 ruiten en 40 schijven, 20 tegen 20. De schijven slaan voor en achteruit en een dam gaat over verscheidene ruiten. Dit geeft diepere, meer variërende en talrijker combinaties.

Hoe geborneerd dit oude Fransche spel ook is, het heeft evengoed zijn finesses en moeilijkheden en om het goed te spelen vereischt het verstand en talent. Al zijn er ook geen groote slagen mogelijk zooals in het Poolsche spel, toch zijn er, die niet minder combinatievermogen vergen. Het vereischt bovenal een fijn schijvenspel en een groote kunde in tempospel, alsmede de kunst om den tegenstander in te sluiten of hem in lastige posities te brengen, hetgeen zelfs de ware kunde uitmaakt in het Poolsche spel.

Mallet, die dit oude spel in den grond bestudeerd had, die er zeer sterk in was en den geest ervan volmaakt onder de knie had, beweert, dat er in dit spel zoo groote en diepe winstberekeningen mogelijk zijn, dat er in zijn tijd niemand was, die het volmaakt goed speelde, hoe geleerd men ook was, in de theorie of practijk van kunsten en wetenschappen, zelfs in demonstratieve wetenschappen, zooals wiskunde, en dat men nog geen partij had kunnen ontwerpen waarmee men alle andere winnen kon, hetgeen Mallet zelf voor onmogelijk hield. Mallet gaat zelfs zoo ver, dat hij dit Fransche spel de voorkeur gaf boven het schaakspel, omdat een goed schaakspeler het stuk kan aangeven waarmede hij mat zal zetten, terwijl het in het damspel niet mogelijk is de schijf of de dam aan te wijzen, die den laatsten zet zal doen en de partij zal winnen.

Zonder hier een verhandeling te geven over het gevoelen van Mallet, met betrekking tot den voorrang van een der beide spelen, hetgeen mij wellicht te ver zou voeren, staat het vast, dat de voortreffelijkheid van een speler in het Fransche spel, op een bijzonder talent wees, want die bekwaamheid gaf den sterken spelers een zekere beroemdheid en zij werden met onderscheiding genoemd zooals die van onzen tijd.

Mallet noemt er verschillende onder wie een zekeren Lhoste, die in het oude spel alle mogelijke wijzen van spelen had bestudeerd, die een ongehooflijk aantal geheel verschillende partijen van buiten kende, doch die de

*) Er is niets nieuws onder de zon en daarom denken wij hier onwillekeurig aan het Canadeesche damspel. Bord met 144 ruiten en 30 schijven elk, zou men daar toen reeds aan gedacht hebben?

partij niet gevonden had, waarmee feilloos alle anderen konden worden gewonnen. Hij ontkent evenwel en terecht, dat routine en onderricht voldoende zijn om dit spel goed te spelen. Talent is daartoe noodig.

Tot steun van zijn meening deelt hij een voorval mede, dat merkwaardig genoeg is.

Twee spelers, hij noemde ze niet, die zich niet alleen voor sterk uitgaven, doch beweerden den sleutel van het spel in hun bezit te hebben, omdat zij zeer bedreven waren in het uitvoeren van een aantal slagzetten, lieten op een dag in Parijs overal per aanplakbiljet bekend maken, dat zij door meetkundige demonstratie onderricht in het dammen zouden geven.

Verscheidene werkelijk sterke spelers gingen er heen en gaven voor les te willen nemen, doch zij troffen in de leeraren zeer zwakke spelers aan.

Het is zeker, dat in ieder combinatiespel het nooit de routine is, maar de geest en de bekwaamheid, die de groote spelers maken. Welnu dan, aldus Manoury, indien deze beide kwaliteiten noodzakelijk zijn voor het Fransche damspel, hoeveel zijn er dan niet noodig voor het Poolsche, waarbij de berekening en de variaties aanzienlijk grooter zijn.

In beide spelen is het doel de schijven van den tegenstander te veroveren, of ze vast te zetten, maar welk een ontzaglijk onderscheid is er evenwel tusschen het eene spel en het andere! In het Fransche spel behoort het tot de zeldzaamheden, wanneer men meer dan 2 schijven tegelijk slaat, terwijl slagen van 4, 5 en meer schijven in het Poolsche spel menigvuldig voorkomen. Dat is het effect van het grootere terrein en de vermenigvuldiging der stukken, dat bijgevolg een grooter doorzicht vereischt. Die groote slagen zijn de vrucht van bekwame combinatie, die dikwijls behalve schijvenwinst, winst van de partij verschaft; 't zij door de overmacht van het aantal, hetzij door positievoordeel, 't zij door het doen van een damslag op een gunstig gelegen vak, vanwaar de dam in staat is, het spel van den tegenstander snel te vernietigen.

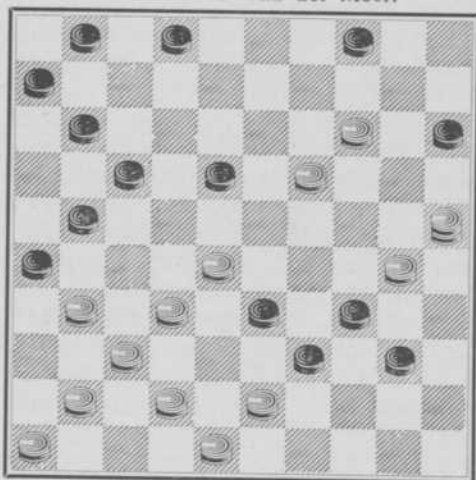
Deze soort slagen komen, om zoo te zeggen, eerst tot hun volle recht, nadat van beide kanten verscheidene schijven zijn opgespeeld, maar het is de speler, die den slag heeft gecombineerd, die door het onvermijdelijk effect van zijn combinatie zijn tegenstander forceert, de schijven in de gewenschte richting te spelen. Eerst daaruit blijkt de groote bekwaamheid en herkent men den meester en alle boeken van de wereld kunnen dit niet leeren als men hiervoor geen aanleg bezit, wanneer men niet, indien ik het zoo mag uitdrukken, de kiem voor deze kunst bij zich draagt, en dit is ten slotte het terrein waarop bijna altijd de middelmatige spelers en spelers van den tweeden rang schipbreuk lijden. Nu eens is het een schijf, die zij bij hun verkeerde berekening, op zijn plaats wanen, terwijl die bij uitvoering van den slag verwijderd wordt, hetgeen de foutieve combinatie veroorzaakt; dan weer een vergissing in het omgekeerde geval; is een schijf, die zij bij de berekening verplaatst waanden, op zijn plaats gebleven en somtijds is het nog erger en mislukt de slagzet, omdat er zelfs geen schijn van een slag aanwezig is. Waaruit komt dit voort? Uit gebrek aan zuiverheid van het gezichtsvermogen en nauwkeurigheid bij de berekening, doordat bij de analyse een verwarring van de schijven plaats heeft, doordat de speler door een zwak voorstellingsvermogen, altijd ziet, hetgeen hij niet meer zien moet en niet ziet wat moet blijven staan en zoodoende bij het maken van de berekening het spoor bijster wordt, tenslotte omdat hij de gave niet bezit, die men bezitten moet om goed te spelen.

M.

De Turksche slag.

(Vervolg.)

No. 42. S. E. van der Meer.

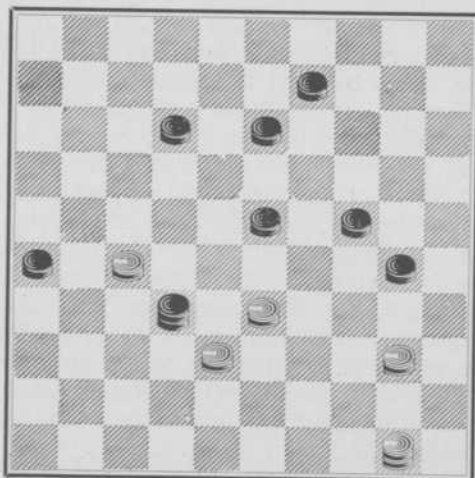

No. 42 is een zeer mooi fantasieprobleem van den in den laatsten tijd zoozeer op den voorgrond tredenden S. E. van der Meer. De slag van de witte dam wordt niet volkomen bepaald door den stand der zwarte stukken, daar de witte dam ook op 28 kan gaan staan, en bovendien komt de witte dam na den slag slechts aan twee zijden los te staan. Overigens lijkt het alsof hier een Turksche slag ligt in het spel der zwarten.

Opl. 30—24, 33:22, wit 14—9, 4:13, wit 19:8, 2:13, wit 24—20, 15:24, wit 31—27, 22:31, wit 42—38, 31:33, wit 32—27, 21:32, wit 43—42, 39:37, wit 25:22 (slaat de stukken 34, 32, 11, 13, 24, 40 en 33), 17:28 of 18:27, 41:12. Hierna volgt nog een aardig eindspelletje, dat voor wit gewonnen is. Zeer bijzonder is het blijven staan van de witte dam tegen de beide losstaande zwarte stukken, welke keuze van slaan hebben.

Uit laatstvermeld probleem ontsproot het idee te trachten de karakteristieke stelling van den Turkschen slag aan te brengen in het zwarte spel. Zie hiervoor No. 43.

No. 43. G. L. Gortmans.

Opl. 43: wit 40—34, 30:28, wit 50:18, (slaat de vijf stukken 28, 12, 9, 24, 23), 13:31, wit 38:36 en wint.

Men zou er op zweren, dat dit toch werkelijk een T. S. was. Niet aldus de heer Blankenaar, welke de opmerking maakte, dat het zelfde resultaat bereikt werd, indien 12 op 8 stond. In dat geval blijft de witte dam *vrijwillig* staan op 18 en is er geen sprake van een T. S. Dit was inderdaad volkomen juist. In dit probleem is het voorkomen van den kenmerkenden stand louter toeval.

Zooals reeds in het begin van dit artikel vermeld, mag geen enkel stuk van de Y figuur verplaatst kunnen worden en dit is altijd het geval, indien de stand in het spel van zwart is aangebracht, en wel doordat de witte dam geheel medewerkt, terwijl omgekeerd de zwarte dam tegenwerkt, zoodat de figuur *moet* gebruikt worden om de zwarte dam op te vangen.

Deze aanmerking van den heer Blankenaar gaf aanleiding tot een interessant debat, waarbij als argumenten, diagrammen fungeerden. Na verschillende intermezzo's kwamen wij tot den volgende stand door het bijplaatsen van een zwart stuk. (No. 44).

(Wordt vervolgd.)

Oplossingswedstrijd April 1916—September 1916.

De animo blijkt ditmaal nog geringer dan anders. Klasse A, waarin gewoonlijk de zeer bekwame oplosers mededongen en waarnaar de prijswinnaars van Klasse B promoveerden, telt slechts twee inzenders. Wij laten daarom Klasse A vervallen, zoodat alle oplosers in één enkele groep vereenigd worden. In het vervolg laten wij dus het onderscheid in Klasse A- en Klasse B-problemen vallen en zullen voortaan eenige standen en problemen aanwijzen voor den wedstrijd. Onder de standen, die niet voor den wedstrijd dienen, kunnen dan tegelijk meer gemakkelijke problemen en bladproblemen worden opgenomen.

Ten slotte diene, dat wij bij het opmaken van den uitslag ook rekening zullen houden met event. ingezonden bijoplossingen en wel in dien zin, dat bij gelijk aantal punten, hij, die de meeste bijoplossingen inzond, den voorrang heeft. Tevens zullen wij aan de opl. van eindspelen, moeilijke problemen en spelstudies bijwijlen twee of meerdere punten toekennen, hetgeen de waarde van de prestatie der oplosers beter doet uitkomen.

In de toekomst kunnen wij in principe slechts prijzen toekennen aan abonnee's van het tijdschrift, tenzij een andere bepaling speciaal vermeld is. Natuurlijk is het ons steeds bijzonder aangenaam mede oplossingen te ontvangen van niet-abonnee's.

Verschiedene toegekende prijzen hebben hun bestemming nog niet bereikt. De tegenwoordige administrateur zal aan deze kwestie, zoo spoedig zijn zeer drukke werkzaamheden in verband met ons tijdschrift dit toelaten, de noodige aandacht schenken.

Uitslag oplossingswedstrijd October 1915—Maart 1916.

Klasse A. Maximum der te behalen punten 27. P. Muilwijk 18 p., D. Kleen 12 p.

In deze afdeling dongen slechts twee heeren mede. Ook in verband met het resultaat, meenden wij den heer Muilwijk een tweeden prijs te moeten toekennen.

Klasse B. Maximum 26 punten. De heeren J. W. van Dartelen, J. Boerkoel, F. W. Naujoks en K. Muilwijk behaalden elk 25 p., de heeren A. J. Oskam en C. van Eeuwen 24 p., de heer S. Blauw 23 en de heer T. Saal 21 p. Na loting is de eerste prijs toegekend aan den heer J. Boerkoel en den tweeden aan den heer J. W. van Dartelen.

De administratie zal zoo spoedig mogelijk voor distributie der prijzen zorg dragen.

Oplissing Sneeuwvlok No. 3 van A. M. Olsen (October-nummer).

Stand: Wit een dam op 16, drie schijven op 36, 47 en 48.

Zwart een dam op 23 en een schijf op 26.

Wit 16—27, zwart 23—14, wit 27—4, zwart 14—23, wit 4—15, zwart 23—32. Dit is de sterkste verdediging, want nu speelt wit 15—42 en zwart heeft geen enkel veilig veld meer op de lange lijn, vanwege wit's zetten 42—37, 36—31 en 47—41. Zwart staat dus op 32, tracht wit den doorgang te versperren en speelt 32—16. Wit 47—41, zwart 16—49, wit 41—37, zwart 49—16, wit 42—29, zwart 16—49, wit 29—7, zwart 49—16, wit 7—2, zwart 16—49, wit 2—16, zwart 49—40, wit 48—43, zwart 40—44, wit 16—27, zwart 44—50, wit 27—38, zwart 50—28, wit 38—33 en wint. Verlaat zwart de lijn 50 tot 6, dan loopt wit naar dam en wint eveneens. Zooals men ziet is deze Sneeuwvlok opgebouwd naar één systeem, doch in dezen nieuwen vorm komt ze een gespeelde partij het meest nabij.

Oplossing Aprilmop van den heer M. J. Belinfante.

De op het eerste gezicht eenigszins vreemde stelling is geenszins onverklaarbaar. Zwart's laatste zet was 17—21, met de bedoeling om na wit 26:28 te spelen, 20—25, wit 37:26, zw. 18—23, wit 29:18, zw. 13:44.

In den gegeven stand is wit verplicht tot slaan en de mop is nu, dat hij dit opzettelijk verzuimt. Wit lokt n.l. den foutzet uit door 37—32, in de hoop, dat zwart om onmiddellijk dam te nemen zal spelen 31—37, zich grondend op het damreglement, dat zegt, dat bij het verzuimen van een gedwongen slaan de tegenstander kan eischen, dat de toestand zoo blijft. Het spel zou dan als volgt verloop:

26:28, 30—24, 34:25, 28:10, 25:3.

31—37? 37:48, 19:30, 48:23, 15:4,

Verbazend leuk.

Wij mochten geen enkele juiste oplossing ontvangen, waarschijnlijk door het vreemde van het feit, dat wit slaan moet. Verschillende heeren informeerden dan ook, of de stand wel juist genoteerd was.

Oplossingen der Problemen van het April-nummer.

No. 777. Een der oplossers geeft aan, dat wit door 43—38 en daarna 44—39 steeds een stuk wint; o.i. ten onrechte, b.v. 43—38, 44—39.

12—18, 8—13.

De Haas speelde de volgende schitterende combinatie: wit 46—41, zw. 12—18 (gedw. op elken anderen zet van zwart wint wit na 41—37 zijnerzijds steeds een schijf), wit 25—20, zw. 14:34, wit 35—30, zw. 34:25, wit 28—22!! prachtig, zwart kan op 4 verschillende manieren slaan, doch moet 4 stukken nemen, zw. 18:40, wit 45:1.

De heer Mantel meende met 25—30 remise te kunnen maken, doch verloor daardoor de partij. In deze eindstelling brengt echter 16—21 onherroepelijk remise, zoodat de combinatie niet tot winst behoeft te leiden.

Aan den heer de Haas brengen wij hulde voor dit buitengewone staaltje van spelkennis. Geen enkele goede oplossing mochten wij ontvangen.

No. 778. 48—42? 42:31 a), 14:3, 3:6 b), 22:31, 6:28.

31—37, 3—9, 21—26, 26:46, 18—22, 46:32.

a) 41:32, ad. lib.

21—26, 26:50.

b) 3:32.

26:50.

Deze merkwaardige partijstelling is vooral belangwekkend wegens de volgende *schijn*-oplossingen:

48—42, 42:31, 22:24, 31:22, 29—23 remise.

31—37, 13—19, 12—17, 17:50,

48—42, 42:31, 22:24, 31:22, 14:3, 3:21 remise.

31—37, 13—19, 21—26, 3—9, 12—17, 26:50.

No. 779. 37—31, 30—24, 40—34, 22:11, 28:26, 33:2.

26:48, 48:19, 6:17, 13:22, 19:29,

De stand is ietwat vreemd. In dezen Turkschen slag valt vooral op het tempo 40—34 en de manier, waarop de zwarte dam tot slaan wordt gebracht n.l. door het afbreken van het witte kluwen op de velden 18, 22, 23 en 28 door middel van de herhaalde afruilen. Leuk wordt daarbij het zwarte stuk 21 weggenomen.

No. 780. 37—32, 23—19, 29:18, 42—37, 30—25, 25:3, 37—31, 3:14.

36:47, 14:23, 12:23, 47:49, 49:20, 27:38, 26:37,

Het is ons reeds dikwijls opgevallen, dat de problemen van den heer Kloos een zelfde karakter hebben, als van den beroemden Zwitser Bourquin, hetgeen uit vroeger in het maandblad gepubliceerde standen nog sterker blijkt. Wij wijzen b.v. op die eigenaardige, samengedrongen standen met meestal zeer diepen winstgang en naslag, waarin beide problemisten uitmunten.

No. 781. 35-8, 8-19, 19-13, 13-22, 22-13, 13-9, 9-13 of 9-4.

21-26 gedw., 10-15, 6-11 a), 11-16, 16-21 b), 15-20,

13-8, 8-2, 2-13, 13-2 of 4.

a) 15-20, 6-11, 11-17, 17-21,

13-8, 8-13.

b) 15-20, 16-21,

Niet het moeilijkste, doch wel het leukste eindspel in dit genre, dat wij kennen. Opvallend is de stand der zwarte stukken aan den rand van het bord, in tegenstelling met de meeste andere dergelijke vraagstukken. Vooral variant a is geestig.

Wij zijn overtuigd, dat het den heer Presburg gelukt is door dit vraagstukje veel vooroordeel weg te nemen, hetwelk er ten opzichte van het eindspel van 4 stukken tegen een dam heerschte.

No. 782. 31-26, 37-31, 32-28, 26-21, 21-17, 6:10, 25:3.

23:43, 17:50, 50:47, 43:32, 47:11, 15:4,

Mooi om de zeer vele tempo-zetten en den echten Mantel-zet 32-28. Schijf 6 wijst den weg. 31-26, 32-27, 37-32, 26:10, 25:3 leidt mede tot winst.

No. 783. 17-12, 32:23, 23:5.

30:28 a), 26:8,

40-35, 32:5.

a) 26:8, 30:28,

Een van die geestige puntigheidjes, waarvan van der Meer ons doet genieten.

No. 784 15-10, 38:29, 23-19, 10:6!

Goede oplossingen der April-problemen.

NAAM	WOONPLAATS	Nummers der Opgel. Problemen	Opg. Vraagstukken en Eindspelen.
D. v. Nieuwkerk	Rotterdam	781-784	
C. Diederik	"	780, 781-784	
F. W. Naujoks	"	778-784	Lokzet No. 4
J. Boerkoel	"	781-784	" " 4.
K. Muilwijk	"	782-784	" " 4.
A. J. Oskam	Utrecht	761-764, 779-784	" " 5.
E. Rosenbaum	"	782, 783	
S. Blauw	Wognum	778, 781-784	
D. Kleen	Winkel	778-780	

De Lokzet.

Oplossing Lokzet No. 4.

Wit 48-42; zwart denkt nu in den voor hem nadeeligen stand remise te maken door de volgende aardige combinatie: zw. 3-9, wit 14:3, zw. 21-26, wit 3:32, zw. 31-37, wit 42:31, zw. 26:46, zwart dreigt nu 18-22 met remise; speelt wit 29-23, 33:24, dan zw. 7-12 en 12-17 met remise. Wit neemt echter onmiddellijk de zwarte dam af door 32-21, zw. 46:32, wit 21:38 en wint.

Oplossing Lokzet No 5.

Wit 49-44! zw. 20-24 (denkend een stuk te winnen, want op 30-25 zou volgen 24-30, 23-28, 18:49), wit 33-28, zw. 24:35 (op 22:33 zou wit een stuk winnen), wit 37-31 (prachtig, het witte stuk op 28 maakt het nu mogelijk zwart dam te geven), zw. 26:46, wit 39-34! zw. 22:33, wit 38:29, zw. 46:28, wit 29-24, zw. 19:39, wit 44:2. Een ideale lokzet. 49-44 is een voor de hand liggende, weinig opvallende zet, terwijl

20—24 door zwart met een zeer duidelijke bedoeling gespeeld is. De slagzet, die volgt, is zeer diep en brillant en lijkt in den gegeven stand, waar de witte en zwarte schijven elkaar zelfs niet raken, een wonder.

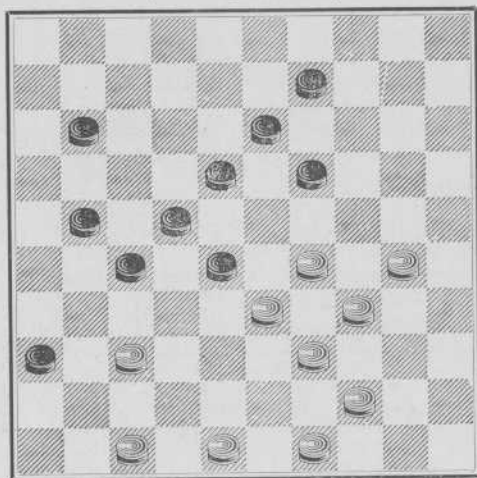
Eenige oplossers geven als den lokzet aan 39—34, waarop na 20—24 dezelfde afwikkeling volgt als hierboven vermeld, en alleen de zetten 49—44 en 39—34 worden omgewisseld. Wij hebben deze opl. niet kunnen aanvaarden, waar de intentie van 39—34 als lokzet ons troebel voorkomt. Wit riskeert n.l. het verlies der partij, daar zwart door 23—28, 18:40 onmiddellijk een stuk zou kunnen winnen.

Nog gewerd ons deze opl.: 50—44 hopend, dat zal komen 20—25, wit 30—24, 33—28, 39:10. De bedoeling van zwart, die speculeert op het event. verwijderen van 39 om daarna dam te nemen door 23—28 en 19:50, is niet zuiver. Wit zou n.l. eerst moeten spelen en doet dan natuurlijk zijn sterksten zet 32—28, waarna het plan van zwart in duigen is gevallen. Ook dezen inzender moeten wij teleurstellen.

LOKZET No. 6.

van P. KLEUTE JR.

(Eerste publicatie)

Wit speelt en lokt den foutzet uit.

Deze problemist gaf aan onzen roepstem gehoor en zond ons nevenstaanden stand met fraaie afwikkeling.

VOOR DEN WEDSTRIJD.

EINDSPEL No. 52

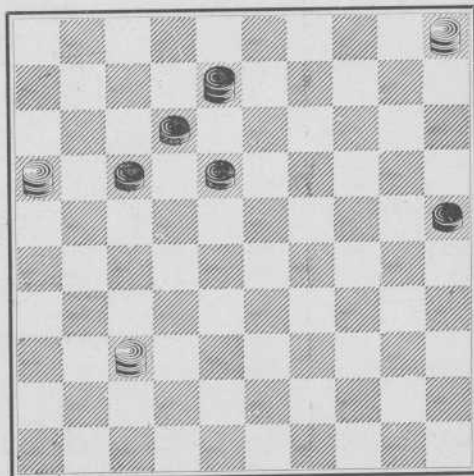
VAN

JOH. DE BREE (blind).

WIT SPEELT EN WINT.

Voor den wedstrijd.

Geldig voor 2 punten.

Alle inzendingen, oplossingen, enz. betreffende de problematiek te adreſseeren aan den Heer **G. L. GORTMANS, O.Z. Voorburgwal 92, Amsterdam.**

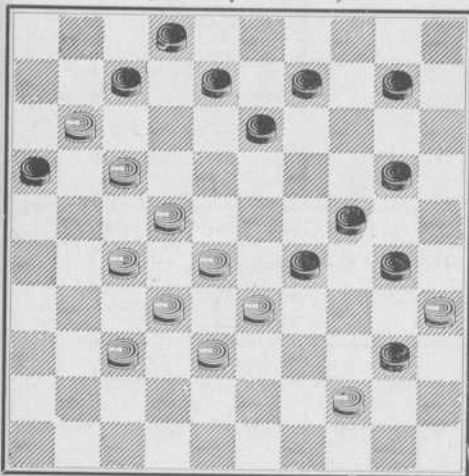
De antwoorden moeten vóór den tienden van de volgende maand ingezonden zijn.

„Wit begint” geldt voor alle problemen en vraagstukken, tenzij het tegendeel er bij wordt vermeld.

Voor den wedstrijd gelden: No. 793, 794, 795, 796.

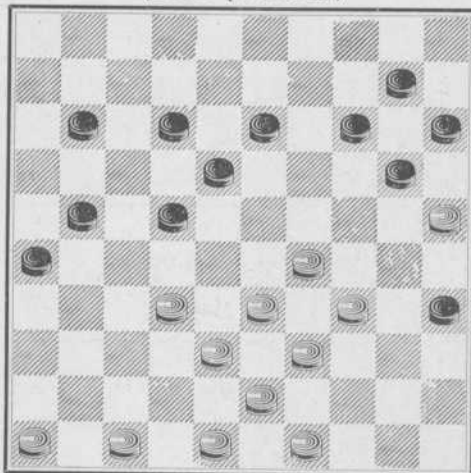
Probleem No. 793

Van G. Mantel Jr.
(Eerste publicatie.)

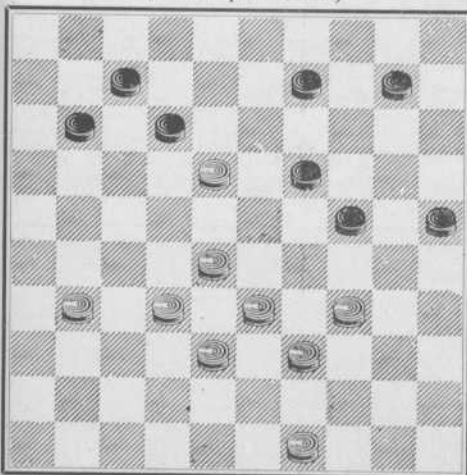
Probleem No. 794.

Van G. Mantel Jr.
(Eerste publicatie.)

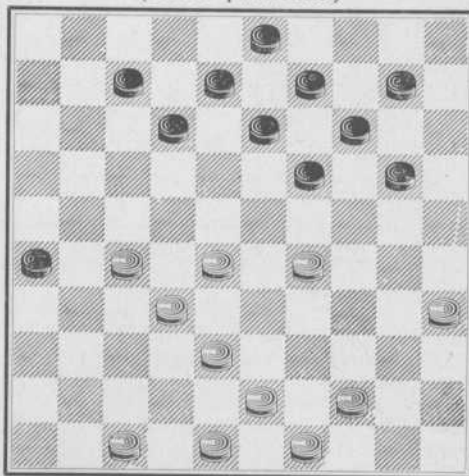
Probleem No. 795.

Van G. Mantel Jr.
(Eerste publicatie.)

Probleem No. 796.

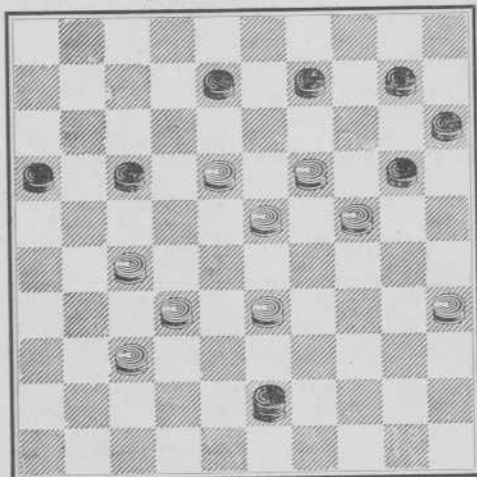
Van G. Mantel Jr.
(Eerste publicatie.)

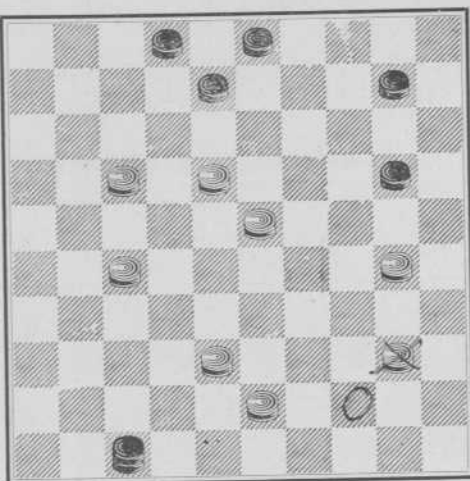
Wit speelt en lokt den foutzet uit.

Probleem No. 797.

Van G. Mantel Jr.
(Eerste publicatie.)

Probleem No. 798.

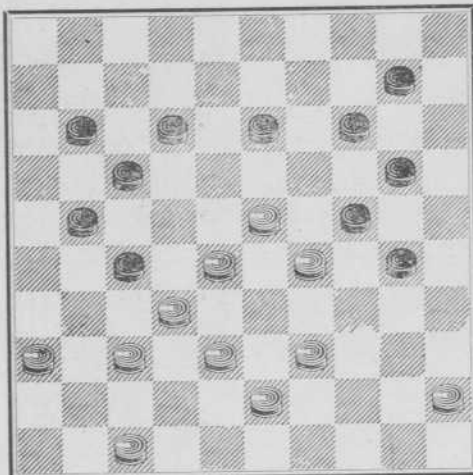
Van A. Mantel.

Uit de Hengelosche Courant.

Probleem No. 799.

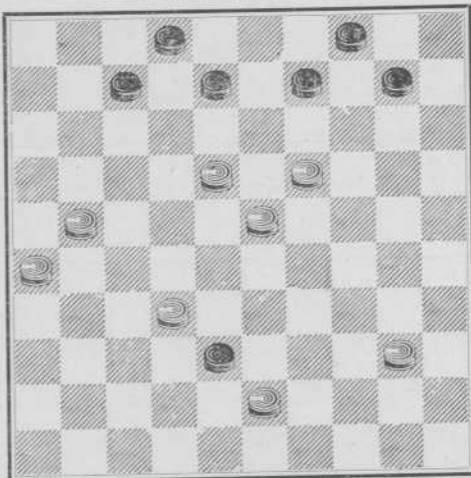
Van A. Mantel.

Uit de Nieuwe Groene.

Probleem No. 800.

Van A. Mantel.
(Eerste publicatie.)

Bladprobleem.

CORRESPONDENTIE.

F. W. N. te R. Uw opmerking, dat in de 1ste variant van K.D. 91, zwart niet moet spelen 9—14, enz., doch 28—33, 20—24, 25:5, met gelijk spel, is volkomen juist. Dit was ons ontgaan.

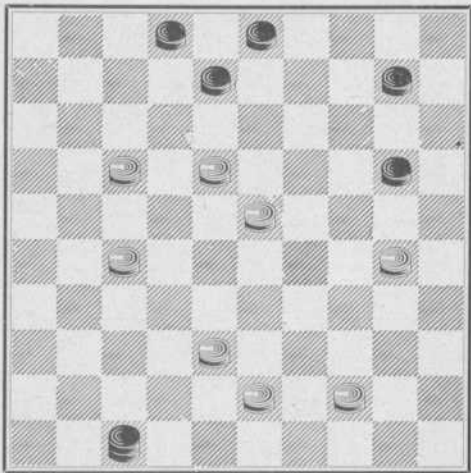
K. M. te R. No. 781: 35—24 (10—15), 24—42, (21—26?) 35—30! met winst. Aprilmop foutief. Er bestaat geen reden tot zw. 18—23 na het voorafgaand offer der beide stukken.

P. A. S. te U. In het probleem speelt wit eenvoudig 39—33, 35:4. Lokzet geschikt. Merci.

Probleem No. 798.

(Juni-nummer.)

Verbeterd diagram.

„HET DAMSPEL”.

MAANDSCHRIFT.

OFFICIËEL ORGAAN VAN DEN NEDERLANDSCHEN DAMBOND.

Hoofd-Redactie: J. DE HAAS, Sarphatipark 81, AMSTERDAM.
 C. G. VERVLOET, van Vollenhovenstraat 33, ROTTERDAM.
Probleem Redactie: G. L. GORTMANS, O.Z. Voorburgwal 92, AMSTERDAM.
Kroniek Redactie: I. MIJER, Graaf Florisstraat 15, AMSTERDAM.
Administratie: D. P. v. WAGENINGEN JR., Rodenrijchelaan 7a, ROTTERDAM.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling . . . . f 2.40 per jaar.
 Voor leden van den Nederlandschen Dambond - 2.20 per jaar.
 Op luxe papier f 0.25 meer per jaar.

INHOUD: Partij No. 185. — Partijstudie. — Partij No. 186. — Aan mijn damvrienden. — Nederlandsche Dambond. — Massakamp Amsterdam—Utrecht. — Manoury en zijn werk. VII. — De Turksche slag. — Oplossingen en Oplossers. — Onze problemen. — Probleem 798 Juni-nummer. — Eindspel No. 53. — 8 Problemen. — Correspondentie.

Partij No. 185,

gespeeld in den competitie-wedstrijd van den Nederlandschen Dambond,
 2e klasse, op 15 Februari 1916, tusschen de heeren G. L. GORTMANS
 met WIT en J. GROENTEMAN JR. met ZWART.

1. 34—30	17—21
2. 30—25	21—26
3. 40—34	11—17
4. 32—27	

Avontuur.

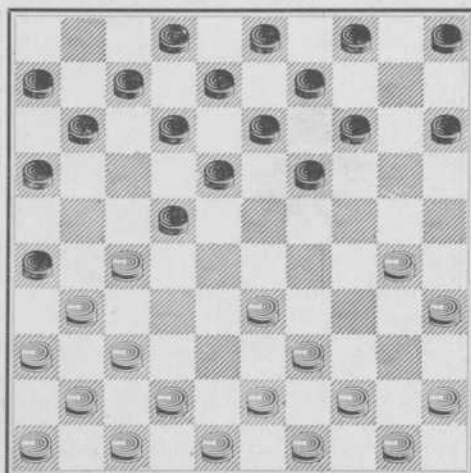
17—22!
 Het antwoord!

5. 34—29	6—11

Het spelen aan den korten vleugel is juist gezien; 19—23 of 20—24 geven wit slechts speelruimte.

6. 29—24	

Om zich ruimte te verschaffen aan den korten vleugel. Wellicht was hier 38—32 en daarna 32—28 een betere voorzetting geweest.

7. 33 : 24	20 : 29
8. 25 : 34	19 : 30
9. 38—33	1—6
10. 34—30	14—19
	10—14

11. 44—40	19—23
Zwart kiest den aangewezen weg, het bezetten van het centrum, hetgeen in dergelijke standen zeer sterk is.	
12. 42—38	14—19
13. 47—42	23—28

Zeer sterk, maakt wit's geheelen langen vleugel machteloos.

14. 33—29

Onttrekt zich zooveel mogelijk aan zwart's greep, ten einde den vrijen vleugel te versterken.

11—17

Op 5—10 maakt wit dam door 27—21, 29—23 en 39—33, 43:5

15. 38—32

Hier blijkt, dat wit slecht staat, hetgeen voornamelijk veroorzaakt wordt door het stevige zwarte centrum. Ook andere zetten voor wit lijken niet erg aanlokkelijk, het beste is misschien nog 38—33.

16—21

Natuurlijk; deze zet was door wit over het hoofd gezien.

16. 32 : 14

21 : 32

17. 37 : 28

22 : 24

18. 30 : 19

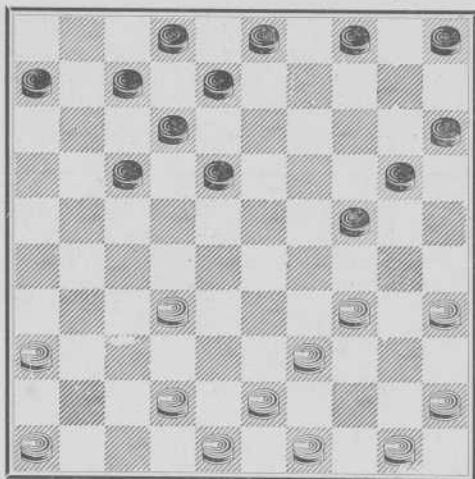
26 : 37

19. 41 : 32

9 : 20

20. 40—34

13 : 24

Na dezen blunder is wit een stuk achter in een gewone, eenvoudige stelling, zonder de minste complicatie. De stelling is nu dus vrijwel verloren. In het nu volgende spel speelt wit eenigszins ongewoon om te trachten zwart zooveel mogelijk van de kook te brengen, hetgeen de eenige weg is om er nog iets uit te halen.

21. 50—44

8—13

22. 46—41

Op 39—33 gaat zwart naar dam door 24—30, 13—19, 18:47.

23. 43—38

6—11

24. 48—43

11—16

2—8

25. 45—40

17—21

26. 39—33

4—9

27. 44—39

5—10

28. 49—44

10—14

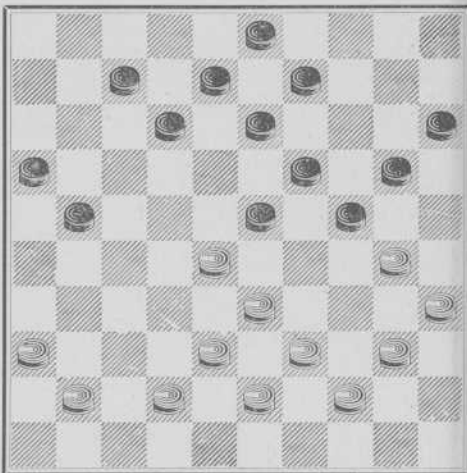
29. 34—30

14—19

30. 32—28

Hier gaat wit alles wagen; het spel is immers toch verloren en wie niet waagt, die wint ook niet. Met wiskunstige zekerheid kon wit nu verwachten 18—23, om wit te verlokken tot 30—25, zwart 23 : 32, wit 25 : 23, zwart 13—18, wit 38 : 27, zwart 18 : 47, daar het niet denkbaar is, dat zwart zich zulk een kansje zou laten ontglippen. Wit krijgt dan een uitmuntende, doch levensgevaarlijke gelegenheid 28—22 te spelen. In standen met een stuk minder kan men alleen iets bereiken door zijn stukken zoo ver mogelijk naar voren te plaatsen en zoo weinig mogelijk gelegenheid tot afruil te geven. Zooals men zal gezien hebben, is zwart niet in staat geweest een afruil te doen, waarvan hij anders zonder twijfel zou hebben geprofiteerd.

18—23

31. 28—22

Het is duidelijk, dat andere zetten voor wit verlies beteekenen, vooral om het feit, dat ze al te gewoon zijn en onherroepelijk op afruilen uitloopen.

21—26?

Zwart doet een foutzet, waarschijnlijk hietoe geleid door wit's verschillende drei-

gingen. Op 12-18 volgt 33-28 en daarna 30-25 met groote kans het verloren stuk in te halen. Op 23-28 volgt eenvoudig 30-25. Andere zetten als b.v. 24-29 bezorgen wit echter uitermate moeilijk spel en de tekstzet is dan ook een der weinige zetten, die wit's spel ten goede komen. Zw. kon eenvoudig winnen door 20-25 en 12-18.

32. 33-28

Op 38-32 zou 16-21 van zwart zeer gevaarlijk spel voor wit gebracht hebben.

23 : 32

33. 38 : 27 20-25

34. 40-34 9-14

Schijf 22 bedreigend.

35. 39-33 7-11

36. 41-37 12-17

37. 33-28

Gedw.

8-12

38. 42-38 24-29

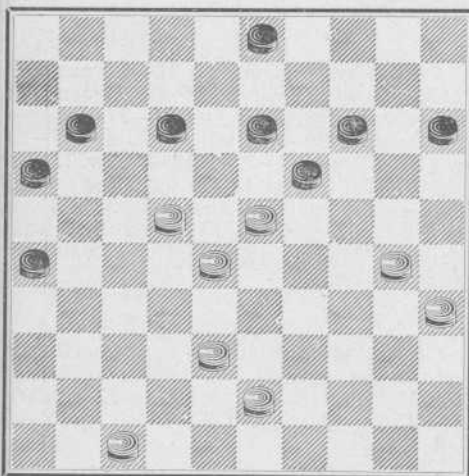
Veel beter is 12-18 en later 18-23.

39. 34 : 23 25 : 34

40. 44-39 17-21

41. 39 : 30 21 : 41

42. 36 : 47

11-17

16-21 kon niet wegens 23-18 en 38:7.

43. 22 : 11 16 : 7

44. 43-39

Ten einde 13-18 te weerleggen.

7-11

15-20 schijnt sterker, doch wit krijgt goed spel door 38-33, zw. 13-18, wit 33-29, zw. 20-25, wit 30-24.

45. 47-42 26-31

46. 39-33 11-16

Op 15-20 volgt 33-29; of andere zetten voordeeliger zijn is zeer moeilijk uit te maken.

47. 30-24

Een zeer sterke zet.

19 : 30

48. 35 : 24 12-17

Op 13-18 kan volgen 24-19, 18:29, 19:10, 15:4, 33:24, waarna de remise moeilijk af te wenden is wegens de vooruitgeschoven stelling der witte stukken.

49. 42-37

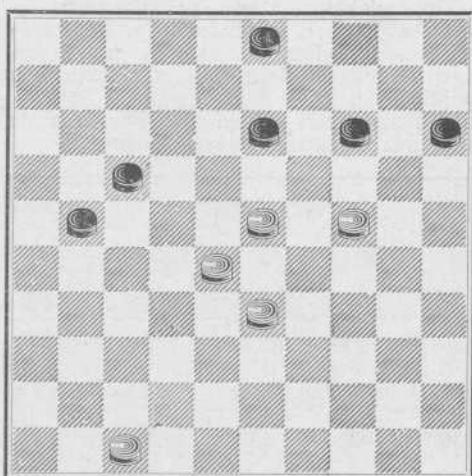
Op 38-32 volgt 13-18 en 16:47.

Op 33-29 volgt 14-20 met slecht spel voor wit.

31 : 42

50. 38 : 47 16-21

Thans laat zwart zich de winst ontglippen 33-29, om vervolgens, wanneer 14-20, 16-21, wit 23-19 speelt, met 3-8 te sluiten.

51. 47-42 21-26

Veel beter is 21-27 of 14-20. Zwart speelde den slechtsten zet.

52. 42-37 3-8?

Nog is 14-20 goed.

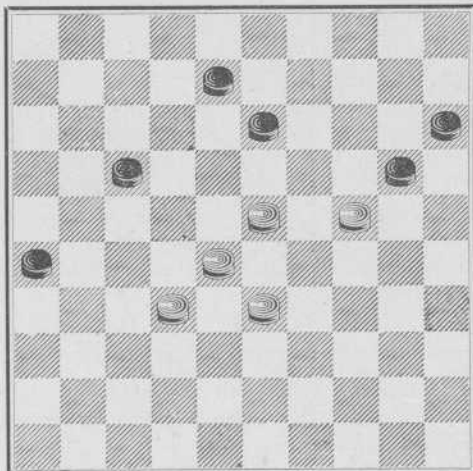
53. 37—32! 14—20
 26—31 gaat niet wegens 32—27, 31:22,
 23—18, 14—20, 18:9 en 9—3.
 Wegens het vergevorderde uur werd de

partij afgebroken. De nu ontstane stand werd ter beslissing naar den heer v. d. Broek te Rotterdam opgezonden.

G. L. GORTMANS.

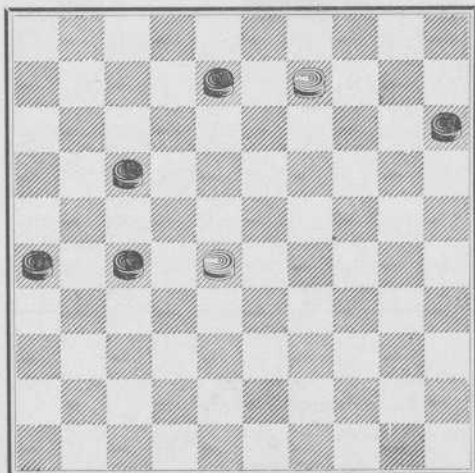
Partijstudie.

De in vorenstaande partij verkregen eindstand, waarbij wit aan zet is, werd mij ter beslissing toegezonden:

Oppervlakkig lijkt het spel voor zwart gewonnen. Toch is er een fraaie remise in verborgen, zeer leerrijk, waarom ik mij dan ook veroorloof, deze in ons tijdschrift te publiceren.

Wit speelt 23—18 en 18:9, waarna de volgende eindstand verkregen wordt:

Zwart is aan zet en heeft nu twee goede voortzettingen, n.l. 8—13 of 27—31.

Wij zullen eerst 27—31 behandelen en krijgen dan voor wit den volgende remisegang:

1e VARIANT:

1.	27—31
2.	9—4
3.	4—22
4.	22—11

Zwart kan spelen 36—41 of 21—27.

36—41

5.	11—2

Wanneer wit hier eerst speelt 11—16, dan verliest hij als volgt, zw. 41—46, wit 16:32, zw. 8—12. Wit verliest nu schijf 28, waarna het spel verloren is. Maar 11—2 bezorgt hem de remise; het doen verplaatsen van schijf 8 naar 12 is het fraaie in dezen remisegang.

8—12

Vrijwel gedwongen; op 41—46 speelt wit 2:35, zw. 46:23, wit 35—49, met remise. Op 41—47 volgt wit 2:30, zw. 21—27 (gedwongen wegens 30—43), wit 28—23, zw. 47—20, wit 23—18, zw. 20—3, wit 18—13, zw. 27—31, wit 30—25, (dreigt 13—9) haalt een tweede dam en het spel is remise. Na 30—25 van wit, kan zw. wel 15—20 laten volgen, maar de witte schijf op 13 is niet meer van dam af te houden.

6.	2—16	41—47

Op 41—46 volgt 16:32! en zw. heeft geen zet, of hij verliest een tweede schijf. Op 26—31, volgt 32—21, 21:3, op 12—18, wit 32—27, op 12—17, wit 32—21 en op 15—20 wit 32—38.

7.	16:43	47—36

Op 47—41, wit 28—22, 22—17 en 43:16, met remise.

8.	43—34	12—17
9.	34—39	17—21

Gedwongen, anders volgt 28—22.

10. 39—43

36—27
Gedwongen.

11. 43—49

?

12. 28—22

Remise.

2e VARIANT.

1. 27—31

2. 9—4 31—37

3. 4—22 17—21

4. 22—11 21—27

5. 11—2 8—12

Op 27—32 volgt 2:35, zw. 32:23, wit 35—40, 40—44, 44—49, wint een tweede schijf, remise.

6. 2—16 27—31

7. 28—22

Wit dreigt thans met 22—17 twee schijven af te nemen. Dit kan alleen voorkomen worden door schijf 12 te offeren, waardoor wit een tweede dam verkrijgt, met remise.

3e VARIANT.

1. 27—31

2. 9—4 31—36

3. 4—22 17—21

4. 22—11 26—31

5. 11—16 21—26

6. 16—32 15—20a)

7. 28—22! 20—24

Op 8—12 volgt 22—18 en 32:25.

8. 22—17 24—30

9. 17—11

Wit haalt een tweede dam, met remise.
a) Op 8—12 volgt 28—22 en zwart heeft geen zet zonder offer. Op 15—20, wit 22—18 en 32:25.

4e VARIANT.

1. 27—31

2. 9—4 31—36

3. 4—22 36—41

4. 22 : 11 41—47

Op 41—46, wit 11—2, remise.

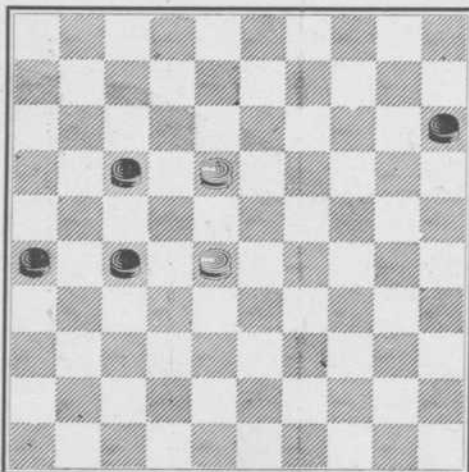
5. 11—17 8—13

6. 28—23

Dreigt 17—22. Remise.

Wij hebben gezien, dat wanneer zw. als eersten zet 27—31 speelt, wit remise af-

dwingt. Volgt nu het schijffoffer 8—13, de stand wordt alsdan :

1e VARIANT.

1. 27—31

2. 18—13 31—36

3. 13—9 36—41

4. 9—4 41—47

Op 41—46, wit 4—22, 22:11.

5. 4—22 17—21

6. 22—11

Dreigt 11—16.

Op 47—38, wit 28—23.

7. 28—23 47—24

8. 23—18 24—8

9. 11—2 8—3

10. 2—30 27—31

11. 18—13 3—25

12. 30—48

Nu kan zw. wel 31—37 en 26:37 spelen, maar dan loopt schijf 13 naar dam, remise.

25—3

13. 48—25 15—20

Op 31—36 volgt 13—9.

14. 25 : 14 3 : 20

15. 13—8

Remise.

2e VARIANT.

1. 27—31

2. 18—13 31—37

3.	13—9	37—42
4.	9—4	42—48
5.	4—22	17—21
6.	22—11	26—31
7.	28—23	48—30
8.	23—18	30—8
9.	11—2	

Gelijk aan variant 1.

3e VARIANT.

1.		27—31
2.	18—13	17—21
3.	13—9	21—27
4.	28—22	27 : 18
5.	9—4	

Remise.

4e VARIANT.

1.		27—31
----	--	-------

2.	18—13	31—36
3.	13—9	17—21
4.	9—4	36—41

Het afnemen van de dam door 21—27 geeft remise, de witte schijf op 28 haalt juist bijtijds dam.

5.	4—36	41—47
Gedwongen; op 41—46, wit 36—47, 47—38.		
6.	28—23	47—24
7.	23—18	24—8
8.	36—22	8—35

Op 15—20, wit 22—33 (zw. 20—25) en 33—38, remise.

9.	18—12	35—2
10.	22—44	

Dreigt 44—35 en 12—8, remise.

HENRI J. v. D. BROEK.

Partij No. 186,

gespeeld in de competitie van den Ned. Dambond 1915—'16 tusschen de heeren S. E. v. D. MEER JR. met WIT en C. J. LOCHTENBERG met ZWART.

1.	34—29	20—25
----	-------	-------

Deze zet wordt in den laatsten tijd zelden gespeeld, daar die ten doel heeft, de „hekstelling” in te nemen, die in den praktijk (vooral in de opening) heeft bewezen niet sterk te zijn; sterker is 17—22 of 19—23.

2.	40—34	14—20
----	-------	-------

3.	45—40	20—24
----	-------	-------

Deze uitruil lijkt ons sterker dan 19—24, want die brengt gewoonlijk nadeel.

4.	29 : 20	25 : 14
----	---------	---------

Slaat terecht achteruit, om geen „rand-schijf” te krijgen.

5.	32—28	
----	-------	--

Bezet het centrum.

14—20

Sterker is 18—23 om, als wit dan afruilt, 19—23 te spelen en zodoende het centrum te bezetten.

6.	37—32	10—14
----	-------	-------

7.	41—37	4—10
----	-------	------

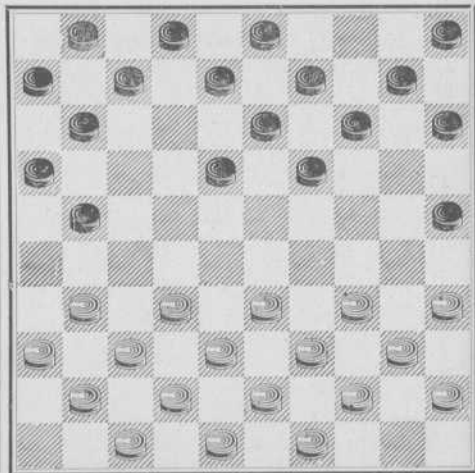
Sterker is 5—10; met den tekstzet isoleert zw. schijf 5 en ontnemt een steunpunt aan de schijven 18, 13 en 9.

8.	50—45	20—25?
----	-------	--------

Deze zet is zwak, daar wit gelegenheid krijgt, sterk op deze schijf te combineeren, zoodat zwart zich zelf het vrije spel belet. Aangewezen was 18—23 enz.

9.	46—41	17—22
10.	28 : 17	12 : 21

Sterker is 14—20, 20—24 enz., om te trachten, wit's korten vleugel aan te vallen.

11. 32—28

Bezet wederom het centrum. Sterker is 31—26, om 21—26 te voorkomen.

21—26

Natuurlijk.

12. 31—27

7—12

Aangewezen is 11—17 om veld 21 te bezetten.

13. 37—32

Bouwt een soliden centrum-stand.

1—7

14. 41—37

19—23

Sterker is 14—20 enz., al hoewel de lange vleugel zeer laat ontwikkeld wordt.

15. 28 : 19

14 : 23

Gedw. op 13:24 volgt 37—31 met winst.

16. 33—28!

9—14

Sterker is 13—19, 8—13 en 2—8; de tekstzet isoleert 3 schijven, zoodat de lange vleugel van zwart steeds slechter komt te staan.

17. 28 : 19

14 : 23

Gedw. op 13:24 volgt wit 34—30.

18. 27—22

Deze uitruil is niet sterk, daar de zwarte randschijf er mede verdwijnt; sterker is, gewoon te vervolgen met 39—33, 44—39 enz. Zwart heeft een opeenhoping van schijven op z'n korten vleugel, welk nadeel echter door wit's uitruil gedeeltelijk wordt opgeheven.

18 : 27

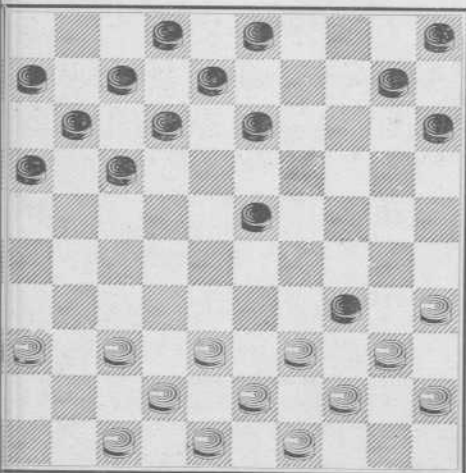
19. 32 : 21

26 : 17

Gedwongen.

20. 34—30

25 : 34

21. 40 : 9

3 : 14

Na dezen uitruil staat wit wel iets beter op het midden, doch het groote voordeel is weg.

22. 39—33

12—18

23. 44—39

7—12

Het is nu aan beide kanten weer stelling bouwen.

24. 37—22

14—19

25. 39—34

8—13

26. 32—28

2—8

27. 38—32

10—14

28. 42—38

14—20

Eerst schijf 5 in het spel brengen ware sterker.

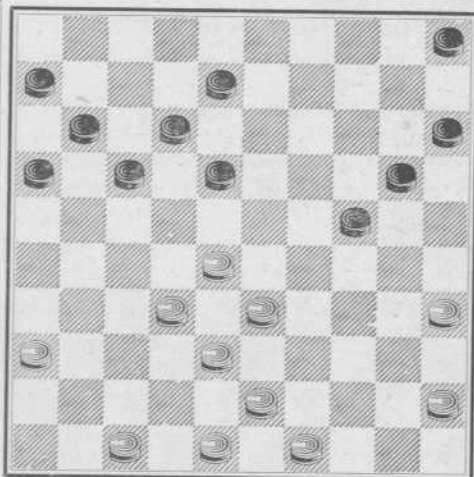
29. 34—30

19—24?

Zwak, veel sterker ware 20—24, 18—23 enz., waarna geen van beide belangrijk voordeel heeft. Door den tekstzet komt zwart belist in het nadeel. Ook 20—25 was hier niet goed, daar wit 30—24 zou spelen, met groot voordeel op zwart's langen vleugel.

30. 30 : 19

13 : 24

31. 45—40

Brengt zeer juist z'n randschijven in het spel.

5—10

Eindelijk is dan toch voor schijf 5 het uur aangebroken, dat hij van z'n eenzame plaats bevrijd wordt.

32. 40—34!

Sterke zet, dwingt zwart tot 20—25.

20—25

Op 24—29, wit 34:23, zw. 18:29, wit 33:24, zw. 20:29, brengt zwart een schijf in gevaar, is echter sterker dan de gekozen voortzetting, waarbij zwart wordt doodgedrukt.

33. 43—39!!

Wit behandelt het middenspel prachtig, de tekstzet is zeer sterk, want deze dwingt zw. 8—13 te spelen, daar wit dreigt 28—22 en 38—32 met winst. Ook dreigt 49—43 met stuk winst, dit moet zw. tegelijk verhinderen met 8—13.

8—13

34. 49—43

Blijft het zwarte spel forceeren.

13—19

Gedwongen.

35. 32—27!!

Prachtig, dreigt met schijfwinst door 28—22 en 34—30.

18—23

Gedw. Want op 17—21 volgt 28—22 van wit en zw. moet na den afruil een stuk verliezen.

36. 38—32

12—18

37. 47—42

Niet 48—42, dan zw. 24—30, 15—20, 17:48.

10—14

38. 42—38!!

Dreigt 27—22 met schijfwinst.

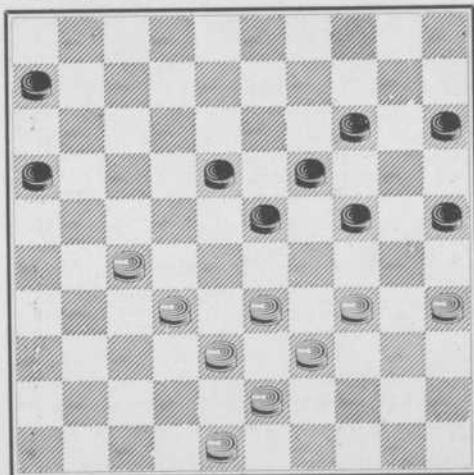
17—22

Gedw., want 17—21 kost een stuk door 28—22 en welke tempo zwart ook maakt, steeds volgt 34—30 met winst.

39. 28:17

11:31

40. 36:27

In deze stelling werd afgebroken voor arbitrage. Het is echter een verloren partij voor zwart en ook in dien geest beslist. Zie de volgende varianten:

HOOFDVARIANT.

	15—20 A B
41. 48—42	6—11
42. 42—37	11—17
43. 35—30	24:35
44. 27—22	18:27
45. 32:12	20—24
46. 12—7	25—30
47. 34:25	35—40
48. 39—34	40:29
49. 7—1	

Gewonnen.

VARIANT A.

	14—20
41. 48—42	6—11
42. 42—37	11—17
43. 27—22	

Gewonnen.

VARIANT B.

	6—11
41. 33—28	24—29 C
Op 15—20, wit 39—33 wint.	
42. 34—30	25:34
43. 39:30	

Verloren stand.

VARIANT C.

	14—20
42. 28—22	

Verloren stand, daar het spel steeds verloren is of zwart 11—17 of 24—30 speelt.

Analyse van:

M. KOPERBERG.

B. SPRINGER JR.

AMSTERDAM, Juni 1916.

Aan mijn damvrienden!

Ter gelegenheid van mijn huwelijk hebt gij mij op treffende wijze blijk gegeven van Uw waardeering en vriendschap. Gij allen hebt mede dezen dag voor mij gemaakt tot een onvergetelijken. Van Noord tot Zuid, van Oost en West, uit alle damcentra kwamen blijken van belangstelling, waarvoor ik allen hartelijk dankzeg.

Ook de commissie met den geachten Eere-voorzitter hebben niets onbeproefd gelaten, om dezen dag te maken tot een damdag in de hoogste beteekenis van het woord. Het moet voor haar een groote voldoening zijn, dat na dezen dag meer dan ooit een onverbreekbaren band is gelegd tusschen mij en de Nederlandsche dambeweging. Ik hoop nog heel lang mede te werken tot verbreiding van ons mooie spel.

Daar het mij niet mogelijk was, ieder, die van zijn belangstelling blijk gaf afzonderlijk te bedanken, doe ik zulk langs dezen weg.

Ook mede namens mijn Echtgenoot allen bedankt voor de fraaie cadeaux, die steeds onze woning zullen blijven sieren en ons zullen blijven herinneren aan de hartelijke vriendschap bij ons huwelijk ondervonden.

J. DE HAAS.
H. DE HAAS—MIJER.

AMSTERDAM, Juni 1916.

Nederlandsche Dambond.

Wedstrijd om het Meesterschap van den Nederlandschen Dambond.

Het Bestuur van den Nederlandschen Dambond heeft besloten dezen wedstrijd te doen plaats vinden zoo mogelijk gedurende de maanden Augustus, September en October van dit jaar.

Deze wedstrijd wordt, zoo noodig, verdeeld in plaatselijke groepwedstrijden en een eindwedstrijd, waarin alle deelnemers uitkomen. De reiskosten worden en voor groeps- en voor de eindwedstrijden pondspondsgewijze over de deelnemers verdeeld.

Toegelaten worden *alléén hoofdklasse spelers* of, indien deze titel niet in een vereeniging bestaat, zij, die er mede gelijk gesteld kunnen worden. Geen inleggeld; borgstelling f 10.—, welke wordt teruggegeven, wanneer de deelnemer al zijne partijen heeft uitgespeeld. Mocht door onvoorziene omstandigheden een speler verhinderd zijn, den wedstrijd uit te spelen, dan beslissen de door het Bondsbestuur aangewezen wedstrijdleiders over teruggave der gestorte borggelden. Van deze uitspraak is geen beroep mogelijk.

Van iedere vereeniging wordt hoogstens één persoon op de 10 leden of minder tot deelneming toegelaten, dus een vereeniging van 35 leden kan 4 harer leden doen inschrijven, een van 13 twee, enz.

Het plan is, hoogstens twaalf deelnemers in dezen wedstrijd te laten uitkomen. Aanmelding bij den ondergeteekende vóór 15 Juli a.s. (géén f 10.— borgstelling inzenden), met opgave van welke vereeniging men lid is.

Zij, die door het Bondsbestuur worden toegelaten, ontvangen daarvan spoedigst na sluiting der inschrijving bericht. Alsdan is storting der borgstelling van f 10.— binnen 7 dagen verplichtend,

HENRI J. v. D. BROEK, *1e Secretaris.*

HONDIUSSTRAAT 26a.

ROTTERDAM, 10 Juni 1916.

H.H. Secretarissen worden beleefd verzocht, zoo spoedig mogelijk hunne leden, die voor deelnemen in aanmerking komen, van bovenstaande in kennis te stellen.

Contributie. Is voor behoorlijke betaling aan onzen Penningmeester, den heer J. FABRICIUS, Gijbsb. v. Aemstelstraat 23, Amsterdam, zorg gedragen?

VERANDERING SECRETARIAAT, ADRESVERANDERING, ENZ. Als secretaris van den Haagschen Dambond treedt nu op de heer C. J. Hinfelaar Jr., Halstraat 2, Den Haag.

Het adres van den 2en Secretaris van de damvereeniging „Constant”, Rotterdam, den heer L. Boas, is thans Noordsingel 51, Rotterdam.

Het adres van onzen hoofdredacteur en bondsbestuurslid, den heer J. de Haas, is thans: 811 Sarphatipark, Amsterdam.

Het Bestuur van het Utrechtsch Damgenootschap is nu als volgt samengesteld:
C. H. Schröder, 1e Voorzitter; H. Hoogland Jr., 2e Voorzitter; A. Bertoen, Penningmeester; E. Rosenbaum, 1e Secretaris; A. Becker, 2e Secretaris; R. J. Krietemeijer (buiten het bestuur), Bibliothecaris.

Massakamp Amsterdam – Utrecht.

Maandag 12 Juni (2en Pinksterdag) heeft te Hilversum een massakamp plaats gehad tusschen den Amsterdamschen Dambond en den Utrechtschen Provincialen Dambond.

De uitslag was als volgt:

Amsterdam: J. Waaker (v. Embden) 2, C. J. Lochtenberg (G.S.) 1, B. Springer Jr. (D.O.S.) 2, M. Koperberg (D.O.S.) 2, A. v. d. Heide (v. Embden) 2, J. v. Rooy (D.I.D.) 2, J. Groenteman Jr. (D.O.S.) 1, J. H. Speyer (v. Embden) 2, P. G. van Hout (D.I.D.) 2, J. Pinto (D.O.S.) 0, B. Verhagen (D.I.D.) 0, H. Blokdijk (D.I.D.) 2, S. Ereira (D.O.S.) 1, D. S. Nerden (v. Embden) 1, S. S. v. Baalen (v. Embden) 2, J. Ereira (D.O.S.) 0, W. Dinkgreve (D.I.D.) 1, J. Kuipers (G.S.) 0, C. Schröder (G.S.) 2, L. Onderwijzer (D.O.S.) 2, E. Wagenaar (v. Embden) 2, B. van 't Root (D.I.D.) 2, S. Waas (D.O.S.) 1, I. Sjouwerman (D.O.S.) 2, A. J. Jobsis (G.S.) 0, H. W. Bulte (D.I.D.) 2, J. G. Smits (D.I.D.) 0, B. Springer Sr. (D.O.S.) 1, L. Vos (D.O.S.) 1, J. Postma (D.I.D.) 2, F. Tjiburg (D.I.D.) 2, H. de Boer (G.S.) 0, A. J. Noordermeer (D.I.D.) 0, B. Koperberg (Alkmaar) *2, H. Zaadnoordijk (Alkmaar) *2. Totaal 47.

Utrecht: A. Becker (U.D.G.) 0, A. Bertoen (U.D.G.) 1, A. Wierds (O.G.) 0, B. Weiler (H.D.G.) 0, D. Bruidgom (H. H. Jr.) 0, G. Triton van Essen (Zw.-W.) 0, H. J. Hamer Jr. (Zw.-W.) 1, A. v. Oosterom (O.G.) 0, J. v. Zanden (H.D.G.) 0, L. W. v. d. Lee (H. H. Jr.) 2, H. G. v. d. Hoek (S. en S.) 2, W. A. v. d. Linden (de Bilt) 0, H. D. v. d. Baan (U.D.G.) 1, H. Blüscher (Zw.-W.) 1, M. de Liefde (O.G.) 0, C. J. de Vries (H.D.G.) 2, H. N. Kip (H. H. Jr.) 1, B. H. v. d. Berg (S. en S.) 2, E. Rosenbaum (U.D.G.) 0, A. W. Vis (Zw.-W.) 0, E. Bryan (O.G.) 0, H. Lam (H.D.G.) 0, J. G. Hakkers (S. en S.) 0, W. Hoogland Sr. (U.D.G.) 0, H. Kamphuis (Zw.-W.) 2, B. Worm (H.D.G.) 0, D. de Zwart (Zw.-W.) 2, Th. van Ees (H.D.G.) 1, P. Visser (Zw.-W.) 1, W. C. v. d. Hulst (H.D.G.) 0, J. Visser (Zw.-W.) 0, J. B. Stormer (H.D.G.) 2, J. Thijsen (Zw.-W.) 2, H. Wortel (H.D.G.) 0, De Liefde Sr. (O.G.) 0. Totaal 23.

* Zijn invallers.

De wedstrijd werd dus gewonnen door den Amsterdamschen Dambond met 47 punten, tegen 23 voor den Utrechtschen Provincialen Dambond.

Manoury en zijn werk.

VII.

De sterke speler moet verschillende goede, niet alleedaagsche kwaliteiten bezitten. Een logische gedachtengang om gezond te kunnen oordeelen en aanleg om snel te kunnen denken. Een groot bevattingsvermogen, ten einde de verschillende standen van een gecompliceerden spelgang goed in zich te kunnen opnemen. Met wijs beleid moet hij te werk gaan en de soliditeit niet aan het briljante opofferen. Bovenal moet hij helderheid en nauwkeurigheid in het voorstellingsvermogen bezitten, om verwarring uit te sluiten.

Wanneer de speler combineert, behoort hij de schijf, die volgens zijn berekening weggenomen wordt, niet meer te zien en omgekeerd dient hij een schijf te zien, waar deze naar zijn berekening komen moet. Hij moet geven, slaan, verplaatsen en herplaatsen, zonder schijven aan te raken, die bij zijn operaties betrokken zijn en die operaties in verbeelding even feilloos uitvoeren, als hij dit aanstonds in werkelijkheid doen zal".

Hoe uitnemend somt Manoury hier de kwaliteiten op, die de goede dammer naar den geest moet bezitten. Wij zeggen, naar den geest, want ook fysiek moet hij bepaalde kwaliteiten bezitten. Zoo is groote kalmte een eerste vereischte. In oogenblikken van tijdverlegenheid is die kalmte van onschatbare waarde. Dat de Fransche dammers die kwaliteit hoogelijk weten te waardeeren, al noemt Manoury die niet, blijkt wel uit artikelen in „Le Damier” en uit Fransche brieven over de Haas, die om de kwaliteit een blok graniet genoemd werd. Wij geven Manoury echter verder het woord.

„Laten de spelers, die overigens veel verdiensten hebben, doch dien graad van volmaaktheid in het damspel niet kunnen bereiken, zich niet vernederd gevoelen en troosten zij zich. Het talent van een groot damspeler beteekent nog niet, dat deze buiten het spel om een superieur vernuft is. Als dit zoo was, zou men dan zoo vele middelmatig begaafden, om maar niet meer te zeggen, zien uitmunten in dit spel, terwijl zeer groote genieën uit alle rangen en standen het zelfs niet tot tweede rangspelers kunnen brengen? Verschillende voorbeelden zou ik kunnen aanhalen; ik zal mij echter tot twee bepalen, om het volmaakte contrast. *Laclef*, dien ik hierboven noemde, en *Jean Jacques Rousseau*, van wien de heele wereld gesproken heeft.

Laclef, zoo sterk is het damspel, had maar zeer geborneerde geestesgaven, wist niets en was voor niets anders geschikt.

Jean-Jacques daarentegen, wij behoeven hem niet nader aan te duiden, zou van een goeden speler minstens twee schijven voorgift hebben gekregen, indien hij zich met een sterken had willen meten. Hij wilde echter slechts met spelers van zijn kracht spelen en uit wanhoop, in dit spel voor altijd een middelmatigheid te zullen blijven, heeft hij het ten slotte vaarwel gezegd.

Het zij mij vergund, hier een gedachte te mogen weergeven, die in strijd is, met de algemeen heerschende meening omtrent den geest van het damspel. Men beelde zich gewoonlijk in, dat een geleerde geoefend in het maken van berekeningen, iemand bedreven in algebra, in meetkunde, in alle deelen van de wiskunde, in superieuren graad aanleg voor het damspel moet bezitten. Wie dit denkt vergist zich. De geest van het damspel en die der wiskunde verschillen sterk, indien ze zelfs niet tegengesteld zijn. De geest van de meetkunde bijvoorbeeld is zonder twijfel een van berekening en combinatie, doch van een nauwgezette en langzame combinatie, éen, die onderzoekt, het eene deel na het andere, en die deze onderdeelen succesievelijk weer met elkaar vergelijkt, er wél op lettend niets te vergeten en ze opnieuw van alle kanten te bekijken, een combineeren dus van voetje voor voetje, waarbij geen nieuwe stap gedaan wordt alvorens de voorgaande verzekerd is. Dat is de geest niet van het damspel! Dit ademt een geest van *combinatie van het oogenblik*, die in één oogopslag, vaag maar zeker, een groot aantal varianten in zich opneemt, waarbij zonder bezwaar eenige kunnen ontsnappen, omdat men minder een slaaf van regelen is en de geest van dit spel een soort instinct is, dat door oefening tot volmaaktheid komt. Overigens kan de meetkundige zich al den tijd nemen, dien hij noodig heeft om zijn vraagstukken op te lossen; hij doet een poging, rust wat uit, en

begint daarna weer eens met nieuwe kracht. De damspeler is integendeel verplicht zijn vraagstukken dadelijk op te lossen en in een bepaalden, zeer korten tijd (zelfs een speler, die langzaam denkt) het grootst mogelijke gebruik van zijn denkvermogen te maken. Het zou dus niets verrassends zijn, dat een groot stekkundige (algébriste) of een groot meetkundige een zeer middelmatig damspeler zou zijn?

Hieruit volgt, dat bij dit spel evenals bij zoovele andere dingen, alles moet worden teruggebracht op veelvuldige en intense beoefening van jeugd af aan, op het machinaal onthouden der combinaties, versterkt door de praktijk, ongetwijfeld gepaard aan een natuurlijken, bizonderen aanleg, een zeker doorzicht in het spel, dat men spel-instinct moet noemen. Deze factoren vormen de kennis van combinatiespelen en wijzen volstrekt niet op andere talenten, noch op andere verdiensten in denzelfden man.

Hieruit volgt, ik herhaal het, dat er geen boek bestaat, dat het spel leeren kan, zooals men het kennen moet om het goed te kunnen spelen, aan iemand, die den natuurlijken aanleg mist. Ik beweer dus ook niet, dat het mijne dit kan. Het kan slechts den grondslag leggen en het doel aangeven. Men moet er uit zich zelf komen.

Het zekerste middel om bekwaam in dit spel te worden en het meeste voordeel, dat men uit dit werk trekken kan, bestaat in het vergelijken van de gedachte daarin weergegeven met het gedrag der sterke spelers, door hun spel zeer nauwlettend gade te slaan te trachten in hun denkbeelden door te dringen, hun combinaties te volgen, het resultaat, dat deze of gene positie moet geven, trachten vooruit te zien en ten slotte door de bestudeering van de stof, die ik behandel.

Het is volstrekt niet noodig, dat de slagen en standen door mij behandeld precies zoo moeten voorkomen, maar zij kunnen zich ongeveer zoo voordoen en zij geven ideeën, die met een weinig inzicht, tot nieuwere kunnen leiden als het geval zich voordoet. Ik vlei mij er mee, dat zij den amateurs door hun bizondere combinatie tenminste genoeg zullen verschaffen. Bovendien hebben zij de verdienste niet te zijn samengesteld. Zij zijn alle in de partij toegepast.

De constructie van al deze slagen levert opnieuw een bewijs voor de schoonheid van het damspel. Ik zal niet doen wat Mallet deed en het stellen boven alle mogelijke spelen zelfs boven het schaakspel, dat tot nu bovenaan stond, doch ik aarzel geen oogenblik het te beschouwen als een van de meest interessante spelen, dat in hooge mate waardig is, beslag te leggen, op den vrijen tijd van de grooten van geest. Niets in dit spel hangt van 't toeval af. Het lot van den speler heeft hij zelf in z'n handen, of liever in zijn hoofd. Hij smaakt de voldoening van zijn succes aan niemand anders dan aan zichzelf te danken. Kort en goed: de groote verscheidenheid, die het damspel biedt, de menigte combinaties, die men er in maken kan, het iederen dag ontdekken van nieuwe finessen, nieuwe slagwendingen, zullen het steeds blijven maken tot een spel vol bekoring. Ik begrijp niet, hoe men heeft kunnen zeggen, (want men heeft het gezegd) dat het niet mogelijk is, dat mannen van geest en bekwaamheid in dit spel genoeg kunnen vinden. Zulk een ongunstig oordeel kon slechts opkomen in het brein van hen, die door een gebrekkig verstand niet in staat zijn, de schoonheden van dit spel te leeren waardeeren.

Dit gunstige oordeel heeft echter niet verhinderd, dat heel wat begaafde lieden zich lieten verlokken en het dient ter eere van het spel gezegd, dat

zij heel snel van gevoelens veranderden, nadat zij bekwame spelers hadden zien dammen en dan ook grif toegaven, dat alleen onkundigen een ongunstig oordeel konden geven.

M.

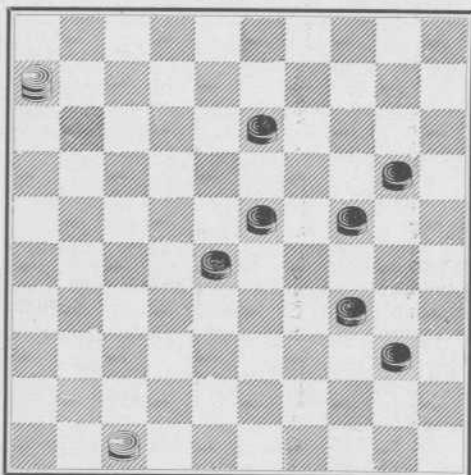
De Turksche slag.

(Vervolg.)

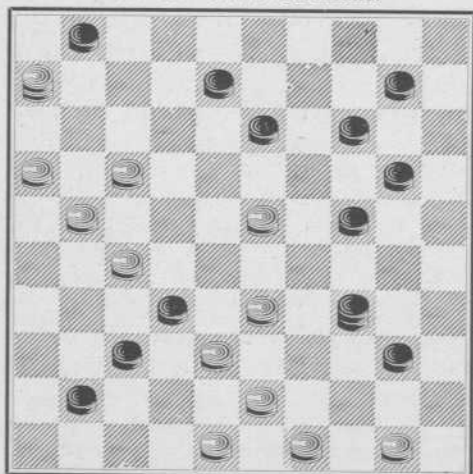
Zoals reeds in het begin van dit artikel vermeld, mag geen enkel stuk van de Y figuur verplaatst kunnen worden en dit is altijd het geval, indien de stand in het spel van zwart is aangebracht, en wel doordat de witte dam geheel medewerkt, terwijl omgekeerd de zwarte dam tegenwerkt, zoodat de figuur *moet* gebruikt worden om de zwarte dam op te vangen.

Deze aanmerking van den heer Blankenaar (zie bijschrift No. 43) gaf aanleiding tot een interessant debat, waarbij als argumenten diagrammen fungeerden. Na verschillende intermezzo's kwamen wij tot den volgenden stand door het bijplaatsen van een zwart stuk (No. 44).

No. 44.

No. 45. G. L. Gortmans.

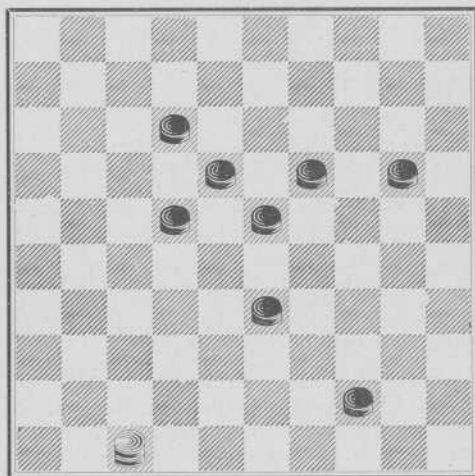
Aan de gewone stelling is toegevoegd het stuk op 40. Nu mag 34 niet naar 30 verplaatst worden, omdat de witte dam dan naar 45 *moet* doorslaan, dus geen vrijheid meer heeft op 29 stil te houden. De heer B. merkte nu echter weder op, dat hetzelfde effect bereikt wordt, indien men de beide stukken 13 en 23 plaatst op 8 en 18. De stand van den Turkschen slag is dus weder toeval. De stukken vormen den stand wel, doch doen geen dienst tot beperking van de witte dam qua deel van den stand. In het volgende stadium werd een nieuw zwart stuk bijgevoegd op 10, waardoor de laatst vermelde verplaatsing niet meer mogelijk is, daar de witte dam dan niet op 29 kan stilsthouden, doch naar 10 door *moet* slaan. Op deze eindstelling werd probleem No. 45 gebouwd.

Opl. wit 23—19, 14:23, wit 17—12, 8:26, wit 48—42, 37:28, wit 6:29, (slaat de zwarte stukken 28, 34, 20, 13 en 23), 24:42, wit 27:36 en wint gemakkelijk.

Doch ook deze stelling kon geen genade vinden in de oogen des heeren B. De kwestie was nu, dat door de achter elkaar geplaatste stukken 34 en 40 de T. S. niet meer geheel zuiver was. Met name kwam niet meer tot zijn recht de regel, dat men niet twee maal over hetzelfde stuk mag slaan. Iedereen, zelfs hij, die met genoemden regel niet op de hoogte is, zal niet doorslaan, wegens de beide achter elkaar geplaatste stukken.

Toch kan het euvel verholpen worden. Wij werden n.l. gered door een driestar. No. 46. Wij plaatsten de drie schijven 18, 20 en 44 bij. Hierdoor konden niet verplaatst worden, met hetzelfde effect, 22 en 12 op 17 en 7, en 33 op 29 of 39.

No. 46.

Deze stelling voldoet dus vrijwel aan de gestelde voorwaarden. Wij zijn het echter met den heer B. geheel eens, dat men een dergelijk samenstel van schijven niet met den naam van Turksche stelling aan mag duiden. Vergelijk hiermede eens de eenvoudige en sierlijke stelling in het spel van wit. Deze kan voor zwart niet gebruikt worden, doch behoeft een aantal steunschijven, krukken, zooals de heer B. dit uitdrukt. En wat krukken noodig heeft, is invalide. Neen, deze stand mist zoowel het aesthetische, als het economische van den zuiveren Turkschen slag. Om het interessante hebben wij dit twistpunt echter vermeld.

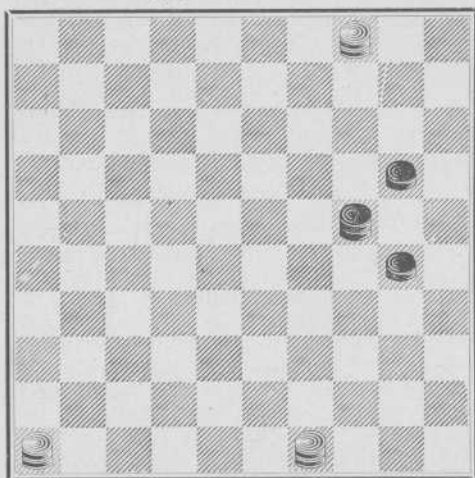
(Wordt vervolgd.)

Oplossing Eindspel No. 37 van C. Blankenaar.

(voorkomende in „Het Damspel” van Nov. 1913.)

Deze zeer belangwekkende oplossing werd gegeven door den heer L. de Milleret, die indertijd in het oplossen van Blankenaar's eindspelen een groote hoogte bereikt had.

De heer J. C. Koomen, lid der damvereniging „Jozef Blankenaar” te Amsterdam, maakt ons attent, dat ondervariant A niet geheel correct is uitgewerkt. Deze variant is n.l. aldus aangegeven :

3.		24—47
4.	49—40	30—35
5.	40—45	47—24
6.	45—40	35 : 44
7.	46—14	20 : 9
8.	4 : 49!!	

Als 5en zet moet zwart niet spelen 47—24, doch 20—24 met remise, want op 46—41 en 45—18 volgt 36 : 9.

Het is echter duidelijk, dat wit in deze ondervariant gemakkelijk kan winnen door

5.	40—18	20—24
6.	18—9!	

Deze opmerking tast dus het groote systeem, waarop het eindspel gebouwd is niet aan. Intusschen houden wij ons steeds voor derg. critiek aanbevolen, daar deze bewijst, dat ons blad ernstig bestudeerd wordt en zelfs de oude jaargangen nog met aandacht worden doorgestaan.

Naar wij meenen wees ook de heer Blankenaar zelf indertijd op het foutieve in deze variant.

Oplossing Eindspel No. 48 van C. Blankenaar.

Prijsvraag November-nummer.

Stand: Wit 4 dammen op 3, 5, 10 en 22;

Zwart 2 dammen op 45 en 46 en schijf op 24.

1e oplossing:

1.	3-26	24-29
2.	22-17	
Om 46-14 te voorkomen.		
		45-50
3.	17-21	29-34
4.	26-48	34-40
5.	21-49	40-45
6.	10-14	46:10
7.	5:23	50-33
8.	48-39	33:50
9.	23-1	50-33
10.	49-44	33:50
11.	1-6 wint.	

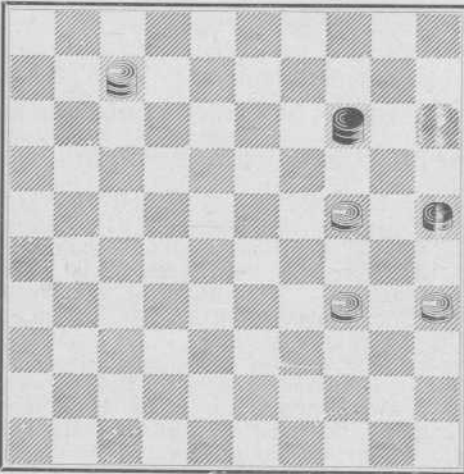
2e oplossing:

(door D. H. Möllenkamp gevonden)

1.	22-13	24-29
2.	3-14	29-33
3.	13-30	45-50
4.	14-3	50-45
5.	30-43	45-50
6.	3-26	50-45
7.	26-42	45-1
8.	42:15	1-6

en wit wint.

Oplossing Eindspel Blankenaar No. 51 (April-nummer).

De heer H. J. A. v. Gelder, Rotterdam, was wederom de eenige goede oplosser, terwijl de ingezonden oplossing zóó duidelijk is, dat zij hier onverkort volgt.

Antwoord: Het is winst.

1. 24-20 14-10

Vrijwel de beste, daar zwart toch de middenlijn moet houden. 14-28 kan thans niet, want dan volgt: 34-29, (25:14), 7-23, (28:19), 29-24, (19:30), 35:24. Ook 14-9 of 14-3 heeft weinig doel, daar zwart op 20-15 van wit, weer de lange lijn moet bezetten.

2. 20-15 10-32

Een willekeurige zet, doch zwart moet op de lange lijn blijven.

3. 34-29 32-28

Om 7-11 van wit vooralsnog te beletten.

4. 7-12 28-32

Zwart moet veld 28 verlaten en hierdoor krijgt wit gelegenheid tot

5. 12-17 32-14

Zwart moet nog steeds de lange lijn houden.

6. 17-39

Deze zet, om zoo spoedig mogelijk de winststelling te formeeren.

14-19

Zwart tracht dit nog te beletten.

7. 39-34 17-28 A

Zwart zou hier ook 19-14 kunnen spelen of 19-5.

Zie hiervoor variant A.

8. 29-24

Eindelijk heeft wit de stelling opgebouwd, die noodig is om de winst af te dwingen.

28-14 B

Voor den zet 28-5 zie men variant B en 28-32 wordt verhinderd door 34-23 van wit.

9. 34-12!!

Op dezen zet berust feitelijk het geheele eindspel.

14-3 C

Zwart moet de lange lijn verlaten, want op 14-28 volgt 12-23 en wint. Op 25-30 volgt 12-3 en wint, op 14-5, w.t. 12-3, zw. 5-28 a), wit 15-10, zw. 28:5, wit 3-14, zw. 5:30, wit 35:24 wint.

a) Zw. 25-30, wit 3-25, zw. 30:19 wit 15-10, zw. 5:14, wit 25:3.

10. 12-23

Neemt onmiddellijk de lange lijn.

3-20

11. 24-19 20-38

12. 23-34

Om contact met schijf 25 te verhinderen.

38-32

Herneemt de middellijn, maar het baat niet, want wit gaat zijn tweede dam halen.

13. 19-13 32-28

14. 13-8 28-37

15. 8-2 37-28

16.	2-16	28-37
17.	16-49	37-28
18.	49-40	28-19
19.	40-45	19-46

Zwart kan niet los staan door 34-30 van wit. Ook mag zwart niet van de lijn af, daar wit anders een derde dam haalt.

20.	34-48	46-5
21.	48-43 tempo	5-46
22.	43-34	25-30 gedw.
23.	35:24	46-32
24.	15-10	32:5
25.	24-19	5:40
26.	45:34 wint.	

Natuurlijk kon zwart in dit vraagstuk honderden andere antwoorden geven, daar het een vrije spelgang was. Het was mij echter te doen om de logica van dit eindspel zoo duidelijk mogelijk uiteen te zetten. Nu volgen de varianten A, B en C, onnoodig deze breedvoerig te behandelen.

VARIANT A.

7.	19-14
----	-------

8.	29-24	14-5 gedw.
9.	34-12	5-14 gedw.
10.	12-3	14-20
11.	35-30	20:29
12.	30-24	29:20
13.	15:24 wint.	

VARIANT B.

8.		28-5
9.	34-12	25-30
10.	12-3	30:19
11.	15-10	5:14
12.	3:20 wint.	

VARIANT C.

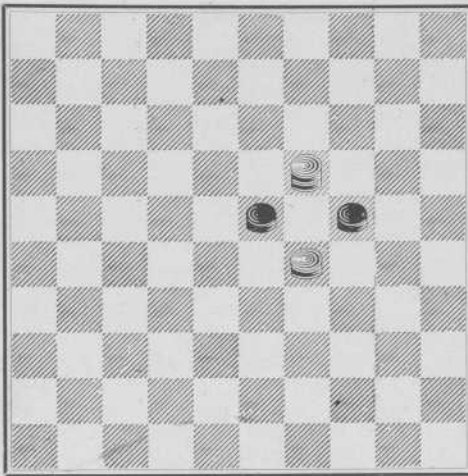
9.		14-8
10.	24-19	

En wit wint, daar de schijven de lange lijn kunnen passeeren en zwart geen gelegenheid heeft om remise af te dwingen.

Ons compliment aan den heer van Gelder voor zijn kranige praestatie.

Oplossing der Problemen van het Mei-nummer.

Tot ons genoegen ontvingen wij oplossingen van de Belgische Geïnterneerden te Harderwijk en van de leden der Militaire Damclub „T.O.G.” te Breda, welke zeer goed werden bevonden, vooral waar het hier over het algemeen beginners betreft en vele vraagstukken bijzonder moeilijk waren.

No. 785. Wit 27-22, zwart 17:30 (kan op 2 manieren slaat, doch moet de 3 stukken 22, 33 en 34, nemen), wit 26-21, zwart 12:28 (weer heeft zwart keuze, doch moet de stukken 21, 31 en 32 slaan), wit 36:19 (slaat de 6 stukken 18, 20, 30, 28, 7 en 8. Dit is de moeilijkste zet in dit probleem, vooral daar het doel zoo in het duister ligt. Slaat wit op andere wijzen 6 stukken, dan haalt zwart steeds remise). Nu is de zeer bijzondere, fantastische eindstelling ontstaan, die de pit van dit probleem vormt en op nevenstaand diagram is afgebeeld. Leuk dat niets dan dit carré na wit's slag overblijft. Zwart aan zet, kan nu op vier verschillende wijzen in vier verschillende richtingen een wit stuk slaan, waarna steeds het overblijvende, witte stuk, de beide zwarte wegslaat.

Het pleit voor ons spel, dat na een zoo langdurige, intense beoefening der problematiek, zoowel in Frankrijk als hier, steeds weer iets nieuws ontdekt wordt, want origineel

is deze eindstand, dien wij nog nimmer hebben aangetroffen.

Het is merkwaardig, dat ook verschillende andere problemen van Van der Meer op een ingenieuze slotstelling berusten. Deze komen dan in zekere opzichten dikwerf tekort aan stand, doch worden gered door den genialen kern.

Op No. 785, als probleem, weten wij echter niets aan te merken. De afwikkeling in den slotstand doet aan als een wervelstorm op het dambord.

De stelling van dit probleem is voor de moeilijke opgave zeer goed te noemen, trots de witte en de opgesloten zwarte dam, voornamelijk, doordat slechts 8 stukken aan beide kanten zijn aangewend en weinige zetten tot den eigenlijken kern voeren. De verdienste van de vóór-afwikkeling is dan ook, dat zij de aandacht niet te zeer van het slot afeidt.

Eenige damvrienden waren zoo verrast, dat zij geheel tegen hun gewoonte ditmaal de opl. instuurden. Commentaar naar evenredigheid. Ziehier een uitroep, die eenvoudig, spontaan uit het dammershart voortkwam: „Ach, wat is dat mooi!”

Tevens vernamen wij mondeling het oordeel van de beste vertegenwoordigers der Hollandsche damwereld, die geen woorden genoeg hadden om hun geestdrift uit te drukken. Bij deze gelegenheid bleek ons eerst hoe groot wel de aandacht is, die aan den inhoud van ons tijdschrift ten deel valt.

No. 786. 27—22, 22—17, 35—30, 45—40, 42—38, 43—39, 32—27, 36 : 9, 48—43, 25 : 5.
29—33? 12 : 21, 24 : 35, 35 : 44, 33 : 42, 44 : 33, 21 : 41, 26 : 37, 14 : 3.

Deze lokzet is zeer verdienstelijk door den eenvoudigen stand en het logische van zwart 29—33, waarmede zwart meent een schijf te winnen of naar dam door te breken.

No. 787. 39—33, 33 : 24, 28 : 17, 36 : 27, 38—33, 25—20, 37—31, 43 : 5.
12—17 gedw., 17—22, 11 : 31, 8—12a), 23—29a), 14 : 45, 26 : 39.

a) De enige manier om het stuk event. terug te krijgen.

Deze stelling werd behoudens eenige wijziging reeds in de Telegraaf geplaatst, doch wij wilden haar ook eens aan onze lezers voorleggen, daar de afwikkeling op partijspel berust en dan ook naar aanleiding van een gespeelde partij is samengesteld. Dikwijls spelen wij in de partij in dergelijke standen een stuk op den kerkhofruit, dat dan niet door 39—33 kan worden gewonnen wegens 12—17, 17—22 en 8—12 en het achtergeraakte stuk wordt steeds teruggewonnen, terwijl een interessante, onregelmatige stelling is verkregen.

Dit geval is nu uitermate belangwekkend, doordat hier het terugwinnen van het stuk door zwart niet mogelijk blijkt.

Natuurlijk is het uitsluitend aangeven van 39—33 niet voldoende om als opl. in aanmerking te komen.

No. 788. 28—22, 29—24, 33—28, 28—22, 38—33, 50—45, 43—39, 49 : 20, 45 : 5.

Een schitterend geconstrueerde slag. Alleen schijf 41 is een zwak punt.

No. 789. 40—35, 30—24 (zw. 19 : 23 gedw. slaat 5 stukken 24, 34, 38, 11, 18), 36—31, 33—28, 48—43, 47—42, 50—44, 45 : 34, 35 : 2.

Een der vraagstukken, die wij in verband met den Turkschen slag samenstelden.

No. 790. 32—28, 42—37, 45—40, 43—42, 39—34, 34 : 3, 3—21, 21 : 1, 49 : 40, 1 : 45.
23 : 41, 41 : 32, 26 : 37, 37 : 48, 48 : 11, 11 : 50, 35 : 44, 50—45, 45 : 34.

Buitengewoon mooi. In het vorig nummer geloof ik niet te veel te hebben gezegd van de capaciteiten van den heer Kloos als problemist. De beide eerste zetten liggen voor de hand, maar 39—34 en de vrije zet met de witte dam 3—21 zijn zeer moeilijk en verrassend.

No. 791. De auteur geeft deze oplossing aan:

13—30, 30—48, 29 : 15, 4—9, 15—33!

9—25a), 15—20, 3—14b), 14 : 3.

4—10, 30—13, 29—12.

a) 9—36,

15—20 enz.

b) 25—14,

Echter wint wit veel eenvoudiger door 13—2, (9—25), 4—10, 29—20, 2—8.

No. 792. 22—17, 27—22, 34—30, 41—37, 44—40, 32 : 1. Turksche slag.

De Heer S. E. v. d. Meer Jr., Amsterdam schrijft ons:

Het is mij opgevallen, dat onze voortreffelijke probleem-redacteur bij de bespreking der problemen in het Mei-nummer van het Damspel een absoluut stilzwijgen bewaart omtrent het ontstaan van no. 785. De eindstelling van 4 stukken, waar het omgaat, is niet maar zoo toevallig „ontdekt” bij het opbergen van de schijven in het doosje, zooals een mijner damvrienden veronderstelde, maar is een variatie op het idee van no. 783 (dit probleem kan veel verbeterd worden door schijf 4 op 6 te plaatsen).

Zie maar: Wit 3 schijven op 12, 21 en 23; Zw. 2 schijven op 18 en 26.

Zwart is aan zet.

Slaan we nu met de zwarte schijf van 26 op 17 (dus één witte) en verplaatsen we daarna 23 naar 22, dan is de eindstelling ontstaan van no. 785. Deze stelling heb ik den Heer Gortmans ter bewerking gegeven, omdat ik zelf geen kans zag er een behoorlijk probleem van te maken. Na een vergeefsche poging heeft G. alle moeilijkheden glansrijk overwonnen, op één enkele uitzondering na, nl. om naast mijn naam de zijne te plaatsen als auteur van dit vraagstuk.

DE HOOFDREDACTIE.

Goede oplossingen der Mei-problemen.

NAAM	WOONPLAATS	Nummers der Opgel. Problemen	Opg. Vraagstukken en Eindspele.
J. Boerkoel	Rotterdam	789—792	
L. Boas.	"	785	
F. W. Naujoks	"	785—792	
C. Diederik	"	785, 789—792	
A. J. Oskam	Utrecht	785—6, 788—90, 792	
E. Rosenbaum	"	785—6, 788, 790—2	
G. C. Gulik	Alkmaar	785	
W. Nobel Cz.	Bobeldijk	785	
D. Kleen	Winkel	785, 788—9, 792	
P. J. Walboer	St. Maartensvlotbrug	785	
Joh. Klein	Damclub T.O.G.	781—784, 790, 792	
S. Smits	7e reg. 3e Bat. 2e Comp.	782—784, 792	
A. Schaap	4e div. Breda	779, 780, 785—6, 788	
Adolf van Hoorsel	Interneeringskamp	785—788	
Jan Jassin	Harderwijk	789—792	
A. Renooy	St. Maarten	785—788	

Onze Problemen.

Ditmaal vestigen wij vooral de aandacht op No. 801 wegens het eigenaardige systeem, dat hieraan ten grondslag ligt, alsmede op No. 805, van Van der Meer, dat fijn gedacht is.

Van den blinden componist, Joh. de Bree, die onlangs in „De Telegraaf” nog zulk een opgang maakte met eenige buitengewoon fraaie combinaties en waarvan wij in het vorig nummer een zeer lastig eindspel ter oplossing aanboden, plaatsen wij het mooie probleem No. 802.

De heer H. de Jongh, lid van het „V.A.D.”, is een jeugdig problemist, waarvan wij nog veel voor ons tijdschrift verwachten.

Ter oefening van het voorstellingsvermogen frachte men de vier bladproblemen van het diagram op te lossen. Ze zijn niet moeilijk en bevatten alle iets aardigs.

Probleem 798 Juni-nummer.

Zooals reeds in het Juni-nummer door middel van een geschreven bijlage vermeld, behoort het witte stuk 40 op 44. (Zie in dit nummer bijgevoegd verbeterd diagram).

EINDSPEL No. 53

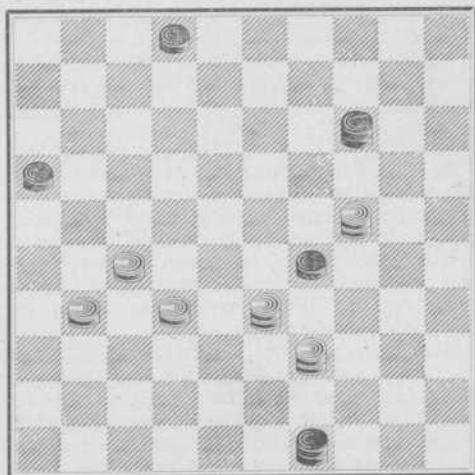
VAN

C. BLANKENAAR.

WIT SPEELT EN WINT.

Voor den wedstrijd.

Geldig voor 2 punten.

Alle inzendingen, oplossingen, enz. betreffende de problematiek te adresseeren aan den Heer **G. L. GORTMANS, O.Z. Voorburgwal 92, Amsterdam.**

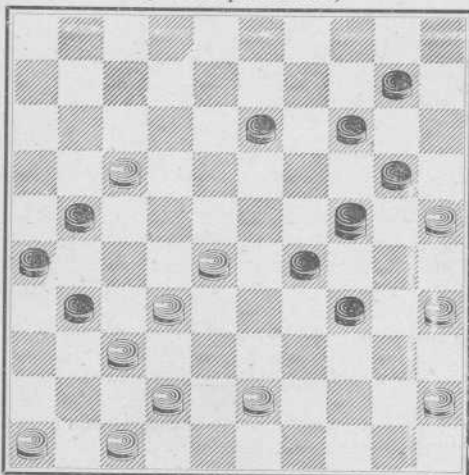
De antwoorden moeten vóór den tienden van de volgende maand ingezonden zijn.

„Wit begint” geldt voor alle problemen en vraagstukken, tenzij het tegendeel er bij wordt vermeld.

Voor den wedstrijd gelden: No. 801, 802, 803, 804.

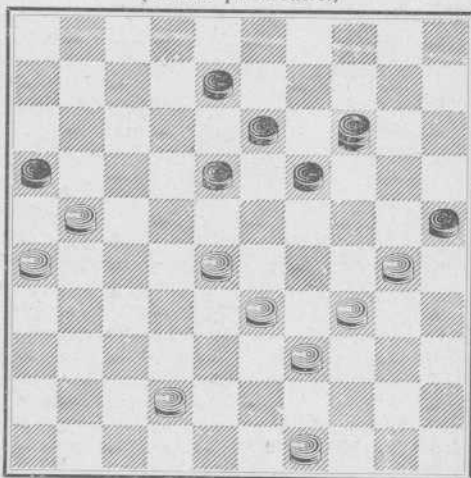
Probleem No. 801

Van M. J. Belinfante.
(Eerste publicatie.)

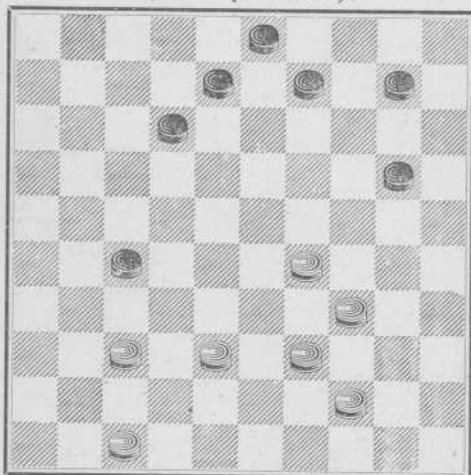
Probleem No. 802.

Van Joh. de Bree.
(Eerste publicatie.)

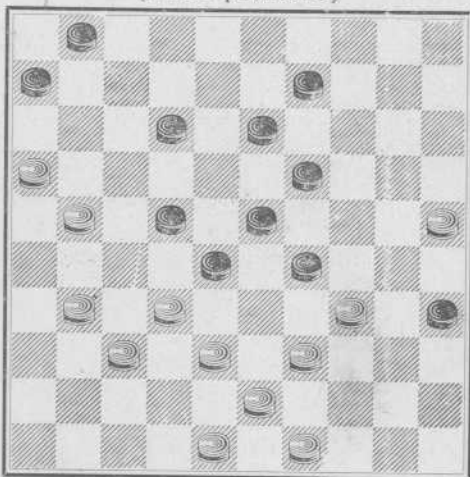
Probleem No. 803.

Van M. J. Belinfante.
(Eerste publicatie.)

Probleem No. 804.

Van G. Mantel Jr.
(Eerste publicatie.)

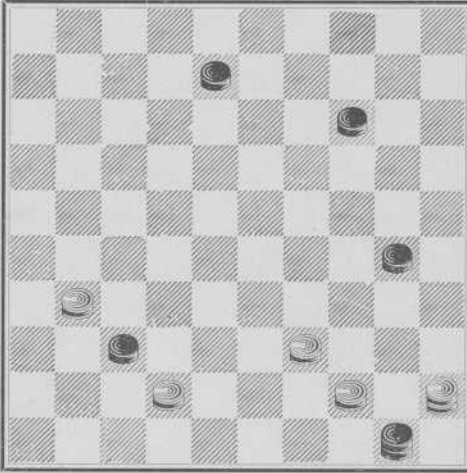
Wit speelt en lokt den foutzet uit.

BLADPROBLEMEN.

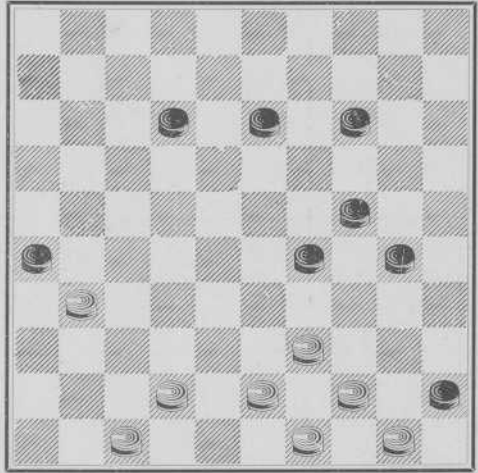
Probleem No. 805.

Van S. E. van der Meer Jr.
(Eerste publicatie.)

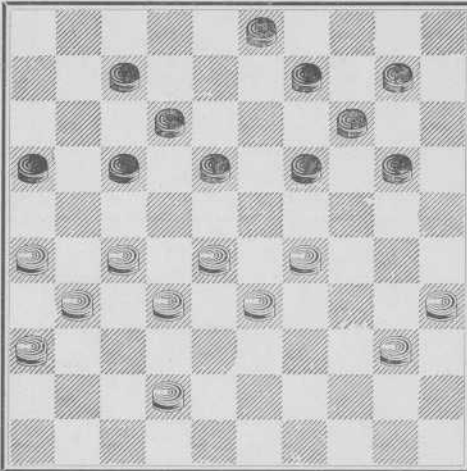
Probleem No. 806.

Van H. de Jongh.
(Eerste publicatie.)

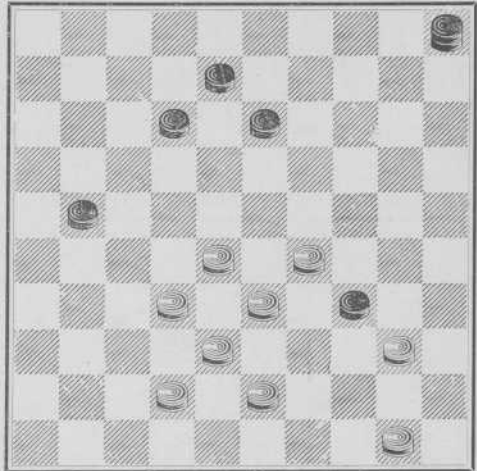
Probleem No. 807.

Van M. J. Belinfante.
(Eerste publicatie.)

Probleem No. 808.

Van G. L. Gortmans.
(Eerste publicatie.)

Dwaalprobleem.

CORRESPONDENTIE.

P. J. W. te St. M. Uw zending in dank ontvangen.

A. J. O. te U. No. 791. 13-19, 19-13, 4 : 31, 29 : 15 remise.
9-36, 36 : 9, 15-20! 3-14.

No. 787. 39-33 is niet voldoende.

„HET DAMSPEL”.

MAANDSCHRIFT.

OFFICIËEL ORGAAN VAN DEN NEDERLANDSCHEN DAMBOND.

Hoofd-Redactie: J. DE HAAS, Sarphatipark 81, AMSTERDAM.
C. G. VERVLOET, van Vollenhovenstraat 33, ROTTERDAM.
Probleem Redactie: G. L. GORTMANS, O.Z. Voorburgwal 92, AMSTERDAM.
Kroniek Redactie: I. MIJER, Graaf Florisstraat 15, AMSTERDAM.
Administratie: D. P. v. WAGENINGEN JR., Rodenrijschelaan 7a, ROTTERDAM.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling . . . . f 2.40 per jaar.
Voor leden van den Nederlandschen Dambond - 2.20 per jaar.
Op luxe papier f 0.25 meer per jaar.

INHOUD: Partij No. 187. — Partij No. 188. — Huldiging C. G. Vervloet. — Nederlandsche Dambond. — Renteloze leening. — Correspondentie-wedstrijd 1915-'16. — Manoury en zijn werk. — Oplossingen en oplossers. — Onze problemen. — 8 problemen. — Correspondentie.

Partij No. 187,

gespeeld te Rotterdam den 24en Februari 1916, tusschen de Heeren
A. C. VAN WAGENINGEN (V.A.D.) met WIT en J. P. HUIBERS (Constant)
met ZWART in den competitie-wedstrijd „Constant” — „V.A.D.”.

1. 32—28 18—23

Het beste antwoord. Op elken anderen zet slaagt wit er in op min of meer voordeelige wijze in het centrum stelling te nemen. Ter korte verduidelijking hiervan diene;

Wanneer zwart niet 18—23 antwoordt, vervolgt wit met 37—32. Zoodra zwart nu daarna 18—23 speelt, kan wit den strijd om het centrum gunstig met 34—29 en 40:29 openen. Daarentegen, indien zwart direct 18—23 speelt, kan wit niet met 37—32 antwoorden, door den bekenden openingszet 23—29 enz. en 17—22 enz. In aanmerking komen dan: het minder gunstige 34—29, meest gespeeld om 38—33 te vermijden (hetgeen vijf schijven op de lijn 28—50 brengt, wat als ongunstig geldt) en 38—33. Hierop speelt zwart 12—18 en nu is een uitruil 34—29 en 40:29 voor wit niet goed, daar zwart met 19—23 gunstig uitruilt, de witte stelling verzwakkend. Deze uitruil (19—23) is evenwel niet mogelijk indien zwart pas als tweeden of lateren zet 18—23 speelt, aangezien er dan, na het spelen van wit 34—29 en 40:29 geen schijf op 18 staat om het uitruilen met 19—23 mogelijk te maken.

Behalve het behandelde kan na 1. 32—28

en 18—23 door wit nog gespeeld worden 31—26, hetgeen wel niet nader als een slechte zet behoeft te worden toegelicht en 34—30. Er volgt dan zwart 23:32 en 37:28 (38:27 is natuurlijk slecht!) en vervolgens zwart 19—24, wit 30:19, zwart 14:32 en wit 38:27 waarmede toch deze slechte stand voor wit wordt verkregen.

2. 34—29 23:32

Beter dan 23:34, daar nu de schijf op 29 blijft staan en wit anders ook de keus heeft met 39:30 af te ruilen.

3. 37:28 19—23

Ter verdere afbreking van het witte centrum.

4. 28:19

Natuurlijk! 29:18 geeft wit een zeer ongunstig stuk op 27.

14:34

5. 40:29 12—18

6. 33—28 18—23

Zwart gaat voort het middenspel af te breken. Niettemin blijft wit er thans bij in het voordeel, daar de schijf op 28 niet wordt verdreven.

7. 28 : 19

13 : 33

8. 39 : 28

Beide partijen zullen thans eens aan het opbouwen van een nieuwen stand moeten gaan denken, waarbij wit een weinig in het voordeel lijkt.

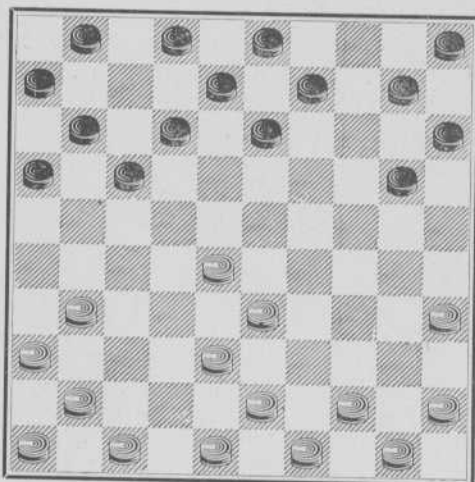
9. 38—33

7—12

10. 42—38

9—13

4—9

11. 45—40

12—18

12. 40—34

10—14

13—19 had wit gelegenheid gegeven tot dannemen door 28—22.

13. 41—37

14—19

14. 46—41

5—10

15. 47—42

10—14

16. 44—39

Wit onderneemt niets, omdat hij het initiatief, d.w.z. het moeten kiezen van een bepaalde voorzetting, aan zwart wil laten. Wit heeft berekend daartoe den laatsten zet te hebben.

17. 50—45

1—7

18. 49—44

7—12

19. 44—40

2—7

17—22

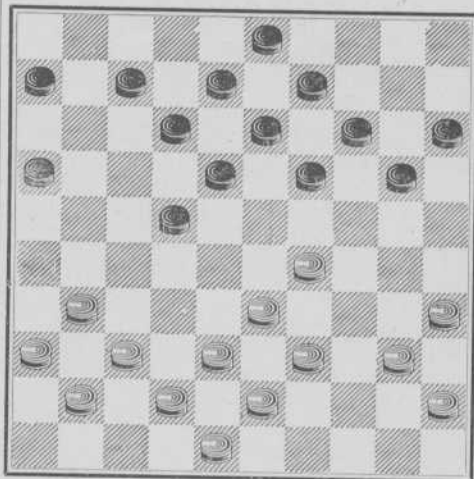
18—23 kan zwart weinig nut brengen, daar wit daarop op verschillende manieren goed kan antwoorden. De vrijheid van wit na de gekozen voortzetting is veel beperkter.

20. 28 : 17

11 : 22

21. 34—29

Met het doel het opkomen van schijf 18 naar 23 te beletten, daar zwart daarmee een groot overwicht in het middenspel zou verkrijgen.

6—11

22. 37—32

11—17

23. 32—28

Oogenschijnlijk is de stand van wit thans zeer sterk. Er dreigt nu 28—23, 31—27 en 33:2. Zwart heeft echter bekwame middelen ter verweer!

20—24

Verweer en tegenaanval tevens!

24. 29 : 20

15 : 24

25. 39—34

Het beste, want 31—27 en 36:27 geeft slecht spel.

16—21!

Zwart is thans op krachtige wijze de aanvallende partij geworden en wit moet zich nu geducht inspannen om niet in ernstige moeilijkheden te komen.

26. 31—26?

Het in den stand wel het sterkste, 34—29 kan hier niet gespeeld worden om 21—26. 41—37 was daarna echter de beste en geeft wit goed spel. De gekozen zet 31—26 is zwak en brengt wit in een positie, die ernstig nadeel moet opleveren.

21—27!!

Thans heeft zwart op wit's linkervleugel een geduchte stelling ingenomen, waarvan

de betekenis eerst ten volle duidelijk wordt na de vrijwel gedwongen afwikkeling, die thans volgt.

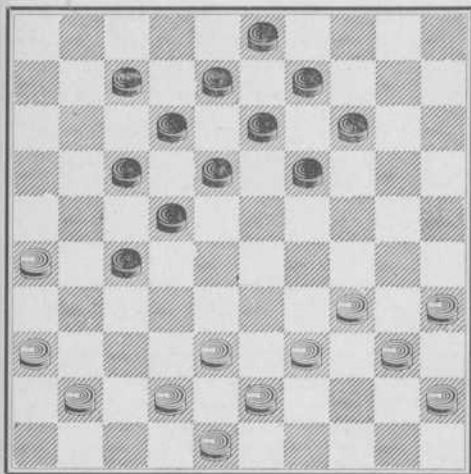
27. 33—29

De eenige zet, die het bedreigde stuk op 28 voor buitmaking kan vrijwaren. De voor wit overblijvende positie is evenwel verreweg de mindere van zwart.

24 : 33!

Goed gespeeld, daar zwart anders een minder sterke schijf op 25 had gekregen.

28. 28 : 39

Met deze zetten is een stand bereikt die, zooals later blijkt, de beslissing van de partij moet brengen. Zwart heeft een zoo geducht overwicht verkregen, dat het de vraag zal zijn of wit bij goed spel van zwart het verlies van de partij nog zal kunnen afwenden. Grootendeels berust dit overwicht op de dreigend vooruitgeschoven stelling op de rechterzijde van zwart, en met name dus op schijf 27. Zooals later blijken zal, kan deze schijf echter ook een gevaar worden, indien zwart even de waakzaamheid uit het oog verliest.

18—23??

Noodlottige manoeuvre! Met 22—28 neemt zwart het spel in handen en is de veiligheid van het stuk op 27 gewaarborgd. De gekozen voortzetting, hoe onschuldig thans nog uitzien, maakt evenwel het spel voor zwart uiterst moeilijk.

29. 41—37!!

De inleiding tot het uitbuiten van zwart's falen.

7—11

Het zwakke van 18—23 doet zich thans reeds gelden. 22—28 is nu niet meer mogelijk wegens 37—32 en 42:2. 23—28 baat niet, daar wit met 37—32 en 42:31 zijn dreiging tegen zwart's rechtervleugel slechts tot verdere ontplooiing brengt. Zwart is dus reeds in het defensief gedrongen en de gekozen zet dient dan ook ter verdediging van schijf 27.

30. 34—29!!

Krachtig doorgezet. Thans 37—32 spelen zou geen voordeel gegeven hebben, daar zwart met 23—28 en 11—16 volledig herstel van stand bereikt. Daarentegen biedt het wegnemen van schijf 23 groot voordeel. Langs de velden 23 en 28 kan zwart thans de verdediging van schijf 27 niet meer steunen, terwijl de herovering van veld 23 veel tijd zal vorderen, daar schijf 7 bij den vorigen zet moest worden opgespeeld en aan schijf 12 dus geen steun meer biedt.

23 : 34

31. 40 : 29

14—20

Tot behoud van schijf 27 is 13—18 het eenigst mogelijke. Wit moet het overwicht in de partij dan trachten te verkrijgen door b.v. met 29—24 enz. naar voordeel op zwart's langen vleugel te streven. Het spelsysteem van zwart als thans met 14—20 toegepast, dreigend 19—24, indien 37—32 wordt gespeeld, scheidt slechts partieele verdedigingen, waarmede wit wel rekening moet houden, maar die toch geen afdoend verweer bieden.

32. 39—33

Natuurlijke en goede voortzetting. Tegen 19—24 verdedigend, tevens bruikbaar in den aanval op den bedreigden vleugel van zwart.

19—24

33. 37—32

De eerste stormloop.

11—16

Gedwongen.

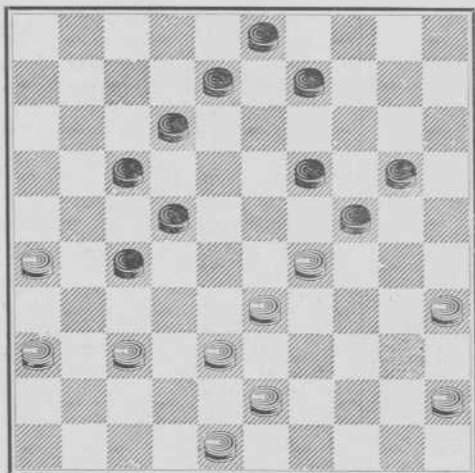
34. 32 : 21

16 : 27

35. 42—37

Nieuwe aanval. Het is duidelijk, dat wit 22—28 niet heeft te vreezen.

13—19

Een fijn verweer tegen 37—32. Zou wit dit spelen, dan antwoordt zwart 9—14, 12—18, 19:39 en 24:42!

36. 37—31

Wit bemerkt den valstrik en verplaatst den aanval nu door een bedreiging tegen veld 22, waardoor 31:11 mogelijk zou moeten worden. Er dreigt n.l. thans 33—28, welke zet voor wit gunstig zou zijn door den naslag, dien zwart dan krijgt met schijf 22 of 24.

20—25

Ook tegen dat gevaar stelt zwart zich nog teweer door den naslag weg te nemen. Nu geeft 33—28 aan wit geen voordeel.

37. 29:20   25:14

38. 33—29

Wederom zoals bij den 30en zet wordt op 29 een post uitgezet om het aanvoeren van versterkingen langs de lijn 23 en 28 te beletten. Aldus geïsoleerd zal de zwarte rechtervleugel voor den aanval van wit moeten zwichten.

19—24

Zwart moet ook in dit wanhopig geval toch de kans nog wagen. Hoe sneller dus schijf 29 wordt opgeruimd, hoe beter.

39. 29:20   14:25

40. 48—42

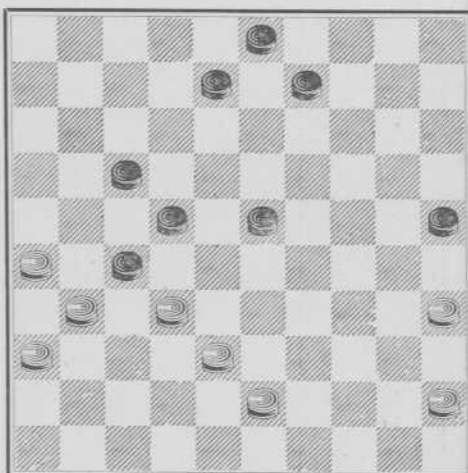
Opmarsch tot den beslissenden stormloop.

12—18

41. 42—37   18—23

Zwart komt net één zet te laat.

42. 37—32

9—13

Het is inderdaad het best wit zoo min mogelijk naar voren te laten komen.

43. 32:12   8:17

44. 31—27

Het is nuttig aan deze drie randschijven een zoo groot mogelijke werkzaamheid te verschaffen.

22:31

45. 26:37

Vooruitslaan met 36:27 zou verkeerd geweest zijn, daar wit zich tegen 23—28 van zwart met dreigend 28—32 niet goed verdedigen kan.

Op 36:27 en 23—28 volgt b.v. 27—22 en 28—33 met doorbraak van zwart. Op 27—21 speelt zwart 17—22 en de witte schijven 21, 26, 38 en 43 nemen dan ten opzichte van de zwarte op 22 en 28 een hoogst ongunstige positie in, want wil wit met 21 b.v. doordringen naar dam, dan is ook een doorbraak van zwart niet te keeren.

Op 43—39 of een anderen zet is doorbraak van zwart met 28—32 niet af te weren.

13—18

46. 45—40

In deze eindspelen dienen de schijven tot de grootst mogelijke werking te worden opgevoerd. In de eerste plaats moeten de randschijven dus worden mobiel gemaakt.

3—8

47. 40—34   18—22

48. 37—31

Om 17—21 te beletten.

8—13

49. 38—32

De bewegingsvrijheid van zwart wordt verder ingekrompen. Ook 22—28 kan nu niet worden gespeeld wegens 34—29.

13—18

50. 32—27

De zettenreeks van wit leidt tot verder verlies voor zwart. Een tweede stuk moet verloren gaan. Er rest zwart nu nog slechts één zet.

23—28

51. 34—29

De omsingeling van zwart is hiermede voltooid.

18—23

Nog de beste.

52. 29 : 18

22 : 13

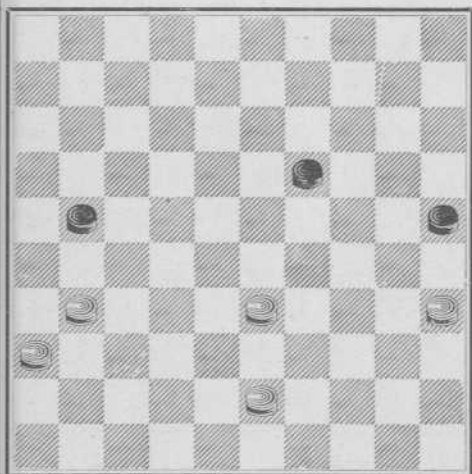
53. 27—22

Een tweede zwart stuk gaat hiermede verloren.

17—21

54. 22 : 33

13—19

55. 31—26

De positie van zwart kan thans door wit geforceerd worden en wit gaat met dezen zet hiertoe over.

21—27

56. 26—21!

27 : 16

57. 33—29!

19—24

58. 29 : 20

25 : 14

59. 35—30!

Nog steeds is wit op den goeden weg.

14—19

Zwart moet wel, anders verspert schijf 30 hem op 24 den weg.

60. 43—39???

Een onvergeeflijke blunder!!

Wit meent, dat het voldoende is tegenover zwart de z.g. oppositie te houden, d.w.z. tegenover elk zwart stuk een afwerend wit stuk te stellen. Hij overziet hier echter, dat zwart straks tusschen twee witte schijven zal kunnen doordringen en verzuimt daarmede de hoogst eenvoudige, maar aardige winst, die hij hier kon bereiken door aan 43—39 het offeren van schijf 30 met 30—24 te laten voorafgaan. Immers na 30—24, zwart 19:30 en 43—39 is zwart op tempo, schijf tegen schijf, verloren.

16—21!

Zwart verzuimt geen oogenblik het reeds verloren gewaande spel te redden.

61. 36—31

19—23

62. 30—24

23—28

63. 24—19

28—32

64. 19—14

Wit waagt nog een laatste kans. Wil zw. nu schijf 31 nog winnen, dan verliest hij de partij nog met 31—27. Zwart 32:21 en wit 14—10 en 10—5.

21—27!

Natuurlijk!

REMISE.

Partij No. 188,

gespeeld in den onderlingen wedstrijd van de „Haarlemsche Damclub” tusschen de heeren J. W. VAN DARTELEN met WIT en P. J. VAN DARTELEN met ZWART, op 21 Juni 1916.

1. 34—30

20—25

2. 32—28

25 : 34

Een der sterkste tegenzetten.

3. 39 : 30

18—23

Theoretisch is 19—24, 14:32 en wit 37:28 aangegeven; o.i. is 18—22 of 18—23 sterker.

4. 30—25

Aangewezen is 37—32. De tekstzet geeft wit een nadeelige randschijf.

	23 : 32
5. 37 : 28	12—18
6. 41—37	7—12
7. 44—39	1—7
8. 50—44	

46—41 is de zet, om als zwart 17—21 speelt, 31—26 te spelen. Wit moet voorkomen, dat zwart zich op 26 nestelt.

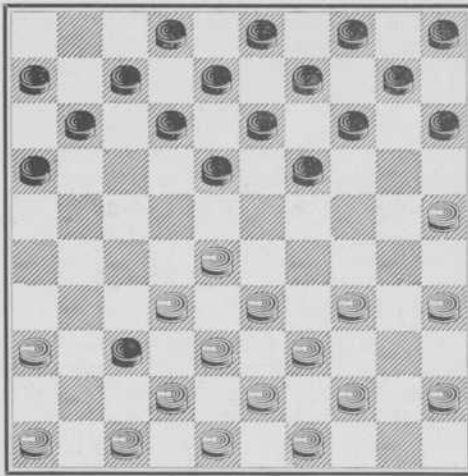
17—21

Wit kan nu 31—26 niet spelen, daar zw. dan met 18—23 antwoordt.

9. 40—34	21—26
10. 37—32	

Noodzakelijk om te beletten, dat zwart veld 26 bezet houdt, doch verzwakt wit's langen vleugel.

26 : 37

11. 42 : 31
32:41 is sterker.

11—17

12. 47—42	17—21
13. 44—40	

Niet sterk; 46—41 en 41—37 is de voortzetting.

7—11

Consequent is 21—26 om den verzwakten vleugel aan te vallen. Nu kan wit zich herstellen door 46—41, 41—37.

14. 34—30

Om te beletten, dat zwart door 18—23 of 19—23 het centrum neemt.

15—20

Gespeeld om later door 19—23, 14:23 en 10:19 het centrum te nemen.

15. 30—24

De sterkste voortzetting, daar zwart anders door 19—23, 14:23, 10:19 en later 21—26 betere stelling krijgt.

	20 : 29
16. 33 : 24	19 : 30
17. 25 : 34	14—19

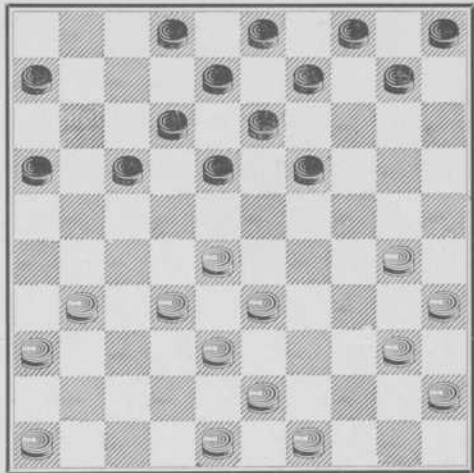
Sterker is 21—26.

18. 34—30	21—26!
19. 39—33	26 : 37
20. 42 : 31	

32:41 geeft betere kans de witte stelling voordeliger op te bouwen.

11—17

18—23 gaf minder goed spel door wit 30—24 en 35:24.

21. 46—41	17—21
Sterker was 2—7 en 7—11.	

22. 31—26	10—14
23. 26 : 17	12 : 21
24. 30—25	

Nu kan zwart 18—23 niet spelen wegens den kaatsingslag met schijfwinst door 25—20, 35—30, 40:18 en 28:26.

Desniettemin is de tekstzet niet sterk; 41—37, 49—44 en 44—39 geeft beteren stand. Op 30 doet de schijf meer dienst dan op 25.

5-10 met de dreiging op 23 uit te ruilen is sterker.

25. 41-37 2-7

26. 49-44 7-12

27. 44-39 6-11

Zwart leidt een mooie combinatie in, wit verlokend tot 36-31.

28. 36-31

Wit vermoedt hier niets van en denkt door later 31-27 te spelen, een goeden stand te verkrijgen. Dit inzicht van wit is echter niet juist, daar onder geen beding schijf 36 mag gespeeld worden. De sterkste voortzetting voor wit is 39-34, 34-29, dreigend door 29-24, 25:34 zwart's sterken middenstand te breken.

21-26!

Speelt wit nu 31-27 dan zwart 14-20, 18:29, 26-21 en 13:31 met groote winstkans.

29. 40-34

Doorziet den valstrik, doch zooals wij later zullen zien, ondervindt wit van zijn 28sten zet veel nadeel; deze foutzet werd door zwart dan ook mooi uitgelokt.

11-17

Zeer sterk, wit kan niet op 27 spelen, dan zwart 17-22, 12:21 en later 19-23.

30. 34-30

34-29 is sterker.

19-23

Profiteert uitstekend van wit's zwakke voortzetting en heeft nu overwicht op wit's langen vleugel gekregen en het centrum veroverd.

31. 28:19 14:23

32. 33-28

Hoewel de stand van wit zeer nadeelig is, is deze nog niet absoluut verloren. Door 39-34, zwart 17-22, wit 34-29 en 30:39 is verdediging nog mogelijk. Na 33-28 is het spel echter verloren door:

28:19, 30:19. Wit kan 21-27 nu

18-22, 13:24, 17-21.

niet beletten, terwijl tevens schijf 19 verloren dreigt te gaan.

9-14?

Zie voorgaande opmerking.

33. 28:19 14:23

34. 25-20

Nog wel het beste.

10-14

De beste, anders wit 20-15.

35. 20:9 3:14

36. 48-42 17-22!

Zeer sterk; wit ondervindt steeds meer nadeel van zijn 28sten zet.

37. 30-25 12-17!

Om later door 17-21 en 21-27 een schijf te winnen.

38. 39-33

Wel de beste voor wit.

17-21!

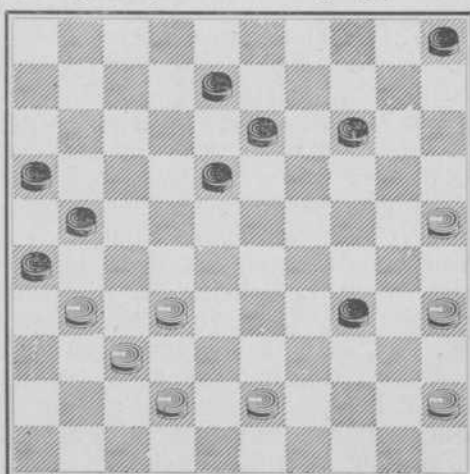
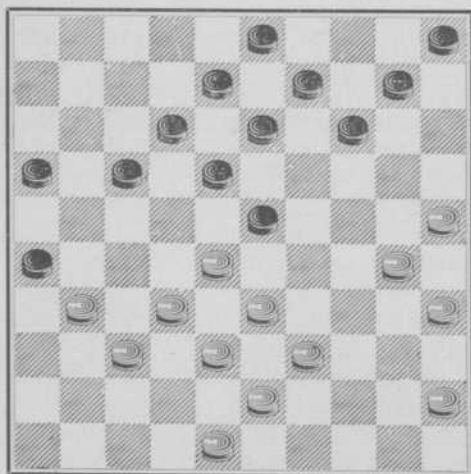
39. 33-28

De volgende uitruil baat evenmin: 33-29, 32-28, 38:40, dan zwart 18-22 en 23:34, 22:33, vervolgens 21-27.

22:33

40. 38:29

23:34

41. 43—38
35—30 ging natuurlijk niet, dan zwart
21—27.

21—27

Veel sterker is 8—12.

Op 35—30, 45 : 34,
34—40, 14—20, 13—19.

Op 38—33,
14—20, 13—19.

Op 8—12 is wit gedwongen tot 32—28;
dan zwart 13—19 en wint snel.

42. 31 : 22   18 : 27

43. 32 : 21   16 : 27

44. 38—33   8—12

45. 42—38

Zwak; 35—30 geeft een remise-kansje,
daar op 27—31, 31—36 zwart schijf 26 moet
offeren om naar dam te gaan.

5—10

46. 35—30   34—39!

Zeer sterk.

47. 33 : 44   27—31!

48. 37—32

Gedwongen.

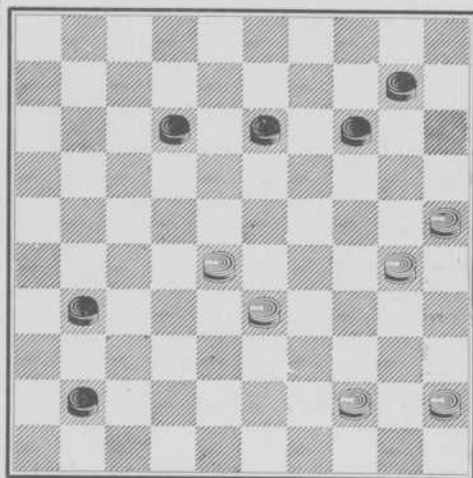
31—36

49. 38—33   36—41

50. 32—28

Zwart kan nu geen dam nemen, daar wit
dan door 25—20 remise maakt.

26—31

51. 33—29   31—37

41—47 was sterker.

52. 28—22?   14—20!

53. 25 : 5   41—46

54. 5 : 41   46 : 25

Wit geeft op.

Zwart heeft in deze partij uitmuntend
geprofiteerd van wit's zwakken 28sten zet.

Analyse van

J. W. VAN DARTELEN.

Huldiging C. G. Vervloet.

Toen de mare van een ernstige ongesteldheid van onzen bondsvoorzitter, C. G. Vervloet, in dit voorjaar ons dammers opschrikte, gevoelden velen dit als een aanleiding om bij het herstel van dezen damnestor uiting te geven aan hunne bewondering en groote waardeering voor hetgeen Vervloet in zijn leven reeds voor ons spel heeft gedaan en nog bij voortdoring doet. Onder hen waren eenigen, die, naast hetgeen in wijder kring voor Vervloet werd georganiseerd, besloten in een kleine groep van nauw aan het leven van Vervloet verbonden damfiguren hem te huldigen in een specialen vorm. Van de daartoe genoodigde personen gaven aan den oproep gehoor de Heeren Ph. L. Battefeld, C. Blankenaar, D. Brouwer, Jac. de Bruyn, H. J. de Grebber, J. de Haas, H. Hoogland Jr., Jan Lels, I. Mijer, A. M. Olsen, W. Vijn, A. C. van Wageningen en D. P. van Wageningen Jr.

Dank zij de opofferende medewerking daarbij van den Heer Ph. L. Battefeld mocht het plan slagen van al deze Heeren bijdragen in den vorm van vriendschapsuitingen en toepasselijke damstukjes in een fraai album te verzamelen. Wel ging daarmee wat tijd verloren, maar de afwerking vergoedde dit

ruimschoots. Fraai omlijst in teekening op elk albumblad zijn de bijdragen in keurig letterschrift opgenomen.

Op 25 Juni l.l. is het album zonder ceremonieel, overeenkomstig den oorspronkelijken opzet, aan Vervloet ter hand gesteld.

Het was te Apeldoorn, waar hij tijdelijk voor gezondheid en verpoozing toefde, dat eenigen uit bovengenoemde heeren door hem en zijne echtgenoot ontvangen werden. Enkele woorden van J. de Haas lichtten de aanbieding toe. Terwijl wij er nog waren, heeft Vervloet het album vluchtig nog even doorgebladerd en de prettige verrassing afgespiegeld op het blijglimlachend gelaat, heeft ons de overtuiging geschonken, dat de aldus gebrachte hulde Vervloet diep getroffen heeft. Hij verzekerde ons dan ook, dat hij vaak het album nog zou ter hand nemen om zich in de aangename woorden zijner vrienden te verheugen.

Moge hem nog lange tijd gegeven zijn dit te kunnen doen!

Nederlandsche Dambond.

Rentelooze leening.

Het Bestuur van den Nederlandschen Dambond heeft besloten eene rentelooze leening uit te schrijven tot een bedrag van f 250.— verdeeld in 100 aandeelen van f 2.50.

Van deze leening zal ieder jaar op de Algemeene Vergadering een bedrag van **minstens f 50.**— in 20 aandeelen van f 2.50 afgelost worden, en wel bij loting.

Aandeelen zijn te bekomen bij den Heer J. FABRICIUS, Penningmeester, Gijsb. van Aemstelstraat No. 23, Amsterdam en worden gaarne tegen inzending van het bedrag overgemaakt.

Het Bestuur vertrouwt, dat de aangesloten vereenigingen en personen flink zullen inteekenen, zoodat de leening binnen korten tijd geplaatst zal zijn.

Correspondentie-wedstrijd 1915/16.

De gehouden correspondentie-wedstrijd, welke een zeer geanimeerd verloop had, bracht den heer Geusebroek uit Oosthuizen op de eerste plaats met 11 van de 12 te behalen punten. Wel een schitterend resultaat, waarmede wij hem dan ook gaarne gelukwenschen. Als nummer twee arriveerde de heer van Dartelen uit Schoten, die 4 punten bij nummer één achter bleef, terwijl als nummer drie eindigde de heer Naujoks uit Rotterdam met zes punten. De heer de Jongh uit Amsterdam zag zich genoodzaakt wegens drukke werkzaamheden den strijd op te geven en daar hij nog niet één partij uitgespeeld had, was dit niet van invloed op den einduitslag. De totaal uitslag volgt hieronder.

Den prijswinnaars zal het hun toekomende bedrag worden toegezonden voor aankoop van een kunstvoorwerp.

Naam.	Gespeeld.	Gewonnen.	Gelijk.	Verloren.	Punten.
J. Geusebroek . . .	6	5	1	—	11
J. W. v. Dartelen . .	6	2	3	1	7
F. W. Naujoks . . .	6	2	2	2	6
H. de Jongh	6	—	—	6	—

H. E. E. DEHNERT, 2e Secretaris.

ROTTERDAM. De damvereniging „Het Westen” heeft 25 Juni 1916 de koninklijke goedkeuring op hare Statuten verkregen.

DELFT. De damvereniging „D.O.S.” houdt in Augustus geen bijeenkomsten. Vanaf 1 Sept. is het speelokaal „Ons Huis”, Oude Delft, iederen Dinsdagavond.

LEDENLIJSTEN. Van de op 10 Juni l.l. rondgezonden ledenlijsten ontving ik tot einde Juli slechts 19 terug en wel van: „v. Embden”, „D.O.S.”, „Gez. Samenzijn” en „D.I.D.”, Amsterdam; „Constant”, „O.D.I.”, „Rotterdam” en „Het Westen” uit Rotterdam; „Excelsior”, Waddingsveen; „Beverwijk”; „Gouda”; „D.I.O.”, „Mutua Delectatio” en „D.O.S.”, Den Haag; „D.O.S.”, Delft; „U.D.G.”, Utrecht; Damclub „Haarlem”; „Bossche Damclub” en „Ons Genoegen”, Bergen op Zoom. Het is derhalve niet mogelijk nu een overzicht te geven van de sterkte van onzen Bond. In het September-nummer hoop ik dit wel te kunnen doen, indien de Secretarissen tenminste zoo welwillend willen zijn, de hun toegezonden ledenlijsten behoorlijk ingevuld terug te zenden.

SPEELLOKAAL, ENZ. Beleefd verzoek aan H.H. Bestuursleden, op den omslag van het bondstijdschrift na te gaan of de op hun vereniging betrekking hebbende opgaven juist zijn; indien niet, dan spoedig bericht te zenden.

Manoury en zijn werk.

VIII.

„Niet zonder reden dus heeft men overal het *Poolsche damspel* de voorkeur gegeven boven het oude *Fransche spel*. Het laatste was echter gelukkiger en heeft zich lang en schitterend gehandhaafd. Iedere bladzijde in Mallet's boek getuigt daarvan. In werkelijkheid is het tijdperk van het Poolsche spel minstens zoo schitterend geweest, alleen heeft het niet zoo lang geduurd. Sinds eenigen tijd wordt het veronachtzaamd en opgeofferd voor het Domino-spel en zijn er nog maar weinig koffiehuisen waar men het damspel trouw is gebleven en ik steek het niet onder stoelen of banken, aldus Manoury, dat ik er gevleid door ben, dat in mijn koffiehuis het damspel 't meest in trek is en daar de beroemdste dammers en meest verlichte personen, ver-eerders van het damspel, bijeenkomen.” Eigenaardig, dat ook in ons land het damspel langen tijd verdrongen werd door het dominospel, naast het kaartspel, dat ook een en ander op zijn geweten heeft. De herleving van het damspel ten onzent, dateert eerst van de laatste 10 à 15 jaren.

„Ofschoon toeval bij het dammen totaal is uitgesloten, is men toch niet altijd gedisponeerd tot spelen. Daar damspelen afhankelijk is van tegenwoordigheid van geest en klaarheid van gedachten, is het geen wonder, dat de minste verstrooidheid, zelfs bij den sterksten speler verlies kan veroorzaken en hem, om het nu maar eens zoo uit te drukken, een schijf zwakker maakt. Hiertegenover ontgaat hem niets en is zijn geest alom tegenwoordig, op dagen dat hij geheel en al in vorm is.

Er zijn in dit spel bijna evenveel klassen als er spelers zijn, doch na de 3de of 4de klasse behoeft men niet verder te classificeeren.

Tot de eerste klasse rekent men diegenen tegen wie niemand enig voordeel behalen kan doch die zulks omgekeerd wel op alle anderen behalen kunnen. In deze klasse bestaan echter ook nog gradueel verschillen. Tweedeklassers zijn zij, aan wie de eerste-klassers een kleine voorgift kunnen geven zooals: een halve schijf, $\frac{1}{3}$ schijf, de halve remise en $\frac{1}{3}$ remise. (In een van de volgende hoofdstukken zal ik den aard van die voorgiften nader

verklaren). De 3de klasse bestaat uit spelers, die van de eerste-klassers een schijf of de volle remise als voorschrift krijgen. De 4de klassers krijgen beiden als voorgift. De schijf plus de remise."

Dit systeem van spelen met voorgift, een systeem, dat tevens het krachtsverschil juister benadert, werd en wordt in Frankrijk steeds allerwege toegepast. De oorzaak daarvan is voor een goed deel gelegen in het feit, dat in Frankrijk steeds veel om geld werd gespeeld. De zwakke speler kon zich met den sterken alleen meten of iets van hem leeren tegen een inzet in geld. Het is dus verklaarbaar, dat deze de grootst mogelijke voorgift bedong; de groote variatie in dit vóórgeven moet hierdoor ontstaan zijn. Manoury was echter een groote tegenstander van dit spelen om geld en hij bedoelde dit vóórgeven dan ook alleen als classificatiemiddel en om meerdere attractie te verkrijgen, voor den sterkere, zoowel als voor den zwakkere. Wanneer dit spelen met voorgift in ons land meerdere navolging vindt, dan zal er ook meer gelegenheid zijn voor den zwakken speler om met den sterkeren te spelen. Zonder voorgift heeft dit bij groot krachtsverschil geen doel. In het „V.A.D.” en „Constant” heeft men trouwens al wedstrijden met voorgift gearrangeerd, die zeer geanimeerd waren.

„Na de 4de klasse valt niet meer te rangschikken, ofschoon zelfs dan nog heel wat krachtsverschil te constateeren is, terwijl de spelers dan allen in mindere of meerdere mate zwak zijn. Onder deze spelers is het een zeldzaamheid, als zij sterker worden, tenzij zij heel snel vooruitgaan. Wat men na 3 maanden niet weet, zal men nooit weten. Dan blijft men staan, op het punt, dat bereikt is. Welke hoogte twee spelers van gelijke kracht ook bereikt mochten hebben, het moet voor hen niet minder aantrekkelijk zijn. Zij zullen het zelfde genoegen er in vinden, als sterke spelers, omdat de evenementen in hun partijen naar verhouding van hun spelkennis zijn. Het genot, dat zij niet kennen, wordt door hen ook niet gemist.

Ik zeide zooeven, dat het *zeldzaam* en niet dat het onmogelijk was, het punt te overschrijden, dat na 3 maanden bereikt is. In het algemeen worden zij, die tijdens het spel lang zitten te peinzen, zelden bekwame dammers en ik raad hen dan ook niet aan, bij het damspel verpoozing of ontspanning te zoeken, zij vermoeien zich zonder eenig nut en kunnen veilig aannemen, dat zij hunne tegenstanders en de toeschouwers vervelen. Een ingespannen denken gedurende uren is geen ontspanning meer, doch een zwaar werk."

Hoe bekwaam Manoury en de meesters van zijn tijd ook geweest mogen zijn, toch houden wij ons er van overtuigd, dat men in 1787 in het diepzinnige damspel nog niet zoo ver was doorgedrongen als wij het thans zijn en dat Manoury heden ten dage den student in het damspel wel een langeren termijn zou gunnen dan 3 maanden, al moeten wij dien termijn niet opvatten zooals wij dat gewend zijn te doen in onze hedendaagsche samenleving. Natuurlijk bedoeld Manoury een dagelijksche, onafgebroken, intense beoefening, gedurende drie maanden en nu gelooven wij wel, dat een speler, gesneden uit het hout waaruit men kampioenen snijdt, in dien tijd groote vorderingen maken zal, doch wij gelooven niet, dat hij, die tot die groote vorderingen in 3 maanden niet in staat is, nooit een bekwaam speler worden zal. Er zijn trouwens heel wat bekwame dammers aan te wijzen, die het na 3 en zelfs na 6 maanden oefening nog niet waren en ook langzaam speelden. Wij laten Manoury echter verder aan 't woord.

„Ik ontken niet, dat er delicate en ingewikkelde standen kunnen voorkomen, die een lang en nauwlettend onderzoek noodig maken, maar een goede speler neemt snel zijn besluit.” Ook deze stelling lijkt ons aanvechtbaar, doch vooruit maar weer! „Zelfs is het in zijn belang, niet te lang te aarzelen met het nemen van een besluit; als men te veel zit te droomen geeft men den tegenstander tijd om na te denken, terwijl men bij vlug spel den tegenstander een soort verplichting oplegt, in het zelfde tempo te volgen. Het spreekt van zelf, dat in een fatsoenlijk man en mooien speler die vaardigheid niet gekunsteld is of ontaardt in bedrog, dat door zekere spelers wordt aangewend, om dengeen, die niet gewend is vlug te spelen te haasten en van de wijs te brengen. Indien hun langzaam spel verveelt, is het beter niet met hen te spelen dan streken uit te halen (want dit is het ware woord) in een spel, waarbij alles even nobel moet toegaan als het spel zelve is, waarin listen, zelfs die men als geoorloofd beschouwd, veracht worden door den dammer, die slechts aan kennis behoefte heeft en meer eer vindt in een overwinning, behaald door kracht dan door arglistigheid.” Welk een gevoel spreekt hier bij Manoury, voor den adel in de damkunst! Na dit betoog zal men eerst recht begrijpen waarom Manoury niet om geld speelde. Nu volgt een staaltje van Manoury's bescheidenheid.

Voor de sterke spelers is dit boek niet bestemd. Zij hebben niets meer te leeren; in ieder geval niet van mij. Alleen voor de onervaren dammer is dit boek bestemd. Naar mijn beste kunnen zal ik trachten hen voor te lichten en hun alle hulp te verleenen, die ik geven kan. De beste manier om mijn lezers van dienst te zijn lag mijns inziens in het geven van leerzame voorbeelden (indien ik althans dat woord gebruiken mag; niet dat ik meen mij zulks te kunnen veroorloven, doch het geeft 't best weer wat ik bedoel). In ieder van de hoofdstukken, die nu volgen, zal ik dus van verschillende standen gebruik maken, om aan de hand daarvan van advies te dienen.”

(Wordt vervolgd.)

Oplossing eindspel No. 52 van Joh. de Bree (blind).

Onderstaand in hoofdzaak de toelichting van den Heer H. J. A. VAN GELDER, wiens oplossing geheel overeenkomt met die van den auteur.

1. 16-2	8-3	5. 2-24	18-23
Gedw. zwart kan zijn dam niet missen.		Op 3-12 volgt 24-13 en wint; op 18-22	
2. 37-48	18-23	volgt w. 11:28, zw. 3-21, w. 24-8 en wint	
Het offeren van deze beide stukken is noodzakelijk, want op zw. 3-20, volgt 2-30, op zw. 3-9, volgt 5-14 en 2-30, hetgeen wit ook speelt, indien zwart 17-21, 17-22 of 18-22.		en op 3-26 volgt w. 24-42, zw. 26:48, w. 11-39, enz. wint.	
3. 5:11	25-30 a)	6. 11-2	3-26
3-20 kan niet wegens 2-30 en op 12-18 volgt deze mooie variant		Op 3-17 volgt w. 24-19 en wint, op 23-29 volgt w. 24:42, zw. 3-26, w. 2-30, zw. 26:48, w. 30-34, zw. 48:30, w. 25:39 en wint en op 23-28 volgt w. 24-20, zw. 28-33 de beste, w. 20:42 en wint als boven.	
2-13, 48-26,	11-22, 22-17, 26:8.	7. 2-16	26-3
18:9, 9-14 gedw., 14-20, 3:21.		Op 26-37 volgt w. 24-29 en wint, op 26-12 volgt w. 24-19 en wint, op 26-48	
4. 48:25	12-18	volgt w. 24-47, zw. 48-26, w. 47-42, enz.	
Op 12-17 volgt (w. 11:28), 3-21 (w. 2-8), 21:3 (w. 28-14), 3:20 (w. 25:3).			

en wint, op 23—28 volgt w. 24—42, zw. 26:48, w. 16—43, wint en op 23—29 volgt w. 24:42, zw. 26:48, w. 16—43 en wint.

8. 24—13 3—26

Op 3—17 volgt w. 13—19 en wint, op 23—28 of 29 volgt w. 13—9 en wint.

9. 25—48 26—3

Ook 26—17 of 12 helpt niet, want altijd komt:

10. 16—21 3:26

11. 13—31 26:37

12. 48:26 23—28

13. 26—21 28—33

14. 21—43 en wint.

VARIANT a).

Een mooie en moeilijke variant ontstaat, als zwart hier 12—17 speelt; nu wit 11:39, zw. 3—26 gedw. (Want op 3—21 volgt w. 48—26, zw. 21—32, w. 26—21, zw. 32:16, w. 39—11 en wint. Ook kan zwart hier niet 3—12 spelen, wegens w. 2—30, terwijl het

schijffoffer 25—30 ook niet mogelijk is, wegens w. 39:25, zw. 3—17, w. 2—8, zw. 17:3, w. 48—26 en wint). Nu speelt wit 39—34, om aanstonds den klemzet toe te passen. Daar het schijffoffer zwart niet kan baten, heeft hij hier de keuze tusschen 26—21 a), 26—17 b) of 26—3 c).

a) $\frac{2-30, 48-42, 42-24, 24-8,}{26-21, 21-49, 49-35, 35-49, 49-16,}$
8—2, 2—16, 16—2.

16—49, 49—35, wint.

b) $\frac{2-30, 48-42, 42-38, 38-29,}{26-17, 17-50, 50-6, 6-1, 1-6,}$
29—1, 1—6, 6—1.

6—50, 50—45 en wint.

c) $\frac{2-30, 48-42, 30-35, 36:24.}{26-3, 3-26, 26:48, 48:30}$ wint.

Natuurlijk zijn in dezen klemzet talrijke varianten mogelijk, doch deze zijn te gemakkelijk om deze hier verder te analyseeren.

Oplossingen der problemen van het Juni-nummer.

No. 793. 28—23 (29:18 gedw.) 32—28, 28—23, 22—17, 23:1, 1:4.

No. 794. 34—30, 29—23, 32—27 (22:31 gedw.), 39—34, 49—44, 33—29, 48:37, 47:9, 25:5.

No. 795. 31—26, 34—30, 32—27, 26:6, 33—28, 6—1 (23—29), 1:15 en wint door het opspelen van schijf 49.

No. 796. 29—23, 35—30, 28—23, 27—21, 38—32, 30—24 en wint hoe zwart ook speelt.
13—18, 18:29, 19:37, 26:17, 37:28.

Echter kan ook het volgende er mee door:

27—22 (zw. 12—18), 44—40, 32:21, 28—22, 38—32, 48—42, 40—34, 35:4.

No. 797. 19—14, 27—21, 21:34.

De problemen van het Juni-nummer waren ditmaal geheel gewijd aan de beroemde Twentsche problemenfirma, de gebroeders Mantel.

De heer G. Mantel Jr., was reeds sedert de oprichting van het „Het Damspel” een der bekwaamste medewerkers op probleemgebied, en kwam zijn naam ook dikwijls gedurende groote tijdsruimte niet in de kolommen van het tijdschrift voor, telkens werd de Redactie toch weder opnieuw met een zending verrast.

Opvallend in zijn problemen zijn dikwijls de bijzonder mooie standen, waarin de zwarte en witte schijven elkaar bijna of niet raken en elke partij bescheiden op haar eigen helft van het dambord blijft. No. 796 is dan ook aan een partijstand ontleend. Moeilijk in dit probleem is de tempo 35—30, die de oplossters heel wat moeite zal veroorzaakt hebben. Jammer is de ingeslopen bijoplossing. Lokzetten zijn zoowel voor den samensteller als voor den controleur in dit opzicht zeer gevaarlijk, vooral indien men afgeleid wordt door eene mooie afwikkeling. Bijzonder mooi is echter No. 794 en speciaal de zet 32—27, die zwart keus van slaan geeft, na het offeren der beide stukken. Het is opvallend dat eenige oplossters niet mooi vonden, dat wit, indien zwart 21:32 slaat, slechts een stuk voor is en er nog zooveel spel op het bord overblijft, een standpunt, dat wij echter in het geheel niet kunnen billijken. In dergelijke eenvoudige en goede standen kunnen o. i. dezelfde dwingende motieven gelden als in de gewone partij, waar men immers ook niet aarzelen zou 22:31 als gedwongen te beschouwen. Hoewel de auteur bij zijn vraagstuk vermeld had: wit speelt en wint een schijf of de partij, leek dit overbodig, hetgeen trouwens bleek uit het feit, dat de bedoeling van dit vraagstuk over het algemeen goed begrepen is. Bovendien is een dergelijke aanwijzing altijd een aanwijzing voor het vinden der oplossing.

No. 798. 18—13 (zw. 47:32), 30—24 (zw. 32:19), 13:4.

No. 799. 28—22 (zw. 24:31), 39—34 (zw. 27:40), 36:9, 45:5.

No. 800. 32—27, 19—13, 18—13, 27—22, 21:5.

Van den heer A. Mantel verschenen problemen in verschillende rubrieken. Zij geven meestal blijk van oorspronkelijkheid, zoodat het niet kwaad leek de lezers eenige mooie staaltjes te laten zien (No. 798/9).

Goede oplossingen der Juni-problemen.

NAAM	WOONPLAATS	Nummers der Opgel. Problemen	Opg. Vraagstukken en Eindspelen.
K. Muilwijk	Rotterdam	785, 788—9, 791—4, 796—800	Lokzet 6
P. Muilwijk	"	785, 788—9, 791—800	Lokzet 6
F. W. Naujoks	"	793—6	Lokz. 6 Eindsp. 52
J. Boerkoel	"	793—7, 799, 800	Lokz. 6. Eindsp. 52
J. Arens	Amsterdam	793—796	Lokz. 6. Eindsp. 52
S. Blauw	Wognum	785, 791, 793—5, 797, 798—800	Eindspel 52
A. Renooy	St. Maarten	785—8, 793—6	Lokz. 6. Eindsp. 52
Damclub T.O.G.	Breda	793—800	
D. Kleen	Winkel	793—5	
G. Tuin	't Zand	793—5, 797—9	
P. C. Kat	Westzaan	793—5, 797—800	
Adolf van Hoorsel	Interneeringskamp Harderwijk	793—796	Lokzet 6
E. Rosenbaum	Utrecht	793, 795, 798—800	
H. J. A. v. Gelder	Rotterdam		Eindspel 52

Onze problemen.

Weder een introduc e, de heer R. Gobets, lid van het V.A.D., een bewonderaar van het fijne en geestige in het damspel, hetgeen hij in zijn stukjes tracht te belichamen.

Na hetgeen geschreven is in voorgaande nummers hadden eenigen verwacht, dat problemen met minder mooien stand geheel geweerd zouden worden. Hoewel vraagstukken met goeden stand natuurlijk steeds de voorkeur hebben, is het onmogelijk elke maand 8 ongepubliceerde stukken te plaatsen, die aan deze voorwaarde voldoen, eenvoudig, omdat wij deze niet ontvangen. Overigens is het een feit, dat problemisten toch ander materiaal en standen voor hun denkbeelden noodig hebben, dan het gewone spel biedt, zooals ook spreek- en schrijftaal verschillen. Men kan meestal alleen spreken van naar verhouding mooi. De redactie heeft zich dan ook op het standpunt gesteld, dat minder goede standen zouden worden toegelaten, mits de afwikkeling in verhouding zeer mooi is, zoodat het geheel toch boven het middelmatige uitsteekt.

De strenge keuring was oorzaak, dat de toegezonden problemen maar juist toereikend waren om elke maand in de behoefte te voorzien. Van de ongeveer 200 ontvangen problemen gedurende de laatste zes maanden, werden er slechts 40 geplaatst of 20%. Men gelieve zijn problemen voor de inzending zoo nauwkeurig mogelijk na te gaan, om teleurstelling te voorkomen en bedenke, dat een der voornaamste eigenschappen van den problemist moet zijn: *zelfcritiek*.

Heeft No. 809 een onbevredigenden stand, No. 810 is in dit opzicht zeer goed. Men zette zich voor dit probleem als voor een partij om wits sterkste voortzetting te zoeken.

Het wegen van den stand tegen de afwikkeling is dikwijls heel moeilijk en zoo meenden wij, dat de winstgang in No. 815 te aardig was om het stukje niet te plaatsen, hoewel de stand....

Waar de vier biadproblemen in het vorig nummer zeer werden op prijs gesteld, is thans weder voor vier dergelijke vraagstukjes gezorgd.

Alle inzendingen, oplossingen, enz. betreffende de problematiek te adresseeren aan den Heer **G. L. GORTMANS, O.Z. Voorburgwal 92, Amsterdam.**

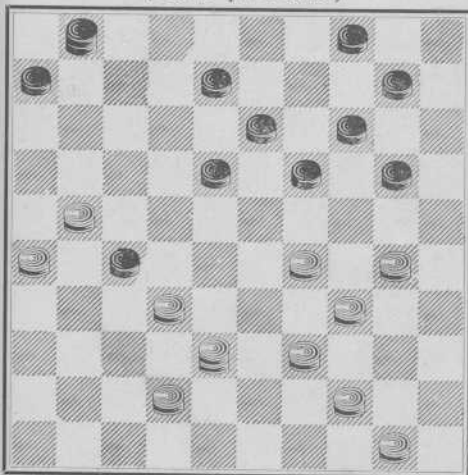
De antwoorden moeten vóór den tienden van de volgende maand ingezonden zijn.

„Wit begint” geldt voor alle problemen en vraagstukken, tenzij het tegendeel er bij wordt vermeld.

Voor den wedstrijd gelden: No. 809, 810, 811, 812.

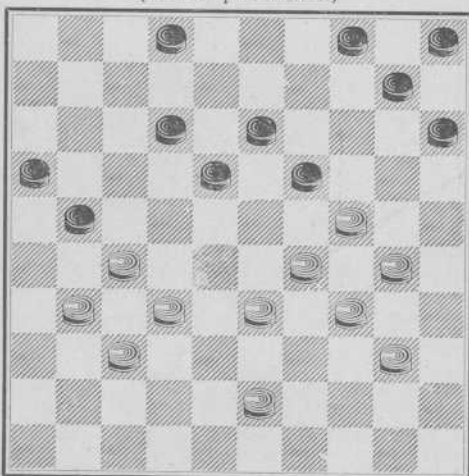
Probleem No. 809

Van M. F. Belinfante.
(Eerste publicatie.)

Probleem No. 810.

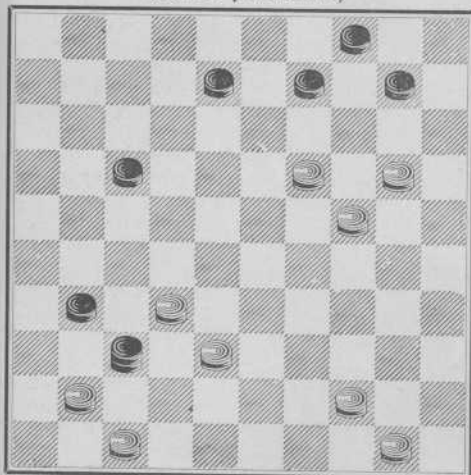
Van M. F. Belinfante.
(Eerste publicatie.)

Zwart meent veilig 19—23 te spelen. Wit antwoordt echter?

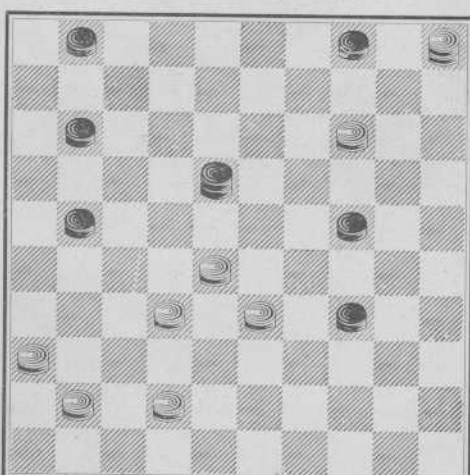
Probleem No. 811.

Van R. Gobets.
(Eerste publicatie.)

Probleem No. 812.

Van G. L. Gortmans.

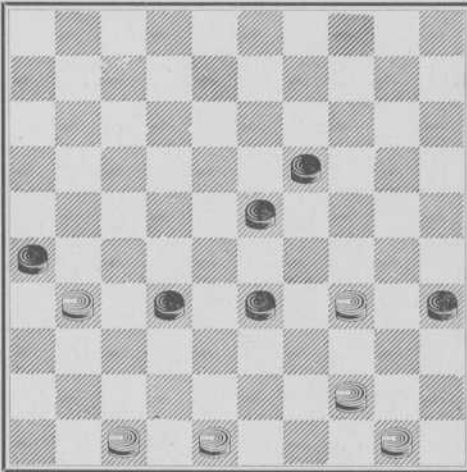

Probleem—Eindspel. Geldig voor 2 punten.

BLADPROBLEMEN.

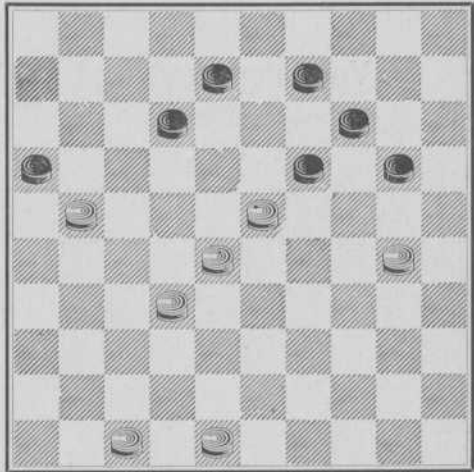
Probleem No. 813.

Van R. Gobets.
(Eerste publicatie.)

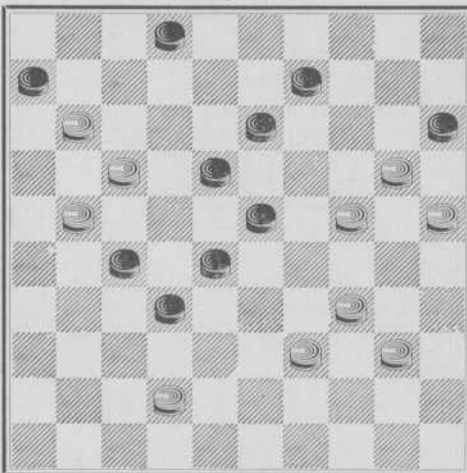
Probleem No. 814.

Van S. E. van der Meer Jr.
(Eerste publicatie.)

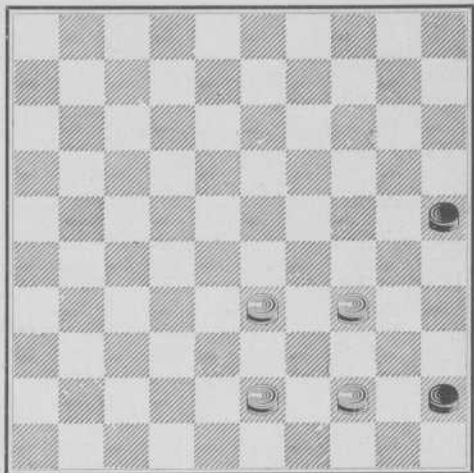
Probleem No. 815.

Van R. Gobets
(Eerste publicatie.)

Probleem No. 816.

Van M. Coe.

CORRESPONDENTIE.

P. K. Jr. te Den Haag. Dank voor Uw lokzet, dien ik zal nazien.

K. M. te R. No. 795 foutief. Eindsp. 52 slechts eenige ondervar. aangegeven.

Intern. Kamp. Mooiste variant eindsp. na zwarts 3e zet 25-30 wordt niet vermeld.

„HET DAMSPEL”.

MAANDSCHRIFT.

OFFICIËEL ORGAAN VAN DEN NEDERLANDSCHEN DAMBOND.

Hoofd-Redactie: J. DE HAAS, Sarphatipark 81, AMSTERDAM.
C. G. VERVLOET, van Vollenhovenstraat 33, ROTTERDAM.
Probleem Redactie: G. L. GORTMANS, O.Z. Voorburgwal 92, AMSTERDAM.
Kroniek Redactie: I. MIJER, Graaf Florisstraat 15, AMSTERDAM.
Administratie: D. P. v. WAGENINGEN JR., Rodenrijschelaan 7a, ROTTERDAM.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling . . . . f 2.40 per jaar.
Voor leden van den Nederlandschen Dambond - 2.20 per jaar.
Op luxe papier f 0.25 meer per jaar.

INHOUD: Partij No. 189. — Partij No. 190. — Nederlandsche Dambond. — Buitenlandsch Nieuws. — Manoury en zijn werk. — Oplossingen. — Suggestie in het Damspel. — Oplossingen en oplossers. — Onze problemen. — Analyse-Vraagstuk No. 1. — 8 Problemen. — Correspondentie.

Partij No. 189,

gespeeld op 24 April 1916. door de heeren A. RENOOF met WIT en
J. GEUSEBROEK met ZWART.

1. 34—30   20—25
2. 32—28   25 : 34
3. 40 : 29

Bekend is de variant, wanneer wit 39 : 30 speelt, daar zwart dan met 18—22 voortzet iets wat nu minder sterk is door het volgende 29—23.

19—23

Door dezen afruil is een stand ontstaan, die tot langdurig opbouwen aanleiding geeft, zonder voor- of nadeel, tenminste niet tastbaar. O.i. had zwart beter gedaan met 17—22 en 11 : 22 een centrumspel in te leiden, daar zwart met schijf 19 eerder het veld 23, dan wit met 37 veld 28 bereiken kan. Bovendien was na den aangegeven uitruil het plaatsen van een schijf op 24 niet gemakkelijk, althans, voor zwart zonder gevaar.

4. 28 : 19   14 : 34
5. 39 : 30   18—23
6. 37—32   12—18

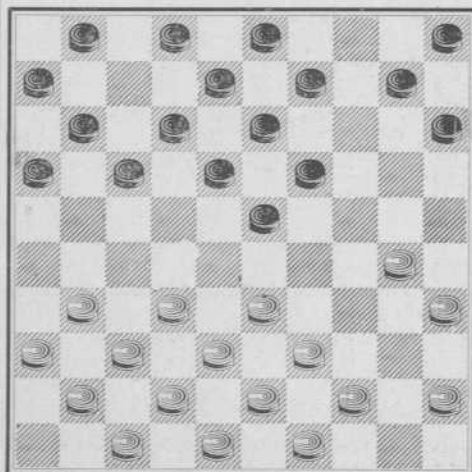
Niet veel beteekent 15—20, immers na 20—25 volgt van den witten kant 33—29 met versterking van den korten vleugel.

7. 41—37   7—12
8. 46—41   10—14

9. 44—39   4—10?

Deze zet is bepaald af te keuren. Allereerst kan hier schijf 5 zeer goed in het spel gebracht worden, in de tweede plaats doet zich een mooie gelegenheid voor om den top-zwaren korten vleugel te ontlasten naar den niet al te sterken langen vleugel, die zich bevindt tegenover een niet al te sterken vijandlijken korten vleugel. Daarom : 13—19, 8—13, 2—8.

10. 50—44   14—19

11. 31—27?

Ons positiegevoel wijst hier aan 32—28 en 37 : 28. Door den tekstzet is wit gedwongen veld 28 te laten bezetten door een der schijven rechts. Zooveel staan er daar niet! Van een uitruil b.v. 37—31 en 42 : 31, zooals die vaak links voorkomt, zal wel geen sprake zijn wegens het ongedekt zijn van veld 46. Wit moet dus van den langen vleugel opkomen. Antwoordt zwart na den afruil door 18—23, dan speelt wit 38—32, 42—38 met voortreffelijk, althans gelijkwaardig spel.

10—14

Niet de beste. Zwart spele 17—21, waarna 37—31 beantwoord wordt met 21—26. Nu moet wit sluiten. Zwart gaat door met 10—14, verhindert 27—22, dwingt tot 33—28, brengt dan schijf 15 op naar 24 en houdt den forceerenden zet 12—17 in petto.

12. 37—31

15—20

Nu komt uit, wat ik hierboven aangaf: 17—21 zou slechts 31—26 tengevolge hebben en na den uitruil zou wit best spel hebben.

13. 41—37

Wij geven aan 33—28 de voorkeur. Wel volgt na den tekstzet op 17—22 de afruil 33—28 en 39 : 28, voortgezet met 38—33 etc., doch dan dreigt toch 12—17.

Na 33—28 doet 17—21 geen kwaad b.v. : 33—28, 39—33 a), 41—37, 27—22. 17—21, 21—26, 20—24, etc.

a) Niet 31—26, daar door 20—24 en de volgende 4 om 4 wit geheel ontwricht wordt.

20—24

14. 31—26

17—21?

Neemt nu het nadeel van den tegenstander weg. Hoe voortreffelijk was niet b.v. deze voortzetting:

33 : 24, 32 : 23, 37—32,
24—29, 23—28, 18 : 20, 19—23, 13—18,
8—13 etc.

15. 26 : 17

11 : 31

16. 36 : 27

24—29

Nu, dank zij zwart, het evenwicht in wit's stand hersteld is, komt deze uitruil zwart's langen vleugel wel ten goede. Van voordeel is geen sprake meer.

17. 33 : 24

23—28

18. 32 : 23

18 : 20

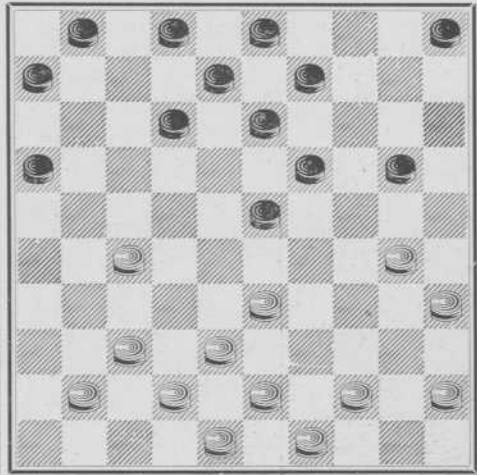
19. 39—33

19—23!

Heel goed, maakt de schijven 30 en 35 van niet veel waarde.

20. 47—41

14—19

Natuurlijk is dit goed, maar een opbrengen van 6, 1 en 12 is voorloopig van meer nut.

21. 37—32

20—24

Even overbodig als de vorige zet, waarom behoudt zwart zich niet voor achter schijf 30 te kunnen loopen?

22. 44—39

2—7

Beter is 1—7 of 6—11.

23. 39—34

Vanaf dit oogenblik gaat wit op combinatie spelen, waarvan o.i. in een partij van dit genre weinig resultaat verwacht moet worden.

5—10

24. 41—37

10—14

25. 45—40

Met dat al ontwricht wit zijn stand; 30—25 kan niet gespeeld worden; 33—29 is niet aanlokkelijk.

6—11

Zeker, 14—20 heeft geen haast.

26. 33—28

12—18

De heer Renooy merkte op, dat, verplaatsen we schijf 11 naar 18, zwart een lokzet kan doen. We vermoeden, dat hij dit op het oog had:

30—24, 28 : 10, 40 : 29, 49 : 40, 10 : 19,
24—29, 19 : 39, 29—34, 39—44, 9—14, 13 : 33,
38 : 29, Heel fraai.
18—22, enz.

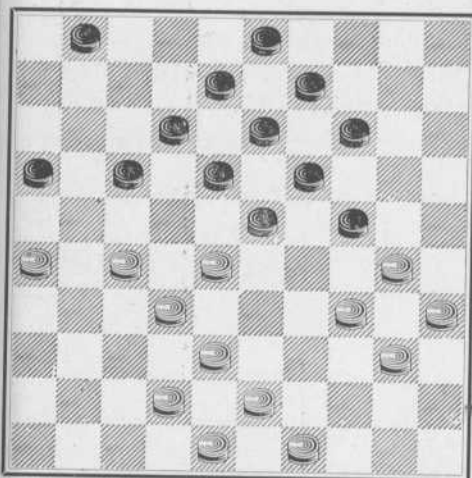
27. 37—31

43—39 kan niet wegens zwart 16—21, 7—12, 23—29, 18 : 29, 13 : 44. Op 30—25 volgt 14—20 en 9 : 20, waarna het ontbreken van een schijf op 45 sterk uitkomt.

7—12

28. 31—26

11—17??

Zeer grove miskenning van den stand. De zet is 1—6. Wat rest wit nu ?

Op 38—33 volgt 23—29 etc.

Op 30—25 volgt 14—20 en 9 : 20.

Op 42—37 speelt zwart 12—17. Na 48—42 zet zwart zijn tegenpartij vast door 17—21, 11 : 33 en 14 : 25, zekere winst. Na 27—21 breekt zwart wel, wit niet door naar dam. Ook na 49—44 speelt zwart 12—17, dwingend tot 27—21 :

27—21, 32 : 12, 44—39 a), 38 : 27, 27 : 18,

16 : 27, 8 : 17, 23 : 32, 18—22, 13 : 22, met overwegend spel voor zwart.

a) op 38—32 heeft zwart ook superieur spel.

Blijft voor wit over 43—39, hetgeen eveneens nadeel brengt. Zie hiervoor het Analyse-Vraagstuk No. 1 van den heer S. de Jong, voorkomende in dit nummer.

Dit alles toont aan, dat 1—6 de zet was.

29. 42—37

14—20

Nu is 17—21 beter, om 37—31 te vermindern.

30. 30—25 gedw. 24—29?

31. 25 : 14

9 : 20

Na 19 : 10 wint wit een stuk.

32. 28—22!

17 : 28

33. 38—33

28 : 30

34. 35 : 15

1—7

Om 15—10 te beantwoorden met 18—22 en 3 : 5.

35. 40—35

19—24

Mooi gespeeld. Na 48—42 neemt zwart dam door 24—30, 23—28, 16—21, 12 : 21 en 18 : 47.

36. 27—22

18 : 38

37. 43 : 32

29—34

Ook had hier 3—9 kunnen dienen, wit dwingend tot 15—10. Met 9—14 (10 : 30) en 13—19 hield zwart een te verdedigen positie.

38. 15—10

24—30

Ook is interessant 34—39, met waarschijnlijk remise : op 9—4 volgt 39—44. Op 10—5 volgt 12—17 (5 : 2), 13—19, 19 : 8.

39. 35 : 24

23—28

gedwongen.

40. 32 : 23

34—40

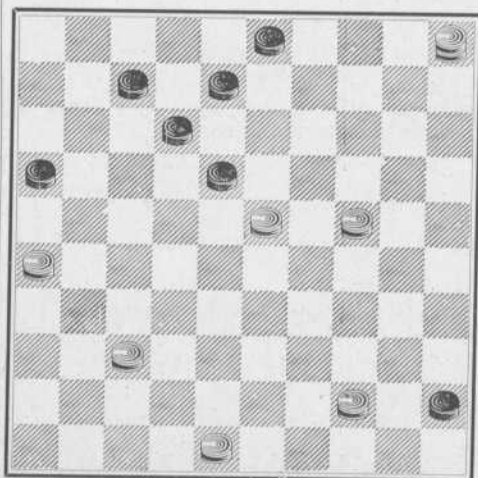
41. 10—5

40—45

42. 49—44

13—18?

Bedoeld om na 23—19 remise te maken door 18—23 en 45—50. De remise was te bereiken geweest door 45—50. Wel kan wit nu de dam nemen door 24—19 en 10—14, doch de stand is dan niet winnend.

43. 26—21

18 : 20

44. 44—40   45 : 34
                                       of 16:27.
 45. 5—19   45 : 34
                                       of 16:27.
 46. 19 : 14   geeft op.

Zwart geeft een aardig slot aan deze partij, die, ondanks de verschillende positiefouten, toch belangwekkend bleef door de wisseling van voordeel bij beide tegenstanders.

S. DE JONG.

Partij No. 190,

gespeeld op 31 Jan. 1907 te Rotterdam, tusschen de heeren
 R. C. BROEKMEIJER (damclub Haarlem) mei WIT en J. H. TORLEY DUWEL †
 (damvereniging Constant) met ZWART.

1. 33—28   18—22
 2. 31—27   22 : 33
 3. 39 : 28   20—25

Dit naar den rand spelen is niet sterk en levert bij goed tegenspel veel gevaren op.

4. 44—39   17—21
 17—22, 11 : 31 en vervolgens 19—23 geeft zwart kans het centrum te blijven bezetten.

5. 39—33   21—26
 6. 49—44
 Beter 50—44.

- 12—18
 7. 44—39   7—12
 8. 50—44   14—20
 9. 37—31   26 : 37
 10. 42 : 31   10—14
 11. 47—42   2—7

Sterker is 1—7.

12. 41—37   4—10

Sterker is 5—10. Evenals met den voorgaanden zet ontnemt zwart nu aan zijn centrumbasis te veel steun.

13. 46—41   20—24
 14. 34—29   14—20

(Zie diagram.)

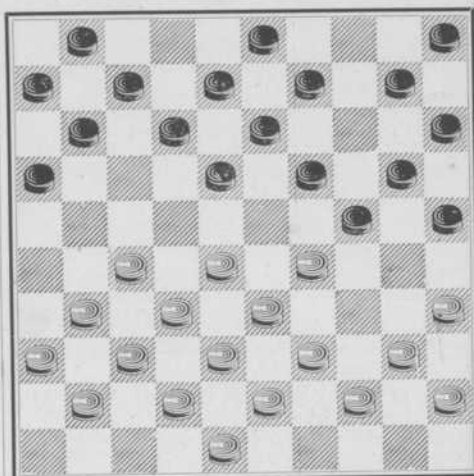
15. 28—23

Een worsteling om de hekstelling. Op 40—34 haalt zwart dam door 16—21, 18—22, 12 : 21, 19—23, 13 : 22, 24—30, 20 : 49.

- 19 : 28
 16. 32 : 23   18—22

Op 10—14 volgt 23—19, 39 : 19, 27—21, 31 : 4.

17. 27 : 18   13 : 22

18. 40—34   12—18
 19. 23 : 12   7 : 18
 20. 31—27?

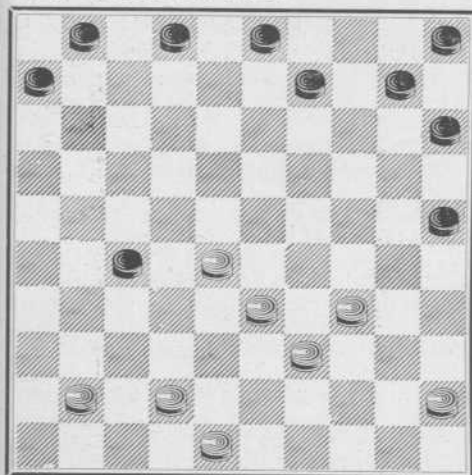
Hier was 44—40 aangewezen, geeft nu een dam weg.

- 22 : 31
 21. 36 : 27   18—23
 22. 29 : 18   24—30
 23. 35 : 24   20 : 49
 24. 39—34   8—12?

11—17 was noodig, om de nu volgende combinatie te kunnen verhinderen. Zou wit met 18—12 antwoorden, dan zwart 49—40 en 40 : 47.

25. 18 : 7   11 : 2
 26. 27—21   16 : 27
 27. 43—39   49 : 32
 28. 37 : 28

Wit is nu twee schijven ten achter, zonder eenig voordeel van stand.

6-11

29. 48-43

1-7

30. 43-38

11-16

31. 41-36

16-21

Sterker is 9-13, wit 42-37, zwart 7-12, om te kunnen afruilen op wit 37-31. De zwarte schijf op 27 staat zeer sterk.

32. 42-37!

21-26?

Nog is 9-13 te verkiezen, wit 37-31, zwart 7-12 en 12-18, zonder schijfverlies. De tekstzet geeft den tegenspeler voor 3 om 3 dam.

33. 28-22

27 : 18

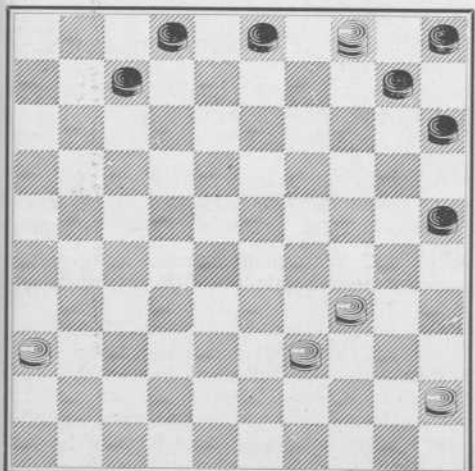
34. 37-31

26 : 37

35. 38-32

37 : 28

36. 33 : 4

37. 4-27

7-12

38. 27-38

10-14

39. 36-31

12-17

Wit had eerst schijf 17 naar den rand moeten jagen met 38-33, 33-38, dan 38-43 en 39-33.

17-22

40. 39-33

Nu kan 38-33 niet wegens 3-8 en 15:24.

2-7

41. 38-43

15-20

42. 43-39

Wit maakt zijn dam onbruikbaar.

Op 43-48 dreigde hij naar twee kanten met 31-27 en 34-30.

7-11

43. 39-50

11-16

44. 33-29?

Zwak, 50-44 is veel sterker zet.

22-27

45. 31 : 22

16-21

46. 22-18

21-27

47. 18-12

27-31

Op 27-32, wit 12-8, 50-28 en 29:7, wint.

48. 12-7

31-36

49. 7-2

36-41

50. 45-40

Laat nogmaals de winst glippen door niet 50-28 te spelen.

20-24

51. 29 : 9

3 : 14

52. 34-29

41-47

53. 29-23

47-36

54. 40-35

2-24 gaf nog kans op winst. Op 40-35 is remise door zwart niet meer te voorkomen.

14-20

55. 50-45

20-24

56. 2 : 30

25 : 34

57. 45 : 29

36-4

REMISE.

Wij hebben deze partij uit den hoofdklasse-wedstrijd in 1907 geplaatst om eens te laten zien, hoe toen werd gespeeld, dit ter vergelijking met het spel van den tegenwoordigen tijd.

Nederlandsche Dambond.

JAARLIJKSCHE ALGEMEENE VERGADERING. Het plan bestaat, de Alg. Jaarvergadering dit jaar te houden (te Haarlem) in de maand November.

Verschillende belangrijke voorstellen tot reorganisatie van onzen bond zullen ter tafel komen. Vereenigingen, welke nog voorstellen wenschen in te dienen, worden hiermede verzocht, dat alsnog vóór 1 October te doen, voorzien van de noodige toelichtingen.

GELDELEENING. Zoals reeds in het vorig nummer gemeld, heeft de Bond, om in de kasmiddelen te voorzien, een rentelooze leening uitgeschreven, groot f 250.— in obligaties van f 250.

Wij doen hiermede een beroep op onze leden en vertrouwen, dat een ieder naar draagkracht zal inteekenen. De inschrijvingstermijn sluit 1 October.

LEDENLIJSTEN. In het vorig nummer werd verzuimd bij de ingekomen lijsten te vermelden Baarn en Beemster. Meer dan 20 vereenigingen bleven in gebreke, de ledenlijsten terug te zenden. In het October-nummer volgt een volledige opgaaf van het aantal aangesloten vereenigingen met het aantal leden, voor zoover dit mogelijk zal zijn.

MEESTERWEDSTRIJD. Voor den meesterwedstrijd kwamen in 13 inschrijvingen. Aangezien van één vereeniging het aantal deelnemers te hoog was, is bij loting uitgemaakt, wie moest uitvallen. Toegelaten zijn de volgende heeren: J. J. de Boer (Constant); C. J. Lichtenberg en B. Rustenburg (Gez. Sam.); J. Waaker (v. Embden); M. Koperberg (D.O.S., Amsterdam); N. de Vries Gzn., Hengelo; G. Sneepels en I. v. Leeuwen (D.I.O., Haag); P. Kleute Jr. (Mutua Delectatio, Haag); A. Visser, S. E. v. d. Meer en S. de Jong (V.A.D.).

De wedstrijd vangt aan te 's-Gravenhage en Amsterdam op Zondag 3 Sept.; voortzetting op Zondag 10 September. Op de daaropvolgende Zondagen spelen alle deelnemers te Amsterdam.

Als leiders fungeeren te Amsterdam de heeren J. de Haas en J. Fabricius (of hun plaatsvervangers); te 's-Hage de heeren Henri J. v. d. Broek en H. E. E. Dehnert, beiden van Rotterdam (of hun plaatsvervangers).

HENRI J. V. D. BROEK, *le Secretaris*.

Buitenlandsch Nieuws.

PETROGRAD 17 Juni. Op reis naar het verre Oosten heeft de heer *G. Woudenberg*, oud lid van „Constant” ons bij zijn vertrek naar Hongkong met den Transsiberischen spoor een groet voor de damvrienden in Nederland doen toekomen.

LYON 30 Juli. Een ingekomen schrijven brengt ons de volgende mededeelingen aangaande eenige, welbekende, Fransche damspelers, de heeren:

M. Bonnard, schrijver van den brief, werd na korten tijd van mobilisatie als onmisbaar teruggeroepen op zijn post aan de prefectuur van Lyon.

Marius Fabre, inwendig verwond in een loopgraaf, is na herstel teruggekeerd naar het front (in de eerste gevechtlinie).

Dr. A. Molimard, adj.-majoor van gezondheid, na gedurende een jaar aan het front te zijn geweest, bevindt zich thans in dienst in het binnenland bij Mans.

A. Pernet uit *Vienne*, gewond in Lotharingen, doet na hersteld te zijn wederom dienst aan het front bij Verdun.

Sobere berichten, maar die ongetwijfeld met belangstelling worden vernomen.

Onze talentvolle damvriend *Bonnard* verrast ons bovendien met een damzet, opgedragen aan de Vereeniging „Constant” welke in ons Octobernummer zal worden opgenomen.

PARIJS 15 Augustus. Van onzen voortreffelijken, Franschen damvriend, meester *J. Weiss*, vernemen wij nader, dat het na den oorlog door hem uit te geven nieuwe werk bestaan zal uit 2 deelen:

Deel 1 voor ijverige beoefenaars, spelers van hooge klasse-Studiën en Eindspelen, alsmede Analysen der partijen van den Internationalen Wedstrijd van Rotterdam.

Deel 2 voor aanvangs: Kleine Oefeningen, Eindspelen en Fantasiën in verband met de combinatie gerangschikt.

Tevens zendt ons *Mr. Weiss* wat hij noemt een „klein” eindspel, opgedragen aan alle ijveraars in ons land en verwacht gaarne, dat zij hem na de opname hiervan in ons October-nummer hun inzicht erover zullen doen kennen.

Manoury en zijn werk.

IX.

In de volgende artikelen, waarin de speltechniek aan 't woord komt, zal men eerst zien, hoe bescheiden Manoury zooeven is geweest. Voorloopig zij het voldoende mede te deelen, dat door een van Manoury's eindstanden door schrijver in zijn Telegraaf-rubriek besproken, onze meester in de eindspelproblematiek C. Blankenaar geïnspireerd werd, tot een mooi eindspel, in ons tijdschrift verschenen, met een bespreking van Mr. A. C. v. Wageningen.

„Om mijn betoog beter te kunnen volgen, de standen en slagzetten vóór zich te hebben, (In Manoury's werk komen n.l. bijna geen standen op diagram voor. Vermoedelijk was dit te kostbaar in dien tijd. Vert.) is het noodzakelijk, dat men een dambord voor zich heeft, waarop de witte ruiten van 1 tot 50 genummerd zijn, van boven af, overeenkomstig het diagram, dat ik op het titelblad liet graveeren.” Dan volgen de bekende aanwijzingen omtrent plaats van de schijven, gang van het spel enz., enz.

„Alvorens wenken of voorbeelden te geven, heb ik het wenschelijk geoordeeld, degenen, voor wie de voorbeelden zijn gemaakt, in staat te stellen ze te begrijpen. Daarom begin ik met een behandeling van de grondbeginselen en de regels van het spel.

In al hetgeen ik verder behandelen ga is er bijna geen woord, dat geen betrekking daarop heeft of niet een volmaakte kennis daarvan vereischt. Ik verzoek den lezer daarom dit hoofdstuk goed te bestudeeren, vóórdat hij aan de volgende hoofdstukken beginnen gaat, die daarvan slechts het gevolg zijn. Om de juistheid en het karakter van verscheidene slagen goed te begrijpen is de kennis van die grondbeginselen en regels zeer noodzakelijk. Er zijn trouwens goede spelers, zelfs bejaarde dammers, die ze niet kennen zooals dit behoort, hetgeen dikwijls disputen veroorzaakt, die anders vermeden zouden zijn.

Hoe noodzakelijk evenwel die wetenschap van spelgang en regels ook zijn moge, zij is niets in vergelijking tot de wetenschap van het damspel. Het laatste leert men niet met zooveel gemak als het eerste. Toch zullen wij beiden, de lezer en ik, onze rekening beter vinden bij het laatste. *Niets is eenvoudiger dan den gang en de regels van het spel te leeren, omdat dáárvoor slechts geheugen noodig is, maar om het spel te leeren is vernuft noodig.*

Deze grondstelling, koos ik als motto voor mijn boek „l'Essai” en is van den grooten Rousseau evenals het motto, dat ik thans gekozen heb. Het is even toepasselijk op de moeilijkheden van het spel als het voorgaande en op de waarheid, dat volstrekt niet alle spelers er de finessen van kennen en doet nog beter dienst om den raad die het bevat, welke geheel in overeenstemming is met den raad, dien ik zelf geef, om slechts met sterke spelers te spelen, om sterk te worden. Men zou inderdaad mijn geheele werk kunnen herleiden tot deze versregels:

Minerve à tous ne départ ses largesses.
Tous savent l'art, peu savent ses finesses.

.....
Pour bien jouer, hantez les bons joueurs.
.....

Savoir la marche est chose très unie ¹⁾
 Jouer le Jeu, c'est le fruit du génie.

hetgeen vrij vertaald als volgt kan luiden :

Minerva is niet mild tegenover allen.
 Allen kennen de kunst, weinigen de finessen.
 . . . . .
 Verkeer met sterke spelers, om goed te leeren spelen.
 . . . . .
 De spelgang kennen, is doodeenvoudig.
 Het spel te spelen, dat is de vrucht van het genie !

HOOFDSTUK II.

De beginselen van het spel.

De beginselen van het damspel zijn maar weinig. Zij bepalen zich zooals Manoury zegt slechts tot het plaatsen van het dambord en tot het kennen van loop en functie der stukken.

Wat Manoury omtrent het dambord en het plaatsen der stukken zegt, bevat niets merkwaardigs voor ons en gaan wij daarom voorbij. Zelfs is het niet eens zoo merkwaardig, dat Manoury het aangenamer vindt een zindelijk en goed gemaakt dambord te hebben, met ivoeren en ebbenhouten schijven, inplaats van een bord van mindere kwaliteit met houten schijven, die kunnen breken en vuil worden zóó, dat de witte haast niet meer van de zwarte te onderscheiden zijn. Ja, die Manoury was zoo dom nog niet en dan zegt hij nog wel, dat hij om die luxe in damborden niet zoo veel geeft ! Wel hecht hij groote waarde aan een groot dambord en wij dachten dadelijk aan die fraaie, groote borden bij „Constant” in gebruik. Een klein bord houdt Manoury voor zeer onpractisch ; de schijven staan er dicht op elkaar, waardoor het overzicht belemmerd wordt, hetgeen tot verwarring en vermoeidheid bij het voorstellingsvermogen aanleiding geeft. Dat men in Frankrijk in het algemeen op de witte ruiten speelt, zal den meesten onzer lezers wel bekend zijn. Minder bekend is het echter, dat in Duitschland evenals bij ons op de zwarte ruiten gespeeld wordt.

HOOFDSTUK III.

Spelregels.

Het Poolsche spelreglement is bijna gelijk aan het oude Fransche reglement. Er zijn geen andere verschillen dan die noodzakelijk werden, door het verschil in loop der stukken en grootte van dambord. (Het oude 64 vakken, het Poolsche 100 vakken).

De principieele kant van regels en spel is dezelfde.

Voor degenen, die het oude Fransche spel niet kennen zullen eenige regels nieuw zijn. Niet echter voor wie het kennen of het werk van Mallet hebben doorgewerkt, waaraan zij ontleend zijn.”

¹⁾ Motto van l'Essai.

Zeer practisch en opvoedkundig heeft Manoury die spelregels behandeld. Eerst laat hij 43 reglementen volgen, zoo kort en zakelijk mogelijk, terwijl boven ieder reglement, dat verklaring, met of zonder voorbeelden behoeft, de nummers der pagina's aangegeven zijn, waar men die verklaring of voorbeelden vinden kan, terwijl omgekeerd boven de genoemde verklaringen de nummers der reglementen staan aangegeven, waarvan zij de verklaringen bevatten.

Zoo kunnen die regels en verklaringen ten allen tijde gemakkelijk, afzonderlijk of te zamen geraadpleegd worden.

't Is maar een kleinigheid, doch een die navolging verdient, vooral in boekjes voor eerstbeginnenden.

Van de 43 spelregels door Manoury opgesomd zullen wij alleen de aandacht vestigen op regels, die verouderd of bij ons niet bekend zijn of om hun merkwaardigheid vermelding verdienen. Voor zoover ze met ons huidig spelreglement overeenstemmen, achten wij releveering onnoodig.

Het eerste reglement dan, dat wij niet kennen, behandelt het blazen.

Gelukkig, dat wij het niet meer kennen! Uit Frankrijk hier geïmporteerd, heeft het zich in ons land nog lang gehandhaafd. Men zag echter hier in, dat dit „blazen” onridderlijk is en dus niet in overeenstemming met den nobelen geest van het damspel.

Als men weet, dat men hier het spel om dienzelfden reden nooit om geld heeft willen spelen, dan behoeft die verbanning van dit onridderlijke blazen ook niemand te verwonderen. Wij zijn onzen Franschen dambroeders daarin vóórgeweest, want eerst 3 à 4 jaren geleden is over dat verfoeilijke blazen in Frankrijk een hevige strijd ontbrand. De strijd werd aangeboden door den heer Dr. Louis Dambrun als voorzitter van den Franschen Dambond „Le Damier Français” en redakteur van het tijdschrift „Bulletin Mensuel du Damier Français”. Hij ondervond nog veel tegenstand, want er zijn nog heel wat Fransche dammers, die het voor „blazen” opnemen, daar het ook tot zeer ingenieuze combinaties aanleiding kan geven. Toch heeft Dr. Dambrun met zijn actie bereikt, dat in de laatst gehouden groote wedstrijden in Frankrijk, zooals om het kampioenschap van Frankrijk te Lyon in den match Weiss—Molimard en andere te Parijs gehouden wedstrijden van „Le Damier Français” voor het eerst zonder blazen is gespeeld en de élite onder de Fransche dammers heeft het „blazen” voor goed vaarwel gezegd. Dat is het werk van den heer Dambrun, die sedert het begin van den oorlog voor de eer van Frankrijk strijdt. Laten wij hopen, mede in het belang van de Fransche dambeweging, die zulk een steunpilaar moeilijk ontberen kan, dat hij ongedeerd uit den strijd zal komen om daarna weer *ons* wapen te gaan hanteren. Maar ter zake. Het is wel eens aardig te zien hoe dit „blazen” gereglementeerd werd. Wij geven den regels de nummers, die zij in het reglement van Manoury hebben.

M.

(Wordt vervolgd.)

Oplossing Eindspel No. 52.

Naar aanleiding van de gegeven oplossing in het vorig nummer maakt de heer F. W. Naujoks de juiste opmerking, dat ondervariant b van variant A remise is. Ziehier:

2-30, 48-42, 42-38, 38-29 remise.

26-17, 17-50, 50-6, 6-50!! 50-28.

Inderdaad geeft de auteur van het eindspel voor variant A de volgende oplossing:

11 : 39, 2-35, 39-34, 35-30, 48-42, 42-24, 24-2, 2-16, 16-2 wint.

12-17, 3-26, 26-3, 3-21 a), 21-16 b), 16-2, 2-16, 16-49, 49-35,

34-45, 48-34 wint.

a) 3-17, 17-6 of 50.

48-42, 42-24, 24-19, 19-2 wint.

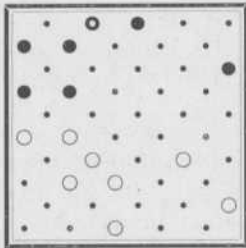
b) 21-49, 49-35, 35-49, 49-16,

Eindspel Blankenaar No. 53.

Dit eindspel bleek foutief, zoodat het niet geldt voor den wedstrijd. Intusschen hebben vele oplosers, die de foutieve oplossing inzonden, zeer veel genoegen aan dit eindspel beleefd en moet men alle respect voor hun prestatie hebben. (H. J. A. v. Gelder, J. Arens, F. W. Naujoks, M. Komen). Voor deze oplossing wordt verwezen naar het artikel getiteld „Suggestie in het Damspel”, waarin de uitgebreide oplossing van den heer v. Gelder verwerkt is, die eenige dagen na de inzending een briefkaart stuurde met de tijding, dat zijn oplossing foutief was.

Suggestie in het Damspel.

No. 1. Weiss.

de Haas.

Zwart speelt 17-22 ?
wit 27:18, zwart 16-21 ?
wit 26:17, zwart 8-12 ?
zwart denkt nu op 18:7
of 17:8 4 stukken te
moeten slaan naar 26 of
13. Wit denkt hetzelfde
en geeft de partij op.
Wit krijgt echter gelijk
spel als hij slaat 17:8,
zwart 2:40, (slaat 5
stukken) wit 45:34.

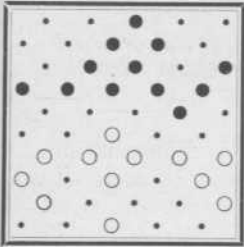
In een der rubrieken van het N. v. d. D. vinden wij hieromtrent het onderstaande interessante stukje van den heer Battefeld, dat van genoeg belang lijkt om hier medegedeeld te worden:

Wellicht zal men vreemd opzien, indien ik beweer, dat voor het dambord dikwijls gevallen van suggestie voorkomen. Wij hebben b.v. wel eens gezien, dat het beeld van een slagwending, zooals de eene speler zich deze gevormd heeft, in precies denzelfden vorm wordt opgenomen door den tegenstander. In deze gevallen wordt dan door beide partijen iets eenvoudigs overzien.

In de eerste match tusschen de Haas en Weiss, in de derde partij, gaf Weis in het eindspel eenige stukken op om de partij uit te maken.

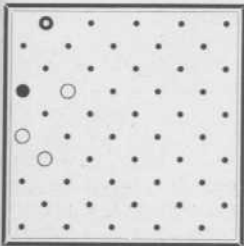
De Haas sloeg niet, stelde zich den slag voor, zooals Weiss dezen bedoeld had en gaf de partij op. Ieder in de zaal zag echter, dat de Haas zeer eenvoudig anders had kunnen slaan en zoodoende remise maken (zie diagram). Toen men de spelers hierop had gewezen, vertelde Weiss, dat zulke gevallen van suggestie meer voorkomen. O.a. had hij gezien, dat een bekend damspeler in de opening zijner partij twee schijven gaf in de meening zijnde, dat hij slechts één stuk liet slaan. Zijn tegenstander nam onbewust hetzelfde beeld van den slag over en.... sloeg 1 schijf, waarop zijn partner terugloeg met de schijf, die eigenlijk geslagen had moeten worden.

No. 2. Battefeld.

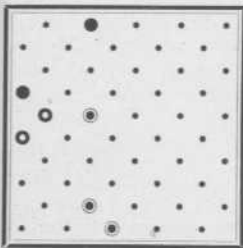

M. H. Hoogland.

No. 3.

Eindspel No. 53.

Stand na den 3en zet
van wit

3. 24:42

Na den 3en zet van wit is de stand van bovenstaand diagram ontstaan. Alle oplossers geven hier nu aan het offeren van de zwarte dam door 21—38, maar overzien, dat zwart door 21—3 remise maakt. Laat wit in dit geval n.l. 22—17 volgen, zoo slaat zwart niet 3:21, doch 26:8 en de uitkomst is remise. Zonder uitzondering zijn oplossers, zoowel als auteur de dupe van dit gezichtsbedrog geworden, hetgeen waarschijnlijk hierdoor ontstaat, dat deze kleine ondervariant niet gespeeld wordt, doch zonder de stukken aan te raken wordt nagegaan, en omdat een analoog geval ontstaat wanneer zwart speelt 21—32 of 49. De oplossers hebben, nadat zij eenmaal ingeslopen was, deze fout niet meer kunnen traceeren, daar

Een voorbeeld van dergelijke suggestie vormt o.m. de stelling op diagram No. 2, uit een partij gespeeld in den I.I. competitie wedstrijd tusschen den heer Battefeld van het V.A.D. en den heer Hoogland van het U.D.G. waarin Hoogland op een foutzet van zijn tegenstander speelt om dan een damslag te doen. Zwart lokte n.l. een vrij diepen foutzet uit door te spelen 17—22, wit 28:17, zwart 12:21. Loopt wit nu met 31 achter schijf 21 in de veronderstelling, dat 21—27 gedwongen is, waarna wit door 38—32 een schijf zou winnen, dan laat zwart triomphantelijk volgen 9—14, (26:17), 24—29, (34:12), 13—18, (12:23), 19:46. Maar Hoogland en zijn partner zagen beiden niet, dat zwart na 31—26 eenvoudig kan spelen 20—25, wit 26:17, zwart 34—30 en 19:46. Wel berekenden beide spelers de diepere afwikkeling, maar ook beiden zagen het eenvoudige over het hoofd."

Ook anderen hebben deze suggestie waargenomen en ziehier een voorbeeld, dat wij ons herinneren uit den I.I. competitiewedstrijd (diagram No. 3). In dit eindspel was zwart aan zet en speelde 1—6? wit 17—12, zwart 6—17, wit 12:21, zwart 16:36 remise. Echter had zwart gemakkelijk kunnen winnen door de lijn 1—45 bezet te houden. Hij had dit ook wel overwogen, doch meende dat ook dan remise het resultaat zou zijn door dezen foutieven gedachtengang: zwart 1—45, wit 31—27, zwart 45—40, wit 27—22, zwart 40—1 gedw., wit 17—11, zwart 16:7, waarna de zwarte dam is gemaskeerd door een schijf van zijn eigen kleur en wit gelegenheid heeft remise te maken door met 22—18 naar dam te loopen. Het is echter duidelijk, dat zwart op 22—18 eenvoudig laat volgen 7—12, wit 18:7, zwart 1:40 met winst. Merkwaardig, dat na afloop van de partij bleek, dat wit er op dezelfde manier over had gedacht, en beiden zich dus een foutieve voorstelling hadden gemaakt door het bloote feit van het maskeeren van den dam.

Maar het zeldzaamste voorbeeld op dit gebied, dat ons bekend is, vormt wel eindspel No. 53 van Blankenaar.

Stand: Zwart schijven op 2, 16, 29 en dammen op 14 en 49;
Wit schijven op 27, 31, 32 en dammen op 24, 33 en 39.

OPLOSSING.

1.	39—48	14:26
2.	33—22	49:21

Zwart zou onmiddellijk verliezen, wanneer hij 29:20 sloeg wegens wit 22—4, zwart 49:21, wit 4—31, zwart 26:37, wit 48:25 en wint.

na den foutzet 21—38 een inderdaad schitterend eindspel ontstaan is, dat allen twijfel buitensloot. Wij achten dit eindspel belangrijk genoeg om de oplossing alsnog te doen volgen.

21—38

Behoudens vorenstaande opmerking is zwart dus genoodzaakt deze dam te offeren om spelvrijheid te krijgen.

Op zwart 21—49 volgt 22—27 en 42—37.

Op zwart 21—43 volgt 48:25 en 22—39.

Op zwart 21—32 volgt 48—25 en 22—39.

Op zwart 21—27 volgt 22:31 en 42:26.

Op zwart 21—17 volgt 22:11 en 42—37.

Op zwart 21—3 remise, als aangegeven.

Op zwart 21—12 volgt 42—37 en 48:3.

Nu begint het eindspel eigenlijk pas.

4. 42:29

2-8

Dit is een gedwongen zet; speelt zwart hier 26-21, dan wit 48-26 en zwart is verloren, daar hij noch 21-3, noch 21-49 spelen kan, want altijd volgt 22-17 of 22-27; hetzelfde geldt als zwart 26-8 speelt, ook dan wit 48-26 en zwart kan niet naar 3 of 35 daar wit met 22-17 of 22-13 antwoordt.

26-3 wordt verhinderd door 29-20 en 22-39 en 16-21 door 29-42 en 42-37. Offert zwart een schijf door 2-7, dan wit 29:1, zwart gedwongen 26-3 door de dreiging 22-11, waarna wit wint door 48-25, zwart 3-26 gedw., wit 25-3, zwart 16-21 gedw. (want op 26-48 wint wit door 22-31 en 1-12), w. 22-27, zwart 21:32, wit 1-12 en wint.

5. 22-44!!

Deze zet ligt niet zoo voor de hand, omdat de waarde hiervan pas bij de volgende zetten naar voren treedt.

8-13A.

Zwart kan hier ook antwoorden met 26-21; zie hiervoor variant A.

Op 16-21 volgt 29-42 en 42-37 en wint

Op 8-12, wit 29:1, zwart 26-3 gedw., wit 48-25, zwart 3-26a, wit 44-33, zwart 26-3 gedw., wit 33-22, zwart 3-26, wit 25-3, zwart 16-21, wit 22-27, zwart 21:32, wit 1-12 en wint.

a) 16-21, wit 1-23, zwart 3-8 de beste, wit 44-35, zwart 8-17, wit 35-8, zwart 17:3, wit 23-14 en wint.

6. 48-25

26-3

Op 16-21 of 26-37 volgt 29-42 en 44-39 wint.

Op 26-21 of 8 volgt 29-18 en wint.

Op 13-19 volgt

wit: 29-42, 44-39, 25:43 43-38,
zwart: 26:48, 48:34, 19-23a), 23-28,
38-27, 27-43, 43:15 enz.

28-33, 16-21.

a) wit: 43-38, 38-43, 43-49,

zwart: 19-24, 24-30, 30-35, 16-21,
49:16, 16-11, 11-50 wint.

35-40, 40-45.

Als zwart de schijf offert door 13-18, wit 29:1; is zwart wederom gedwongen tot 26-3, want los staan kan de dam niet door de dreiging 44-11. (Zou zwart thans 16-21 spelen, dan wit 44-33 en wint gemakkelijk). Dus zwart 26-3, wit 44-22, zwart 3-26, wit 25-3, zwart 16-21 gedw., wit 22-27, zwart 21:32, wit 1-12 wint.

7. 29-1

3-26

Op 13-19 volgt 44-11 en 1:14 wint.

Op 16-21 volgt 1-18 en 44:26 wint.

Op 3-8 of 3-21 volgt 44-11 en wint.

Op 13-18 slaat wit 1:40, in deze stelling komt de waarde van den 5^e zet van wit eerst goed voor den dag; want zwart kan niet 3-8 spelen door 25-30 en 44-49, en evenmin 3-21 spelen wegens 25-43 en 40-35 en speelt zwart nu 16-21, dan wit 44-28, zwart 3-8 de beste, wit 40-35, zwart 8-12, wit 35-8, zwart 12:3, wit 28-14 en wint; dus er blijft voor zwart weer niets anders over dan 3-26, wit 40-1, zwart 26-3 gedw.; wit 44-22, zwart 3-26 gedw., wit 25-3, enz. wint.

4. 44-33

13-18

dit offer is noodzakelijk want 26-3 gaat nu niet meer door 33-11, 1:9. Ook 26-37 of 16-21 of 13-19 gaat niet door 34-42 en 1-34.

Op 26-21 of 26-8 volgt 33-11 en wint.

Op 26-48 volgt 33-39 en wint.

9. 1:40

26-8.

Op 26-37 of 16-21 volgt 33-42 en 40-34.

Op 26-3 volgt 33-44, zwart 3-26 gedw. a), wit 40-1, zwart 26-3, wit 44-22, zwart 3-26 gedw., wit 25-3, zwart 16-21, wit 22-27 enz. wint.

Zwart a) 16-21, wit 44-28, zwart 3-8 de beste, wit 40-35, zwart 8-12, wit 35-8, zwart 12:3, wit 28-14 wint. Ook als zwart 26-21 speelt antwoordt wit met 33-44, wederom is zwart gedwongen tot 21-3b), wit 40-1 enz. zie vorige variant.

b) 21-26 ook dan wit 40-1, enz.

10. 33-44

8-26

8-2, 8-13 of 16-21 gaat niet door 25-30 en 44-49,

8-21 gaat niet door 25-43 en 40-35.

Dit systeem ter opvang van de zwarte dam wordt door Balédent vermeld in zijn encyclopedie van het dampsel (tot 1881) als La Souricière of de muizenval.

Op 8-3 vervolgt wit weer met 40-1, zwart 3-26a), wit 44-22, zwart 16-21, wit 25-48 wint.

a) zwart 16-21, wit 1-23, zwart 3-8 de beste, wit 44-35, zwart 8-17, wit 35-8, zwart 17:3 en wit 23-14.

11. 40-1

26-3

Los kan de dam niet staan door 44-11, 16-21 gaat niet door 44-33 en 33-42.

12. 44-22

3-26

16-21 gaat niet door 22-9.

13. 25-3

16-21

26-48 gaat niet door 22-31 en 1-12.

14. 22-27

21:32

15. 1-12

26:8

16. 3:38 gewonnen.

VARIANT A.

5. 26—21
6. 29—1 8—12
Op 21—49 volgt 48—34 en wint.
Op 21—26 volgt 44—17 en wint.
Op 21—32 of 8—13 volgt 44—11 en wint.
7. 1 : 40
Ook thans komt de waarde van wit's 5en zet goed tot zijn recht.
21—3
21—8 of 21—32 is verhinderd door 48—30 of 48—43.
Op 21—26 volgt 40—1, zwart 26—3 gedw., wit 48—25, zwart 3—26a), wit 44—22 enz. wint.

- a) Zwart 16—21, wit 1—23, zwart 3—8 de beste, wit 44—35.
8. 48—25 16—21
3—8 of 3—21 wordt verhinderd door 25—30 of 28—43.
Op 3—26 volgt weer 40—1. Zie voorgaande variant.
9. 44—28 3—8
Op 21—27 volgt 28—14 en wint.
10. 40—35 8—12
Op 8—2 volgt 28—19 en op 8—3, 28—14.
11. 35—8 12 : 3
12. 28—14 3 : 20
13. 25 : 26 wint.

Oplossingen der Problemen van het Juli-nummer.

No. 801. 47—41, 28—23, 32—27! 43—38! 35—30, 30:19, 25:5. Een belangwekkend thema is hier verwerkt, n.l. het uitlichten van het zwarte stuk op 31, dat naar twee kanten een wit stuk kan slaan na den verrassenden zet 32—27. De zwarte dam op 36, die eerst het slaan van schijf 31 door 27 verhinderd heeft, krijgt daarna de vrije lijn voor zich, terwijl tegelijkertijd schijf 31 mooi in den slag wordt opgenomen. De stand: zwart 3 schijven op 10, 14 en 20; wit 1 schijf op 25, „het onderste uit den kan van Belinfante”, maakt ten slotte het probleem productief, hetgeen bewijst, dat een spreekwoord niet altijd van toepassing is. Men acht dergelijke slagverlengingen, die iets onnatuurlijks in zich dragen, dikwijls uit den boeze, maar voor den problemist zijn ze nu eenmaal onmisbaar om de beide kleuren ongeveer gelijke kracht te geven.

No. 802. 42—38, 30—24, 26—21, 39:48, 21:3!!

No. 803. De moeilijkheid in dezen lokzet is de dwingende zet 37—32, waardoor zwart gedwongen is tot 27—31 om geen schijf te verliezen. Daarna stelt wit pas den val open door 47—41, zwart gelegenheid gevend door 31—37 de witte stelling binnen te dringen. „Hadt je me maar”, roept wit en maakt de partij uit met een mooien Turkschen Slag als volgt: 32—28, 39—33 (46:19 gedw.), 29—23, 33:2. Zeer opmerkelijk is de groote eenvoud van den stand bij een zoo groote moeilijkheid. Jaren geleden zagen wij nog zoo'n schitterend voorbeeld van een lok-combinatie, waaraan dwangspel vooraf ging. Dit zullen wij nog wel eens bij gelegenheid opdiepen.

No. 804. 34—30, 39—34, 49—44, 31—27, 25—20, 20:7, 21:3.

Bijoplossing 38—33, 34—29, 39:30, 37—31, 21:3.

No. 805. 39—34 (50:47 a), 31:42, (47:40), 45:12.

a) (50:36), 42:31, (36:40), 45:12.

De zwarte schijf is tusschen de beide losse witte gelooopen, waardoor ontstaat, wat de Franschen een „noodlottigen bril” noemen. Weer één dier merkwaardige stukjes van v. d. Meer, waarvan we d'er altijd meer willen hebben.

No. 806. 42—38, 47—41, 44—40, 38—33, 43:32, 49:7! Een zeer moeilijk bladprobleem, waarvan de verrassing het brengen der dam op 44 is.

No. 807. 28—23, 27—22, 26—21, 40—34, 35:2. Een echte dwaaltuin en zeer moeilijk als bladprobleem. Wit kan zwart, als eersten zet, niet anders dan dam geven, doch op niet minder dan 7 manieren.

No. 808. 32—27, (5:39), 33:44, (21:43), 50—45, 44—39, 40:7.

Goede oplossingen der Juli-problemen.

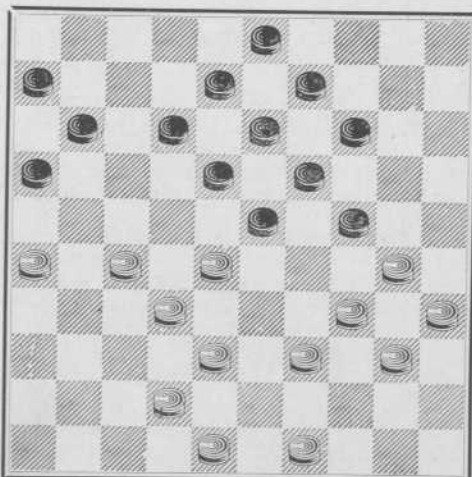
NAAM	WOONPLAATS	Nummers der Opgel. Problemen	Opg. Vraagstukken en Eindspelen.
J. Arens	Amsterdam	793—796, 801—802, 804	Lokzet 6
G. v. Ettekoven Jr.	Hoek v. Holland	801—808	
G. Tuin	't Zand	801—802, 804—808	
W. Nobel Cz.	Bobeldijk	802, 805—806, 808	
E. Rosenbaum	Utrecht	801—808	
S. Blauw	Wognum	801—802, 804—808	Bijopl. 804
A. Schaaps „T.O.G.”	Breda	801—804	
J. Boerkoel	Rotterdam	801—804	
P. Muiwijk	”	801—808	
P. C. Kat	Westzaan	801—808	
K. Muiwijk	Rotterdam	801—802, 804—808	
F. W. Naujoks	”	801—804	
A. Renooy	St. Maarten	801—804	

Verzoeken eventuele aanvullingen of correcties van deze opgave ter kennis van de probleem-redactie te brengen.

Onze problemen.

Het blijkt, dat de *Aprilrop* van M. J. Belinfante (zie Aprilnummer 1916 en oplossing in het Juni-nummer 1916) door velen niet begrepen is. Het vraagstuk is een karikatuur op artikel No. 20 van ons damreglement, luidende: „Heeft een speler na een slag te veel, te weinig, of verkeerde stukken van het bord genomen, *of zelfs een slag in het geheel niet uitgevoerd maar een ander stuk gespeeld*, of eindelijk, indien door een speler een of meer stukken verkeerdelijk van het bord worden genomen, in al deze gevallen kan de tegenstander vorderen, *dat dit zoo blijft*, of wel dat de stand geheel en al hersteld en juist geslagen en weggenomen wordt”. Neemt men dit in aanmerking en herleest men nog eens de gegeven oplossing dan zal het geestige duidelijk zijn.

Het probleemgedeelte van dit nummer is gewijd aan een onzer beste en meest oorspronkelijke medewerkers, den heer Belinfante. Wat No. 821 en 823 betreft, deze stukjes zijn parasieten van No. 822. Ze werden van het diagram gevonden bij het oplossen van dit laatste en zonder eenige pretentie genoteerd. Het aardige van deze standen is, dat ze ontstaan zijn door een geringe verandering van den witten stand, terwijl ze een beeld geven van den gedachtengang van den oplosser bij het bestudeeren van No. 822.

Analyse-Vraagstuk No. 1

van S. DE JONG.

Nevenstaande partijstand ontstaat bij den 28en zet van de partij Renooy—Geusebroek in dit nummer, indien zwart in plaats van 11—17 speelt 1—6 en wit daarop antwoordt 43—39.

Wij kunnen deze stelling aanbevelen aan elken liefhebber van een fijne positie-partij.

ZWART SPEELT EN FORCEERT HET SPEL

Voor den wedstrijd
geldig voor 2 punten.

Alle inzendingen, oplossingen, enz. betreffende de problematiek te adresseeren aan den Heer **G. L. GORTMANS, O.Z. Voorburgwal 92, Amsterdam.**

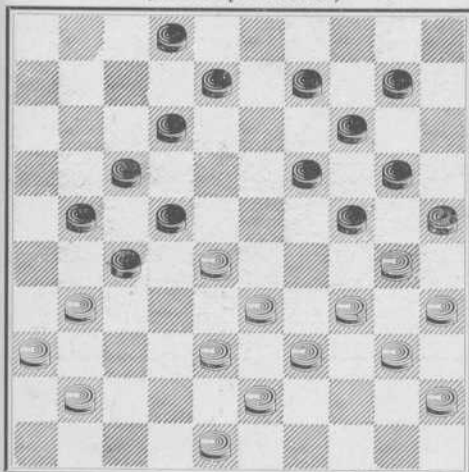
De antwoorden moeten vóór den tienden van de volgende maand ingezonden zijn.

„Wit begint” geldt voor alle problemen en vraagstukken, tenzij het tegendeel er bij wordt vermeld.

Voor den wedstrijd gelden: No. 817, 818, 819, 820.

Probleem No. 817.

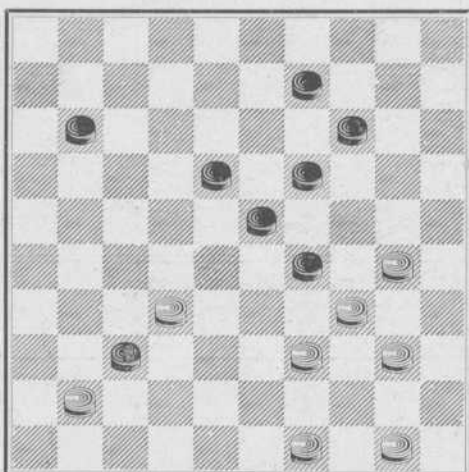
Van M. J. Belinfante.
(Eerste publicatie.)

Wit lokt een foutzet uit.
Geldt voor 2 punten.

Probleem No. 818.

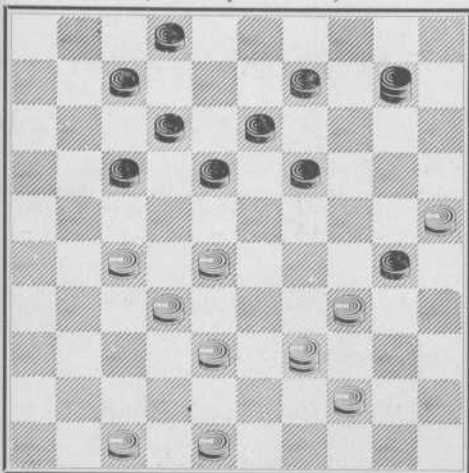
Van M. J. Belinfante.

Hoe behaalt wit voordeel?

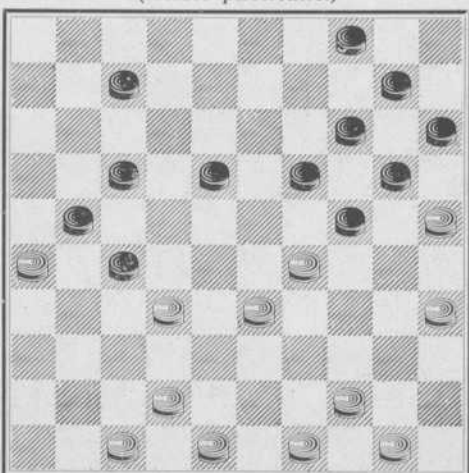
Probleem No. 819.

Van M. J. Belinfante.
(Eerste publicatie.)

Probleem No. 820.

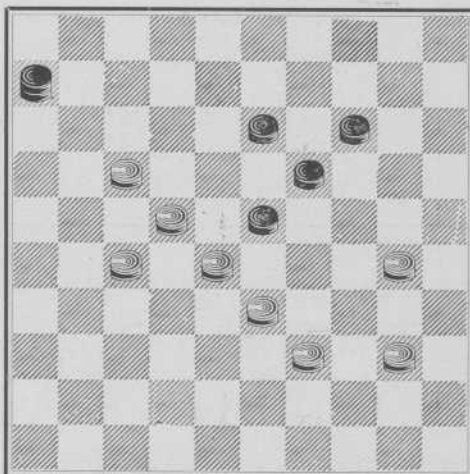
Van M. J. Belinfante.
(Eerste publicatie.)

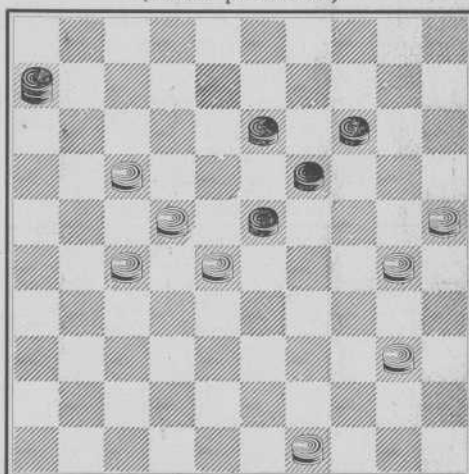
BLADPROBLEMEN.

Probleem No. 821.

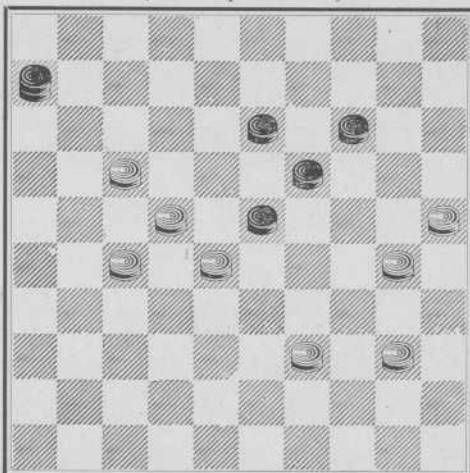
(Eerste publicatie.)

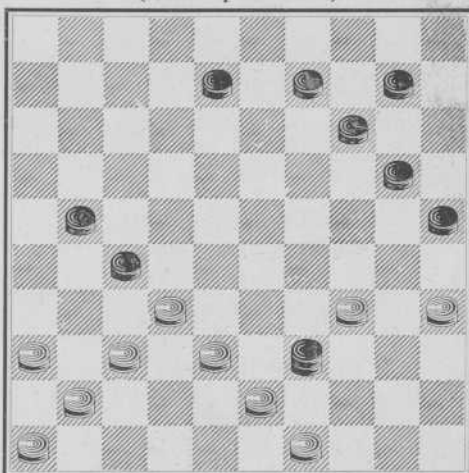
Probleem No. 822.

Van M. J. Belinfante.
(Eerste publicatie.)

Probleem No. 823.

Van G. L. Gortmans.
(Eerste publicatie.)

Probleem No. 824.

Van M. J. Belinfante.
(Eerste publicatie.)

CORRESPONDENTIE.

A. D. Querido. Vraagstukjes volgend nummer.*J. Boerkoel.* U hadt volkomen gelijk.*J. Arens.* Eindspel No. 52 foutief opgelost. Zie opmerking in dit nummer.*Verschillende vragers.* Uitslag probleem-wedstrijd voor clubs volgend nummer.*K. Muilwijk.* Uw oplossing No. 795. Wit 6-1, (9-14), wit 1:9 (10-14), wit 9:20, (32-37) remise.*W. Stroo te H.* Indien afbrekende critiek van problemen als II vergezeld gaat, houden wij ons steeds aanbevolen.*D. R. Wz. te R. en W. Str. te H.* Betr. uw opmerking partij No. 187 komen wij in 't volgend nummer terug.

„HET DAMSPEL”.

MAANDSCHRIFT.

OFFICIËEL ORGAAN VAN DEN NEDERLANDSCHEN DAMBOND.

Hoofd-Redactie: J. DE HAAS, Sarphatipark 81, AMSTERDAM.
 C. G. VERVLOET, van Vollenhovenstraat 33, ROTTERDAM.
Probleem Redactie: G. L. GORTMANS, O.Z. Voorburgwal 92, AMSTERDAM.
Kroniek Redactie: I. MIJER, Graaf Florisstraat 15, AMSTERDAM.
Administratie: D. P. v. WAGENINGEN JR., Rodenrijschelaan 7a, ROTTERDAM.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling . . . . f 2.40 per jaar.
 Voor leden van den Nederlandschen Dambond - 2.20 per jaar.
 Op luxe papier f 0.25 meer per jaar.

INHOUD: Partij No. 191. — Partij No. 192. — Nederlandsche Dambond. — Analyseeren. — Manoury en zijn werk. — Wedstrijd-rooster voor rondtoernooien. — Damnieuws uit Frankrijk. — Kijkes in de Damclubs. — De Turksche slag. — Oplossingen en oplossers. — Probleemwedstrijd voor Clubs 1916. — Onze problemen. — 8 problemen.

Partij No. 191,

gespeeld Augustus 1916. door de heeren J. DE HAAS met WIT en
 M. TEN BRINK met ZWART.

1. 34—29 18—23

2. 29 : 18 12 : 23

Een antwoord, dat zelden gegeven wordt op 34—29. In den regel speelt men 17—22 of 19—23. Het antwoord 18—23 verdient o.i. wel eenige aandacht.

3. 40—34 7—12

4. 45—40 13—18

De gekozen voortzetting is sterker dan 12—18, 1—7, enz. Door den tekstzet wordt een deel van den langen vleugel mobiel gemaakt.

5. 34—30

Sterker is 50—45, vervolgens 32—28.

9—13

6. 39—34

Geeft gelegenheid tot opsluiting, waardoor het spel onregelmatig wordt.

4—9

Zwart voltooit eerst den stand alvorens een opsluiting te beginnen.

7. 44—39

1—7

Onmiddellijk 20—25 is sterker, nu kon wit 30—25 spelen.

8. 50—45

Het is duidelijk, dat wit de opsluiting wenscht, hetgeen in deze variant niet te prefereren is; aangewezen is 30—25.

20—25

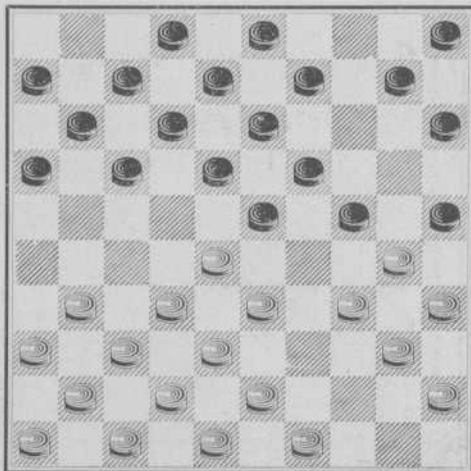
Wit is in een nadeelige opsluiting.

9. 33—28

14—20

10. 39—33

20—24

Het gaat er nu om wit in de opsluiting te houden, wat niet zoo gemakkelijk is, daar deze standen gelegenheid geven tot combineeren.

11. 49—44 15—20

Wit dreigde door 34—29 uit de opsluiting te geraken.

12. 44—39 9—14

Verhindert den sterken uitruil 28—22 enz.

13. 31—27

Door Weiss wordt 31—26 gespeeld, hetgeen veel sterker is. Door den tekstzet wordt wit gedwongen op 22 te spelen, hetgeen in deze variant heel nadeelig is.

17—21

14. 36—31

37—31 maakt geen verschil; steeds volgt 21—26.

21—26

15. 41—36 10—15

16. 47—41

Deze zet kost wit een schijf; 27 of 28—22 is aangewezen.

5—10

17. 27—22 18 : 27

18. 31 : 22 12—18

De zet om de schijf te winnen.

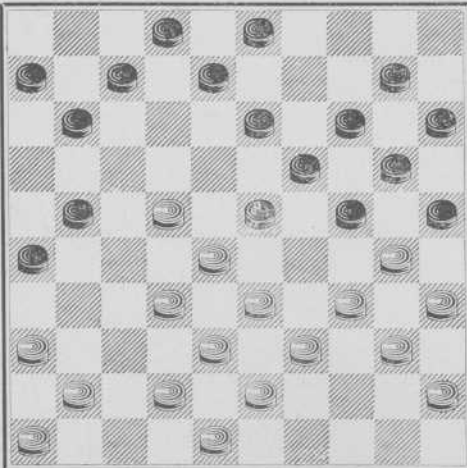
19. 37—31 18 : 27

Niet 26 : 37, uit het vervolg blijkt waarom 18 : 27 de zet is.

20. 31 : 22 16—21!

Verhindert 36—31, 42 : 31, 32 : 21, 38 : 27, 26 : 37, 21—27, 23 : 32, 24—29, 33 : 24, 34 : 23, 41 : 32.

20 : 29, 19 : 37, 25 : 34, zwart wint een schijf.

21. 42—37

Op 41—37, antwoordt zwart eveneens met 11—16.

11—16

22. 22—18

Het offeren van deze schijf is nog wel het beste.

23 : 12

Sterker dan 13 : 22 en 21 : 12 daar dit de stelling te veel verbrokkelt.

23. 36—31 12—18

24. 31—27 18—23

Veld 23 is voor zwart van groot belang.

25. 41—36 7—12

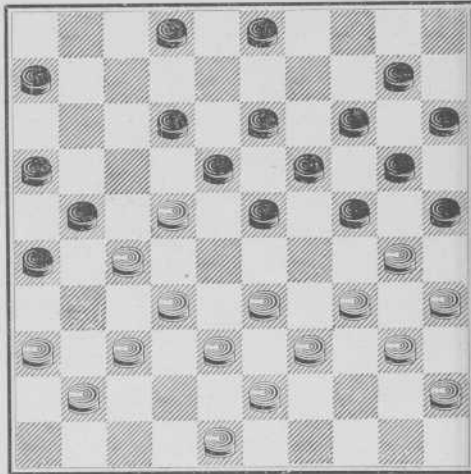
26. 46—41 12—18

27. 28—22

Gedwongen, daar op 36—31, 41—36 wit wederom een schijf moet verliezen.

8—12

Gepeeld op een combinatie, die, zooals uit het antwoord blijkt, wit ontging.

28. 33—28? 12—17

29. 22 : 11 16 : 7

30. 27 : 16 18—22!

31. 28 : 17 26—31!

De fraaiste zet in deze combinatie, wi kon niet 36 : 27 spelen, hierop volgt 7—11 2 : 44, 23—29, 19 : 46.

32. 37 : 26 23—29

33. 34 : 23 19 : 46

34. 30 : 8   3 : 21

35. 16 : 27

(Een bijzondere fraaie combinatie. RED.)

Speelt wit als 28en zet (zie diagram)

22—17, in plaats 33—28, dan volgt:

22—17, 33—28, 39—33, 36—31, 28 : 17,

3—8, 2—7, 7—11, 11 : 22, 23—29,

34 : 23, 43 : 34 a), 34 : 23, 40 : 29, 48—43*),

19 : 39, 24—29, 25 : 34, 13—19, 19 : 28,

32 : 23, 38 : 27 b), 23 : 3.

21 : 32, 12 : 32, 20—25 wint.

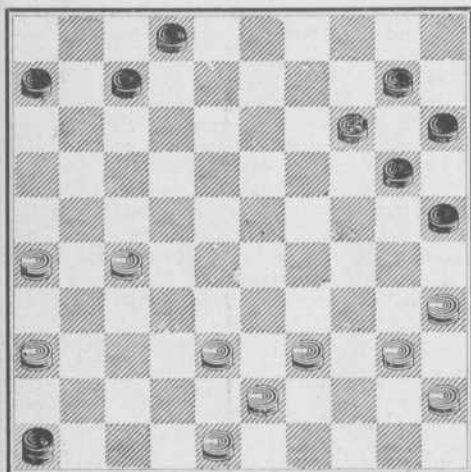
a) 30 : 19, 43 : 34, 32 : 23, 48 : 39, 34 : 23.

14 : 23, 23—28, 21 : 43, 18 : 29, 12 : 21 wint.

b) 37 : 28, 38—33 gedw., 23 : 3, 3 : 26, 35 : 24.

26 : 46, 12 : 21, 46 : 48, 48 : 30, 20 : 38.

*) Welk antwoord wit ook geeft, het spel is steeds verloren. (Wij kunnen onzen lezers den stand ter bestudeering ten zeerste aanbevelen.)

46—19

Het veiligst is wel de dam op te bergen.

36. 39—34   7—12

37. 43—39   19—8

38. 39—33   14—19

Wacht nu af een rondslag met de dam te kunnen maken of het witte spel te forceeren.

39. 27—21

Speelt op het valletje 21—17, 26 : 17, 35 : 13.

19—24

Afdoende.

40. 34—30 gedw.   25 : 34

41. 40 : 29   20—25

42. 29 : 20   15 : 24

43. 33—28   10—15

44. 38—33   8—3

Wit geeft op.

Opgemerkt moet worden, dat deze partij niet moet worden beschouwd als een ware krachtmeting, daarvoor is het witte spel te avontuurlijk. Evenwel de partij is een studie waard om zijn interessante verwickelingen.

M. TEN BRINK.

HAARLEM, Sept. 1916.

„Onzerzijds zij opgemerkt, dat dit een serieuze partij was en dat wit het spel speelde, waarmede hij op verschillende tournooien succes had. Het is een niet geringe verdienste van den jonsten meester, dat hij in deze partij zijn tegenstander zoo wetenschappelijk finaal kraakte.

RED.

Partij No. 192,

gespeeld in den wedstrijd om het Meesterschap Sept. 1916, Amsterdam, fusschen de heeren A. VISSER met WIT en J. WAAKER met ZWART.

1. 32—28   17—21

De theoretische voortzetting is 18—23.

2. 31—26   19—23

In deze variant wordt ook wel de volgende voortzetting toegepast: 12—17, 18—22, 7—12 enz., dit geeft een onregelmatig, maar belangwekkend spel.

3. 26 : 17   12 : 21

4. 28 : 19   14 : 23

5. 34—29   23 : 34

6. 40 : 29

Hier valt een fijn positie-verschil op te merken. Wit kan met de schijven 37, 41 en

46 naar het midden komen, zonder zijn sterke stelling te verzwakken. Wil zwart met drie schijven den centrumstrijd voeren, dan moet hij hiervoor een der schijven van den lijn 13-4 gebruiken, hetgeen een verzwakking zou zijn voor de linie 4-18.

10-14

7. 33-28

Wij geven de voorkeur aan 37-32, 41-37, enz.

7-12

8. 45-40

1-7

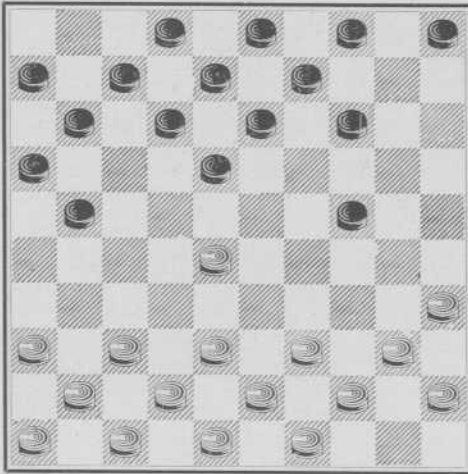
9. 50-45

20-24

Niet sterk; het wordt voor zwart nu een moeilijke strijd om het centrum; 13-19, 8-13, 2-8 is o.i. aangewezen.

10. 29 : 20

15 : 24

11. 40-34

5-10

12. 38-33

21-26

13. 42-38

11-17

14. 47-42

7-11

15. 44-40

17-21

16. 49-44

11-17

Terecht wacht zwart zolang mogelijk met het bezetten van veld 19. Daardoor moet zwart echter zijn spel langs één vleugel ontwikkelen, een gevolg van zwart's zwakken 9en zet.

17. 34-29

14-19

Deze afluif is niet sterk; 14-20, 20-25 en 25-14 geeft beter spel. Belet wit dit door 29-23 en 35-30, dan krijgen beide spelers een nadeelige randschijf. Zwart kan

echter dan door 12-18 zijn spel beter op het midden ontwikkelen.

18. 29 : 20

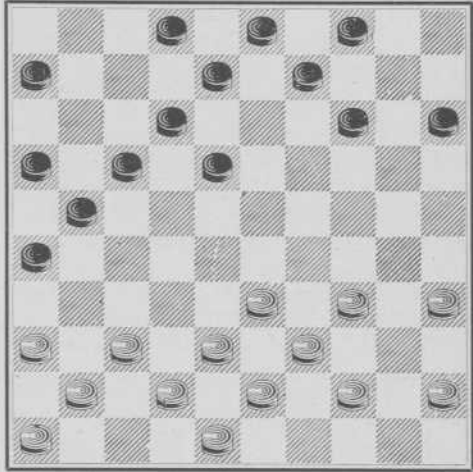
19-23

19. 28 : 19

13 : 15

20. 40-34

10-14

21. 38-32

Een moeilijke stelling, waarin de goede voortzetting niet voor de hand ligt. Toch lijkt ons de gekozen zet niet sterk, want speelt zwart 8-13, 2-8 en 17-22, te juister tijd, dan komt deze eenigszins uit de verdrukking. Daarom is 33-28 beter, waardoor deze kans op vrijer spel veel minder wordt.

8-13

22. 32-28

14-19

23. 34-29

19-24

24. 29 : 20

15 : 24

25. 39-34

13-19

26. 43-39

Op 34-29 zou zwart vermoedelijk 21-27 en 27-32 gespeeld hebben. In deze voortzetting lijken ons de gespeelde zetten het best.

9-14

Op 2-7 volgt 35-30 en 28-22. De tekstzet is niet sterk. De volgende voortzetting had zwart sterkeren stand gegeven:

18-23, 23:32, 26:37, vervolgens 9-13 om 36-31, 37:28, 41:32,

op 34-29 achterwaarts af te ruilen, met kans later 21-27 te spelen.

27. 34-29

4-9

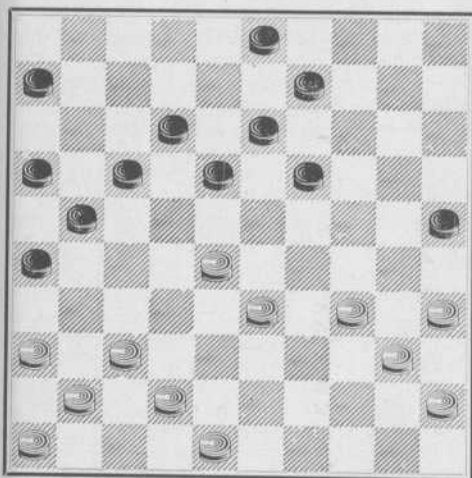
28. 29 : 20 14 : 25

29. 44-40 2-8

Op 18-23 krijgt wit overwegend sterk spel, met 36-31, 37-32 of 28-22.

30. 39-34 8-13

Er dreigde 28-22 en 35:2; dit is echter geen reden 8-13 te spelen, hetgeen zwak is. 9-13 is de zet, om op den sterken afruil 34-30 en 40:29 te antwoorden met 19-24 en 18-23.

31. 34-30!

Natuurlijk.

25 : 34

32. 40 : 29 6-11

33. 29-24 19 : 30

34. 35 : 24

Bezet logisch het sterke veld 24 en verhindert 21-27 wegens 24-19 en 37-31.

9-14

35. 45-40 21-27

36. 42-38 17-21

37. 37-32 26-31?

38. 48-42??

Foutief gespeeld. Wit had kunnen winnen door: 24-19, 33-29, 32-28, 48:6!

13 : 24, 24 : 22 a), 22 : 42,

a) 48:6, 6-11!

24:42, 27:38,

11-17

Zwak gespeeld. Veel beter is:

32:21, 41-37, 37-32 a), 32:21,

21-26, 16:27, 11-16, 14-19, 16:27,

40-35, 35:24, vrij zeker remise.

19:30, 3-9,

a) Speelt wit niet onmiddellijk 37-32, b.v. eerst 46-41, dan volgt 40-35,

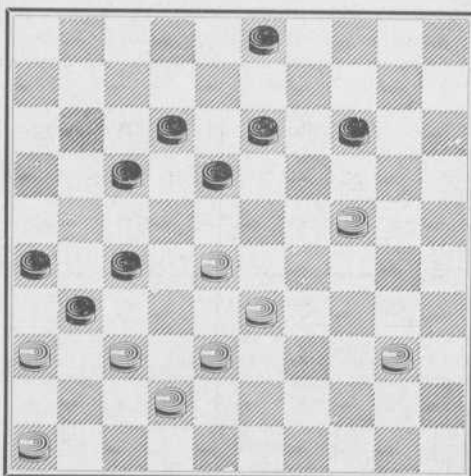
35:24, 14-19, 19:30,

3-9, dreigend 9-14, 14-19 en 18-23.

Om deze beweging tegen te houden, ontstaat voor zwart veel kans op remise.

39. 41-37 21-26

40. 32 : 21 16 : 27

41. 37-32 17-21

42. 46-41

28-22 kan niet wegens 31-37.

3-9

43. 41-37 12-17

Gedwongen; wit dreigt 28-22.

44. 40-35 14-19

Met zwart's slechten stand zouden wij liever op het volgende zetje hebben gespeeld:

28-23, 23:12, 32-28? slaat wit nu

18-22, 13-18, 17:8, 27-32,

met schijf 38 dan volgt 14-20, terwijl op 36:16 of 18, 32:43 volgt.

45. 33-29 19:30

46. 35:24 18-22

47. 28-23 9-14

Zwart heeft niets anders. Op 13-18, 17:8 verliest zwart door 24-19. Op 22-28 door 23-18 en 32:23.

48. 23—18	13—19	51. 23—19	25—30
49. 24 : 13	14—20	52. 18—12	17 : 8
50. 29—23	20—25	53. 13 : 2	geeft op.

Nederlandsche Dambond.

AMSTERDAM. De heer A. A. Snijders, Vice-Voorzitter van de Amsterdamsche damvereeninging „van Embden” is tijdelijk belast met de functie van Ien Secretaris. Adres Rustenburgerdwarstraat 16 III.

DAMCLUBS TIJDELIJK OPGEHEVEN. ^{***} Als gevolg van de mobilisatie en daarbij komende omstandigheden zijn de Bossche en Enschedesche damclubs tijdelijk opgeheven. Na den oorlog worden zij opnieuw geconstitueerd.

Stand van den Meesterwedstrijd, na de ^{***} 7e ronde :

	Ruitenboer	S. de Jong	P. Kleute Jr.	M. Koperberg	I. v. Leeuwen	C. J. Lochtenberg	S. E. v. d. Meer Jr.	B. Rustenburg	G. Sneepels	A. Visser	N. de Vries Gz.	J. Waaker	TOTAAL
Ruitenboer	—		1		0	2	0	1	1		1		6
S. de Jong		—		1		2	0	2	1	0	0		6
P. Kleute Jr. . . .	1		—		0		0	0	1	0		0	2
M. Koperberg . . .		1		—	1	1	2	2		1		1	9
I. v. Leeuwen . . .	2		2	1	—	1			2		1	1	10
C. J. Lochtenberg .	0	0		1	1	—	0	0			0		2
S. E. v. d. Meer Jr.	2	2	2	0		2	—			2	1		11
B. Rustenburg . . .	1	0	2	0		2		—		0		1	6
G. Sneepels	1	1	1		0				—	0	1	0	4
A. Visser		2	2	1			0	2	2	—		2	11
N. de Vries Gz. . .	1	2			1	2	1		1		—	1	9
J. Waaker			2	1	1			1	2	0	1	—	8

Analyseeren.

De Heeren D. Rijnke Wzn. en W. Stroo maken ons de opmerking, dat de bemerking bij den 60en zet van zwart in partij No. 187, die tusschen de Heeren A. C. v. Wageningen en J. P. Huibers niet juist is, daar 16—21 het spel niet redt, maar wel 19—23 het op dat

oogenblik had kunnen doen. Immers na 16—21 van zwart kan wit met het offeren door 30—24 en daarna 36—31 nog winnen. Eerst wanneer wit nogmaals 30—24 verzuimt, is het spel remise. Deze opmerking van genoemde Heeren is alleszins juist.

Wij willen hieraan nog een enkel woord toevoegen. Men kan op velerlei wijzen en en velerlei soort partijen analyseeren. Maar voor hen, die uit de analyses nuttige leering willen putten, lijkt ons die analyse het verkieslijkst, die gemaakt is van een partij, waarin het spel een bepaald doel of karakter vertoont en waarbij de analyse dit duidelijk uiteenzet met aanduiding waarom de gekozen voortzettingen sterk of ook waarom de zetten foutief of in karakter van het spel verwakkend waren. De analyse vertoont dan dus niet een reeds losse aantekeningen, maar biedt de kanteekeningen van één samenhangend beeld van de partij. In de partij van v. Wageningen—Huibers nu is het duidelijk, dat bij den 60en zet wit het vaste, naar winst strevend beleid loslaat en de analysator, dit willend doen uitkomen heeft wellicht juist daardoor verzuimd te bemerken, dat zwart één zet deze kans onbenut laat en wit den volgenden zet de kans nogmaals bestendigt. Dit laatste trouwens is door hetgeen bij den 60en zet over het spelen van wit op de „oppositie” is geschreven niet bevreemdend.

Ook bij den 56en zet van wit heeft de analysator om het totaal beeld van de partij niet door neven opmerkingen te verflauwen een variant onvermeld gelaten, die eveneens tot winst voerde, omdat men nu eenmaal niet méér kan doen dan een partij winnen. Deze variant is aldus: In plaats van 56. 26—21 speelt wit 56. 33—28. Nu is voor zwart 56. 19—24 wel noodzakelijk. Daarna 57. 36—21, 27:16 en 58. 28—23 en wit wint op eenvoudige wijze.

Als blijk van opmerkingszin van hen, die de partijen naspelen, zou de Redactie niettemin toch het wijzen op deze variant ten zeerste hebben gewaardeerd.

Manoury en zijn werk.

X.

XI. „Indien men verscheidene schijven moet slaan, doch men laat er bij vergissing een of meer op het bord staan, dan kan men ze, nadat men eenmaal met de hand het bord verlaten heeft, alleen nog wegnemen, met toestemming van den tegenstander. Deze kan echter vorderen, dat die schijven blijven staan en heeft bovendien het recht, de schijf waarmede geslagen is van het bord te nemen of wel te „blazen”.

XII. „Blazen is, de schijf wegnemen, die slaan moet”.

XIII. „Men is vrij van het recht van blazen al of niet gebruik te maken”.

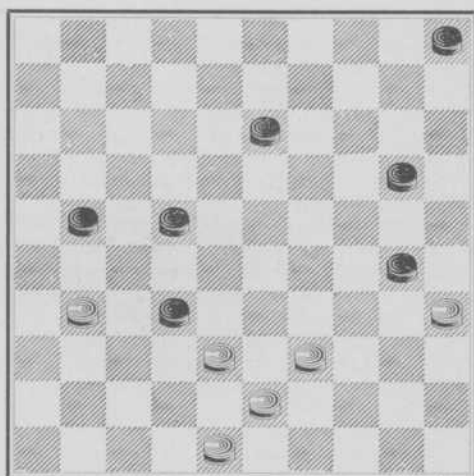
Zooals de lezer ziet, liet men den speler vrij al of niet te blazen. Men kon dus ridderlijk zijn als men wilde. Men verlieze echter niet uit het oog, dat het wel eens in het belang zijn kon *niet* te blazen en er op te staan, dat alle schijven geslagen werden. Niet altijd was het een verzuim, wanneer te weinig geslagen werd. Dit werd vaak opzettelijk gedaan, om den tegenstander tot „blazen” te verlokken en daarna te gaan winnen. Zooals gezegd, werden daarop soms de meest ingenieuze combinaties gebouwd. Het zijn dan ook lang niet allen zwakke of onridderlijke spelers geweest, die in Frankrijk voor 't behoud van 't blazen hebben gestreden. Te gelegener tijd zullen wij u ook omtrent de stukken, die daarover geschreven zijn, nader inlichten. Verschillende Fransche dammers betoogden, dat het damspel vóór alles oplettendheid vereischte en dat men zich ook daarin diende te oefenen. Wie niet oplettend was moest daarvoor maar boeten! Een redeneering waarvoor ook wat te zeggen valt! Anderen weer vonden, dat men door afschaffing van „blazen” heel wat mooie combinaties zag verloren gaan.

XIV. „De speler, die weigert te blazen, verplicht den tegenstander tot het slaan van het juiste aantal”.

XV. „Wanneer men de schijf, die men eventueel zou moeten blazen, heeft aangeraakt, dan is men ook verplicht te blazen”. Uit de toelichting blijkt, dat dit aanraken natuurlijk niet geldt, als men den tegenstander vooraf gewaarschuwd heeft, dat dit aanraken geschiedt om schijven recht te zetten.

XVI. „Wie weigert te slaan, verliest de partij”. Manoury zegt daarvan in de toelichting: „Deze wet gold voor alle tijden ook in het oude Fransche damspel en is ook in het Poolsche damspel van kracht gebleven. Zij is gegrond op recht en billijkheid, want weigeren te slaan, is weigeren te spelen en weigeren te spelen is de partij opgeven. Deze regel behoeft geen voorbeelden”.

XVII. Indien men slaan moet, of keuze bij 't slaan heeft en bij vergissing een andere schijf aanraakt of verplaatst dan de schijf, die slaan moest, dan kan de tegenpartij niet alleen de schijf „blazen”, die slaan moest, doch zijn partner noodzaken de aangeraakte of verplaatste schijf te spelen”. Manoury licht dit toe met het volgende eenvoudige voorbeeld:

Men ziet, dat wit op 3 manieren slaan kan. Met schijf 35, twee zwarten en met schijf 38 eveneens twee zwarten of drie. 38:9 is natuurlijk het eenig goede. Sloeg nu wit bijvoorbeeld 35:15 of 38:16 dan zou zwart eenvoudig schijf 38 „geblazen” hebben. Hij zou 't zelfde gedaan hebben als wit door verstrooidheid bijvoorbeeld schijf 48 had verplaatst inplaats van te slaan.

Wedstrijd-rooster voor rondtoernooien.

In December 1907 publiceerde ondergeteekende in „Het Damspel” (uitg. V.A.D.) een manier om snel de rondes voor een rondtoernooi te kunnen vaststellen.

Het was de volgende tabel voor een wedstrijd van 5 spelers:

Deelnemers.	Ronde	Ronde	Ronde	Ronde	Ronde
	I	II	III	IV	V
1	5	4	3	2	(1)
2	4	3	(2)	1	5
3	(3)	2	1	5	4
4	2	1	5	(4)	3
5	1	(5)	4	3	2

Uittreksel uit nevenstaande tabel:

Ronde I	1—5	2—4	3 rust.
„ II	1—4	2—3	5 „
„ III	1—3	4—5	2 „
„ IV	1—2	3—5	4 „
„ V	2—5	3—4	1 „

Samenstelling van dien tabel: Eerst de cijfers van 1 tot 5 onder elkaar geplaatst. Een streep er langs. Daarna dezelfde rij van cijfers in omgekeerde volgorde dus van 5 tot 1. De eerste ronde is nu reeds klaar. U vindt die in 't uittreksel onder ronde I vermeld. Nu een streep voor de IIde Ronde en men begint van boven af met 4, 3, 2, 1 waarna weer het hoogste cijfer volgt. In dit geval 5. De tweede ronde is nu ook klaar, door No. 1 uit de rij der deelnemers te plaatsen tegen 4, 2 tegen 3, terwijl 5 rust.

Op deze wijze gaat men voort, tot dat men 5 kolommen, de 5 rondes gemaakt heeft, want bij een oneven aantal deelnemers krijgt men evenveel rondes als er spelers zijn, omdat in iedere ronde een deelnemer geen partner vindt.

Ik herhaal dit alles nog even heel in 't kort, omdat het zijn nut kan hebben voor dammers, die dit destijds niet onder de oogen hebben gehad, nu ondergeteekende toch eenmaal verplicht was er op terug te komen.

De heeren M. J. Belinfante en S. E. v. d. Meer hebben mij n.l. en zeer terecht er op attent gemaakt, dat in genoemd stuk niet staat aangegeven, hoe men voor wedstrijden met *even* rondes te werk moet gaan. Een onvolledigheid, die ik bij deze herstellen zal.

Bij een wedstrijd met even aantal deelnemers, bijvoorbeeld 6 heeft men een tabel van 5 spelers te maken, dus een als bovenstaande en laat dan steeds den rustenden speler uit iedere ronde spelen met den speler, die No. 6 geloot heeft.

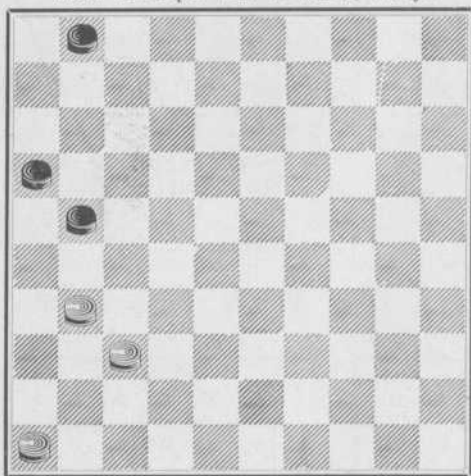
In een kamp van 10 deelnemers maakt men dus een tabel voor 9, terwijl No. 10 steeds invalt enz.

De regeling van den internationalen wedstrijd, in 1912 te Rotterdam aan mij opgedragen, berustte alreeds hierop waaraan mijn geacht mede-commissielid de heer C. G. Vervloet zoo vriendelijk was mij eenige dagen geleden te herinneren.

Ik gaf in 1907 aan, de rijen cijfers *niet anders dan in verticale richting* neer te schrijven, omdat dit het groote voordeel heeft, al dadelijk bij het invullen van den eersten kolom, de eerste ronde gereed te hebben. Dit is niet het geval als men de cijfers in horizontale richting plaatst, het groote bezwaar, dat ik daar tegen heb. Om verder misverstand te voorkomen nog de verklaring, dat door mij geenszins bedoeld werd, dat bij een andere opstelling van cijfers geen wedstrijd-rooster kon worden vastgesteld en al evenmin, dat wiskunde of uiteenzetting daarvan in de war brengt. Bovendien is dat woord wiskunde in verband met het opstellen van een dergelijke tabel wel wat te geleerd. Wel wil ik er bij deze den nadruk op leggen, dat in de 9 jaren die verliepen, nooit iemand met iets anders, dat beter of eenvoudiger is dan de door mij aangegeven manier, is komen aandragen, al is dit wellicht niet eens onmogelijk. Intusschen dank ik de heeren v. d. Meer en Belinfante zeer voor de zeer juiste opmerking. J. MIJER.

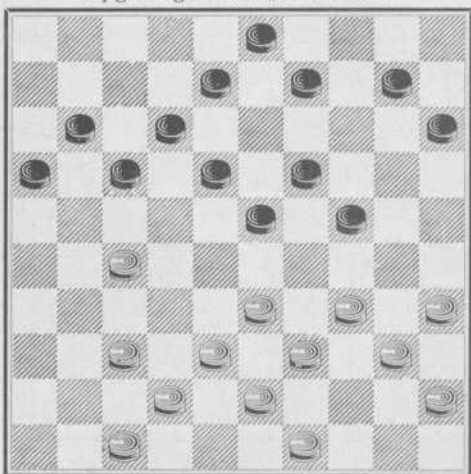
Damniews uit Frankrijk.

Klein Eindspel van I. Weiss, Parijs.

Wit speelt en wint.

Spelstudie van Marcel Bonnard, Lyon, opgedragen aan „Constant”.

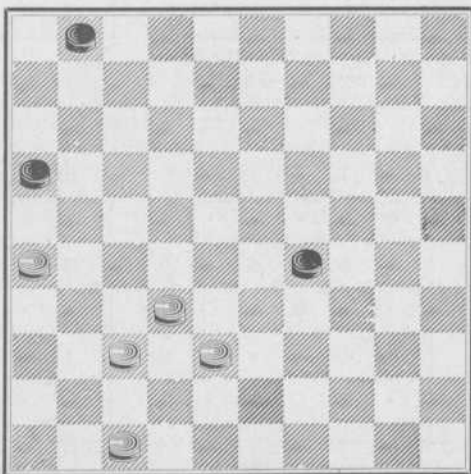

Wit speelt en wint een schijf of de partij.

Zooals reeds in het September-nummer medegedeeld, werd na een lang tijdsverloop weder eenig nieuws uit Frankrijk ontvangen. Ten bewijze, dat het damspel daar nog steeds in eere wordt gehouden, stuurde Weiss tevens eenige kleine, aardige eindspelen, opgedragen aan al zijn damvrienden in Nederland, en Bonnard een mooie spelstudie in prachtige stand, opgedragen aan „Constant”.

Wij hopen, dat alle bewonderaars van deze meesters in ons spel blijf van sympathie zullen geven door het inzenden der oplossingen.

Klein Eindspel van I. Weiss, Parijs.

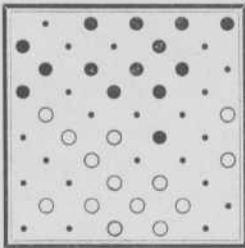

Wit speelt en wint.

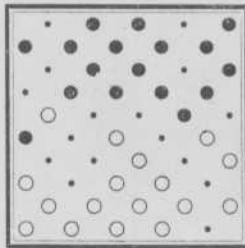
Kijkjes in de Damclubs.

(Oplossingen elders in dit nummer.)

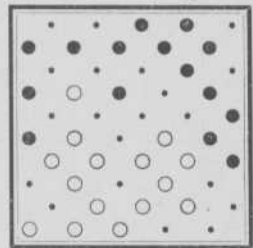
Tenzij het tegendeel vermeld, is in al deze standen wit aan zet en wint.

K. D. 93. Utrecht.
E. v. Rees.

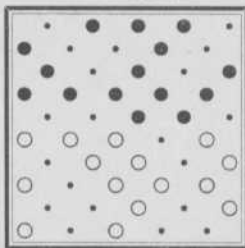
Wit 41—37? en zwart wint.

K. D. 94. Utrecht.
E. v. Rees.

Wit speelt en haalt dam.

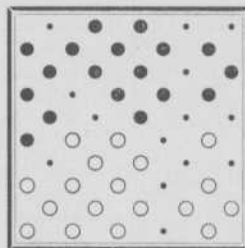
K. D. 95. Utrecht.
F. A. Seisener.

Wit's laatste zet was 50—44, dreigend 44—40 enz. Zwart speelt 7—12. Nu meent wit een anderen damslag te kunnen uitvoeren en.....?

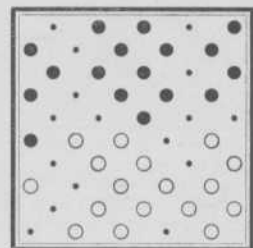
K. D. 96. Utrecht.
E. v. Rees.

Mag wit hier 27—21 spelen, om met 30—25 straks een schijf te winnen?

K. D. 97. Bergen op Zoom. K. D. 98. Bergen op Zoom.

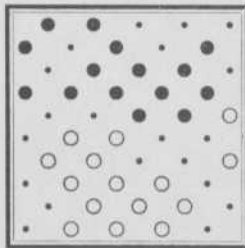

Wit W. F. Strijbos.

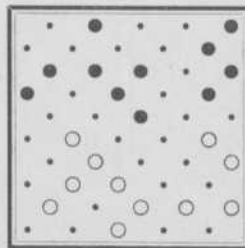

Wit W. F. Strijbos.

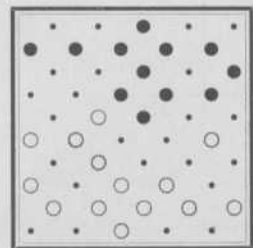
K. D. 99. Bergen op Zoom. K. D. 100. Bergen op Zoom. K. D. 101. Bergen op Zoom.

Wit W. F. Strijbos.

Wit L. Proost.

Wit W. F. Strijbos.

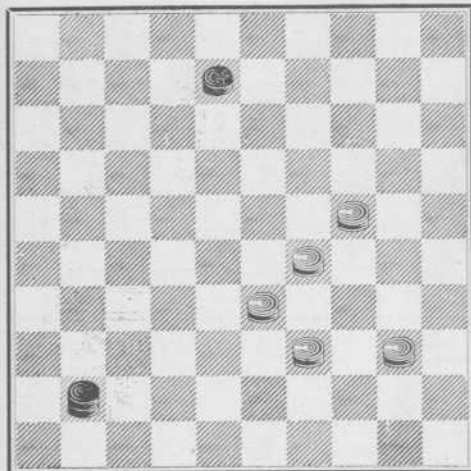
De Turksche slag.

(Vervolg).

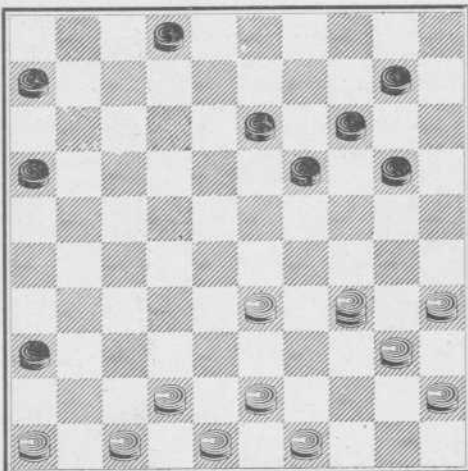
En nu de Turksche slag in de partij.

De heer De Bruyn wist hiervan in zijn artikel slechts twee voorbeelden te noemen, welke hier volgen.

No. 47.

No. 48.

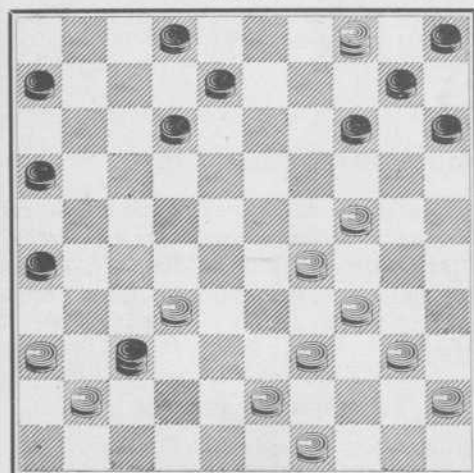

In No 47 speelde de heer De Bruyn, aan zet, 33—28, zwart slaat de vier stukken 28, 24, 40, 39 tot 33, wit 29:38 en wint. Heel mooi voor de partij.

In No. 48, een stand jaren geleden voorgekomen in Constant, ving wit zichzelf op de volgende vermakelijke wijze: wit 47—41, 36:29, wit 34:24 (slaat de stukken 29, 13, 10 en 20), 19:30 enz., waarna wit natuurlijk toch nog de partij won.

Toen dit artikel reeds bijna gereed was, speelden wij met den heer de Haas een vluggertje en alsof het toeval het zoo wilde, deed de Haas een Turkschen slag, den eersten dien hij in al de jaren, dat hij speelt, uitvoerde. Zie No. 49.

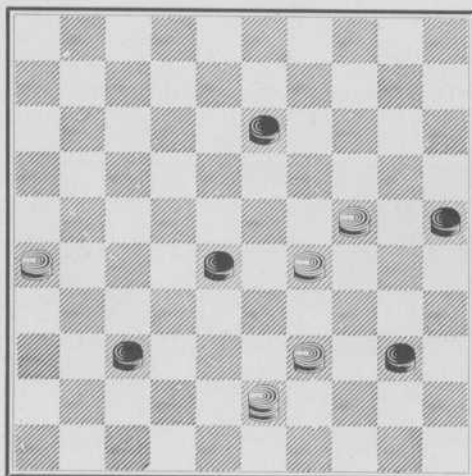
No. 49.

In No. 49 had de heer de Haas met wit als laatsten zet gespeeld 46—41, waarop zwart liet volgen 48—37. Nu ving wit de zwarte dam door middel van een Turkschen slag. Hij speelde n.l. 32—28, de zwarte dam moet de stukken 28, 24, 40 en 39 slaan tot 33, en het losse witte stuk 29 slaat naar 38.

In den derden jaargang van ons tijdschrift vinden we tenslotte een rijm van Mr. A. S. J. Kijker getiteld „De Remise”, waarin o.a. de volgende partij-stand behandeld wordt :

No. 50.

(Wordt vervolgd)

Oplossingen Kijkjes in de Damclubs.

- K.D. 93. Zwart speelt 29—33, 19—23, 11 : 31 en 16 : 47.
 K.D. 94. Wit speelt 36—31, 41 : 32, 28—23, 42 : 31, 30 : 19, 38—32 en 33 : 4. Een bekende typeslag.
 K.D. 95. Wit 47—41, 32—28, 37—32 en 33 : 2, maar nu zw. 10—15 (wit 29 : 18), 14—19, en 20 : 36 wint.
 K.D. 96. Neen, wanneer wit 27—21 speelt, volgt (zw. 16 : 27), 32 : 12, (18 : 7), 30—25 ? (23 : 32), 25 : 23, (7—12), 38 : 27, (24—30), 35 : 24, (13—19), 24 : 13 of 23 : 14, (9 : 49 wint).
 K.D. 97. Wit speelt 30—24 (zw. 20 : 29 a), 33 : 24, 28 : 19, 37—31, 40—34 (zw. 21 : 32), 38 : 27 en 44 : 4.
 a) Zwart 19 : 30, wit 28 : 19, 37—31 en 43 : 5.
 K.D. 98. Wit speelt 30—24, 33 : 24, 28 : 19, 36—31, 39—34, 44 : 4.
 K.D. 99. Wit speelt 28—22, 27—22, 35—30, 44—40, 38 : 9 en 32 : 5.
 K.D. 100. Wit speelt 30—24, 27—22, 32 : 21, 37—31, 43—39 en 39 : 6.
 K.D. 101. Wit speelt 32—28, 26 : 17, 30—24, 38—32 en 45 : 5.

Oplossingswedstrijd October 1916—Maart 1917.

Hiermede wordt ter kennis van oplossters gebracht, dat met de problemen in dit nummer een nieuwe oplossingswedstrijd aanvangt. Een groote deelname wordt tegemoet gezien. Als prijs stellen wij beschikbaar het groote werk van de Haas en Battefeld of een hiermede overeenkomenden prijs, indien de prijswinnaar reeds in het bezit van dit boekwerk mocht zijn.

Oplossingen der Problemen van het Augustus-nummer.

- No. 809. Zwart 10 sch. 4, 6, 8, 10, 13, 14, 18—20, 27, dam op 1.
 Wit 10 sch. 21, 26, 29, 30, 32, 34, 39, 42, 44, 50, dam op 38.
 Opl. 29—24, 50—44, 38 : 23, 21 : 5.
 20 : 49, 49 : 24, 1 : 28.

Een onzer damvrienden geeft het volgende aan: 44-40 (27:16), 29-24 (20:29), en zwart 34:3, met belangrijke overmacht voor wit door de beide dammen. Hij vergeet echter, dat wit niet kan slaan 34:3, doch gedwongen is tot een Turkschen Slag 38:23, en zw. 19:48.

De slag zelf, die hier verwerkt wordt, is niet nieuw, doch het aardige in de ontwikkeling is, dat het op slag staande stuk 21 den verrassenden eindslag uitvoert. Opvallend is voorts de gecompriëerde stand der zwarte stukken.

No. 810. Zwart 11 sch. 2, 4, 5, 10, 12, 13, 15, 16, 18, 19, 21.

Wit 11 sch. 24, 27, 29-34, 37, 40, 43.

In tegenstelling met het vorige vraagstuk heeft dit een zeer mooien stand, terwijl ook de afwikkeling op partijspel berust. Zwart speelt in de diagramstelling 19-23, dreigend 13-19, 23-28, 21:41, 40-35, dat wit onmiddellijk schijfwinst schijnt te geven, is daarom foutief, terwijl 33-28 gepareerd wordt door 2-8 en 15-20. Wit speelt dus als beste, doch eenige antwoord 31-26. Op Zw. 12-17 wint wit een schijf door 40-35, op zwart 2-8, wit 26:17, zwart 12:21, eveneens 40-35. De juiste voortzetting voor zwart schijnt dus 23-28, wit 26:19, zwart 28:48, wit 19-13!!, zwart 48:22, wit 29-23!, zwart 18:20, wit 30-25, zwart 22:9, wit 25:3.

Zoals men ziet, berust de oplossing van dit vraagstuk op hetzelfde eigenaardige uitlichten van een zwarte schijf als in No. 801 van den heer Belinfante.

No. 811. Zwart 6 sch. 4, 8-10, 17, 31, dam op 37.

Wit 9 sch. 19, 20, 24, 32, 38, 41, 44, 47, 50.

Opl.: 20-14, 19-14, 38-33, 41:3.

9:29, 10:19 *abc*, 29:27 *d*),

a) op 37:46 volgt 14:5 (46:28), wit 5:3 en wint.

b) Op 37:28 of 23 volgt 14:5 (28 of 23:46), 38-32, wint.

c) Op 37:19 volgt 14:34 met schijfwinst.

d) Op 37:39 volgt 44:2.

Een fijn varianten-probleem. Vooral leuk is de slagkeuze na wit's derden zet.

No. 812. Zwart 6 sch. 1, 4, 11, 21, 24, 34, dam op 18.

Wit. 7 sch. 14, 28, 32, 33, 36, 41, 42, dam op 5.

Opl. 32-27, 41-37, 36:7, 14-9, 5-19, 19:17!! 33-29! 28-23, 17-50.

18:48*a*), 48:31*b*), 1:12, 4:13, 24-30*c*), 34-40*d*), 30-35*e*), 40-45, 35-40,

23-18, 50:11, 11-6, 6-1, 1:45.

40-44, 45-50, 50-45, 45:12.

a) Op 21:23 volgt 33-29 (24:33), 36-31 (18:38), 14-9 (4:13), 5:43 en wint.

b) Op 48:26 volgt 36-31 (26:10), 5:2 en wint.

c) Op 24-29 volgt 19:21 en 21:30.

d) Op 30-35 volgt 28-23 en 33-29.

e) Op 40-44 of 45 volgt 29-24, 28-23 en 17:50.

No. 813. Zwart 6 sch. 19, 23, 26, 32, 33, 35.

Wit 6 sch. 31, 34, 44, 47, 48, 50.

Opl. 48-43, 44-40, 50:28 en wint.

No. 814. Zwart 7 sch. 8, 9, 12, 14, 16, 19, 20.

Wit 7 sch. 21, 23, 28, 30, 32, 47, 48.

Opl. 30-24, 28-23, 48 of 47-42, 42:3.

20:18 gedw., 16:38 of 19:37, 19:28, 18:29 of 16:27.

Een meester-stukje. Het beroemde systeem van het van ouds bekende varianten-probleem (zie Febr.-nummer 1916, blz. 177, bladprobleem 4) is hier nog een graad verrijnd.

No. 815. Zwart 10 sch. 2, 6, 9, 13, 15, 18, 23, 27, 28, 32.

Wit 10 sch. 11, 17, 20, 21, 24, 25, 34, 39, 40, 42.

Opl. 42-37, 20-14, 39-33, 37:8, 25:1.

No. 816. Zwart 2 sch. 25, 45.

Wit 4 sch. 33, 34, 43, 44.

44-40, (zwart 45-50 *a*), 34-30, (zwart 25:45), 43-39 en wint.

a) (25-30), 34:25, (zwart 45:34), 33-29, (Zwart 34:23), 25-20 en wint.

Kort, maar krachtig. Wij namen dit stukje over uit „De Echo” van eenige jaren geleden en zijn van plan nog meer van dezen betrekkelijk onbekenden problemist te laten zien.

Goede oplossingen der Augustus-problemen.

NAAM	WOONPLAATS	Nummers der Opgel. Problemen	Opg. Vraagstukken en Eindspelen.
W. F. Strijbos	Bergen-op-Zoom		Eindsp. 53.
W. Nobel Cz.	Bobeldijk	811, 814, 815	
P. C. Kat	Westzaan	809—811, 813—816	
F. W. Naujoks	Rotterdam	809—812	
S. Blauw	Wognum	812—816	
A. Renooy	St. Maarten	809—812	
P. Muilwijk	Rotterdam	809, 811—816	
E. Rosenbaum	Utrecht	811, 813, 815—816	
G. Tuin	't Zand	809—816	
J. Boerkoel	Rotterdam	809—812	

Event. correcties van deze en vorige staten worden vóór 15 dezer tegemoet gezien, zoodat de definitieve uitslag van den afgelopen oplossingswedstrijd tijdig kan worden geplaatst.

Probleemwedstrijd voor Clubs 1916.

Voor dezen wedstrijd waren drie inzendingen ingekomen, waarvan er eene niet aan de voorwaarden voldeed, zoodat deze verviel. De andere inzendingen werden ingestuurd door „Twente's Eerste” en het „V.A.D.”. Tengevolge van het feit, dat de zuivere beoordeeling door bijzondere omstandigheden heel moeilijk bleek, werd hiervan door de beide deelnemers, in overleg met de jury, afgezien, te meer, omdat de inzenders toch hoofdzakelijk het belang van het Damspel op het oog hadden.

Indien de omstandigheden zóó waren geweest, dat alle acht vraagstukken naar hun juiste waarde hadden kunnen worden beoordeeld, dan zou een beslissing zeer moeilijk zijn geweest en had het eindoordeel waarschijnlijk door loting verkregen moeten worden.

Wordt thans dus het idee van strijd gemist, door publicering van de ingezonden standen vriendschappelijk naast en door elkander zal het Maandblad in technisch opzicht niet te kort komen.

In het algemeen kan men zeggen, dat de inzendingen voor dezen probleem-wedstrijd, wel de interessantste zijn, die wij ons herinneren, waarvan de lezers zich in het volgend nummer zullen kunnen overtuigen.

Onze problemen.

De problemen zijn ditmaal bijna alle zeer fijn. Opvallend zijn No. 825 en No. 831. Hoewel het laatste groote moeilijkheden voor het voorstellingsvermogen oplevert, leek ons plaatsing onder de bladproblemen wenschelijk. Wij losten dit probleem van het blad op, hetgeen een bijzondere genieting bleek. Het oplossen van dergelijke vraagstukken, die zeer geestig en slechts weinige zetten diep zijn, geeft veel meer verrassing bij het oplossen van het blad. Het kan dus best mogelijk zijn, dat onder de bladproblemen moeilijker standen voorkomen, dan onder de problemen voor den wedstrijd, eenvoudig, omdat een lastig probleem zooals No. 831 slechts als zoodanig ten volle kan worden gewaardeerd. Het staat hen, die zich nog niet zeer sterk als oplosser gevoelen, natuurlijk volkomen vrij de gegeven bladproblemen als gewone problemen te beschouwen en te behandelen.

Alle inzendingen, oplossingen, enz. betreffende de problematiek te adresseeren aan den Heer **G. L. GORTMANS, O.Z. Voorburgwal 92, Amsterdam.**

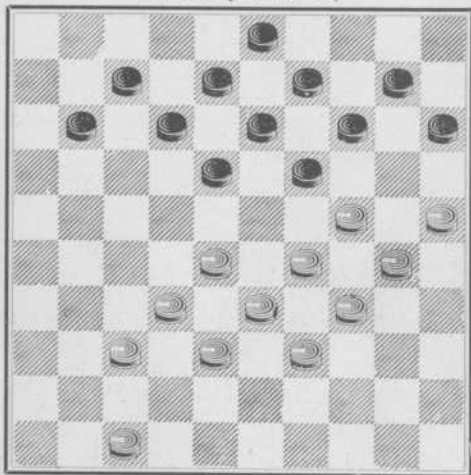
De antwoorden moeten vóór den tienden van de volgende maand ingezonden zijn.

„Wit begint” geldt voor alle problemen en vraagstukken, tenzij het tegendeel er bij wordt vermeld.

Voor den wedstrijd gelden: No. 825, 826, 827, 828.

Probleem No. 825.

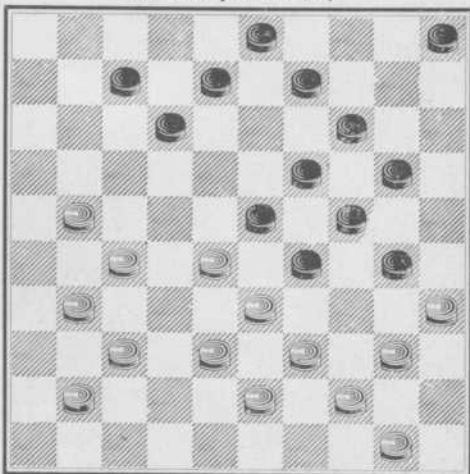
Van M. J. Belinfante, A'dam.
(Eerste publicatie.)

Wit speelt en lukt een foutzet uit om de damlijn te bereiken.

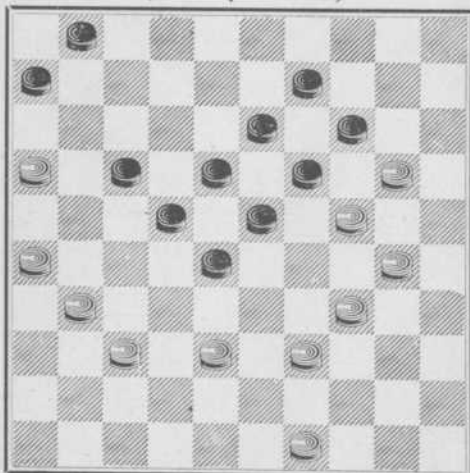
Probleem No. 826.

Van G. Mantel Jr., Hengelo.
(Eerste publicatie.)

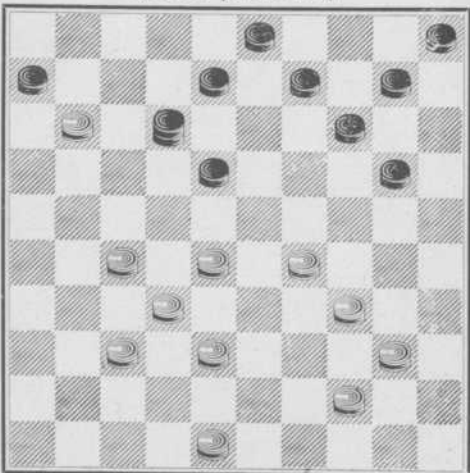
Probleem No. 827.

Van W. Stroo, Haarlem.
(Eerste publicatie.)

Probleem No. 828.

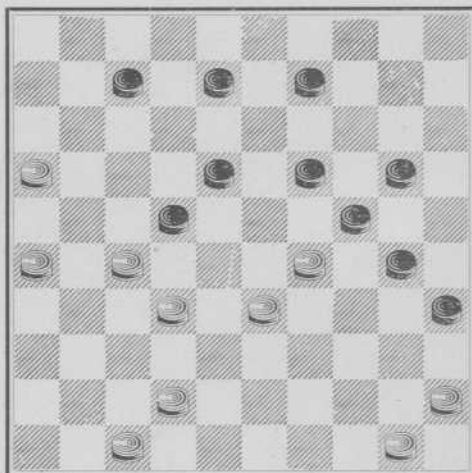
Van H. Hartenberg, A'dam.
(Eerste publicatie.)

BLADPROBLEMEN.

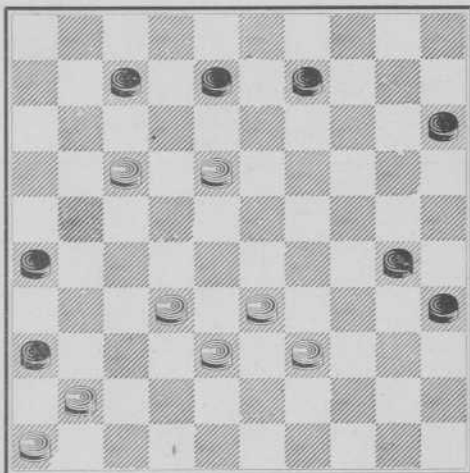
Probleem No. 829.

Van J. W. van Dartelen, Schoten.
(Eerste publicatie.)

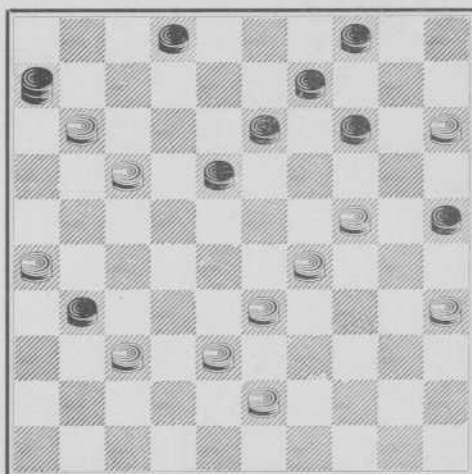
Probleem No. 830.

Van A. D. Querido, A'dam.
(Eerste publicatie.)

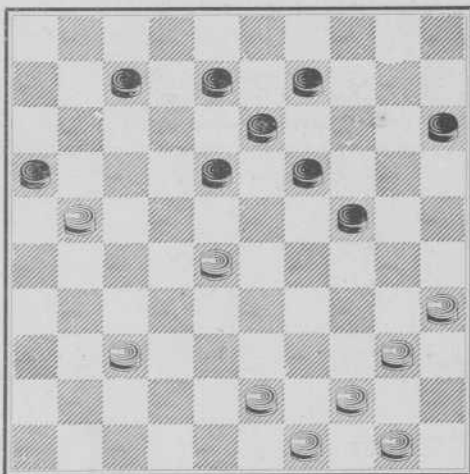
Probleem No. 831.

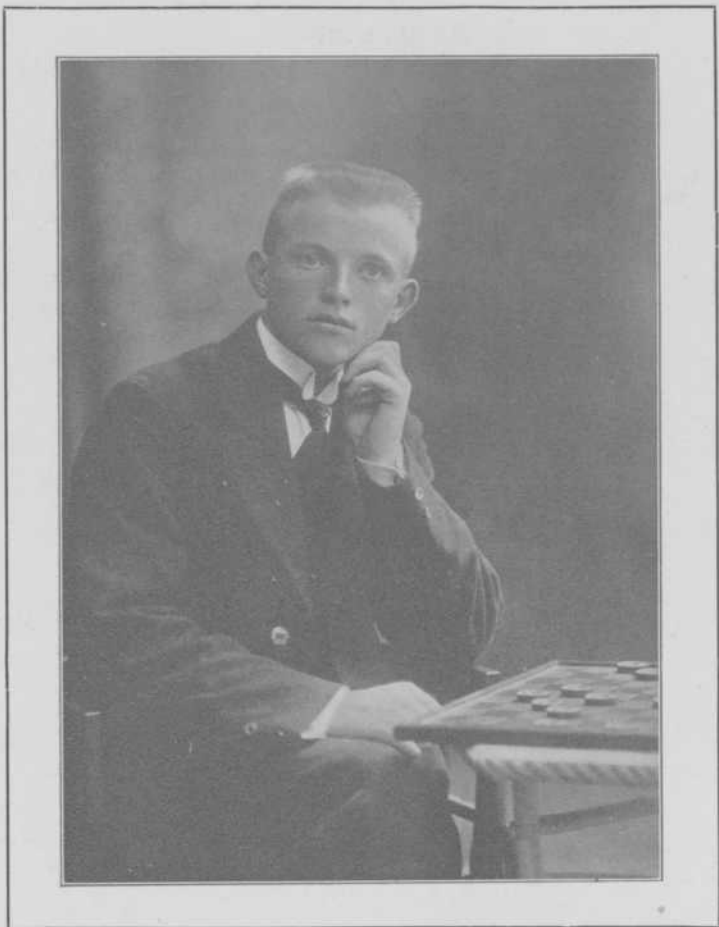
Van A. D. Querido, A'dam.
(Eerste publicatie.)

Probleem No. 832.

Van S. E. van der Meer, A'dam.
(Eerste publicatie.)

A. VISSER.

„HET DAMSPEL”.

MAANDSCHRIFT.

OFFICIËEL ORGAAN VAN DEN NEDERLANDSCHEN DAMBOND.

Hoofd-Redactie: J. DE HAAS, Sarphatipark 81, AMSTERDAM.
Probleem Redactie: C. G. VERVLOET, van Vollenhovenstraat 33, ROTTERDAM.
Kroniek Redactie: G. L. GÖRTMANS, O.Z. Voorburgwal 92, AMSTERDAM.
Administratie: I. MIJER, Graaf Florisstraat 15, AMSTERDAM.
 D. P. v. WAGENINGEN JR., Rodenrijschelaan 7a, ROTTERDAM.

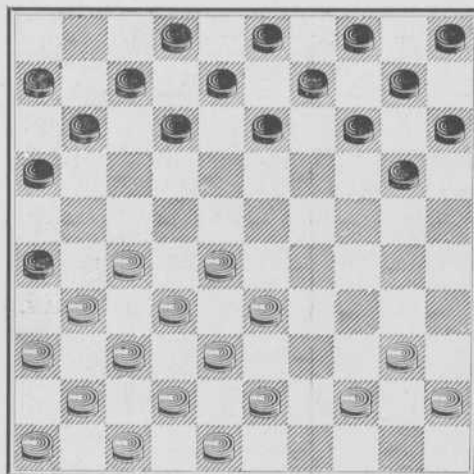
Abonnementprijs bij vooruitbetaling . . . . f 2.40 per jaar.
 Voor leden van den Nederlandschen Dambond - 2.20 per jaar.
 Op luxe papier f 0.25 meer per jaar.

INHOUD: Partij No. 193. — Nederlandsche Dambond. — Jaarverslag van den 1en Secretaris. — Competitie 1916-1917. — Bondsleden. Gewone leden. — Propaganda in 't Oosten Noorden. — Buitenlandsch Nieuws. — De Meesterwedstrijden. — Oplossers en oplossingen. — Wedstrijd voor Problemisten — 4 Problemen.

Partij No. 193,

3e Matchpartij door de heeren I. WEISS met WIT en DR. A. MOLIMARD met ZWART.

1. 32—27	6. 39—33	23—29
Hoewel niet sterk, kan deze zet praktisch wel gespeeld worden.	Een buitengewone zet, die echter wel goed schijnt.	
18—23	7. 34 : 23	
Ook ons inziens het beste antwoord; het belet 37—32, terwijl 38—32 ongunstig spel geeft.	33:24 is sterker; de zwarte schijf op 29 kan niet veroverd worden en geeft wit moeilijk spel.	
2. 38—32		18 : 29
Hier verdiende 34—29 en 39:30 de voorkeur of 34—30 om te kunnen voortzetten met 37—32.	8. 33 : 24	20 : 29
12—18	9. 44—39	1—7
3. 43—38	10. 50—44	
Beter dan 42—38.	Wij prefereeren 40—34, 35:44, om vervolgens de schijven 38, 42, 47 te ontwikkelen.	
17—21		19—24
4. 49—43	11. 39—33	24—30
Op 31—26 volgt 23—28, 21:43, 7:18, waardoor wit een nadeelige randschijf krijgt, terwijl het gemis van een stuk op 43 wit's stelling niet zal verbeteren. Op 34—30 wint 23—28 drie schijven.	Niet consequent. Wij hadden schijf 29 zoo lang mogelijk gehandhaafd, ruilt wit deze af, dan geschiedt zulks door uitruil op den korten vleugel, die toch al niet te sterk is; aangewezen is daarom 14—20.	
21—26	12. 35 : 24!	29 : 20
5. 33—28		
7—12		

Zwart staat nu wel iets beter.

13. 43—39

Zwak gespeeld, isoleert de kroonschijf van den korten vleugel. Veel sterker is 33—29, om te trachten de schijven 38, 42, 47 in het spel te krijgen.

20—24!

14. 40—34

14—20

15. 45—40

20—25

Zwart behandelt het spel uitstekend; wit's stand wordt met iederen zet zwakker.

16. 27—22

Vroeg of laat toch gedwongen.

10—14

17. 31—27

14—20

Niet 12—17, waarop wit dam haalt door 27—21 en 28—22. Op 12—18 speelt wit 27—21 (zw. 16:27) en 22:31, waardoor zijn stelling weder goed wordt.

18. 34—29

5—10

Nu zou 12—18 slecht zijn, aangezien hierop volgt: 29—23, 28—23, 27—21 en 32:1.

19. 40—34

24—30

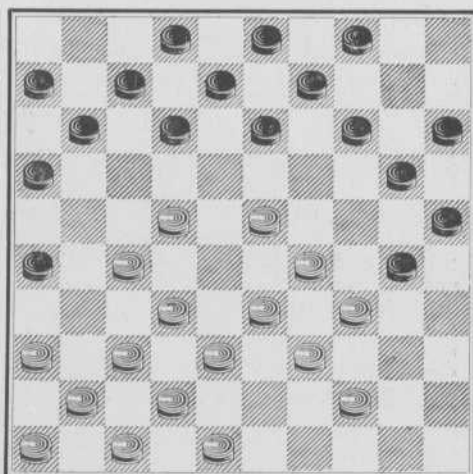
20. 28—23

10—14

(Zie diagram.)

Het is duidelijk, dat op 12—17 wit dam haalt door 44—40 en 29—24; ook op 20—24 zou wit dam kunnen halen, doch niet voordelig b.v.:

W. 29:20, 23—18, 33—29, 39:19,
Zw. 20—24, 15:24, 12:23, 24:33, 30:50,
36—31, 41—36, 27—21, 32:1, 1—40! de
50:17, 13:24, 16:27, 10—15, 2—7,

beste, 40:1, 1:20, met gelijk aantal stuk-
8—12, 15:24,

ken, doch winnenden stand voor zwart.

Evenmin goed is na 20—24 en 15:24, 33—29, 39:28, 23—18, 28:19, (zw. 17:24), 48—43, 27—21 en 32:1. Zwart 10—15 met hetzelfde resultaat. Ook na 33—29, 39:28, 23—19, 28—23, 23—18, 27—21, 32:1 volgt 10—15 met winst.

21. 36—31

Nu zou op zw. 20—24 en 15:24 de damzet met beter gevolg gedaan kunnen worden: 23—18, 33—29, 39:10, 41—36, 48—43, 27—21, 32:1.

Logischer is o.i. 32—28. In dit spel genre is het te doen zoo formidabel mogelijk het midden te bezetten.

11—17!

Profiteert van wit's zwakke voortzetting om schijf 6 mobiel te maken. Laat zijn sterke reserve stand intact en dreigt bovendien met opsluiting door 17—21.

22. 22:11

6:17

23. 41—36

17—21

24. 47—41

Dit lijkt nog wel het beste.

13—19!

25. 48—43

Op 33—28 volgt 20—24 en 15:24 en wit heeft verloren spel, want op 38—33 volgt nu 24—29, 25—30 en 9:49.

26. 33:22

19:28

27. 22:13

12—18

8:19

28. 29—23?

De beslissende foutzet, hoewel het haast niet te zien is hoe zwart nu kan winnen. Beter is in elk geval 38—33.

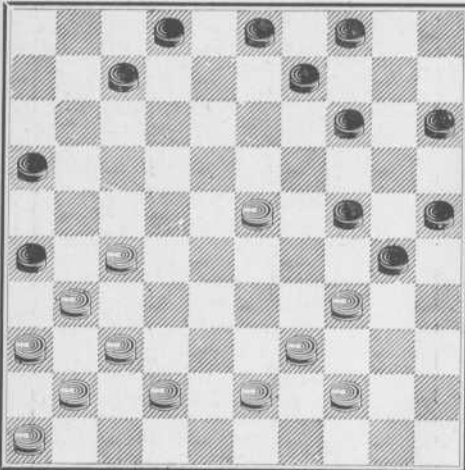
19 : 28

29. 32 : 23

21 : 32

30. 38 : 27

20—24!!

Een prachtzet. Indien wit nu speelt 34—29 en 39:28, krijgt zwart groote winstkans door 30—34.

31. 23—18 3—8

Gedw.

32. 42—38!

Hoopt op 8—12, om hierop remise te maken met 38—33, 33—29 en 39:10.

14—19

Zwart laat zich niet verlokken en schijfwinst is nu zoo goed als zeker.

33. 27—22! 16—21

Beter dan direkt 8—12, hoewel de dam, die wit hierop halen kan, een schijf verlies brengt, n.l. 39—33, 31—27, 27—21, 37—31 en 41:1. Zwart antwoordt 9—13!

34. 38—33 8—12

35. 44—40 12 : 23

36. 33—28 23 : 32

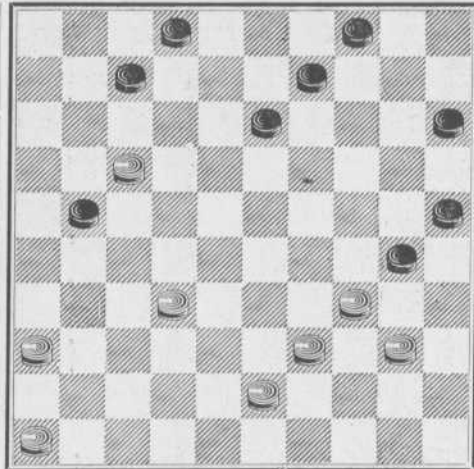
37. 37 : 28 26 : 37

38. 41 : 32 19—23

Op 30—35 kan wit 39—33 en 33—29.

39. 28 : 19 24 : 13

40. 22—17

Natuurlijk niet 40—35 wegens 13—19 en 9:49.

Vrijwel gedwongen, daar op 43—38 en 7—12 zwart dreigt bij den volgenden zet 30—35 en vervolgens 12—18 te spelen.

21 : 12

41. 40—35 9—14

42. 35 : 24 14—19

43. 34—30 25 : 34

44. 39 : 30 4—9

Krachtiger is 19—23, nu krijgt wit gelegenheid door 30—25 zijn leven te rekken.

45. 30—25 19 : 30

46. 25 : 34 13—19

47. 43—39 19—24

Zwart behandelt ook het eindspel met meesterschap.

48. 36—31 15—20

49. 31—27 20—25

50. 32—28 9—13

51. 46—41! 13—19

(Zie diagram volgende bladzijde.)

52. 41—37

O.i. moet 27—22 gespeeld worden om 12—18 te verhinderen.

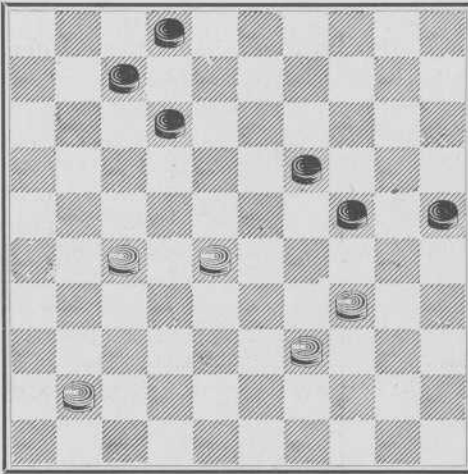
12—18

53. 37—32 18—23

Dreigt 24—29.

54. 39—33 7—11

55. 27—21 24—30!

56. 34—29!

Zeer goed, doch helpt ook al niet meer.

Op 21—16, 16:7, 33:44.

30:39, 2:11, 11—17 wint.

23:34

57. 21—17

11:22

58. 28:17

34—4°

Zwart heeft het verdere verloop al geheel uitgerekend.

59. 17—11

4°—44

60. 11—6

44—5°

61. 33—28!

Op 33—29, zwart 50—45, wit 29—24, zwart 19—23, 23—28 en 45:1.

50:1111

62. 6:17

2—7

63. 32—27

30—34

64. 27—21

34—39

65. 21—16

39—44

wint.

Op 17—11 volgt 44—49 en 49—35.

Op 16—11 en 17—12 wordt het 1 om 4.

N. DE HAAS JR.

Nederlandsche Dambond.

AGENDA der Algemeene Jaarvergadering, te houden op Zondag 26 Nov. 1916, des middags precies 1 uur te *Haarlem*, in een der bovenzalen van Café Brinkman, Groote Markt 11.

1. Notulen en ingekomen stukken.
2. Jaarverslag van den 1^{en} Secretaris.
3. Rekening en verantwoording van den Penningmeester.
4. Verkiezing van vier bestuursleden wegens periodiek aftreden van de heeren Ph. L. Battenfeld, (onder-voorzitter), Henri J. v. d. Broek (1e Secretaris), Chr. Schröder, (7^e bestuurslid) en H. A. Ijdo (10^e bestuurslid).
5. Verkiezing van een administrateur voor de Bondstijdschriften.
6. Verkiezing van 2 leden en 2 plaatsvervangende leden voor Kascontrôle (art. 16 regl.)
7. Ontwerp huishoudelijk reglement.
8. Ontwerp wedstrijd-reglement.
9. Voorstellen Haarlemsche Damclub:
  - a. Voorstel, de wedstrijden zooveel mogelijk op Zondagen vast te stellen en anders de clubs, welke niet op Zondag willen of kunnen spelen op andere dagen uit te zenden. Die clubs, welke wel op Zondag willen spelen, zooveel mogelijk thuis te laten spelen.
  - b. Voorstel, de competitie vroeger te doen aanvangen.
10. Voorstellen Utrechtsch Damgenootschap:
  - a. Het Bestuur van den N. D. zorge, dat bij namens dezen Bond uitgeschreven wedstrijden, het materiaal goed in orde zij.
  - b. Het Bestuur van den Nederl. Dambond organiseere de wedstrijden

voor den Meestertitel zoodanig, dat: *a.* ook meesters aan den wedstrijd deelnemen; *b.* de wedstrijd beëindigd wordt in eenige achtereenvolgende dagen (zooals dat bij schaaktournooien geschiedt) en niet eenige Zondagen achtereen in beslag neemt (waardoor de deelname ongetwijfeld verzuward wordt voor hen, die wel eenige dagen tegelijk verlof kunnen vragen of nemen, maar zich niet elken Zondag, ongeveer zes weken lang, willen beschikbaar stellen).

11. Bepaling van de plaats voor de volgende Algemeene Jaarvergadering.
12. Rondvraag en sluiting.

* * *

H.H. Afgevaardigden worden attent gemaakt op art. 23 van het reglement, hetwelk luidt, dat een afgevaardigde niet meer dan 30 stemmen mag uitbrengen en op de vergadering een volmacht moet worden overgelegd van de vereeniging, welke zij vertegenwoordigen.

TOELICHTINGEN EN PRAEADVIEZEN. Punt 4. De heeren C. Schröder en H. A. Ijdo stellen zich niet herkiesbaar.

Punt 5. Het Bestuur stelt voor den heer D. P. v. Wageningen Jr., Rotterdam, die deze functie vanaf Maart reeds tijdelijk waarneemt.

Punt 7. Hierop zijn door verschillende vereenigingen wijzigingen enz. voorgesteld. Het is niet doenlijk al deze hier te vermelden. Deze worden dus bij de behandeling van het ontwerp ter tafel gebracht.

Punt 8. Zie punt 7.

Punt 9. *a.* Haarlem schrijft: dit voorstel wordt ingediend, om te voorkomen, dat zooveel partijen arbitrair beslist moeten worden en zodoende niet altijd een zuivere uitslag verkregen wordt, daar toch in de meeste gevallen de meerdere eindspelkennis der spelers den doorslag moet geven.

Praeadvies. In de praktijk is gebleken, dat de tot nu toe gevolgde regeling de beste is. Op Zondag spelen moet alléén dan geschieden, wanneer de omstandigheden daartoe dwingen of de betrokken clubs zulks onderling goedvinden.

b. Het Bestuur stemt hiermede in. Getracht zal worden, de 1916—17 competitie reeds in December te doen aanvangen. Bij punt 8 komt deze aangelegenheid voor de volgende jaren vanzelf aan de orde.

Punt 10. *a.* Het Bestuur is vanzelf sprekend vóór het gebruik van goed materiaal. De aanwezige wedstrijdleider moet in geval van verschil van meening beslissen.

b. Hierover praeadvies op de vergadering.

Punt 11. Het Bestuur stelt voor de Algemeene Jaarvergadering in 1917 te houden in Amsterdam.

HENRI J. v. D. BROEK, *1e Secretaris.*

ROTTERDAM, 23 October 1916.

Jaarverslag van den 1en Secretaris.

Het afgelopen jaar was voor onzen Bond minder gunstig. Als gevolg van de mobilisatie kwamen eenige vereenigingen zoo goed als zonder leden, en staakten dus de bijeenkomsten. Enkele vereenigingen in Noord-Holland hebben gemeend zich van den Bond te moeten afscheiden, zoodat hiermede een vijftal clubs van de ledenlijst is afgevoerd. Gelukkig staat daartegenover aanwinsten elders. In Rotterdam werden 2 nieuwe clubs opgericht, die zich spoedig als lid opgaven, bovendien nog een Haarlemsche club, de derde uit die stad, terwijl dezer dagen de damclub Zwolle een dergelijk besluit heeft genomen.

Uit het voorafgaande valt de volgende conclusie te trekken. In Noord-Holland vinden verscheidene clubs, waarvan er enkele reeds jaren bestaan, het lidmaatschap van den Bond overbodig, met andere woorden, de uitgaven voor dit doel niet nuttig genoeg besteed, daarentegen komen in de overige landstrekken de vereenigingen meer tot het besef, dat aansluiten bij den Bond noodig is.

Gaan we onze competitie na, dan bemerken we, dat de damclubs in het Noorden zich steeds afzijdig houden. Willen we de verloren clubs weer naar ons toe halen, dan zal

dringend noodig zijn, hen te laten ondervinden, dat onze Bond iets voor hen doet. In deze richting moet gewerkt worden.

De Bond bestaat nu uit 37 vereenigingen met ca. 760 leden, tegen 39 vereenigingen met 840 leden in Oct. 1915.

Uit deze cijfers blijkt, dat de vereenigingen veel leden verloren hebben. Slechts een enkele telt nu méér leden dan verleden jaar, waartegenover staat, dat sommige clubs 10 à 20 leden achteruit zijn gegaan. Wat het afgelopen jaar ons heeft gebracht? In het kort volgt hier een resumé:

De competitie 1915—16 liep vlot van de hand. In de hoofdklasse won „Constant” I, in de tweede klasse „Rotterdam” I en in de derde klasse „van Embden” III het kampioenschap. Het „Utrechtsch Damgenootschap” vierde dezen winter zijn 10-jarig bestaan, evenals de damclub Enkhuizen. In den pas afgelopen meesterwedstrijd behaalde de jonge V.A.D. er A. Visser met 18 punten den eersten prijs en verwierf hiermede den titel van meester.

Voorts hadden verschillende wedstrijden plaats, in Amsterdam door den „Amst. Dam-bond”, in Rotterdam, in samenwerking met de aldaar gevestigde clubs, terwijl de Utr. Provinciale Dambond evenals vorige jaren de in de provincie Utrecht gevestigde damclubs liet kampen om titels en medailles. Kortom het damleven was niet stil, maar... des zomers schijnen de dammers uit te rusten. Althans, wie des Maandags de sportrubrieken volgt, zal van Mei tot October zelden iets over dammen vinden. En op andere dagen is niet veel méér te lezen. Van wedstrijden gaat propaganda uit en daarom moet des zomers evenhard gewerkt worden. De vruchten plukt men dan in den winter.

Het Bestuur heeft in den loop des jaars vier malen vergaderd, in hoofdzaak aangaande verbetering van de algemeene reglementen en van de regeling der financiën. Om in de noodige kasmiddelen te voorzien, heeft de Bond in September een geldleening van f 250,— uitgeschreven, welke volteekend is. Het uitschrijven daarvan kan als bewijs gelden, dat de uitgaven van den Bond de inkomsten overtroffen. En dit is ook zoo. Om in dit te kort afdoende te voorzien, heeft het Bestuur in het nieuwe reglement, dat zoo straks in behandeling komt, voorgesteld het lidmaatschap van 25 op 50 cents te brengen. Hetzelfde reglement beoogt ook ingrijpende veranderingen te brengen in de verhoudingen der clubs onderling. En het wedstrijd-reglement brengt onze wedstrijden meer onder vaste regels.

Over de financiën en over ons orgaan zullen U van andere zijde overzichten worden gegeven.

Aan het slot gekomen, wensch ik nog één persoonlijk feit naar voren te brengen. Ons medebestuurslid, de heer J. de Haas, U allen bekend, heeft het gewaagd, dezen zomer in het huwelijksbootje te stappen. De vele betuigingen van sympathie, hem uit alle oorden des lands bij die gelegenheid gegeven, mogen voor hem een aansporing zijn, zijn krachten voor ons spel en onze dambeweging steeds te blijven geven, waarvan hij bij die feestelijke gelegenheid, dan ook toezegging deed.

Aan mijn medebestuurders, in 't bijzonder onzen hooggeachten Voorzitter en den ijverigen 2en Secretaris, mijn dank voor hun gewaardeerden steun, waardoor de werkzaamheden in niet geringe mate zijn verlicht.

HENRI J. v. D. BROEK.

Competitie 1916-1917.

Op verzoek van verschillende vereenigingen heeft het Bondsbestuur besloten, den grooten winterwedstrijd vroeger dan gewoonlijk te doen aanvangen.

Gespeeld wordt op dezelfde voorwaarden als verleden jaar. Het plan bestaat, reeds in den loop van de maand December te beginnen, zoodat uiterlijk Maart de wedstrijden beëindigd zijn.

De vereenigingen, welke wenschen deel te nemen, worden verzocht, zich uiterlijk 15 November aan te melden; voor Noord-Holland bij den heer J. DE HAAS, Sarphatipark 81 I, Amsterdam, voor de overige provinciën bij den ondergeteekende, met opgave van de tientallen, naar spelsterkte, alsmede de reserves en in welke klasse(n) men wensch deel te nemen.

De voornaamste bepalingen volgen hieronder in 't kort:

Het is niet toegestaan, tijdens de competitie wijzigingen of toevoegingen in de tientallen of reserves te brengen. Er wordt zooveel mogelijk in districten gespeeld en op de club-avonden. De reiskosten worden voor iedere groep pondspondsgewijze verdeeld (berekend naar 10 spelers, 3e klasse). De eerstaankomende in iedere klasse speelt om den titel van

kampioen dier klasse (Noord tegen Zuid). Alle eerstaankomende groepen ontvangen een diploma. Iedere club ontvangt vóór den aanvang der wedstrijden een spelrooster.

Hoe meer vereenigingen inschrijven, des te minder worden de kosten. Er op te wijzen, dat de competitie een der grootste aantrekkelijkheden van het clubleven is, bovendien het peil der spelers opvoert, is hier overbodig.

Het Bestuur rekent er op, dat iedere club, welke eenigszins in de gelegenheid is, zal inschrijven.

Namens het Bestuur,

HENRI J. V. D. BROEK, *1e Secretaris.*

Hondiusstraat 26a, Rotterdam.

Bondsleden. Gewone leden (vereenigingen).

1. Zijper damclub, 't Zand	20 §	23. Twente's Eerste, Hengelo	16	
2. Leidsche damvereening	10	24. Mutua Delectatio, Den Haag	2	
3. Damclub Haarlem	16	25. Damclub Haastrecht	9	
4. Gez. Samenzijn, Amsterdam	27	26. D.I.D., Amsterdam	16	
5. Dordtsche damvereening	17	27. Haarlemsche damclub	35	
6. Wormerveer	—	28. Enschedésche damclub	—	
7. Ver. Amsterd. Damgenoots.	40	29. Joz. Blankenaar, Amsterdam	29	
8. Aris de Heer, Beemster	28	30. Damclub Zaandam	9	
9. Theorie en Practijk, Haarlem *)	20	31. „ Hoorn	15 §	
10. Bossche damclub	—	32. „	—	
11. Damver. Constant	55	33. Amst. damver. v. Embden, A'dam	54	
12. Enkhuizer damclub	23	34. „	—	
13. Utr. Damgenootschap	37	35. Door Oef. Sterk, Delft	9	
14. Excelsior, Waddingsveen	19	36. Door Oef. Sterk, Den Haag	13	
15. Damclub Beverwijk	10	37. Herman Hoogland Jr., Baarn	20	
16. „ D.I.O., Den Haag	19	38. Hilvers. damver., Hilversum	11	
17. „ Feijenoord	8	39. Ons Genoegen, Utrecht	14	
18. „ Gouda	20	40. Zwart Wit, Utrecht	20	
19. „	—	41. Ons Genoegen, Bergen op Zoom	13	
20. „ Rotterdam	29	42. O.D.I., Rotterdam	10	
21. D.O.S., Amsterdam	17	43. Damclub Het Westen, R'dam	13	
22. „	—	44. Damclub Zwolle	29	
			Totaal	764

*) Met 1 Jan a.s. lid.

§ Geschat, verstrekten geen opgave.

De damclubs Twisk, Zuid-Scharwoude en Oudesluis hebben het lidmaatschap opgezegd, de schaakclub H.B.S en Door Oefening Sterker, beide te Amsterdam, zijn opgeheven. De clubs Nos. 6, 10 en 28 zijn sedert de mobilisatie tijdelijk ontbonden. Van de damclub Hoorn is geen bericht binnengekomen.

Derhalve bestaat de Nederlandsche Dambond nu uit 37 vereenigingen met ongeveer 760 leden, tegen 39 vereenigingen met 841 leden op 1 October 1915.

BUITENGEWONE LEDEN, Twee abonné's op het tijdschrift à f 3,—, één van f 1,—.

Nieuw toegetreden vereenigingen:

HAARLEM. De damclub „Theorie en Practijk”, onderafdeeling der St. Josefsgezellen Vereening is tot den Bond toegetreden (20 leden). Het Bestuur is als volgt samengesteld: Voorzitter de heer W. J. v. Looy, Secretaris de heer Th. J. A. Vogels, Harmen-jansweg 59, Penningmeester de heer B. Jansen, Delftstraat 32.

ZWOLLE. De damclub Zwolle is eveneens lid van den Bond geworden. 29 leden. Voorzitter dier Vereening is de heer H. G. Hardon; Secretaris de heer J. J. v. Buren, Assendorperstraat 32; Penningmeester de heer R. Verdam, Sallandstraat 32.

HAARLEM. Onder groote belangstelling had op 28 Sept. en 2 Oct. te Haarlem de jaarlijksche wedstrijd plaats om den wisselbeker tusschen de „Haarlemsche Damclub” en de „Damclub Haarlem”.

De eerste ontmoeting bracht een 15—11, de tweede een 15—9 overwinning voor de „Haarlemsche Damclub”, zoodat deze club beide wedstrijden met totaal 30—20 won.

Beide clubs hebben nu sinds 1912 (toen deze wedstrijden weden ingesteld) de medaille tweemaal gewonnen.

Zondag 8 en Maandag 16 Oct. speelde het tweede tiental der „Haarlemsche Damclub” een vriendschappelijke wedstrijd tegen het 1e tiental der damclub „Theorie en Praktijk” (onderafdeeling der St. Josephgezellenvereniging) te Haarlem. De „Haarlemsche Damclub” won deze match met totaal 31—9 punten.

HAARLEM. Wegens bedanken van den heer Matla is tot 1en Secretaris der „Haarlemsche Damclub” benoemd de heer J. W. v. Dartelen, Spionkopstraat 55 te Schoten.

ROTTERDAM. Het Bestuur der damvereniging „Het Westen” is als volgt gewijzigd: C. Diederik, Voorzitter; K. Diederik, Davidstraat 42b, 1e Secretaris; J. Vons, 2e Voorz.; J. P. v. Leeuwen, 2e Secretaris; P. J. A. Nollen, Schoonderloostraat 95, Penningmeester.

BERGEN OP ZOOM. De damclub „Ons Genoegen” heeft een wedstrijd georganiseerd tegen een militairen-tiental aldaar. De eerste uitslag was 16—4 ten gunste der damclub, de tweede was (met 9 spelers) 6—12, zoodat „Ons Genoegen” overwinnaar bleef met 22—16.

BERGEN OP ZOOM. De Bergen op Zoomsche damclub „Ons Genoegen” heeft besloten evenals verleden jaar, een wedstrijd te organiseren om het kampioenschap van Zeeland en West-N.-Brabant. De inschrijving staat tot 15 Nov. open bij den Secretaris van voornoemde vereniging, den heer W. F. Strijbos, Steenbergschestraat 33, B. o. Zoom.

DEN HELDER, 18 Oct. De heer J. v. Looy gaf heden een simultaan-voorstelling voor de aldaar in garnizoen liggende militairen. De heer v. Looy won 15, verloor 2 partijen.

ZEIST, 2 Oct. In de thesalon van den heer George Figi aan het Rond alhier, werd ter viering van het 10-jarig bestaan van de schaak- en damclub „Zeist” een simultaan-voorstelling gegeven door den wereldkampioen Herman Hoogland Jr. Aan deze voorstelling werd met 27 borden deelgenomen.

De heer Hoogland won 25 partijen, remise 2 tegen de heeren W. J. Anker en W. A. Wolff, beiden te Zeist. De voorstelling duurde 2 uur 10 minuten.

Door een der leden van de club werd een zilveren herinneringsmedaille aangeboden aan den heer Hoogland, terwijl ook den heeren Anker en Wolff een zilveren medaille werd aangeboden.

Propaganda in 't Oosten Noorden.

Onze onvermoeide Oostelijke propagandist, Twente's kampioen, de heer N. de Vries Czn. uit Hengelo, gaf Vrijdag 13 October een simultaan-séance voor leden der damclub Zwolle. In 2½ uur spelen had de heer Vries van de 23 gespeelde partijen er 13 gewonnen, 7 verloren en 3 remise gespeeld.

Deze bijeenkomst was tevens belegd om een bespreking te houden over de wenschelijkheid tot toetreding der damclub Zwolle tot den Bond.

Naast den heer de Vries was het Bondsbestuur vertegenwoordigd door den heer D. P. v. Wageningen Jr. uit Rotterdam, welke in een uitvoerig betoog de wenschelijkheid tot aansluiting uiteenzette. Na eenige discussie, waarbij de heer van Wageningen alle geoperde bezwaren weerlegde, werd met algemeene stemmen tot aansluiting besloten.

Voorwaar een schitterend succes voor onzen Bond. Door toetreding van Zwolle zullen weldra de verschillende andere clubs in 't Oosten en Noorden volgen.

Meppel, waar de heer de Vries Vrijdag 20 dezer simultaneerde, besloot eveneens tot toetreding. De door den heer de Vries aldaar gegeven séance had tot uitslag, dat hij na 2 uur spelen van de 23 partijen er 18 gewonnen, 2 verloren en 1 remise gespeeld had.

Het door de heeren de Vries en v. Wageningen behaalde succes heeft zich dus reeds onmiddellijk uitgebreid.

Buitenlandsch Nieuws

HONGKONG, 15 Aug. 1916. De heer G. Woudenberg, voormalig lid van „Constant”, meldt ons, na er onlangs te zijn aangekomen, den gunstigen indruk van dit verre gewest. De stad Victoria, waar de Europeesche kantoren gevestigd zijn, is voor een deel tegen de z.g. Paak aangebouwd en maakt van uit de haven, vooral bij avond een fraai aspect. Bovendien is er een uitgebreid terrein voor sport, meerendeels zeilen, ook roeien, zwemmen, tennissen, enz.

Geheel anders is het gesteld met het kunstige damspel. Dit wordt stiefmoederlijk

bedacht. De Engelschen spelen het op het daarvoor minder practische schaakbord en de aanwezige Hollanders nagenoeg niet. Binnenkort wordt er nu echter een Hollandsche club gesticht. Van daar uit wil onze ervaren damvriend dan trachten ons damspel meer algemeen bekend te maken en te doen beoefenen. Succes vernemen wij later.

Gaarne brengen we zijn groete aan Oud-Holland over en doen hem wederkeering ons aller beste wenschen verstaan. Voor wien direct schrijven wil is zijn adres: c/o Holland China Trading Co., Hongkong.

De Meesterwedstrijden.

	Ruitenboer	S. de Jong	P. Kleute Jr.	M. Koperberg	I. v. Leeuwen	C. J. Lochtenberg	S. E. v. d. Meer Jr.	B. Rustenburg	G. Sneepels	A. Visser	N. de Vries Gz.	J. Waaker	TOTAAL
Ruitenboer . . .	—	2	1	1	0	2	0	1	1	0	1	0	9
S. de Jong . . .	0	—	2	1	2	2	0	2	1	0	0	1	11
P. Kleute Jr. . . .	1	0	—	0	0	0	0	0	1	0	1	0	3
M. Koperberg . . .	1	1	2	—	1	1	2	2	2	1	1	1	15
I. v. Leeuwen . . .	2	0	2	1	—	1	2	2	2	1	1	1	15
C. J. Lochtenberg .	0	0	2	1	1	—	0	0	2	0	0	0	6
S. E. v. d. Meer Jr.	2	2	2	0	0	2	—	1	2	2	1	0	14
B. Rustenburg . . .	1	0	2	0	0	2	1	—	1	0	0	1	8
G. Sneepels	1	1	1	0	0	0	0	1	—	0	1	0	5
A. Visser	2	2	2	1	1	2	0	2	2	—	2	2	18 te prijs
N. de Vries Gz. . .	1	2	1	1	1	2	1	2	1	0	—	1	13
J. Waaker	2	1	2	1	1	2	2	1	2	0	1	—	15

A. VISSER wint den meestertitel met 18 uit de 22 punten.

Voordat wij de resultaten der spelers bespreken, een enkel woord over de wedstrijden zelf. Voor de vierde maal heeft deze wedstrijd plaats: de eerste in Januari en Februari 1911, waarbij voorafgingen de voor-wedstrijden. In den eindstrijd met 7 deelnemers behaalden J. Noome Mzn. en A. C. van Wageningen ieder met 9 punten den meestertitel. In 1913 werd de wedstrijd op een andere wijze georganiseerd en er waren 14 deelnemers. J. de Jong behaalde toen den meestertitel met 19 punten.

In 1915 werd M. ten Brink meester met 17 punten uit de 12 deelnemende spelers.

Het heeft zijn belang den nu gehouden wedstrijd te vergelijken met den voorgaanden, in het bijzonder wat de spelkwaliteit betreft. O.i. stond het spel ditmaal niet op zoo'n hoog peil, hetgeen in hoofdzaak moet worden toegeschreven aan de deelnemers, die, collectief genomen, zwakker waren dan het vorige jaar. In 1915 speelden ook mede: v. Leeuwen, Koperberg, S. E. v. d. Meer Jr., Lochtenberg en N. de Vries Czn. Maar met de volgende zeven spelers had een verwisseling plaats: ten Brink, Damme, Boas, Woudenberg, Olsén, Renooy en Gortmans. Thans kwamen: Visser, Waaker, de Jong, Ruitenboer, Rustenburg, Sneepels en Kleute uit. In totaal zijn deze deelnemers zwakker dan de

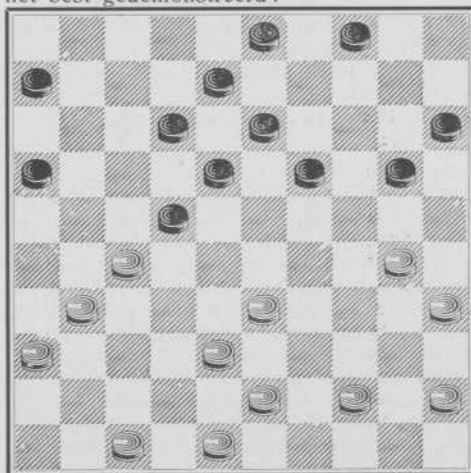
genoemde en wanneer men dan tevens daarbij in aanmerking neemt, dat in 1915 de cijfers de volgende waren: 17, 15, 13, 11, 9, 8, en 7 en ditmaal 18, 15, 14, 13, 11, 9, 8, 6, 5, dan is het overduidelijk, dat er tusschen de deelnemers onderling een te groot verschil van speelkracht is en wordt het voor den volgenden meester-wedstrijd een vraag van groot belang of het Bestuur van den Bond er, nu de deelname voor twaalf deelnemers is opengesteld, niet zorgvuldig voor moet waken, dat het spel-gehalte niet nog verder daalt, wat o.i. te bereiken is door zeer strenge eischen te stellen bij het toelaten der deelnemers.

De toekomstige deelnemers kunnen hiertoe zelf bijdragen door b.v. wanneer zij weten, dat hun recht tot deelname voor het Bestuur dubieus is, vooraf een match te spelen met een van de erkende hoofdklassers. Wanneer op deze wijze medegewerkt wordt, dan kan het niet anders of het peil van de wedstrijden voor het Meesterschap gaat omhoog.

Nu iets over den wedstrijd. De nieuwe Meester is 21 jaar oud en lid van het V.A.D. Op 15-jarigen leeftijd maakte hij voor het eerst kennis met het damspel in de Christelijke Jongemannenvereniging „Excelsior” te Amsterdam. Naar aanleiding van een séance van van Battfeld voor genoemde Vereniging, werd Visser lid van het V.A.D. in 1912. Hij is een trouw bezoeker van de speelavonden, volgde ook geregeld de cursussen van de leiders, speelde in de competities met succes en ontwikkelde zich tot een sterk speler. Zijn eerste deelname aan den meesterwedstrijd van dit jaar heeft een overbluffend succes en is te vergelijken met Hoogland's schitterend debuut in de damwereld.

Visser verdiende den meestertitel ten volle; — van de deelnemers is hij ongetwijfeld de sterkste wedstrijd-speler. Hij maakte geen grove blunders in dezen wedstrijd, — een groot voordeel, daar de anderen ze wél maakten. Het is een belangrijke prestatie van de 11 partijen acht winst, twee remise en slechts één verliespunt te boeken. Visser is een positie-speler van de moderne school, hij hecht niet aan een bepaald figuur, wat een zwakte is van vele rasechte positie-spelers. Hij is wat men noemt een veelzijdig speler; hij kent de klassieke partij uitstekend, maar speelt die niet tot elken prijs. Zijn spel-opbouw maakt hij terecht afhankelijk van den stand van zijn tegenstander. Hij kent de onregelmatige partij uitstekend en beheerscht de finesses daarvan best. Wat de openingen betreft, in dezen wedstrijd speelde hij vijfmaal 32—28 als openingszet en eenmaal 33—28; voor zwart antwoorde hij in drie partijen op 34—29, tweemaal 18—23 en eenmaal 17—22. Op 33—28, hetgeen tweemaal tegen hem gespeeld is, antwoordde hij met 17—22 en met 18—23. Hieruit blijkt, dat Visser niet een bepaalde partij speelt. In de partij ziet Visser heel diep, een slagzet ontgaat hem niet en krijgt hij in den stand het geringste positie-voordeel, dan houdt hij dit taai vast tot het eind en riskeert dit voordeel nooit voor een slagzet. Hoe hij het eindspel speelt, hebben wij niet kunnen beoordeelen: moeilijke eindspelen kwamen niet voor, de meeste partijen waren reeds in middenspel gewonnen. Dit zal wel blijken bij de wedstrijden om het kampioenschap van Nederland. Maar dit mag geconstateerd worden: met de genoemde eigenschappen, die Visser bezit, is onze Bond een meester van goede kwaliteiten rijker geworden.

Des nieuwen meesters doorzicht en spelgenre worden in de volgende spel-fragmenten het best gedemonstreerd:

Stand: Wit 12 schijven op 27, 30, 31, 33, 35, 36, 38, 43-45, 47, 48;

Zwart 12 schijven op 3, 4, 6, 8, 12, 13, 15, 16, 18-20, 22.

In dezen stand speelde Visser met wit tegen N. de Vries met zwart.

Wit in den diagram-stand aan zet, speelde *niet* 30—25; inziende, dat zwart als volgt remise maakt:

W. 30—25, 25 : 23, 38 : 27, 27 : 7, 40 : 34 a).

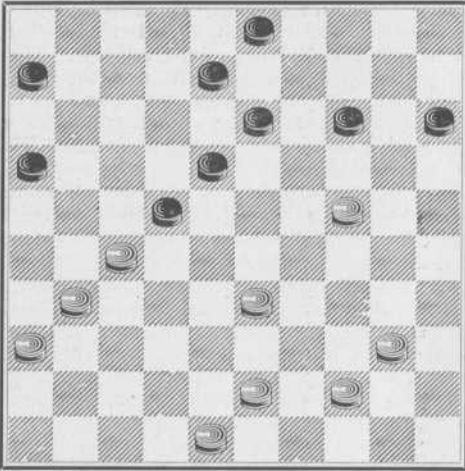
Zw. 16—21, 21 : 32, 18 : 40, 6—11, 11 : 2.

remise-stand.

a) Op 7:16 gaat zwart naar dam met 40—44.

Wit speelde dus *niet* 30—25, maar 30—24. Na eenige zetten, ontstond de volgende stand:

Stand : Wit 9 schijven op 24, 27, 31, 33, 36,
40, 43, 44, 48;

Zwart 9 schijven op 3, 6, 8, 13-16,
18, 22.

Zwart meende als volgt voordeel te behalen :

1. 16—21
2. 27:16 18—23

Om met voordeel in den stand de geofferde schijf terug te winnen. Maar wit analyseerde in de partij als volgt en speelde :

3. 43—38

Schijnbaar kan hier 31—27, 36:27 gespeeld worden om, wanneer wit 23—29 speelt, met 24—20 te antwoorden. Maar zeer juist zag wit, dat zwart eerst 14—19 en daarna 23—29 zal spelen, vandaar de gekozen zet: 23—29?

Fout, sterker is 14—19, dan wit 31—26, 26—21 met het betere spel

4. 40—34 29:49
5. 31—27 49:21
6. 16:20 gewonnen.

Belangwekkend is ook het volgend partijfragment :

Stand : wit 10 schijven 28, 29, 33, 35-40, 48;
Zwart 10 schijven op 8, 12, 13, 15,
16, 17, 18, 20, 24, 26.

Deze stand is uit de partij S. de Jong met wit en A. Visser met zwart. Wit aan zet speelde 37—32, een minder sterken zet; zie hier hoe zwart hiervan profiteert :

1. 37—32 17—22
2. 28:17 12:21
3. 40—34

Op 48—42, 32:21, 42—37,
21—27, 16:27, 18—22, overwegend spel voor zwart.

4. 32:21 21—27
5. 48—42? 16:27

een blunder. Hierop volgde 18—22 en wit verloor een schijf.

Visser toonde aan, dat wit met 34—30 verlieskans heeft, bijv. :

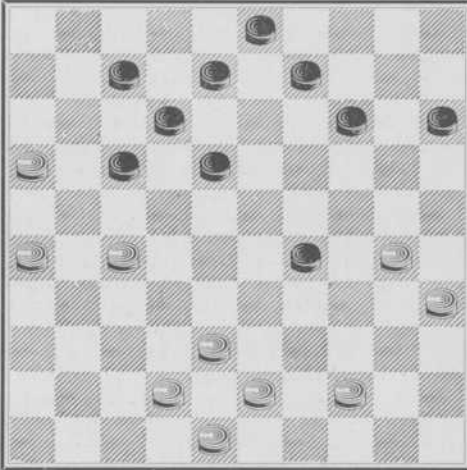
W. 34—30, 30:19, 39—34, 29:20, 34—29, 29:20, 35—30 a), 48—42, 42—37, met overwegend spel. a) Voortdurend dreigt 13—18 en daarna de sterke uitruil 27—31.

J. Waaker, 15 punten. Een dammer van bijzonderen aanleg, wiens speeltrant op een lijn gesteld kan worden met dien der allerfijnste positie-spelers.

Wij wisten, dat dit lid van „Van Embden” een sterk speler was, maar desniettemin staande heeft zijn spel ons verbaasd. Het opbouwen van zijn stand is zeer fijn, hij ziet diep en analyseert al spelend, terwijl hij ook het eindspel uitstekend behandelt. Voor een speler met al deze eigenschappen is het allerhoogste in de damwereld bereikbaar. Dat Waaker in den wedstrijd den meestertitel dan ook niet behaalde, is o.i. voor een groot deel te wijten aan het feit, dat hij nog te conventioneel speelt, d.w.z. hij hecht teveel aan het dogma van het figuur in de klassieke partij. Zijn spel past zich nog niet aan alle omstandigheden aan, te veel speelt hij nog zijn eigen partij. Hij is nog niet, wat Bonnard eens van Dr. Molimard schreef, een analytisch positie-speler. Bonnard gebruikte deze uitdrukking om scherp te doen uitkomen het verschil tusschen spelers, die een voorkeur hebben voor partijen, welke spelvormen aannemen, die meer of minder meetkundig zijn met spelers, gelijk Molimard, die aan geen enkel figuur hechten en wier spel zich onmiddellijk aanpast aan alle omstandigheden in de partij. Waaker zal zich hebben los te maken van het besproken dogma, hoewel dit niet zoo gemakkelijk zal gaan, daar dit vaak is samengegroeid met iemand's opvatting van het spel.

Voor Waaker is dit het snelst te bereiken door wetenschappelijke leiding. Onderwerpt

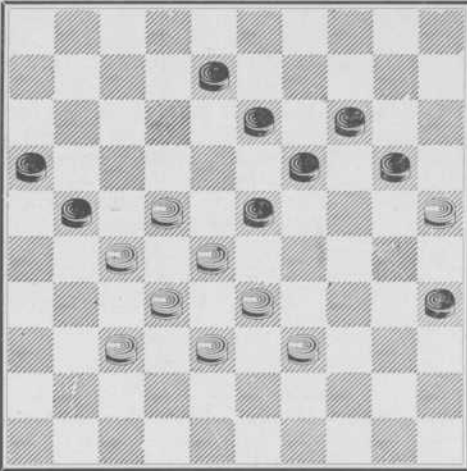
hij zich hieraan, dan zal deze speler, wiens spel zooveel fraais bevat, spoedig behooren tot de allersterkste van Nederland. Door de volgende voorbeelden uit zijn partijen uit den meesterwedstrijd kunnen de lezers kennis nemen van Waaker's kwaliteiten :

Stand : Wit G. Sneepels, 10 schijven op 16, 26, 27, 30, 35, 38, 42-44, 48.

Zwart J. Waaker, 10 schijven op 3, 7-9, 12, 14, 15, 17, 18, 29.

Wij plaatsen dezen stand niet om eenige verwickeling, maar om te doen uitkomen hoe fraai zwart zijn stand heeft opgebouwd. Zwart heeft slechts een randschijf op 15 en beheerscht geheel het midden, terwijl wit geheel op zij is gedrongen, hetgeen zwart alleen bereikte door fijn positie-spel. In deze partij maakte wit in de opening een positiefout door te vroeg een schijf naar den rand te spelen, doch van dit oogenblik af ging zwart dit voordeel uitbuiten, totdat de diagramstand werd verkregen. Wit maakte een blunder door 44-39 te spelen, waarna zwart door 29-33, enz. de partij besliste. Gezien den stand, is het vrij zeker, dat bij een normaal verloop, wit in het eindspel toch had verloren.

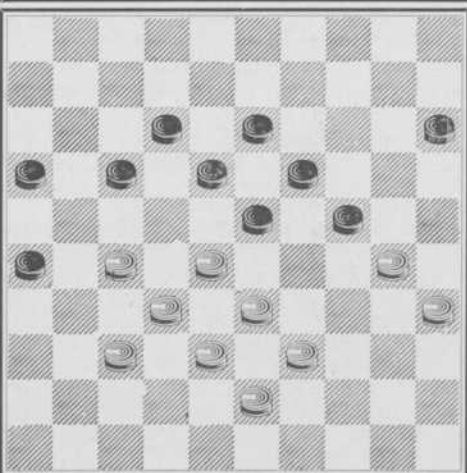

Stand : Wit I. van Leeuwen, 9 schijven op 22, 25, 27, 28, 32, 33, 37-39.

Zwart J. Waaker, 9 schijven op 8, 13, 14, 16, 19, 20, 21, 23, 35.

Zwart's stand vertoont het bekende figuur uit de klassieke partij en lijkt overwegend sterker. Echter is dit slechts schijnbaar, zooals uit het verloop blijkt : wit 39-34, zw. 20-24, wit 37-31! ; nu is het merkwaardige, dat zwart schijf 35 moet offeren en dan eerst 21-26 kan spelen, want speelt 21-26 onmiddellijk dan volgt : 22-18, zwart 23 : 12 en wit 34-29.

Wij vermoeden, dat zwart zich te veel bezig hield met het opbouwen van zijn eigen stand en te weinig rekening hield met dien van zijn tegenstander, daar hij anders dezen stand ettelijke zetten vooruit had kunnen voorkomen.

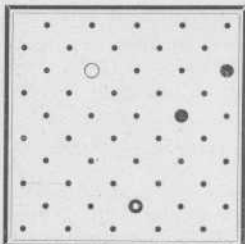
Stand : Wit C. J. Lichtenberg, 10 schijven op 27, 28, 30, 32, 33, 35, 37-39, 43.

Zwart J. Waaker, 10 schijven op 12, 13, 15-19, 23, 24, 26.

De door Waaker in deze partij toegepaste spelgang tot den diagramstand is wel de mooiste van den wedstrijd. Zwart's laatste zet is 21-26, wit 48-43, meenend, dat zwart 17-21 moet spelen, waarop 30-25 en vervolgens 25-20 volgt, een zeer goed inzicht, doch wit ontging de volgende fraaie combinatie, welke, zoover wij ons herinneren door Dr. Dussant is toegepast tegen K. de Heer in den wedstrijd te Amiens, Augustus 1866. Zwart speelde al volgt :

W. 27 : 16, 33 : 24

Zw. 16-21, 24-29, 18-22 en wit heeft heel moeilijk spel. Een speler, die een dergelijke combinatie doet in de partij, heeft bijzondere kwaliteiten. Het verder verloop van deze partij bracht het volgend eindspel :

Stand: Wit één schijf op 12.

Zwart 2 schijven op 15 en 24, dam op 43.

Zwart besliste de partij, als volgt:

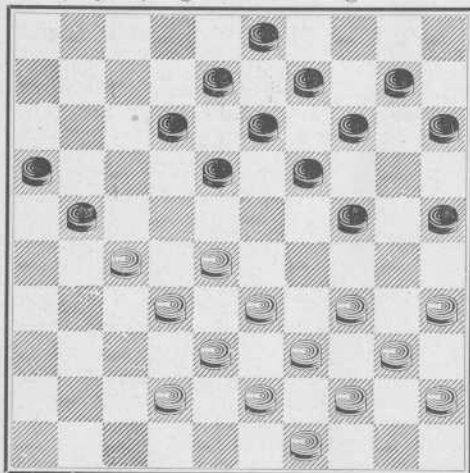
W. 12-7, 7-2.

Zw. 43-21, 21-8, 8-19, gewonnen.

Partijstukjes om van te genieten.

M. Koperberg, 15 punten. Het vorig jaar schreven wij van dezen speler, lid van „D.O.S.“, Amsterdam, dat hij uitsluitend de Hollandsche partij speelt, waarvan hij alle varianten kent; dat hij een speler is, waarvan zeer moeilijk te winnen is, maar dat, wil hij de eerste plaats ooit verwerven, hij zijn speeltrant geheel moet herzien, daar deze te passief is. Koperberg is veel sterker geworden; er is meer durf in zijn spel gekomen, zijn partijen zijn niet meer zoo eenvormig. Hij speelt meer van alles en veel agressiever dan voorheen. Geheel beheerschen doet hij dit spel echter nog niet, hij is, wat men noemt, nog in zijn overgangstijdperk. In sommige van zijn partijen blijkt dit wijfelen zeer duidelijk. Hij begint dan het spel onregelmatig, maakt den stand zeer ingewikkeld om daarna weder te trachten het spel in een minder ingewikkeld stadium te brengen. Hij voelt zich blijkbaar nog niet in staat dit moeilijk deel van het spel geheel te beheerschen, maar op den goeden weg is hij, zoodat wij wel goede verwachtingen van hem hebben. Dat Koperberg een geducht dammer is, bewijst zijn resultaat, n.l. 4 gewonnen- en 7 remise-partijen. Een buitengewone prestatie, niet één partij te verliezen. Tegen K. gelukte het niemand een slagzet te doen, hetgeen ook een niet geringe verdienste is. Nog wat meer studie van het offensief en deze speler, van wien blijkbaar niet te winnen is, wordt op zijn beurt overwinnaar.

Def Koperberg een behoorlijken slagzet ziet in de partij, bewijst onderstaand voorbeeld uit zijn partij tegen Lochtenberg:

Stand: Wit M. Koperberg, 14 schijven op 27, 28, 32-35, 38-40, 42-45, 48.

Zwart C. J. Lochtenberg, 14 schijven op 3, 8-10, 12-16, 18, 19, 21, 24 en 25.

In de partij gaf K. aan, dat indien schijf 15 op 20 werd geplaatst, wit naar dam kon gaan als volgt:

W. 28-23, 27-22, 33-29, 43-38, 39 : 28,

Zw. 18 : 48, 18 : 27, 24 : 42, 42 : 33, 48 : 30
35 : 4.

Natuurlijk is deze damslag veel te duur, maar het bewijst, dat deze speler een slag wel ziet. De stand had echter even goed als volgt kunnen zijn, waarbij men voor wit schijf 27 op 22 en 28 op 29, voor zwart schijf 18 op 11, 12 op 1 en 15 op 20 verplaatst. Dezelfde slag is nu vernietigend:

W. 22-18, 29-23, 33-29, 43-38, 39 : 6,

Zw. 13 : 22, 19 : 48, 24 : 42, 42 : 33, 48 : 30,
35 : 2.

(Wordt vervolgd)

Goede oplossingen der September-problemen.

NAAM	WOONPLAATS	Nummers der Opgel. Problemen	Opg. Vraagstukken en Eindspelen.
G. Tuin	't Zand	818, 819, 821-824	Anal. Vraags. No. 1
J. Boerkoel	Rotterdam	818-820	
F. W. Naujoks	"	818-820	
S. Blauw	Wognum	811, 818, 821, 822, 824	
E. Rosenbaum	Utrecht	814, 818-824	
A. Renooy	St. Maarten	818-820	
P. C. Kat	Westzaan	818-821, 823, 824	

Eventueele correcties ter kennis van de redactie te brengen vóór 15 dezer.

Oplossingen der Problemen van het September-nummer.

Belinfante-nummer.

No. 817. Zw. 14 schijven: 2, 8-10, 12, 14, 17, 19-22, 24, 25, 27;

Wit 14 schijven: 28, 30, 31, 33-36, 38-41, 43, 45, 48.

Een buitengewoon moeilijke lokzet in goeden stand, vooral door de talrijke dwaalwegen en vele mogelijkheden.

Beschouwen we eerst den stand nader. Wit staat niet zoo mooi. Op het eerste gezicht zal men echter uitroepen: waarom lokt wit een foutzet uit, als hij onmiddellijk kan winnen? Wit kan n.l. spelen 28-23, 30:19, 34-30, 40:7, 39-34, 35:2, maar nu komt

19:28, 14:23, 25:34, 2:11, 28:30,

de volgende mooie remise: 2:32, 32-16 of 5, — 36-31, 31-26, 45-40,

21-26, 26:46, 22-27 of 28, 46:28, 17-22, 22-27, 28-41,

40-35. De volgende lokzet, berustend op dit systeem, werd ingezonden: wit 41-37, 41-46.

zwart verlokend hem ook aan den korten vleugel op te sluiten door 21-26, waarop wit zou spelen 28-23, 34-30, 39-34, 35:2, nu met winst. Waar wit nu echter na 21-26 onmiddellijk weder uit deze opsluiting kan komen door 37-32, zwart 26:37, wit 32:41 en de stand dan voor wit eerder beter is dan slechter, lijkt het motief voor 41-37 als lokzet niet logisch.

Een anderen dwaalweg vindt men in den volgende spelgang: 48-42, 41-37, 30:19,

21-26, 19-23, 23:41,

36:47, 33-29, 29:7, 39-33, 38-33, 35:2 wint. Wij kunnen deze afwikkeling niet als 26:48, 14:23, 2:11, 48:28, 28:30,

lokzet accepteren, omdat 48-42 bij correct tegenspel van zwart verlies voor wit beduidt, terwijl bovendien 19-23 van zwart geen doel heeft, daar zwart onmiddellijk wint door, in plaats van dezen zet, te spelen 9-13. Blijkbaar is de beste zet van wit in den aanvangsstand 36-31, zw. 9-13, wit 41-37, zwart 13-18 en daarna 18-23 met winst.

Resumeerend is de toestand aldus, dat wit een slagzet kan doen, die remise geeft en wit op andere zetten gevaar van verliezen loopt. Hij ziet echter zijn kans schoon om als volgt een foutzet uit te lokken, die in elk geval het voordeel heeft hem uit zijn benarde, geen kans op winst biedende stelling te brengen en tegelijkertijd een kans geeft op winst bij foutieve voortzetting van zwart. Ziehier: wit 28-23, (zw. 19:28), wit 30:19, (zw. 14:23), wit 33-29!! Nu is zwart gedwongen het stuk terug te geven door b.v. te spelen 10-15. Na het slaan van beide zijden heeft wit dan na 31-26 uitstekend spel. Tracht zwart het stuk te behouden door 12-18, dan volgt 39-33, (28:30), wit 35:13, (zw. 23:34 beste), wit 40:29, (8:19 beste), met gelijk aantal schijven en goed spel voor wit. Speelt zwart 2-7, dan laat wit na 29:18 volgen 39-33, enz., met winst. Speelt zwart nu echter 21-26, (zelf speculerend op wit 29:7, zw. 26:46, wit 35-30, zw. 2:11, wit 30-24, zw. 20:29, wit 34:5, met winst voor zwart door 22-28!), dan volgt deze fraaie, door den auteur bedoelde winstgang: wit 29:7 (zw. 26:46), wit 35-30, (2:11), wit 39-33, (zw. 28:29), wit 38-32, (zw. 46:38), wit 34:5 en wint.

No. 818. Zw. 8 schijven: 9, 11, 14, 18, 19, 23, 29, 37;

Wit 8 schijven: 30, 32, 34, 39-41, 49, 50.

40-35, 30-24, 24:4, 4:6, 50:39, 35:44, 6-28 wint.

37:46, 46:44, 29:40, 23-28, 28-32, 32-37,

40-35, 30-24, 24:33 wint 1 schijf.

37:28, 29:40 a), 40-45.

40-35, 35:44, 39-34, 30-24, 44:4.

29:40, 37:46 b), 46:28, 19:39, wint.

a) 39-33, 35:4.

29:20, 28:30, wint.

b) 30-24, 39-34, 44:4.

37:28, 19:30, 30:39 wint.

Prachtig!

No. 819. Zw. 9 schijven: 2, 7, 9, 12, 13, 17-19, 30, dam op 10;

Wit 9 schijven: 25, 27, 28, 32, 34, 38, 44, 47, 48, dam op 39.

28-22, 48-42, 47-42, 39:23, 25:1.

17:37, 37:48, 48:22, 10:29,

Zooals reeds bij de pendant No. 809 is medegedeeld, is het systeem op zich zelf oud, doch hier zijn weder geestige finesses aangebracht. Vooreerst het verrassende slaan der witte dam naar 23, de losse zwarte dam op 10 ongeslagen latend en verder de merk-

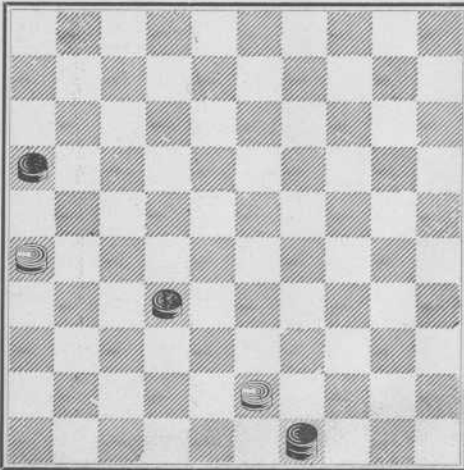

waardige slagkeuze na wit's voorlaatsten zet, waarbij wit 2 en 3 stukken met de schijven, 30 en 18 kan slaan, doch er 4 moet nemen met de dam op 10. Door deze groote moeilijkheden, aan het voorstellingsvermogen gesteld, is dit probleem van het blad schier niet op te lossen.

(Oplossingen problemen 820—824 volgend nummer).

Wedstrijd voor Problemisten.

MOTIEF No. 1.

? 43—38, 38:27, 16:? ?
? ? 49:21, ?

den vorm, dien hij het vraagstuk wil geven (probleem, lokzet, spelstudie).

Het resultaat van de bewerking der vier gegevens, die geplaatst zullen worden, wordt als een geheel beschouwd en beoordeeld. Bij de beoordeeling wordt gelet op stand, beperking van materiaal, aangebrachte finesses.

Als eerste prijs wordt beschikbaar gesteld een jaargang, als tweede prijs een halven jaargang gratis abonnement op „Het Damspel”.

Het gegeven van nevenstaand diagram is als volgt: Wit is aan zet en speelt 43—38, zwart moet een of anderen gedwongen zet of meerslag uitvoeren, wit slaat 38:27, zwart slaat 49:21 en wit 26:17 of maakt een grooteren slag naar verkiezing. Schijf 16 mag ook een witte schijf zijn, en de zwarte schijf op 32 een zwarte dam.

Dit gegeven is willekeurig opgezet en ons is niet bekend of er reeds problemen op dit motief bestaan, noch of het zelfs mogelijk is hiervan een mooie, bevredigende bewerking te geven. Dit maakt dezen wedstrijd voor inzenders nog aantrekkelijker, als ontdekkingsreis in een nog geheel onbekend land.

Tot leering van heeren inzenders en om hen in de gelegenheid te stellen zelfs hunnen bewerkingen te taxieren en tegelijkertijd te onzer bediening om in het bezit te komen van een ideaal-bewerking als basis der beoordeeling, hebben wij eenige der technisch meest onderlegde problemisten aangezocht *buiten mededinging* in te zenden, waartoe de heeren M. J. Belinfante, G. Mantel Jr. en A. D. Querido met groote bereidwilligheid hun toestemming gaven. Tevens een uitstekende gelegenheid om te trachten deze heeren eens een beentje te lichten.

Wij waken alle problemisten op aan dezen wedstrijd deel te nemen, waardoor de animo voor het probleemgedeelte zal toenemen, hetgeen weder „Het Damspel” ten goede zal komen, terwijl wij hopen, dat uit de geplante zaden krachtige gewassen uit den bodem der problematiek zullen opgroeien.

Inzendingen worden ingewacht tot en met einde November 1916.

PROBLEEM-REDACTIE.

De problemist moet voor het samenstellen van een goed probleem behalve over frissche motieven, ook over een goede techniek beschikken.

Het komt herhaaldelijk voor, dat problemisten, ter oefening in dit opzicht, een mooi idee uit een reeds verschenen probleem op andere wijze trachten uit te werken. Dit is in de eerste plaats niet geheel correct, daar het doen plaatsnemen van een zoodanig ontstaan probleem in zekeren zin op plagiaat neerkomt, en verder lijkt het wel eenigszins ontmoedigend een motief te bewerken, dat reeds in een mooi probleem is verrat.

In dezen wedstrijd, georganiseerd met het doel problemisten stof tot oefening te geven, worden motieven gegeven, die tot vraagstukken dienen verwerkt te worden. De eenige eisch, die gesteld wordt, is het voorkomen van een bepaald motief, zoodat de bewerker volle vrijheid heeft zijn eigen fantasie bot te vieren, gelegenheid heeft alle mogelijke varianten en finesses aan te brengen en zooveel stukken mag gebruiken als hij wil, terwijl hij eveneens vrij blijft in

Alle inzendingen, oplossingen, enz. betreffende de problematiek te adreſseeren aan den Heer **G. L. GORTMANS, O.Z. Voorburgwal 92, Amsterdam.**

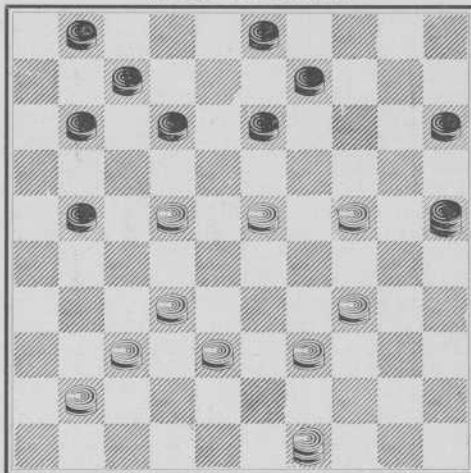
De antwoorden moeten vóór den tienden van de volgende maand ingezonden zijn.

„Wit begint” geldt voor alle problemen en vraagstukken, tenzij het tegendeel er bij wordt vermeld.

Voor den wedstrijd gelden: No. 833, 834, 835, 836.

Probleem No. 833.

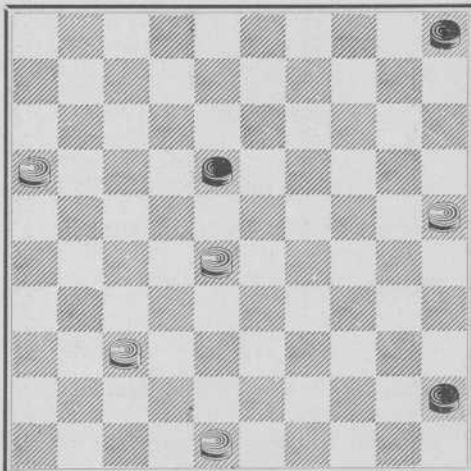
Van G. Mantel Jr., Hengelo.
(Eerste publicatie.)

Uit den probleem-wedstrijd v. Clubs.
Inzending Twente's Eerste.

Probleem No. 835.

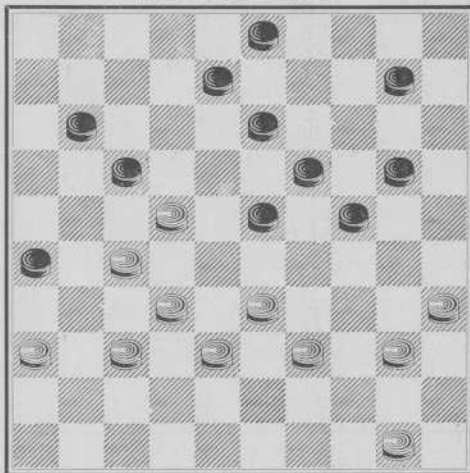
Van A. Mantel, Hengelo.
(Eerste publicatie.)

Eindspel uit den probleem-wedstr. v. Clubs.
Inzending Twente's Eerste.

Probleem No. 834.

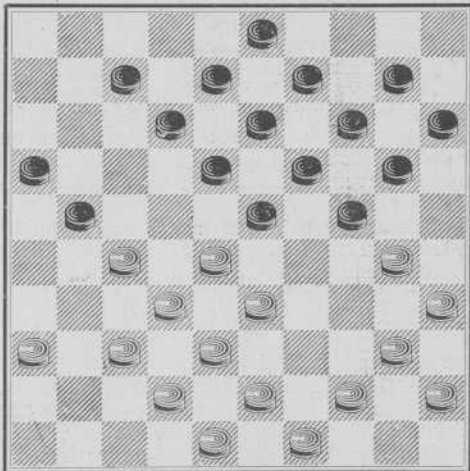
Van G. Mantel Jr., Hengelo.
(Eerste publicatie.)

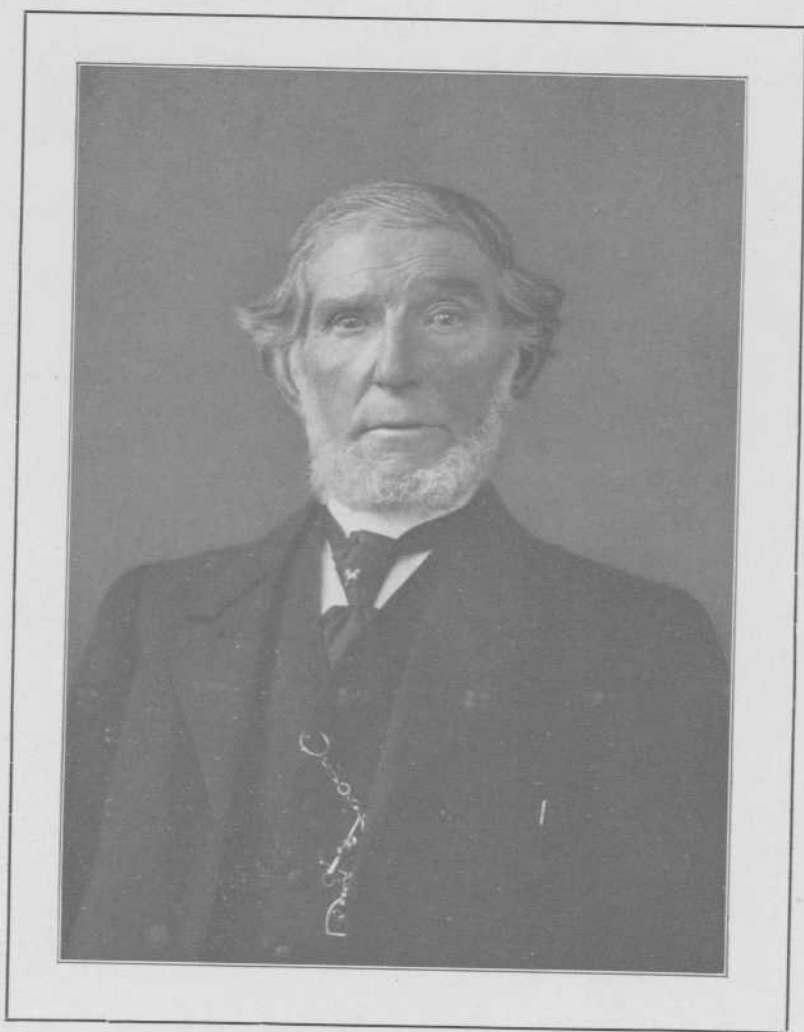
Uit den probleem-wedstrijd v. Clubs.
Inzending Twente's Eerste.

Probleem No. 836.

Van B. Springer, A'dam.
(Eerste publicatie.)

Zwart speelt en lokt een foutzet uit
Naar de partij.

WILLEM HOOGLAND Sr. †

„HET DAMSPEL”.

MAANDSCHRIFT.

OFFICIËEL ORGAAN VAN DEN NEDERLANDSCHEN DAMBOND.

Hoofd-Redactie: J. DE HAAS, Sarphatipark 81, AMSTERDAM.
 C. G. VERVLOET, van Vollenhovenstraat 33, ROTTERDAM.
Probleem Redactie: G. L. GORTMANS, O.Z. Voorburgwal 92, AMSTERDAM.
Kroniek Redactie: I. MIJER, Graaf Florisstraat 15, AMSTERDAM.
Administratie: D. P. v. WAGENINGEN JR., Rodenrijschelaan 7a, ROTTERDAM.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling . . . . f 2.40 per jaar.
 Voor leden van den Nederlandschen Dambond - 2.20 per jaar.
 Op luxe papier f 0.25 meer per jaar.

INHOUD: Willem Hoogland Sr. † — Partij No. 194. — Nederlandsche Dambond. — Manoury en zijn werk. — De Meesterwedstrijden. — Oplossingen — Oplossers. — Inzending van Twente's Eerste in den probleem-wedstrijd voor clubs 1916. — Brief van den probleem-redacteur aan de lezers en medewerkers van het probleemgedeelte. — Onze problemen. — Correspondentie. — 10 Proplemen.

WILLEM HOOGLAND Sr. †

Niet zelden kan iemand's beteekenis geschetst worden, en wel volledig, door eene uitdrukking als: „hij is de zoon van den grooten vader” en eene variatie als „hij is de grootvader van den grooten kleinzoon” zou niet ondenkbaar zijn. Bij WILLEM HOOGLAND SR. nu zal de necrologie niet beperkt behoeven te blijven tot zulk een beknopt zinnetje, integendeel, wij zullen moeten kiezen tusschen en zoeken naar het allerbelangrijkste onder de belangrijke gevoelens en gewaarwordingen, die zich bij ons naar voren dringen, nu deze sympathieke figuur, vrijwillig en ongewenscht zijn plaats tot leegte heeft achtergelaten.

Den 8en November is de nestor der Nederlandsche dammers overleden en naast deze droeve gebeurtenis, betreuren wij het mede, dat ons tijdschrift eerst eenige weken later uitkomt, zoodat wij eerst eenige weken later kunnen getuigen van de klaarheid, waarmede wij dit verlies beseffen.

De damwereld wordt saamgesteld uit de spelers van groote kwaliteit, die het spel vooruitbrengen door hunne studies te verbreiden, door hun voorbeeld en leeringen, maar daarnaast of liever daartusschen bewegen zich de centra van vriendschap en gezelligheid, die de lust tot vooruitgang aanwakkeren door hun aansporen, door het verlangen op te wekken met dezulken in nadere aanraking te blijven. We hebben ze al te schaarsch, deze aartsvaders van de dambeweging, missen kunnen we er geen en naarmate het damspel officieeler beoefend wordt, zal een geringer aantal de leegte plaatsen kunnen innemen.

In WILLEM HOOGLAND — Opa Hoogland, zooals hij allerwege genoemd werd — is een stukje historie, een stukje aankleeding van de dambeweging verscheiden. Hoe gaarne zagen wij hem, met welk genoegen bevond hij zich onder ons, bij allerlei gelegenheden, die het zoo vereerde spel raakten!

Het is, nu wij dit artikel schrijven, of wij den kranigen grijsaard temidden van een groep luisteraars zien zitten. Want aan het woord was steeds hij. En raak, en geestig.

Met iedereen, aristocraat of schoorsteenveger maakte hij gaarne een praatje en de stof leverde hem zijn onverwoestbaar geheugen. Dan vertelde hij van zijne ontmoetingen, welke zijn beroep (de traditioneele veearsenij) meêbracht, dan kwam hij met cijfers en getallen, dan luisterde men gaarne.

Maar het damspel had zijn groote liefde. Kon het anders, waar zijn vader geen gelegenheid voorbij liet gaan om zijn kinderen — een getal van vijf-en-twintig! — aan te sporen met de woorden: „wat stoeien of slapen, ga dammen, daar krijg je verstand door!”

Nu, WILLEM HOOGLAND SR. zette deze traditie voort en nu moeten wij wel wijzen op den grooten invloed, dien Opa had op de jongere Hoogland-generatie.

Het is hier niet de plaats uit te weiden over de innige verknochtheid van hem en zijne familie — de brief vol piëteit, dien wij van den wereld-kampioen mochten ontvangen is hier een bewijs van — maar dat het succes van den kleinzoon Opa met trots en geluk vervulde, is begrijpelijk.

Toen Weiss naar Utrecht kwam, vond men Opa steeds present en met den ex-wereld-kampioen was hij wat gauw beste vrienden. Een jaar later kon hij de kennismaking weêr hernieuwen in Rotterdam en wat de uitslag van dien kamp voor den ouden man beteekende, is licht te begrijpen.

Een staaltje van zijn heerlijk frisschen geest mochten wij zelf nog bijwonen in den kampioenswedstrijd van 1913. De overwinnaar was bespeecht, bekranst. Maar ontroering belette hem datgene te zeggen, wat hem zoo na aan 't hart lag. Daar stond Opa op en met opgericht hoofd, trotsche borst ving hij aan te spreken, allen met bewondering vervullend.

Hoe jong van willen en kunnen hij tot het laatst was, blijkt wel uit zijne bezoeken aan Parijs, enkele jaren her. Wat vroolijkte hij ieder op met zijn onuitputtelijk gepraat, met wat een energie beklom hij nog den Eiffeltoren!

Dezelfde frissche geest bleef tot het laatst hem bezielen. Eenige dagen vóór zijn overlijden mochten wij hem nog aan zijn ziekbed bezoeken. De schaduw des doods was reeds zichtbaar en toch herkende hij ons onmiddellijk. En treffend was, toen hij ons zijn foto met eigenhandig geschreven opdracht ter hand stelde, terwijl hij zich precies de bewaarplaats van de foto herinnerde . . . .

Zoo missen wij den vriendelijken mede-enthousiast, zoo mist zijn familiekring het middelpunt van feestvreugde en gezelschap, waar hij met zijne voordrachten een levendig deel in had.

WILLEM HOOGLAND SR. is heengegaan. Zijn beeltenis vermooit ons tijdschrift-nummer. Maar meer dan een sieraad behoeft dit portret niet te zijn; onze herinnering wordt frisch gehouden door minder kunstmatige banden.

Partij No. 194,

gespeeld in den wedstrijd om het Kampioenschap van Rotterdam, tusschen de heeren HENRI J. V. D. BROEK met WIT en D. H. MÖLLENKAMP met ZWART.

1. 33—28   17—21
2. 39—33   21—26
3. 44—39   16—21

Theoretisch moet 11—17 gespeeld worden, wat ook sterker is. Op 16—21 kan wit door 31—27, 27—22, 28—23 een sterken stand formeeren, bovendien moet wit beletten, dat zwart door 21—27 uitruilt.

4. 50—44
Zie voorgaande opmerking.
11—16

Veel sterker is 21—27.

5. 34—29   20—25

Om de hekstelling te nemen.

6. 28—23

Een uitruil, welke zeer ingewikkeld spel brengt.

19 : 28

7. 32 : 23   14—20

Wacht wit's spel verder af.

8. 31—27   21 : 32

9. 37 : 28   10—14
10. 36—31   26 : 37
11. 41 : 32   13—19!

Sterk, belet 46—41. Bovendien wordt wit's centrum nu door 18—22 en 20—24 van twee kanten bedreigd.

12. 32—27   9—13
13. 46—41   4—9
14. 41—36   6—11

Nu had zwart moeten profiteeren van wit's avontuurlijk spel als volgt:

29 : 20, 39—34, 34 : 23, 27 : 16, 16 : 18, 20—24, 15 : 24, 18 : 29, 16—21, 7—11, 13 : 22, 28 : 17. Natuurlijk mocht wit niet 39—34 19 : 50.

spelen, maar het is voor wit niet gemakke-lijk zijn verloren schijf terug te winnen.

15. 36—31   11—17
16. 40—34

De eenige, maar goede zet.

47—41 bracht verlies door zwart 16—21, 17—22, 19 : 28 en 18 : 47. Ook 28—22 ging niet door zwart 19 : 28, 1—6 en 6 : 28.

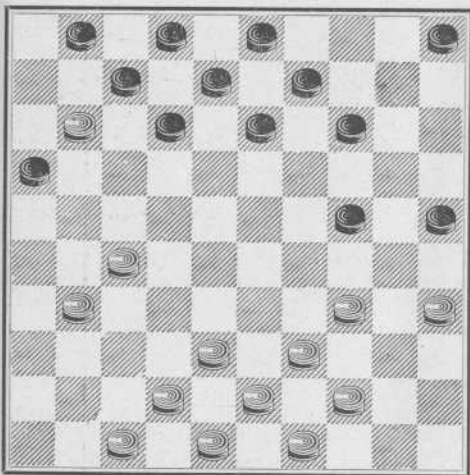
20—24?

Het is de vraag of 7—11 hier beter was geweest.

Nu komt wit uit de opsluiting zonder eenig nadeel.

Veel sterker is 17—21, geeft kans op een schijf winst.

17.	29 : 20	18 : 40
18.	45 : 34	15 : 24
19.	28—23	19 : 28
20.	33 : 11	

24—29

Natuurlijk volgde op zwart 1—6, wit 47—41, 34—30, enz.

21. 34 : 23 1—6

Gespeeld om wit later schijf 23 afhandig te maken. Met 12—18 en 8:6 was zwart in dezelfde positie gebleven, zóó bleef er kans op een schijf winst.

22. 38—33 6 : 17

23. 42—38

Het nu volgende spel is geheel gebaseerd op verdediging van schijf 23.

5—10

24. 35—30 25 : 34

25. 39 : 30 10—15

26. 44—39 14—20

Zwart valt nog steeds schijf 23 niet aan.

27. 39—34 13—18

28. 34—29

Wit zag de dreiging aankomen en bracht daarom schijf 39 naar 29. De witte schijf op 23 staat nu niet alleen gunstig maar zelfs vrij sterk, moeilijk meer door een om een af te ruilen. Wit's spel is nu, die schijf daar zoo lang mogelijk te handhaven.

9—13

29. 30—24

Hiermede blijven de schijven 15 en 20 buiten spel.

3—9

30. 38—32 18—22

De stand van zwart is slecht geworden. Er is geen speelruimte. De tekstzet brengt zwart in verdere ongelegenheid, doordat wit nu op bekwame wijze zwart's rechtervleugel gaat opsluiten, maar zwart heeft niet veel beters.

31. 27 : 18 13 : 22

32. 32—28

Om 17—21 te beletten.

9—13

33. 47—41! 7—11

Verzwakt zijn positie nog meer, 16—21 was beter. Natuurlijk was de bedoeling met 22—27, 13—18 en 8:30 uit den knellenden stand te komen, hetgeen wit door den volgende zet op tijd voorkomt, hoewel op 16—21 wit door 31—26 uitstekend spel krijgt.

34. 31—26! 16—21

35. 41—36

De stand van wit's rechtervleugel is nu zoo, dat zwart alléén los kan komen ten koste van een schijf.

11—16

36. 43—38 22—27

37. 49—44 13—18

38. 44—39 18—22

39. 48—42

Gaat den linkervleugel nog steviger maken.

8—13

40. 42—37 12—18

Er was niets beters. Op 13—18, wit 37—32.

41. 28 : 12 17 : 8

42. 26 : 17

De juiste manier van slaan om de schijf te winnen. Op 28:17 zou zwart zelfs beter komen te staan.

22 : 11

(Zie diagram volgende pag.)

43. 28—23

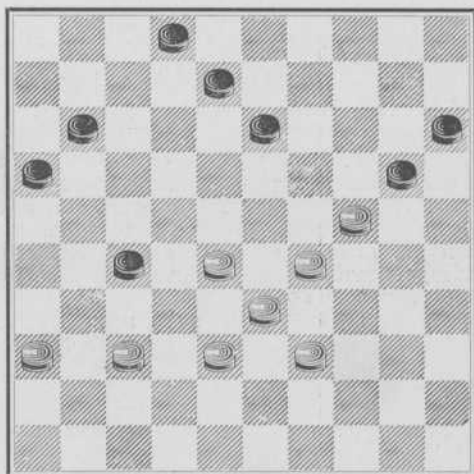
Niet 37—31, dan zwart 13—18 en 8:30. Dat wordt nu met den tekstzet onmogelijk gemaakt.

11—17

44. 33—28! 8—12

Op 17—21, wit 28—22, wint.

45. 37—31

Eerst nu kan schijf 27 zonder bezwaar worden aangevallen en buitgemaakt.

		17—21
46.	31 : 22	21—26
47.	38—32	2—8
48.	36—31	26 : 37
49.	32 : 41	12—17
50.	22 : 11	16 : 7
51.	28—22	

Maakt op de snelste wijze een einde aan de partij.

		7—11
52.	23—18	11—17
53.	18 : 9	17 : 28
54.	9—4	

Zwart geeft op.

Nederlandsche Dambond.

GRONINGEN. De damvereniging „Het Noorden” heeft besloten, tot den Bond toe te treden.

AMSTERDAM. Alhier is opgericht de damclub T.A.V.E.N.U.

De vereniging, welke 17 leden telt, heeft besloten, tot den Ned. Dambond toe te treden. Het Bestuur is als volgt samengesteld: J. Adams, Voorzitter; A. Damstra, Spaarn-dammerstraat 55 huis, Secretaris; G. Swart, 1e Bloemdwarsstraat 8 huis, Penningmeester. Speelavond Dinsdag in Café „Centrum”, Nieuwe Leliestraat, hoek 1e Leliedwarsstraat.

Wegens plaatsgebrek volgt het verslag der algemeene jaarvergadering eerst in het Januari-nummer.

Mede wegens gebrek aan ruimte wordt ditmaal het speelplan der winter-competitie niet opgenomen. Wel ontvangen de deelnemende clubs dit programma een voldoende aantal exemplaren, om aan ieder hunner deelnemende leden uit te deelen.

HENRI J. v. D. BROEK, 1e Secretaris.

Manoury en zijn werk.

Spelregels.

(Vervolg).

Wanneer men de gelegenheid om te blazen heeft laten voorbijgaan, dan kan men dit bij den volgenden zet niet meer doen, als de tegenspeler dan wél slaat of als de schijf, die slaan moest, daartoe niet meer in staat is. Indien echter de schijf of schijven op slag blijven staan, dan kan de speler, die „blazen” kan, dit blazen of tot-slaan-verplichten één en zelfs verscheidene zetten lang uitstellen, als de stelling zich daartoe leent, hetzij hij het verzuim van slaan al of niet eerder heeft bemerkt.

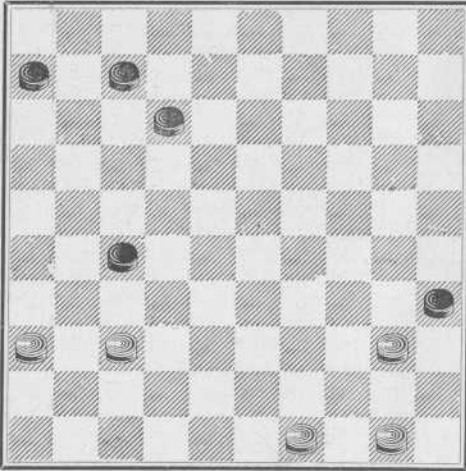
Het is niet weinig interessant te lezen hoe Manoury in de toelichting van het voorbeeld bij reglement XVIII den speler verdedigt, die naliet zijn tegenstander tot slaan te verplichten

„Zwart, die met 35 slaan moet, vergeet dit en speelt inplaats daarvan 12—17. Wit *bemerkt*,

als men 't wil aannemen, de fout en vindt het voordeliger 37—31 te spelen, dat tot blazen of tot slaan te dwingen. Als zwart nu ziet, dat hem door 37—31 drie schijven geslagen kunnen worden, dan wil hij dadelijk met 17—22 sluiten, doch dan belet wit dat en verplicht hem nu met 35 te slaan, waarna zwart door 37:2 van wit verloren is”.

Wij gelooven niet, dat onder onze lezers iemand jaloersch is op een dergelijke winst.

ZWART.

WIT

Wij vinden zoo iets afschuwelijk en het is bepaald kras, dat Manoury, die ons spel slechts speelde om het spel, den speler met wit als volgt verdedigt. De stand is n.l. uit een partij, gelijk alle voorbeelden van Manoury aan de praktijk ontleent zijn.

„Dit is volstrekt geen bedrog of schelmerij. Den speler met wit kan men geen enkel verwijt maken; wat hij deed, is hem door de wet geoorloofd, n.l. te profiteeren van de fouten van zijn tegenstander. Het is de wet van alle spelers, en indien er één spel is, waarin die wet gerespecteerd dient te worden, dan is het zonder tegenspraak het damspel, waarin men slechts door fouten verliest en waarbij oplettenheid even noodzakelijk is als talent. De speler met wit heeft ten opzichte van de kiescheid niet meer gezondigd, dan door een speler in andere spelen gezondigd wordt, als hij zijn partner niet voor fouten waarschuwt. Dit is noch voorgeschreven of in gebruik bij welk spel dan. De vrijheid, die een speler heeft om te blazen of tot slaan te verplichten, blijft bestaan zoolang de partij in denzelfden

staat blijft verkeren, d.w.z. zoolang de schijf op-slag staat en den tijd, dien de speler met wit hiertoe gebruikt heeft kon hij, zonder tegen het reglement of tegen de goede vormen te zondigen, nog verscheidene zetten verlengen, als de schijf 35 in dezelfde positie bleef. Wellicht zal men zeggen, dat de speler met wit te laken is en zijn handelwijze onkiesch is, omdat hij wellicht de vergissing van zijn partner heeft opgemerkt. Aan diegenen antwoord ik allereerst, dat men zijn bedoeling niet kan weten en dat, indien men die al wist, bedoeling niets is in dit spel en men slechts de handeling heeft te beoordeelen. Vervolgens kan voor hen dienen: of men de fout wèl of niet bemerkt, het reglement blijft er precies eender om en dient evengoed te worden nageleefd de uitwerking is dus dezelfde. Kort en goet. Evenzeer ik er op aandrang, dat men geen misbruik make van de strengheid van de wet, zoo dring ik aan op het gebruik maken daarvan. Ik houd dit vol; waar geen misbruik is kan ook geen blaam treffen.

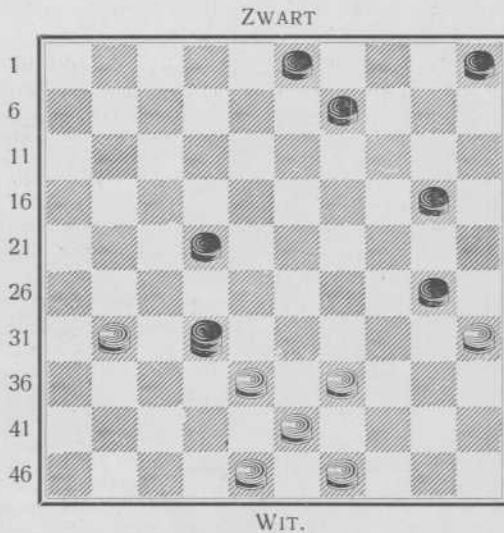
Ik was deze uiteenzetting verschuldigd aan de rechtvaardiging van den speler met wit, die door eenige personen, weinig vertrouwd met de spelregels, veroordeeld werd. Die uiteenzetting was eveneens noodig tot steun van de spelregels. Ik kan de spelers niet genoeg wijzen op het onderscheid, dat gelegen is tusschen de finesse en het bedrog. Opdat men zich niet vergisse wil ik hier verklaren, dat ik *finesse* opvat in den zin van, een *fijn* of *bekwaam* gespeelden zet”.

Manoury kan zoo mooi praten als hij wil, maar als de speler met wit werkelijk gezien heeft, dat zwart verzuimde te slaan, dan is zijn daad niet fair, want men vergete niet, dat hij wel degelijk *onmiddellijk* tot slaan zou hebben verplicht als zwart eens een zet zou hebben gedaan, die minder gunstig voor hem was dan 12—17. Opletten moet de damspeler zijn. Natuurlijk! Maar, „fair play” is ook wat!

Zoo iets kan nog iederen dag voorkomen, want ook ons huidig reglement voorziet daarin niet. Wel zijn wij er aan gewend onzen tegenstander opmerkzaam te maken, dat hij slaan moet, doch ons reglement verplicht ons er niet toe. Het zou ook moeilijk te controleren zijn of iemand al of niet gezien heeft, dat zijn partner verzuimde te slaan.

Als regel kan men aannemen, dat het een hooge uitzondering is, als in een ernstige partij, niet gezien wordt, dat de tegenpartij slaan moet, terwijl het vaak voorkomt, dat de speler, die slaan moet, dit ontgaat.

XXII. Hier volgt weer een reglement, dat wij niet meer kennen: „Men moet op zijn sterkst slaan als er er kans is tusschen een gelijk aantal schijven en dammen of tusschen dam plus schijf en schijven.

omdat hij bestaat uit twee schijven op elkaar.

In het oude Fransche damspel (bord met 64 ruiten) ging ook damslag voor.

XXIII. „Wanneer aan de eene kant 3 schijven en aan de andere kant 2 dammen geslagen kunnen worden, dan moet men toch, op gevaar af van geblazen te worden, de 3 schijven nemen om het grootere aantal, dat steeds vóórgaat”.

Niet ten onrechte zegt Manoury, dat deze regel wel wat in strijd lijkt met de bovenvermelde beschouwing over de waarde van een dam als stuk, doch dat deze regel gehandhaafd werd omdat die te tijde van Mallet al werd toegepast en omdat er toch ook gevallen zijn, dat 2 schijven meer waard zijn dan een dam. Daar dit afhankelijk is van de positie en die gevallen niet vooraf zijn aan te geven, heeft men volgens Manoury voor deze onzekere gevallen maar gelijk gehad, zich aan het grootste aantal te houden. Heel logisch is die uiteenzetting niet in verband met het voorgaande en dit zal dan ook wel de reden zijn, dat men later tot uitschakeling van regel XXVII besloot.

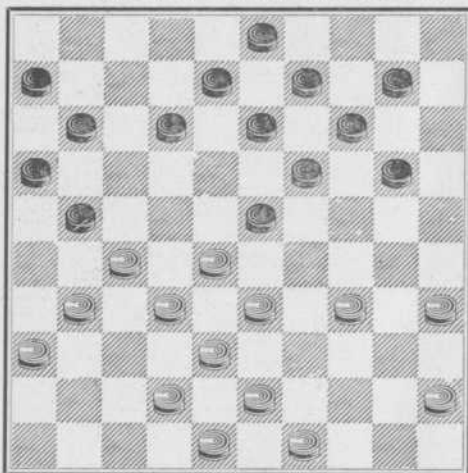
M. (Wordt vervolgd)

De Meesterwedstrijden.

(Vervolg.)

J. van Leeuwen, 15 punten. (Lid van „D.I.O.”, Den Haag). Nog altijd speelt deze speler de regelmatige partij, waarvan hij zeer veel weet en vermijdt, evenals het vorige jaar, ingewikkelde standen. Waarom is ons niet duidelijk, daar deze speler gedurende den wedstrijd blijk gaf de finesses van het slagspel te beheerschen als de sterkste speler, zoodat het zeer moeilijk is een definitie te geven van zijn spelkracht. Zijn spel is echter zeer wisselend. De wijze, waarop hij b.v. v. d. Meer vernietigde, was subliem en werkelijk eerste klas werk, daartegenover speelde hij tegen Visser erg zwak en vloog in een allerakeligst eenvoudig zetje. Vast staat, dat v. L. veel sterker is geworden; hij beheerscht het spel meer dan vroeger. Het is verbluffend, hoe deze speler in een normalen stand, wanneer zijn tegenpartij een zwakken zet doet, hierop gaat combineeren. Hij zoekt dan niet naar den sterksten positie-zet, maar naar dien, welke het spel in het gevaarlijke stadium voor slagspel brengt. Dan krijgt zijn spel iets dwingend en wordt zeer krachtig. Het zwakke punt bij v. Leeuwen is het opbouwen van zijn stand. Daarin schiet hij te kort, men zou haast kunnen zeggen, dat hij dit gedeelte verwaarloost. Of dit ligt aan een onderschatten van de beteekenis hiervan dan wel of het een gebrek aan architectonisch gevoel voor het spel is, zal de tijd moeten leeren. Kan van Leeuwen dit moeilijk gedeelte onder de knie krijgen, dan zal hij een van de gevaarlijkste spelers worden. Het volgende voorbeeld geeft *precies* weer hoe van Leeuwen speelt:

Stand : Wit J. v. Leeuwen 14 schijven op 27,
28, 31-36, 38, 42, 43, 45, 48, 49 ;
Zwart S. E. v. Meer Jr. 14 schijven
op 3, 6, 8-14, 16, 19, 20, 21, 23.

Zwart's laatste zet is 15—20; het is werkelijk een genot te zien hoe wit hiervan profiteert:

1. 28—22

Dreigt op verschillende wijzen een schijf te winnen.

12—18?

Zwart mag 21—26 niet spelen, want dan volgt 22—18, (zw. 26:30), 35:4; evenmin kon zwart 12—17 of 23—29 spelen. Ook de tekstzet is fout, daar zwart nu een schijf verliest.

Aangewezen was 11—17, 6:17, doch bij de beste voortzetting krijgt zwart moeilijk spel, daar wit met 31—26 vervolgt. Wit heeft dus wel uitstekend gebruik gemaakt van zwart's zwakken zet.

2. 31—26! 10—15

11—17, 6:17 gaat niet wegens 27—22, 35:4.

3. 26:17 8—12

4. 17:8 3:12

5. 33—28 20—24

6. 34—30 23—29

Zwart tracht den stand zoo ingewikkeld mogelijk te maken.

7. 42—37

Solieder is 27—21, daar zwart dan gedwongen is tot 16:27; op

28—23, 30:17, 21:41.

18:27, 19:37, 11:22,

29—33

Deze voorbeelden bewijzen wel, welk een gevaarlijk speler v. Leeuwen is.

S. E. v. d. Meer Jr. 14 punten (lid van het „V.A.D.“). Ook deze speler is sterker geworden. Zijn spelgenre is echter onveranderd gebleven. Nog steeds neemt hij de grilligste standen, hoe ingewikkelder hoe liever, daar v. d. Meer als een onzer beste problemisten bijzondere capaciteiten bezit als slagspeler. Het is verbluffend de combinaties te volgen die v. d. Meer's fantasie hem uit de partij doet halen. Heeft v. d. Meer 'een ingewikkel-

8. 38:20 14:34
9. 43—38 34—39?

Een zet, à la v. d. Meer, dooddelijk bij den minsten zwakken tegenzet, doch verliezend bij het goede antwoord. Speelt wit b.v. 38—33 dan volgt 16—21 (wit 27:7), 18:29, (wit 7:18), 13:33.

Op 36—31 volgt 16—21, (wit 27:7), 18:36, (wit 7:18), 13:31.

Wit doorzag echter deze gevaren en speelde den aangewezen zet, waardoor de partij vrijwel beslist werd.

10. 27—21 16:27

Op 18:27 zou volgen 28—22, 21—17, 38—33, 32:3.

11. 22:31

Wit dreigt nu schijf 39 te winnen.

11—17

Meent het gevaar te keeren.

12. 28—22 18:27

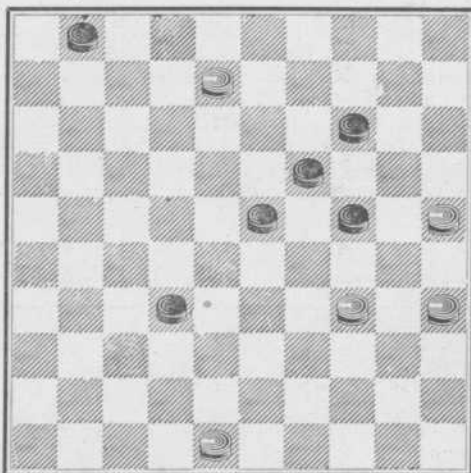
13. 31:11 6:17

14. 38—33 39:28

15. 32:3

Wel een voorbeeld van krachtig spel.

Nog een voorbeeld:

Stand : Wit J. v. Leeuwen 5 schijven op 8,
25, 34, 35, 48 ;

Zwart N. de Vries Gzn. 6 schijven
op 1, 14, 19, 23, 24, 32.

Wit's laatste zet is 12—8. Gaat zwart nu naar dam door 32—37 dan verliest hij als volgt:

48—42, 8—3, 3:7! 35:13,
32—37, 37:48, 48:30, 1:12,

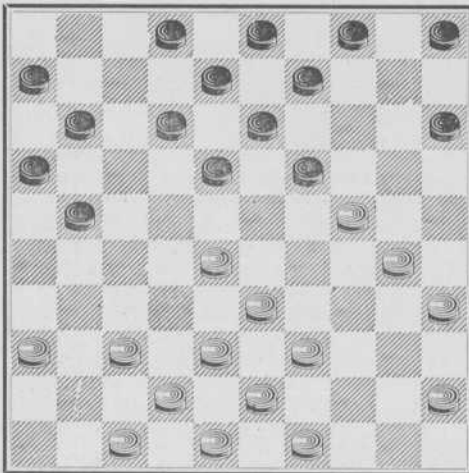
den en moeilijken stand, dan kan men ervan verzekerd zijn, dat na afloop van die partij de problematiek een paar fraaie stukjes rijker geworden is. Zijn spelopvatting is hoogst origineel, elk denkbaren stand neemt hij in.

Of zijn spelopvatting de juiste is? Wij kunnen zijn genre niet onderschrijven, het is voor ons te fantastisch. Hoe mooi en geniaal ook, loopt o.i. dit systeem te pletter tegen het kerngezonde positieospel.

Of ooit v. d. Meer er toe gebracht kan worden zijn geheele inzicht van het spel te herzien resp. prijs te geven en of het voor hem voordeelig is dit te doen, is een vraag, waarover de beslissing zeer moeilijk is. Zijn opvatting maakt een zoo onafscheidbaar deel uit van zijn inzicht in het spel, dat het een vraag is of zulks met succes te veranderen is.

Bij het naspelen van zijn partijen valt zeer vaak op, hoe hij met een paar schijven zoo snel mogelijk vooruitdringt. Die schijven zijn wel is waar niet te veroveren, doch om ze te verdedigen wordt hij veelal gedwongen zwakke standen in te nemen, zooals b.v. in zijn partij tegen Visser. v. d. Meer ziet diep en analyseert in de partij. Hij is, wat men noemt, een schitterend speler met zeer veel fantasie, o.i. zelfs te veel. Wij achten ons op grond hiervan dan ook niet in staat de vraag, of een dergelijk speler ooit den meestertitel zal kunnen behalen, te beantwoorden.

Het volgende voorbeeld geeft een idee van v. d. Meer's fantasie tijdens het spel :

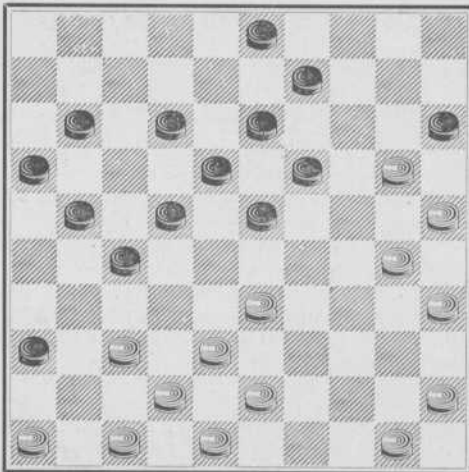

Stand : Zwart Rustenburg, 15 schijven op op 2-6, 8, 9, 11-13, 15, 16, 18, 19, 21.

Wit S. E. v. d. Meer Jr., 15 schijven op 24, 28, 30, 33, 35-39, 42, 43, 45, 47-49.

In dezen heel gewonen stand zag v. d. Meer reeds de lijnen van een schitterende combinatie, welke mogelijk zou zijn als de stand als volgt was :

(Dezen stand stelde v. d. Meer ons ter hand onmiddellijk na de partij)

Stand : Wit 14 schijven op 20, 25, 30, 33, 35, 37, 38, 42, 43, 45-48, 50.

Zwart 14 schijven op 3, 9, 11-13, 15, 16, 18, 19, 21-23, 27, 36.

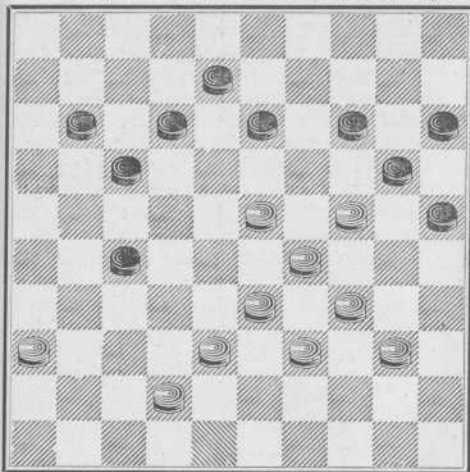
Men vergelijkte deze beide standen ; dezelfde figuur is er wel, maar er is heel wat veranderd. Maar hoe schitterend moet iemands combinatie-vermogen zijn om bij den eersten stand reeds een ontwikkeling te zien van den volgenden slag :

37-31, 47-41, 38-32, 31-26, 26 : 28,
15 : 24, 36 : 47, 27 : 49, 47 : 29, 23 : 32,
50-44, 45 : 14, 30 : 6.
49 : 40, 9 : 20.

Bijzonder fraai !

De volgende stand is uit de partij tegen Visser:

Stand: Wit A. Visser, 10 schijven op 23, 24, 29, 33, 34, 36, 38-40, 42.

Zwart S. E. v. d. Meer Jr., 10 schijven op 8, 11-15, 17, 20, 25, 27.

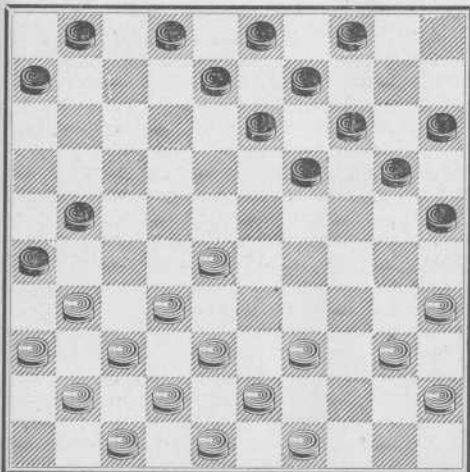
Hieruit blijkt de sterke positie van Visser en de meer grillige spelvorm van v. d. Meer. Wit's laatste zet is 28—23, waarop zwart de partij beslist door: 13—19 (wit 24:2), 14—19 (wit 2:33), 19:48.

Wij hopen, dat deze bekwame speler ook het volgend jaar wederom aan dit tournooi zal deelnemen.

N. de Vries Czn., 13 punten. (Lid van „Twente's Eerste”, Hengelo). Voor de derde maal nam deze speler deel aan de meesterwedstrijden. Zijn resultaat was ditmaal veel beter dan in den vorigen strijd. Behaalde hij toen 8 punten, thans was 13 het resultaat. Hoewel dit cijfer bevredigend is, kan de Vries beter.

Een bepaald speelgenre heeft de Vries niet. Hij speelt zoowel de regelmatige als de onregelmatige partij. De openingen hiervan kent hij alle, terwijl hij zich ook in het eindspel thuis gevoelt. Dit laatste kwam vooral uit in partijen, waarin hij een schijf achter kwam en waarin hij dan door zijn eindspelkennis remise maakte. Evenals verleden jaar is ook thans het middenspel de Vr's zwakke punt. In beslissende oogenblikken faalt hij hier, waarvan zijn partij tegen v. Leeuwen een uitstekend voorbeeld is. Eigenaardig, dat onmiddellijk na de partij de Vries de juiste voortzetting aangaf. Hieruit blijkt, dat hij het dus wel zag, doch niet speelde. Wij kunnen deze eigenaardigheid niet verklaren. Ligt dit nu aan het onjuist taxeerden van den stand op het beslissende oogenblik of aan onvoldoende oefening? In het Oosten is zijn ernstige partner, Mantel, gemobiliseerd, hetgeen voor de Vries dus wel een nadeel is. Een oefening van een jaar in een der groote steden zal o.i. de Vries een goede kans op succes geven.

Ook ditmaal maakte hij zes maal de reis Hengelo—Amsterdam vice-versa, wel een bewijs van zijn groote liefde voor het spel. De sympathieke Twentsche kampioen, die in het Oosten zooveel voor ons spel en onzen Bond doet, heeft zich ook in het Westen tal van vrienden verworven.

Wij hopen, dat hij den strijd niet zal opgeven en ook het volgend jaar weder aan onze meesterwedstrijden zal deelnemen.

Dat ook deze speler in de partij nogal diep ziet, bewijst de volgende stand, voorgekomen in zijn partij tegen v. Leeuwen:

Stand: Wit de Vries 15 schijven op 28, 31, 32, 35 43, 45, 47-49;

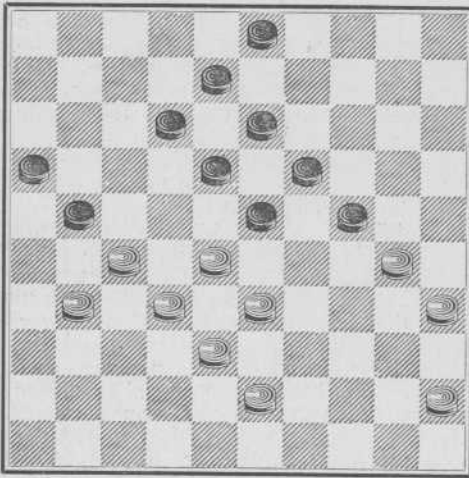
Zwart v. Leeuwen 15 schijven op 1-4, 6, 8, 9, 13-15, 19, 20, 21, 25, 26.

De Vries, aan zet, speelde natuurlijk niet 31—27, daar hierop 8—12, 6—11, 13:44 volgt, een uitruil zonder enig voordeel. De Vries gaf echter aan, dat zoo schijf 4 op 10 stond, hij 31—27 wel gespeeld zou hebben wegens den volgenden naslag: wit 31—27 (zw. 8—12), 27:16, (6—11), 16:18, (13:44), maar nu vervolgt wit met 40—34! en zwart verliest een schijf, daar op 44—50 wit door 49—44 en 35:4 wint. Dit is dus wel een bewijs van uitstekend doorzicht.

S. de Jong, 11 punten (lid van het „V.A.D.”). Een jonge veelbelovende speler met een veelzijdige opvatting van het spel. De J. hecht aan geen enkel dogma, zijn spel is een zuivere aanpassing van het spel van zijn tegenstander. Hij bouwt uitstekend zijn stand op, is er steeds op uit het centrum te veroveren en zooveel mogelijk strategische punten te bezetten. Hij is een agressieve speler, die zooveel mogelijk tracht een stand te formeeren om aaneengesloten zoo ver mogelijk vooruit te dringen. Hij beoefent het spel te kort om over ervaring te beschikken, hetgeen bleek op dezen wedstrijd. Verschillende voordeelige standen benutte hij niet door te weinig routine, terwijl hij ook in het eindspel nog te kort schiet. Wij hebben echter, gezien zijn fraaie spelgenre, veel verwachting van hem. Oefent hij zich serieus, dan zal hij zeer snel van zich doen spreken. Een bijzonder mooie prestatie van dezen jongen beoefenaar is zijn winst tegen van Leeuwen, zoomede zijn remise tegen Waaker.

Het volgende voorbeeld geeft een idee van zijn kracht en tevens waar hij te kort schiet:

Stand: Wit S. de Jong 10 schijven op 27,
28, 30-33, 35, 38, 43, 45;
Zwart M. Koperberg 10 schijven op
3, 8, 12, 13, 16, 18, 19, 21, 23, 24.

1. 31-26 12-17
Een zwakke zet, waarvan de Jong geruimen tijd uitmuntend partij trekt.
2. 45-40 3-9
Op 17-22, wit 28:17 en vervolgens 40-34. Zwart moet nu 3-9 spelen, daar op 12-17 wit 34-29 en 27-21 antwoordt.
3. 43-39 9-14
Op 8-12 dan wit 28-22, 26:8, 38:32, 33:4.
4. 40-34 17-22 gedw.
Op 8-12 volgt wit 28-22, 26:8, 38-32, enz.
5. 28:17 21:12
6. 33-28 24-29!
7. 30-25 29:40
8. 35:44 23-29 gedw.
- Op 14-20, enz. zekere doorbraak door 27-21.
9. 44-40 19-24 gedw.
10. 40-35? ?
- Op 28-23 dan zwart 13-19, 24-29.

Na zoo onberispelijk den stand te hebben geforceerd, komt nu de inzinking. De eenvoudige winstgang, welke het resultaat moet zijn van wit's fraaie spel, ontging wit n.l.: 39-34, 34:23, 27-21, 32:21. De winst is nu heel eenvoudig.

13-19, 18:29, 16:27,

Ruitenboer (pseudoniem), 9 punten, lid van „Constant” is een rasechte positie-speler. De regelmatige partij, waarvan hij de theorie uitstekend schijnt te kennen, speelt hij het best. De onregelmatige partij is zijn terrein niet. Toch hadden wij van dezen speler meer verwachtingen, gezien verschillende uitstekend door hem gespeelde partijen. Wij vermoeden, dat onge oefendheid hieraan niet vreemd is, daar deze speler sedert Aug. 1914 gemobiliseerd is.

Een van zijn alles beheerschende eigenschappen, is zijn hardnekkigheid, in welk opzicht hij doet denken aan Renooy. Men heeft van Ruitenboer niet eerder gewonnen dan nadat alle schijven van het bord zijn. In tegenstelling met genoemden speler ziet Ruitenboer niet al te best een slagzet. Zoowel tegen v. d. Meer, Waaker als Rustenburg liep hij hierin. Het eindspel speelt hij vrij goed. Onze totaalindruk is, dat hij bij serieuze training een ernstig mededinger naar den eertitel zal worden.

Rustenburg, 8 punten, (lid van „Gezellig Sa.nenzijn”) achten wij eveneens nog te zwak voor een dergelijk tournooi. Hij munt slechts uit in één soort spel, n.l. het spelen op zetjes, waarin hij echter virtuoos is. Het is werkelijk interessant te zien, hoe deze speler op allerlei listige zetjes speelt. Het zijn geen diepe slag- of positie-combinaties. De meeste dezer zetjes berusten op optisch bedrog of meerslag, wel leuke verwikkelingen doch zonder diepte. Van opening en eindspel weet deze speler weinig af. Zijn beste partij in dezen wedstrijd was tegen Kleute, doch deze was dan ook de zwakste van de deelnemers. Wij hebben Rustenburg vaak zien spelen en steeds waargenomen, dat zijn partijen tegen

zwakkere spelers heel snel beslist waren, daar deze immer in een of ander zetje liepen, maar tegen solied positie spel heeft Rustenburg's systeem geen kans op succes.

C. J. Lichtenberg, 6 punten, (lid van „Gezellig Samen zijn”) heeft ons ditmaal teleurgesteld. Wij hadden meer van hem verwacht, omdat het thans de derde maal is, dat hij aan de meesterwedstrijden deelneemt en hij in 1915 sterker bleek dan in 1913. Wij hebben echter den indruk gekregen, dat ook bij hem zijn gemobiliseerd-zijn oorzaak van dit slechte resultaat is. Hij bleek uit training, zelden zagen wij hem zooveel blunders maken.

Zijn spelgenre is de regelmatige partij. Hij bouwt zijn stand uitstekend op, maar weet dezen dan niet te gebruiken, hetgeen zeer sterk uitkwam in zijn partij tegen v. Leeuwen. Door uitmuntend openen en goed middenspel kreeg hij den beteren stand, doch op het beslissende oogenblik faalde hij. Hij zal echter op een volgend toernooi, wanneer hij zich voldoende heeft kunnen trainen, een beter figuur slaan, maar wil hij ooit kans hebben op de eerste plaats dan is, zooals wij reeds meermalen betoogden, voor alles wetenschappelijke leiding noodzakelijk.

G. Sneepels, 5 punten, (lid van „D.I.O.”, Den Haag). Van dezen speler hebben wij den indruk gekregen, dat hij wel eenige studie van de opening heeft gemaakt. In de meeste partijen is zijn openingsspel goed, doch zoodra eigen initiatief het moet doen, schiet hij te kort. Hij is een echte positie-speler, die zich het meest thuis gevoelt in de regelmatige partij. Onregelmatig spel vermijdt hij zooveel mogelijk en slagspel is voor hem verboden terrein, getuige de eenvoudige slagzetten, waarin hij liep in zijn partijen tegen Visser en Waaker. Zijn beste partij was tegen de Vries, waarin hij uitstekend gebruik maakte van de zwakke zetten van zijn tegenstander. Hij kwam dan ook een schijf voor met o.i. glad gewonnen stelling, maar in het eindspel was het mis. De Vries maakte al heel gemakkelijk remise.

Onze conclusie ten opzichte van Sneepels is, dat hij behoudens het openingsspel, geen enkel ander deel van het spel beheerscht. Wil hij dus ooit een ernstig reflectant voor den meestertitel worden, dan is heel wat studie nog noodzakelijk.

P. Kleute Jr., 3 punten. (Lid van „Mutua Delectatio”) bleek voor dezen wedstrijd nog niet sterk genoeg. Deze uitmuntende problemist en samensteller van studies, die in zijn club in Den Haag de eerste plaats inneemt, schoot in alle opzichten te kort. Van de opening heeft hij blijkbaar geen studie gemaakt, terwijl hij ten opzichte van het positie- en eindspel geen ervaring heeft en daar hij geen gelegenheid kreeg een of anderen mooien slagzet uit te voeren, moest zijn resultaat wel gering zijn.

Wij hoorden Kleute menigmaal zeggen „wat speel ik slecht”, juister is echter, dat hij nog te weinig van het spel weet. Zijn winst moet hij behalen, wanneer zijn tegenstander een slagzet openzet en dan ziet K. dezen onmiddellijk, maar zijn stand opbouwen om in een goeden stand op een combinatie te spelen, verstaat hij niet in tegenstelling b.v. met v. d. Meer, welke zoo uitstekend de kunst kent een combinatie als het ware in den stand te vlechten. Kleute is dan ook nog lang geen ernstig mededinger en wil hij dit ooit worden, dan moet hij terdege aan de studie. Daar hij nog jong is, kunnen wij echter nog veel van hem verwachten.

Tot slot nog de opmerking, dat wij van de laatste 5 besproken deelnemers geen standen gedurende den wedstrijd hebben kunnen noteeren om bepaalde kwaliteiten te demonstreeren. Mocht bij het naspelen der partijen nog iets belangrijks blijken, dan zullen die standen alsnog met een bespreking worden gepubliceerd.

Oplossingswedstrijd, beëindigd September 1916.

Thans kan de definitieve uitslag vermeld worden, als volgt: Het maximum aantal te behalen punten was 32. De heeren F. W. Naujoks en J. Boerkoel, beiden te Rotterdam, behaalden elk 27 punten. Na loting krijgt eerstgenoemde als 1en prijs een jaar gratis abonnement op „Het Damspel”, de heer Boerkoel als 2e prijs een half jaar, idem. De heer Renooy verwierf 22 punten, de heer E. Rosenbain 17 punten, de heer E. Blauw 16 punten, enz.

De prestatie der oplossers is zeer goed te noemen, daar de problemen ditmaal buitengewoon lastig waren.

Oplossingen der Problemen van het September-nummer.

(Vervolg van November-nummer.)

No. 820. Zw. 12 schijven: 4, 7, 10, 14, 15, 17-21, 24, 27;
Wit 12 schijven: 25, 26, 29, 32, 33, 35, 42, 44, 47-50.

35-30!! 44-40!! 29-24, 25:34, 49:40, 34:1.

24: 35 a), 27: 38 b), 19: 30 c), 35: 44 d), 38: 29,

a) Indien 27:38, wit 29-23! zw. 19:39, wit 30:19, zw. 14:23, wit 25:5 en wint.

b) Indien 35:44, wit 49:40, zie hoofdvariant.

c) Slaat zwart op één der drie andere manieren dan is het steeds dam voor wit.

d) Zwart 38:29 is direct verloren door 34:1.

Welk een mogelijkheden en verrassingen!

No. 821. Zw. 4 schijven: 13, 14, 19, 23, dam op 6;

Wit 8 schijven: 17, 22, 27, 28, 30, 33, 39, 40.

33-29, 39-33, 24:7.

No. 822. Zw. 4 schijven: 13, 14, 19, 23, dam op 6;

Wit 8 schijven: 17, 22, 25, 27, 28, 30, 40, 49.

30-24, 25-20, 20:7, 7-1 en wint.

23:12, 6:35, 19:30,

No. 823. Zw. 4 schijven: 13, 14, 19, 23, dam op 6;

Wit 8 schijven: 17, 22, 25, 27, 28, 30, 39, 40.

17-11, 22-17, 11-7, 7:29.

No. 824. Zw. 8 schijven: 8-10, 14, 20, 21, 25, 27, dam op 39;

Wit 8 schijven: 32, 34-38, 41, 43, 46, 49.

36-31, 49-44! 43:34, 37-32, 35:2.

Zooals men ziet is de heer Belinfante een veelzijdig problemist. In studies als No. 817 weet hij ondanks alle zijpaden, den juisten weg te bewandelen Zijn eenvoudige en mooie standen zijn dikwijls opvallend (No. 817, 818, 820) en zijn varianten (No. 820, 818) wisselen als de kleurfiguren eener kaleidoskoop, terwijl zelfs een salto mortale als 819 het oog nog aangenaam aandoet.

Oplossing Analyse-Vraagstuk No. 1 van S. de Jong, Amsterdam.

Zwart 13 schijven: 3, 6, 8, 9, 11-14, 16, 18, 19, 23, 24;

Wit 13 schijven: 26-28, 30, 32, 34, 35, 38-40, 42, 48, 49.

Slechts één goede oplossing is ingekomen en wel van den heer E. Rosenbaum te Utrecht. Ziehier de klip, waarop velen strandden:

Zwart 14-20 (wit 30-25), zwart 24-29, (wit 25:14), zwart 9:20, en nu wordt voor wit aangegeven 28-22 om aan de dreiging 19-24, enz. te ontkomen, waarna verlies snel volgt. Wit speelt echter niet 28-22, doch 48-43 en indien nu zwart 19-24 (wit 28:30), zwart 20-25, (wit 34:23), zwart 25:45, dan volgt eenvoudig wit 49-44 en 44-40 met goed spel voor wit.

De juiste oplossing is aldus:

1. 23-29

2. 34:23 18:29

Nu dreigt 29-33 en 14:45 van zwart; toch mag wit niet achterloopen met 39-34, want dan volgt 12-17 (wit 34:23), 17-21, (wit 26:17), 11:33, (wit 38:20), 14:45, (wit 23:14), 9:20 met gewonnen spel voor zwart. Afruilen door 40-34 geeft schijfverlies, terwijl op 30-25 de afruil 16-21 en 13:44 volgt. Ook 28-23 kan niet wegens 19:37, (wit 30:10), 11-17, (wit 42:31), 17-21 (26:17), 12:45 en wint.

3. 39-33 29-34

4. 40:20 14:34

Schijf 34 staat zeer sterk. Zwart dreigt 19-24, 24-30 en 34-40 loopt naar dam. Om dit te beletten is wit gedwongen om in één zet een stand te formeeren, waardoor

het zwarte stuk op 34 kan worden afgeruild, dus

5. 49-43 12-17

Dreigend 17-21, hetgeen wit slechts kan voorkomen door

6. 27-21 16:27

7. 32:12 8:17

De eerste dreiging vertoont zich weer en weder moet wit zorgen in één zet vaardig te zijn tot den afruil door 43-39, hetgeen alleen mogelijk is door het open maken van veld 38.

8. 38-32 19-24!

Belet den afruil, daar op wit 43-39, enz. zou volgen 24-29, 17-21 en 11:44.

9. 32-27!

Denkt beide gevaren te kunnen ontgaan. Vooreerst kan zwart nu niet spelen 24-30 en 34-40 wegens 28-22 en 43:45 van wit

met schijfwinst en verder schijnt straks de afruil door 43-39 mogelijk, daar voormelde slagzet niet meer opgaat.

13-18!

Het einde. Wit moet nu een schijf offeren.

Hier hebben wij nu een van die fijne en geestige positie-combinaties, waarvan zelfs problemisten (ik zou haast zeggen vooral problemisten) bovenmate genieten.

Alles is even logisch, de zetten luisteren naar elkander als de raderen van een uurwerk en wit gaat eerst onder, wanneer hij al zijn hulpmiddelen heeft uitgeput. Het sterke zwarte leger bedreigt het witte aan beide flanken, terwijl de beide zwarte afdelingen bovendien uitnemend samenwerken. Wit kan zich slechts tegelijk tegen één aanval verzetten en valt hij den eenen kant aan, zoo neemt de hevigheid van den aanval aan den anderen kant toe. Een beeld van den huidige wereldkrijg.

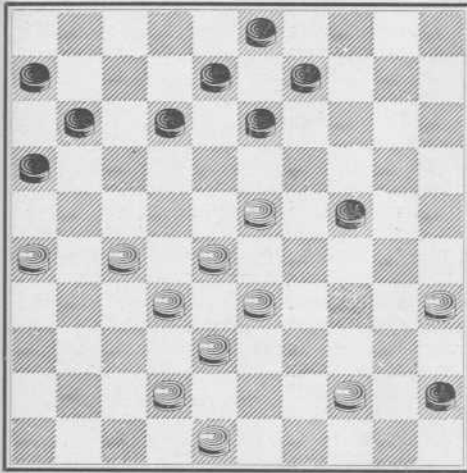
Aan den jongen V.A.D.-er onze hulde.

Nog ontvingen wij den volgenden spelgang: 34 : 23, 39-33, 30-25 gedw., 25 : 23

23-29, 18 : 29, 14-20, 29-34, 34 : 45

en wit wint, zegt de inzender. Echter maakt wit op brillante wijze remise. Waar het hier een partijstelling betreft, zullen wij dit eenigszins uitvoerig behandelen.

Wit speelt als beste zet 49-44, waarna zich de volgende varianten kunnen ontwikkelen:

Stand na 49-44 van wit. Zwart is aan zet.

1.		13-18
2.	27-22	18 : 27 a)
3.	32 : 21	16 : 27
4.	44-40	45 : 34
5.	23-18	12 : 43
6.	48 : 19	

Wit blijft een stuk achter, doch maakt alijd remise door het belangrijke overwicht op zwart's langen vleugel.

2.		a) 18 : 29
3.	44-40	45 : 34
4.	22-18	12 : 23
5.	28 : 39	wit wint.

1.		12-17
2.	27-22	

En wit maakt remise door 44-40 en 33-29, enz.

ren, want op 43-39, enz. volgt 18-22, 24-29, 17-21 en 11 : 44 met winst, op 27-21 volgt 24-29, 29 : 47 en op 42-38 volgt eerst 17-22 en daarna loopt zwart naar dam na het offer 24-30.

1.		13-19
2.	23 : 14	9 : 20
3.	44-40!	45 : 34
4.	48-43	

Heeft gelegenheid de lastige schijf uit te ruilen.

1.		11-17
2.	42-37!	6-11 b)
3.	44-40	45 : 34
4.	23-19!!	24-29 c)
5.	33 : 24	16-21 d)
6.	27 : 18	13 : 31
7.	36 : 27	34-39
8.	24-20	8-13
9.	19 : 8	3 : 12
10.	20-15	9-14
11.	35-30	39-44
12.	30-24	44-49
13.	24-19	14 : 23
14.	15-10	49 : 16
15.	37-32	16 : 49
16.	10-5	23-29
17.	5-28	remise.

2.		b) 13-19
3.	23 : 14	9 : 20
4.	44-40	45-34
5.	48-43	remise.

2.		b) 13-18
3.	44-39	18 : 29
4.	26-21	17 : 26
5.	28-23	29 : 18
6.	37-31	26 : 28
7.	33 : 4	12-17
8.	27-22	17 : 28
9.	4-36	remise.

2.		b) 17-21
3.	26 : 17	12 : 21
4.	27-22	13-19
5.	23 : 14	9 : 20
6.	48-42	remise.

De rijkdom van dezen eenvoudigen stand is verbazingwekkend.

4.		c) 24—30	5.		d) 34—39
5.	35 : 24	34—40	6.	19—14	9 : 29
6.	33—29		7.	28—22	17 : 28
Zwart kan den uitruil wit 19—14, enz.			8.	32 : 43	
met remise, niet verhinderen.			Wit wint 1 schijf.		

Oplossingen der Problemen van het October-nummer.

No. 825. Wit 12 schijven : 3, 7—15, 18, 19 ; Zw. 24, 25, 28—30, 32—34, 37—39, 47.

De stand doet het oog aangenaam aan, en hoewel het vraagstuk niet geheel correct blijkt, vertoont het talrijke fijnheden en verrassende zetten. Een fout is, dat wit door den uitruil 28—23 en 32:23 een fatalen druk op het zwarte spel zou kunnen uitoefenen. De beide fijne lokzetten, die de auteur op het oog had, begonnen als volgt: 28—22, (18:27), 32:21, (11—17, denkend een schijf te winnen, want op 21—16 zou volgen 17—21, 19—23 en 13:42) en nu kan komen: A 24—20 (zw. 15:45), 25—20, (zw. 14:25, want op zw. 17:26, volgt wit 20—15 met niet te verhinderen dam), 29—23!! prachtig, altijd dam. Of B wit 29—23 (zw. 17:26), wit 33—28 en dam door wit 25—20 is niet te beletten. Echter is hier jammer, dat wit allergewoonst de beide zetten 29—23 en 33—28 kan verwisselen. Niet accoord gaan wij met deze oplossing: wit 28—23, 33:22, 32:21, (zw. 11—16? waarom?), 29—23, 37—31, 23—19, 47—41, 38—32, 25:5. Zwart speelt nu echter 23—28, 9—14 en 13:35 en wit verliest. Men kan nu niet zeggen een oplossing gevonden te hebben, omdat volgens de gestelde vraag wit een dam heeft gehad. Dit zou naar juristerij zwemen.

No. 826. Zw. 13 schijven : 3, 5, 7—9, 12, 14, 19, 20, 23, 24, 29, 30 ;

Wit 14 schijven : 21, 27, 28, 31, 33, 35, 37—41, 43, 44, 50

40—34, 39—34, 27—22, 37—31, 22:4, 4—15, 35—30, 15:24.

Bijoplossing: 40—34, 39—34, 28—22, 37:28, 22:4, 4—15.

Deze keuze uit de collectie, die wij van den heer Mantel bezitten, was niet zeer gelukkig. Toch draagt de opl. en wat merkwaardig is ook de bijopl., iets interessants in zich.

No. 827. Zw. 11 schijven : 1, 6, 9, 13, 14, 17—19, 22, 23, 28 ;

Wit 11 schijven : 16, 20, 24, 26, 30, 31, 34, 37—39, 49.

Oplossing 16—11, 39—33, 34:43, 37—32, 43—39, 31—27, 11:22, 32:21, 26:8.

De bekende Haarlemsche problemist geeft hier een merkwaardig systeem. Het brengen van zwarte schijven op 31 en 32 is belangwekkend door het gordijnvuur op de lijnen 4 tot 36 en 49 tot 16. Dit kaatspartijtje vergt zooveel van het voorstellingsvermogen, dat oplossing van het blad de grootste moeilijkheden met zich brengt.

No. 828. Zw. 9 schijven : 3, 5, 6, 8—10, 14, 18, 20 dam op 12 ;

Wit 11 schijven : 11, 27—29, 32, 34, 37, 38, 40, 44, 48.

Oplossing. 40—35, 27—22, 32:21, 29—24, 35:2 en wint in het eindspel op tempo. De idee van het brengen der zwarte dam op 30 is verdienstelijk voor een beginner.

No. 829. Zwart 10 schijven : 7—9, 18—20, 22, 24, 30, 35 ;

Wit 10 schijven : 16, 26, 27, 29, 32, 33, 42, 45, 47, 50.

Oplossing 16—11 (zw. 7:16 gedw.), 26—21! 45—40, 40—34, 43:2, 2:26.

Dit probleem valt op door eenige verrassende zetten. Brutaal komt schijf 45 uit zijn veilig hoekje te voorschijn om te toonen, dat hij niet voor spek en boonen mededoet.

No. 830. Zw. 8 sch. 7—9, 15, 26, 30, 35, 36 ; Wit 8 sch. 17, 18, 32, 33, 38, 39, 41, 46.

Opl. 33—29, 29—24, 39—34!, 34:1.

No. 831. Zw. 8 sch. : 2, 4, 9, 13, 14, 18, 25, 31, dam op 6.

Wit 11 sch. : 11, 15, 17, 24, 26, 29, 33, 35, 37, 38, 43.

Opl. 35—30, 17—12, 15—20, 10:39, 12:3.

De van Embdenaar Querido geniet een zekere vermaardheid wat betreft het samenstellen van combinaties, berustend op meerslag. In het algemeen gebruikt hij weinig materiaal, in den regel van 6 tot 11 schijven aan beide zijden, waarmede hij zeer verrassende gevalletjes voor elkaar weet te brengen (Zie No. 830). Hij verzorgt speciaal den stand steeds zoo goed mogelijk en is één der weinige ons bekende componisten, die hun eigen problemen vóór opzending ter publicatie, aan een allernauwkeurigst onderzoek onderwerpen.

De dam gebruikt hij met tegenzin, daar dit zijn zin voor het eenvoudige geweld aandoet. Doch wendt hij de dam aan, dan kan men verzekerd zijn met iets bijzonders te doen te hebben. Zie in dit opzicht b.v. No. 831, waarvan een bekend damspeler, die dit stukje van het blad oploste, schrijft: „Wat een geestige verwickeling. Het is of twee vlugge worstelaars voortdurend over elkaar heen buitelen. Alles draait en warrelt door elkaar. Men verliest het hoofd en mompelt: daar komt geen bl... van terecht, vreezende dat beide kampioenen armen en beenen zullen ontwrichten. Tot plotseling met een

behandigen zwaai de zwarte tegenstander voor goed gelegd is en wit zegevierend te voorschijn komt."

No. 832. Zwart: 9 sch.: 7-9, 13, 15, 16, 18, 19, 24.

Wit 9 sch.: 21, 28, 35, 37, 40, 43, 44, 49, 50.

Opl. 28-23, 43-39, 37-32, 49-43, 35-30, 40-34, 39-34, 50-45, 45:1.

18:29a, 16:27, 27:38, 38:49, 24:35, 29:40b, 40:29, 49:40.

a) Op 19:28, zou volgen wit 37-32, zw. 16:38, wit 43:14 en wint.

b) Op 49:40 volgt 34:1 en de zwarte dam is verloren, want op 40-49 volgt 50-44, op 40-45 volgt 39-34 en op 40-44 volgt 1-6. Hier blijkt tevens de waarde van wit's voorgaanden zet 45-30, want stond op dit moment een zwart stuk op 24, dan speelde zwart zijn dam op 23, wit 1:20, zw. 15:24 met remise.

Als bladprobleem zeer moeilijk, daar doorrekenen tot in den eindstand noodzakelijk is om tot de conclusie te komen dat de zet 35-30 noodig is om het opvangen van de witte dam na den slag te voorkomen, indien men nog niet hiertoe was gekomen bij de doorrekening van variant b).

Welk een prachtige varianten. Het is steeds een genot te ervaren hoe geraffineerd van der Meer in dergelijke studies is.

Damnuews uit Frankrijk (oplossingen).

Eerste eindspelletje van Weiss. 31-26 (zw. gedw 21-27), wit 46-41 (zw. 27-31, want op 1-7 vervolgt wit 41-36 en 37-31 met winst), wit 37-32! (zw. 31-37. Op 31-36 speelt wit 41-37 en wint gemakkelijk door het opspelen van schijf 32 naar 18), wit 26-21!! (zw. 16:38), wit 41:43 en wint op de tempo.

De heer Weiss had echter bemerkd, dat wit door gewoon spel kon winnen met 37-32 en 31-27 en stelde daarom samen het

Tweede eindspelletje van Weiss. Wit speelt 38-33, zw. 29:27, wit 47-41, waarna de zelfde winst als voren plaats vindt.

Vraagstuk Bonnard. 34-29, 40:20, 33-28 (zw. 18-23a), 28-22, 35-30, 45-40, 38:7, 27-21, 37-31, 47-41, 43:5. Prachtig! In dezen zeer gewonen stand doet wit 2 slagen en men moet zeer oppassen, dat men zich niet in de volgorde vergist, anders loopt het spaak.

a) Op 17-21, volgt 28-23, zw. 21:41, wit 23:5, zw. 41-46, wit 39-34 en zwart verliest zijn dam.

Op elken anderen zet van zwart volgt door wit 28-22, 27-21 en 38-32 steeds damslag met de schijven 42 of 43 naar een van de zwarte ruiten 2, 4 of 5. Wil zwart dit alles ongaan, zoo is hij verplicht een stuk te offeren.

Wij brengen beide Fransche meesters hulde voor hunne prestaties, die schoone herinneringen hebben opgewekt.

Goede oplossingen der October-problemen.

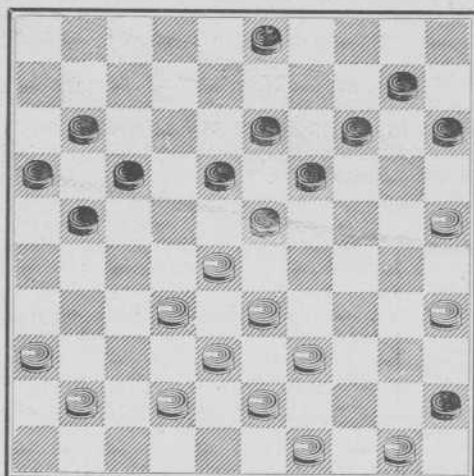
NAAM	WOONPLAATS	Nummers der Opgel. Problemen	Opg. Vraagstukken en Eindspelen.
N. de Haas Jr.	Rotterdam	825-828	
F. W. Naujoks	"	825-828	
J. Boerkoel	"	825-828	
J. H. Vos	Amsterdam	825-828	bijopl. 826.
H. Bakker	"	825/6, 828	vrst. Weiss & Bonn.
A. G. Dekker	"	829-831	
A. J. Oskam	Utrecht	826-828	
E. Rosenbaum	"	826-832	
P. Visser	"	826-832	
H. v. d. Geest	militair	825-828	
L. Schultemaker	Wognum	826-832	
S. Blauw	"	826-832, 819	
W. C. J. Polman	Uitgeest	825-828	
P. C. Kat	Westzaan	825-832	
W. F. Strijbos	Bergen-op-Zoom	825-828	vrst. Weiss & Bonn.
W. F. Verburg	Vlaardingingen	825-832	"
Louis Elen	Kamp Harderwijk	825-832	"
G. Tuin	't Zand	826-832	
J. Wieringa	Groningen	825-832	

Inzending van Twente's Eerste in den probleem-wedstrijd voor clubs 1916.

Het probleem met zwarte dam, het probleem met gelijk aantal schijven aan beide zijden en het eindspel vindt men onder de gewone problemen. De spelstudie van den heer G. Mantel Jr. leek ons te moeilijk om ter oplossing te geven. Wit en zwart doen niet minder dan 4 vrije zetten voor het probleem met gedwongen afwikkeling ontstaat, dat op zichzelf groote moeilijkheden oplevert. Bij het nazien van de oplossing van den auteur werd opgemerkt, dat hij één variant had overzien, die zwart remise schijnt te geven. De heer Mantel, hierop attent gemaakt, zond onmiddellijk een correcte oplossing, waarin de volgorde der eerste drie vrije zetten was gewijzigd. Ondertusschen vonden de samenstellers van de inzending van het V.A.D. de winst in de schijnbare remise-variant van de eerste oplossing, welke zij, aangetrokken door deze buitengewoon belangwekkende studie, aan een grondig onderzoek hadden onderworpen. Daar deze eerste oplossing van den heer Mantel Jr. veel meer positief is dan de tweede, werd besloten deze eerste oplossing te plaatsen aangevuld met de thans correcte variant, waarbij de heer Mantel de voorwaarde stelde, dat de namen der vindsters van deze winst zouden worden genoemd.

Ziehier dan het resultaat van deze coöperatie:

ANALYSE VRAAGSTUK No. 2
van G. Mantel Jr., Hengelo (O.).
Opgedragen aan het V.A.D.

Wit speelt en wint een schijf of de partij.

1. 35-30   3-8 gedw.
2. 36-31   21-26

a. Op zwart 15-20, wit 31-27 en wint nu altijd een schijf of maakt dam, n.l. op zwart 20-24, wit 42-37, 33-29, 39:30, 28-22, enz. en op 10-15 of 8-12, wit 30-24 met schijfwinst.

b. Op zwart 18-22, wit 32-27 (zwart 23:32 beste), wit 27:20, 38:27, 42-37 en wint een schijf.

c. Op het offer van zwart 23-29, wit 33:24, zwart 18-22, volgt als beste voortzetting voor wit en zwart:

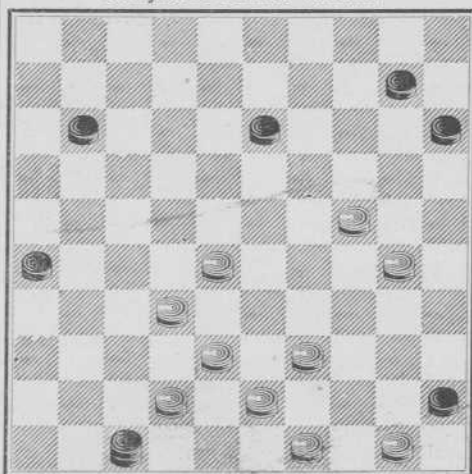
49-44, 38:29, 25:5   5:3,   3:21, wit
22:33, 14-20, 13-18, 21-26, 16:40,
heeft nu een stuk gewonnen en wint in het volgende interessante eindspel:

32-27, 30-25, 27:16, 16-11, 11-7,
11-16, 16-21, 26-31, 31-37, 37-41,
7-2, 2-16, 16-49, 49:35, 24-19,
41-46, 46-37, 37-48, 48:1, 1-18,
35-24, 24-33, 19-14, 33-28, 14-10
18-9, 9-36*), 36-47, 15-20, 20-24
10-4 en wint, want op 47 losstaande volgt
28-19 en op 24-29, volgt 4-15.

*) Op zwart 9-18, wit 19-14, zwart 18-13, wit 33-29, dwingt zwart de lijn 36-4 te verlaten, want op zwart 13-4 volgt 29-24 en wint.

d. En thans de schijnbare remise-variant: zwart 23-29, (wit 33:24), zwart 14-20, (wit 25:3), zwart 21-26, (3:21), zwart 16:47. Zie diagramstelling. Deze stand bewijst de groote rijkdom van het damspel, waar in zulk een eenvoudige stelling zulk een schitterende en gevarieerde winstgang mogelijk is.

Schijnbare remise-variant.

Wit aan zet wint.

Wit aan zet speelt 30—25, dreigend dam te nemen door 38—33, zwart 47:20, wit 25:5. Zwart heeft nu drie antwoorden: 47—41, 47—36 en 10—14, welke afzonderlijk behandeld worden.

I. variant van der Meer:

24—19, 28—22, 25—20, 49:40, 47—41, 13:24, 41:17*), 17:44, 45:34, 20:40 en heeft een schijf gewonnen.

*) Op zwart 41:44, volgt wit 49:40, zw. 45:34, wit 22—18, loopt naar dam en wint.

II. variant Gortmans:

28—22, 39—34, 49—44, 38—33, 25:5, 47—36, 36:18, 18:40, 40:49, 49:20, 26—31, 5—28 wint.

III. variant de Haas:

49—44¹⁾ 24—20, 44—40 39:8

10—14, 26—31²⁾, 15:24, 45:34, 31—37³⁾, 32:41, 42—37, 38—32, 8—2, 43—38, 2:16, 47:36, 36—47, 47—38, 38:16, 16:49, 49—40, 50—44, 37—32, 16:49.

40:49, 49:27,

¹⁾ Zeer sterk; dreigt 24—20 en 44—40, waardoor wit weder een stuk wint en bij de damlijn komt.

²⁾ Tracht nog zooveel mogelijk met schijf 26 te bereiken.

Op 14—19 zou volgen 42—37, zw. 47:22, wit 32—28, zwart 22:20, wit 25:23.

Op 47:36 zou volgen wit 24—20, 32—27, 38:18.

Een schijfoffer verliest natuurlijk wegens de groote overmacht.

³⁾ Zwart kan ook naar dam loopen

8—2, 2:16, 42—37, 43—39, 31—36, 36—41 41—46, 47:22, 22:44, 50:39.

3. 31—27 17—21

Op 8—12 volgt 30—24.

In dit vraagstuk van den Hengeloschen meester vindt elk iets van zijn gading en zoowel de positië-speler, de eindspel-liefhebber, als de problemist worden vergast op iets fijns.

Ziehier de richting, waarin de problematiek zich kan ontwikkelen. Een oneindig verschieft ligt hier nog voor den ernstigen zoeker open.

Deze wedstrijd heeft de V.A.D.-ers zeer veel genoegen verschaft: hoe kan het anders bij zulk een concurrentie!

Brief v. d. probleem-redacteur aan de lezers en medewerkers van het probleem-gedeelte.

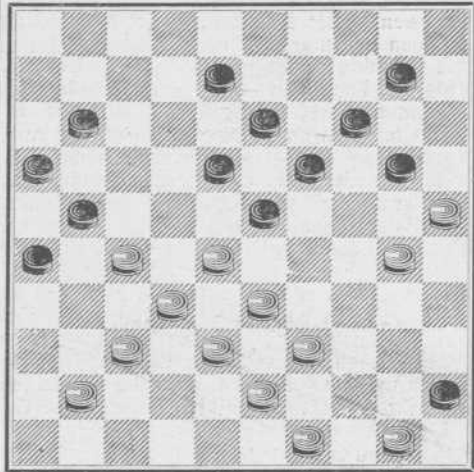
Waarde Damvrienden!

Het zal de inzenders van problemen misschien interesseeren eens te weten wat er met hunne goede gaven geschiedt. Alles, goed of fout, mooi of leelijk wordt in mijn „Groenboek” genoteerd onder volgnummer. Het ziet er deftig uit in zijn folio-formaat, zijn gewichtige dikte en stemmigen groenen band. Op elke linkerbladzijde bevinden zich 6 diagrammen, terwijl de rechterkant blanco is gelaten voor notities. Het bevat niet minder dan 3000 diagrammen, waarvan No. 1 tot 63 zijn gebruikt. Zoo zijn in dit boek de bouwstoffen van onze rubriek vervat en op de thans nog maagdelijke bladzijden zal eens haar geschiedenis in diagrammen zijn neergeschreven. Hoe deze zijn zal? Aan ons allen

4. 42—37 15—20
Op 8—12 volgt 30—24 en op 11—17, wit 33—29, 25—20! 39:30, 28—22, enz wint.

En nu komt de clou (diagram).

De problemist Mantel op en top, mooie stand, mooie en diepe afwikkeling.

5. 33—29 23:34
6. 28—23!! 18:29
7. 32—28 21:23

Waar wit wit toch naar toe?

8. 37—31 26:46

9. 38—33! 29:38

10. 43:32 46:44

11. 49:9 14:3

12. 25:5 19—24 beste.

13. 30:19 8—13

Op zwart 3—9, wit 5—10 met winst, want op 9—14, wit 10—5, op zwart 9—13, wit 10—15 en op elken anderen zet van zwart 10—4.

14. 19:8 3:12

15. 5—23 12—17

16. 23—18 en wint.

hiervoor de verantwoordelijkheid. Wie kan zeggen of deze foliant met haar vreemde teekens over vele eeuwen niet nog aanleiding zal geven tot navorschingen aan een tweeden Samuel Pickwick?

Elke maand peur ik uit zijn rijpe bladeren de benooidge problemen en het aldus vormt mijn onfeilbaar geheugen. Bedenkt echter, problemisten, dat ik slechts schoone herinneringen wensch te hebben.

Ik koester en vertroetel dit boek als een bakvisch haar poesie-album. Wilt U er ook eens een versje inzetten? Want blanco diagrammen zijn een nachtmerrie voor een rechtschapen dammer.

Tot heden ontving ik slechts één bewerking van motief 1. Dit is niet veel en vannacht droomde ik er van — de eerste koude winterstorm en een Wedstrijd voor Problemisten zijn nu eenmaal belangrijke feiten voor een probleem-redacteur.

Het hagelde en sneeuwde. De kraag van mijn damjas hoog opgeslagen liep ik door de Kalverstraat en trachtte tevergeefs naar „Dam” te komen. De snerpende wind blies mij in het gezicht en dreef mij telkens terug, de hagelkorrels, witte damschiiven, beukten mijn arme, half-bevroren neus met een Turkschen slag, en een wolk van sneeuwvlokken, damdiagrammen, dwarrelde voor mijn oogen. Het kwam mij onmiddellijk voor, dat Moeder Natuur mij deze toezond ter mededinging in den Wedstrijd voor Problemisten en ik trachtte er eenige op te vangen, die echter onmiddellijk op mijn handen smolten, zonder dat ik ze kon noteeren, alhoewel ik de schoonste standen dacht te zien.

Te midden van deze kwelling kwam Belinfante met een groote kan aansnellen. „Zeg Schijf, riep hij, acht je dergelijke slagverlengingen nog steeds uit den booze?”

„Erbarmen,” smeekte ik, „help mij uit den nood.”

Daarop ving hij met zijn kan twee sneeuwvlokken voor mij op, waarna wij voorspoedig den Dam bereikten en met lijn 11 thuis kwamen.

Den volgenden dag noteerde Belinfante inderdaad twee bewerkingen van motief 1 in het Groenboek, welke beide een „kan” vertoonden.

Laten de andere problemisten ook iets opvangen, al was het maar op een simpel briefkaartje, want zelfs een probleem-redacteur heeft illusies. De inzending is nog open tot 15 dezer.

Als proef en als aardigheid wilde ik voor den wedstrijd de problemisten nu eens zeer vrij laten en heb daarvoor bedacht:

Motief No. 2 van den Wedstrijd voor Problemisten.

Gevraagd wordt een probleem, waarin uitsluitend schijven worden aangewend. Wit is aan zet. De stand (of laatste zet) van zwart moet zoodanig zijn, dat deze *schijnbaar* onnatuurlijk of onmogelijk is, doch intusschen logisch te verklaren valt.

Ik kan elk aanraden in dezen zin iets te bewerken, daar het hier niet alleen een kwestie van problematiek geldt, doch ook spelstudie noodig kan zijn.

Hen, die de bedoeling niet geheel begrijpen, zal ik gaarne op aanvraag nader inlichten. Voor Januari zal men weder een positief gegeven aantreffen.

Met damgroeten, GORTMANS.

P.S. Tot mijn genoegen ontving ik tot afzending der copie bewerkingen van motief 1 van de heeren: M. J. Belinfante te A'dam (2 ex.), J. A. van Gent te R'dam, D. Klay te Oudkarspel, alsmede eenige foutieve inzendingen. Wie volgt?

Onze problemen.

De vorige keer zijn geen bladproblemen geplaatst, doch thans is de schade weder eenigzins ingehaald. De heeren Ereira en Springer zijn lid van de Amsterdamsche club D.O.S. Er zijn er nog velen, die houden van zoo'n echte fantasie en daarom heb ik besloten elke maand hiervoor een hoekje vrij te houden.

Drie problemen van de inzending van het V.A.D. in de Probleemwedstrijd voor clubs zijn thans geplaatst. Het vierde probleem heeft een te omslachtig en moeilijk eindspel om voor plaatsing als vraagstuk geschikt te zijn. Dit komt met de oplossing in het Januari-nummer.

CORRESPONDENTIE.

S. Blauw te W. No. 823. Op 22—18 slaat zwart 5 stukken door 13:24. Zie ook staat der oplossingen in het November-nummer.

E. Rosenbaum te U. Zie staat der oplossingen Nov.-nummer. No. 814 hadt U goed opgelost. K. D. doorgegeven. Merci.

J. H. Vos te V. K. D. doorgegeven. Merci.

P. Visser te U. Ik vind uw opl. van No. 825 geen lokzet. Er schuilt geen bedoeling achter 11—17, terwijl 11—16 een goede voortzetting is.

Alle inzendingen, oplossingen, enz. betreffende de problematiek te adresseeren aan den Heer **G. L. GORTMANS, O.Z. Voorburgwal 92, Amsterdam.**

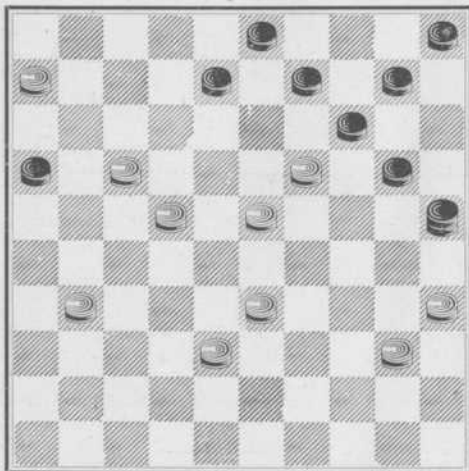
De antwoorden moeten vóór den tienden van de volgende maand ingezonden zijn.

„Wit begint” geldt voor alle problemen en vraagstukken, tenzij het tegendeel er bij wordt vermeld.

Voor den wedstrijd gelden: No. 837, 838, 839, 840.

Probleem No. 837.

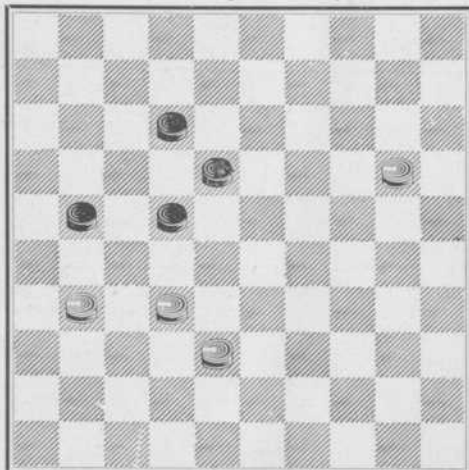
Van G. L. Gortmans, Amsterdam.
(Eerste publicatie.)

„De Clown”. Uit den probl.-wedstrijd v. clubs. Inzending V.A.D.

Probleem No. 839.

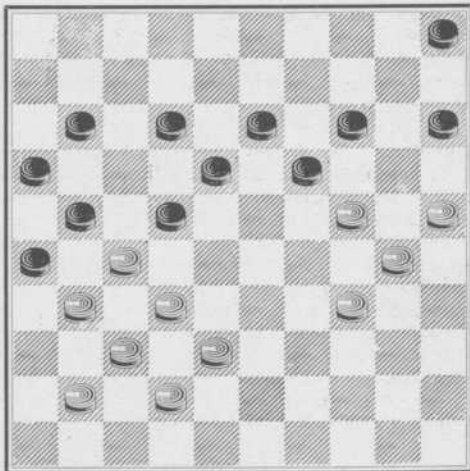
Van J. de Haas, Amsterdam.
(Eerste publicatie.)

Eindspel uit den probl.-wedstrijd v. clubs.
Inzending V.A.D. Uit de partij.

Probleem No. 838.

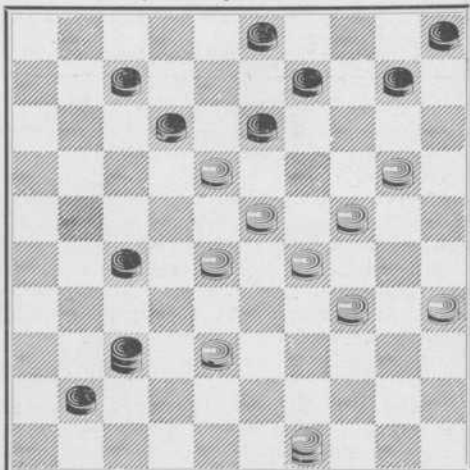
Van G. L. Gortmans, Amsterdam.
(Eerste publicatie.)

Wit speelt en lokt een foutzet uit.
Uit den probl.-wedstrijd v. clubs.
Inzending V.A.D.

Probleem No. 840.

Van A. Renooij, St. Maarten.
(Eerste publicatie.)

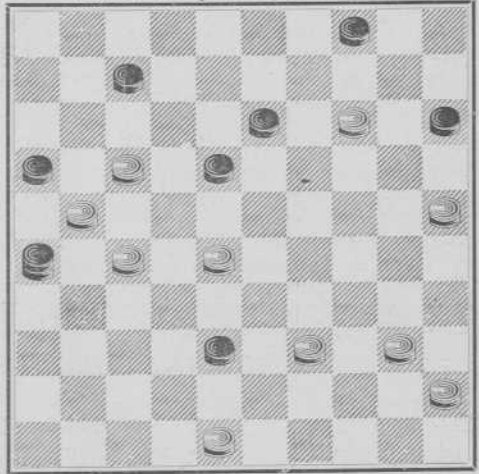
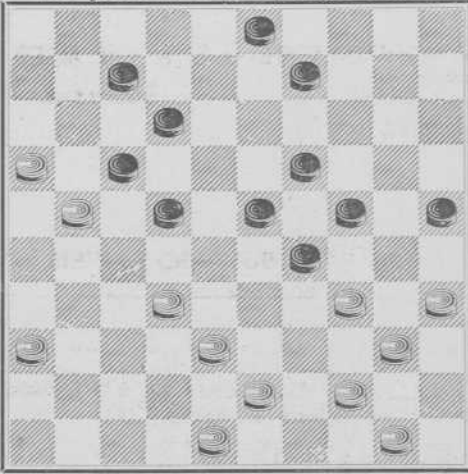
Fantasie-probleem.

BLADPROBLEMEN.

Probleem No. 841. (Eerste publicatie.) **Probleem No. 842.**

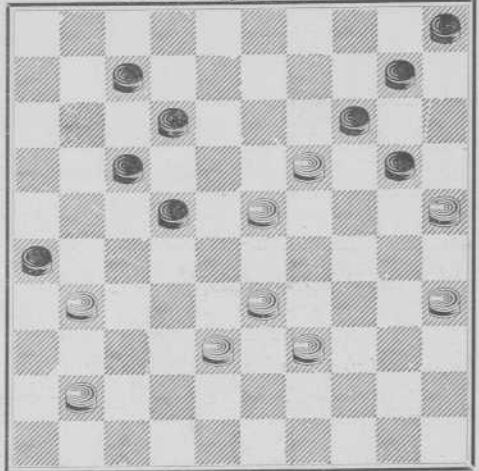
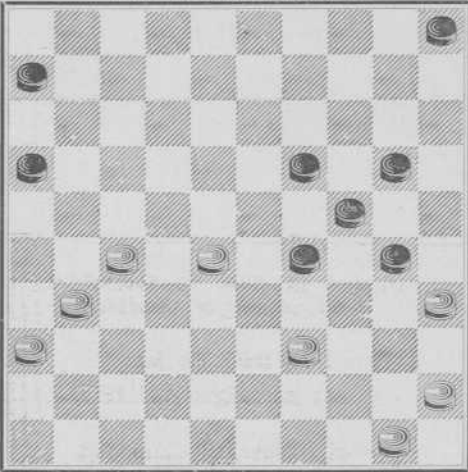
Van J. Ereira en B. Springer, A'dam.

Van A. D. Querido, Amsterdam.

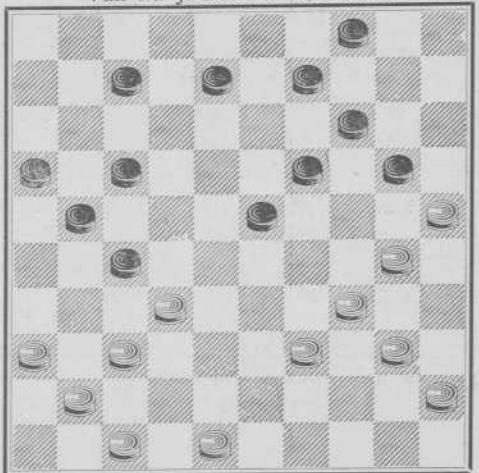
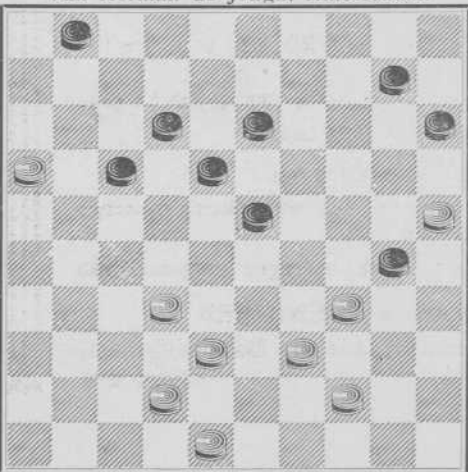
Probleem No. 843.
Van W. Stroo, Haarlem.

Probleem No. 844.
Van S. de Jong, A'dam.

Probleem No 845.
Van Herman de Jongh, Amsterdam.

Probleem No. 846.
Van M. J. Belinfante, A'dam.

Wit speelt en lokt een foutzet uit.

Een „kannetje”.

„HET DAMSPEL”.

MAANDSCHRIFT.

OFFICIËEL ORGAAN VAN DEN NEDERLANDSCHEN DAMBOND.

Hoofd-Redactie: J. DE HAAS, Sarphatipark 81, AMSTERDAM.
C. G. VERVLOET, van Vollenhovenstraat 33, ROTTERDAM.
Probleem Redactie: G. L. GORTMANS, O.Z. Voorburgwal 92, AMSTERDAM.
Kroniek Redactie: I. MIJER, Graaf Florisstraat 15, AMSTERDAM.
Administratie: D. P. v. WAGENINGEN JR., Rodenrijschelaan 7a, ROTTERDAM.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling . . . . f 2.40 per jaar.

Voor leden van den Nederlandschen Dambond - 2.20 per jaar.

Op luxe papier f 0.25 meer per jaar.

INHOUD: Bij de jaarswisseling. — Partij No. 195. — Partij No. 196. — Nederlandsche Dambond. Jaarlijksche Alg. Vergadering. Groepenwedstrijd Zaandam. Amst. Dambond. Kampioenschap van het Noorden. — Oplossingen en Oplossers. — Correspondentie. — Wedstrijd voor Problemisten. — Uit Constant. — Problème en un coup. — Onze problemen. — Analyse-Vraagstuk No. 3. — 8 problemen.

BIJ DE JAARSWISSELING.

Weer ligt een jaar achter ons. 1916 ruimt zijn plaats in voor 1917 en wij wenschen onzen lezers gaarne toe, dat dit jaar veel goeds voor hen moge aanbrengen. Voor ons tijdschrift zijn de vooruitzichten alleszins bemoedigend. De tweede helft van 1916 heeft zich gekenmerkt door grooten vortuitgang van ons abonné's-aantal, terwijl de inhoud van ons tijdschrift bij voortduring onder de best mogelijke leiding werd verzorgd. Onzen medewerkers, die helaas nog steeds te weinig talrijk zijn, zeggen wij dank voor hunne bijdragen en wij vertrouwen, dat wij op hen ook in het komend jaar mogen rekenen.

Er zijn tal van aanwijzingen, die de verwachting wettigen dat in 1917 de actie en propaganda voor ons spel en tijdschrift niet bij die van 1916 zullen ten achter staan. Moge dit voor bond en tijdschrift tot steeds toenemende bloei en grootheid strekken!!

REDACTIE.

ADMINISTRATIE.

Partij No. 195,

gespeeld in den wedstrijd om het Kampioenschap van Rotterdam, tusschen de heeren HENRI J. V. D. BROEK met WIT en S. KAN met ZWART.

1. 33—28	18—23
2. 39—33	12—18
3. 44—39	20—24

7—12 is veel sterker. Wit moet nu spelen 34—29, 40 : 20, 28—22, 32 : 12 en vervolgens 33—28, waardoor zwart niet gemakkelijk veld 23 bezetten kan.

4. 34—29	23 : 34
5. 40 : 20	15 : 24
6. 50—44	

Logisch is nu 28—22 enz.

18—23

Een betere voortzetting is 7—12, 1—7. Door den tekstzet kan wit vervolgen met 28—22, 33 : 22, 32—28 en 37 : 28. In deze subtiële partijen is een dergelijk positie voordeel van beteekenis.

7. 31—27

Zie voorgaande opmerking.

7—12

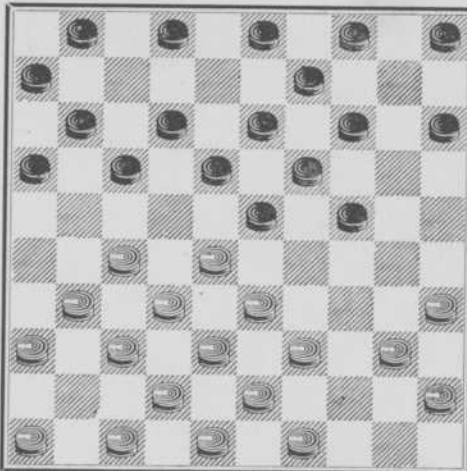
8. 36—31	12—18
9. 41—36	8—12

10. 44—40

Wit profiteert niet van zwart's zwakke voortzetting.

10—15

Aangewezen is 2—8 om, wanneer wit 39—34 speelt, uit te ruilen door 24—29 enz.

11. 40—34   2—8

Logisch is nu 14—20 om 49—44 te verhinderen.

12. 34—30

Nu 49—44, 44—40.

14—20

1—7 zou zwak zijn. Met 27—22 kwam wit op het kerkhof zeer sterk te staan.

13. 30—25   1—7

14. 25 : 14   9 : 20

15. 49—44

Nu zou 27—22, zie opmerking bij den 12en zet, sterk aanvallend zijn.

4—9

16. 31—26

Zwak gespeeld. Aangewezen is 27—22.

17—21

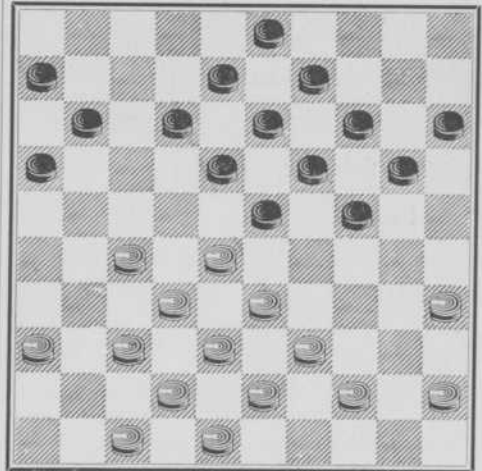
Ruilt ten onrechte de zwakke randschijf af. 17—22, vervolgens 5—10, 10—14 is veel sterker; zwart mag niet onmiddellijk 5—10 spelen, dan volgt 35—30, 33—29, 39 : 30, 28—22 enz.

17. 26 : 17   11 : 31

18. 36 : 27   5—10

19. 46—41   10—14

20. 41—36   7—11

21. 37—31   12—17

22. 42—37

De afruil 27—22 kon zeer goed geschieden zonder nadeel voor wit, ja, is zelfs heel sterk.

17-22, vervolgens 24-29, 20:29 gaf
zwart uitstekend spel.

23. 47-42   20-25
24. 27-22   18 : 27
25. 31 : 22   14-20
26. 36-31

Gespeeld met het oog op 12-18, om te
kunnen aansluiten.

Op 37-31 wint zwart een schijf door
24-30, 20:29, 19:30, 17:26.

12-18

27. 31-27

Geen keus, anders volgde damslag na
met 24-30 en 20:47 of 49.

9-14

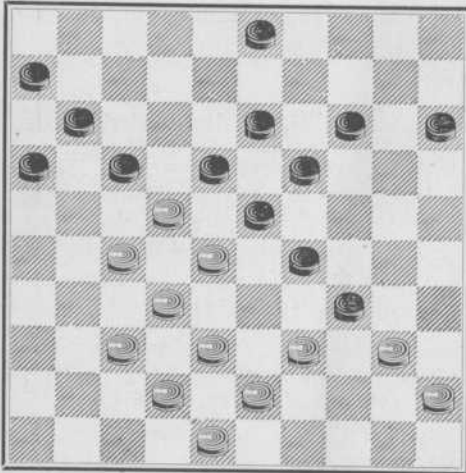
Veel sterker is 17-21, wit mag dan niet
22-17, 37:17, wegens zwart 18-22.

Op 17-21 volgt 22-27 enz.

28. 44-40   24-29
29. 33 : 24   20 : 29
30. 35-30

Een sterke afruil, houdt zwart's linker-
vleugel in bedwang.

25 : 34

31. 39 : 30   3-8
32. 40-35   17-21

Veel sterker is 29-33, 17:28. Ook goed
is 8-12. Op 30-25 volgt dan 15-20. Op
45-40, dan 29-33. De tekstzet 17-21 is
zwak, daar zwart moeilijk spel krijgt.

33. 45-40   8-12

34. 40-34   29 : 40
35. 35 : 44   14-20

Schijf 14 moet zoolang dienst doen als
steunpunt voor de schijven 19 en 23. Schijf
15 doet weinig dienst aan den rand. Logisch
is het, dat 15-20 gespeeld moet worden.

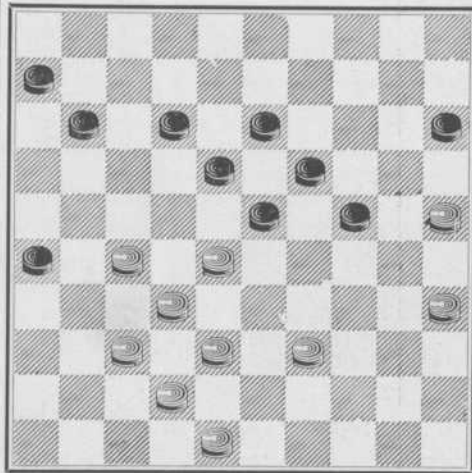
36. 30-25   20-24
37. 44-40

Op 25-20, zwart 21-26.

21-26
38. 40-35   11-17
39. 22 : 11   16 : 7
40. 43-39

Van de allergrootste betekenis is, dat
wit moet voorkomen, dat zwart een sterken
stand kan forceeren door 7-11, 12-17;
daarom moest hier gespeeld worden 37-31,
42:31 en vervolgens 31-26.

7-11

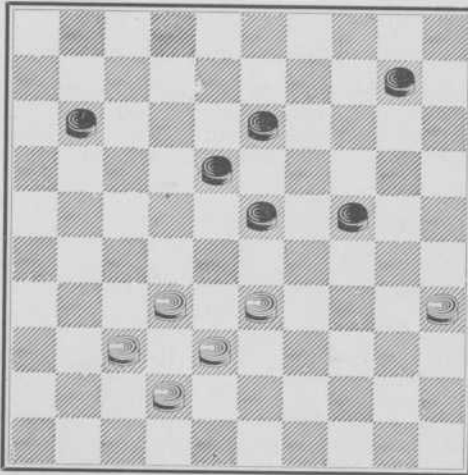

41. 39-33   12-17
42. 37-31   26 : 37
43. 42 : 31   17-22
44. 28 : 17   11 : 22
45. 48-42

25-20 gaf remise, zwart 24-30 en 19:30,
wit 48-42, 33-28 en 38:20; is echter ster-
ker dan de achterwaartsche uitruil.

6-11
46. 31-26   22 : 31
47. 26 : 37   15-20
48. 25 : 14   19 : 10

49. 37—31   23—29
 50. 32—28   29—34
 51. 31—27   11—17

Zwak gespeeld. Onmiddellijk naar dam gaan door bet offeren van schijf 24 is de zet.

52. 27—22

Wel het beste; op elken anderen zet krijgt wit lastig spel.

18 : 27

53. 28—23!   27—31

54. 33—29

Niet 23—19, dan volgde 31—37 en 37:48 met winstkans.

24 : 33

55. 38 : 40   17—21

56. 40—34   21—26

Beter is 21—27 om te trachten 4 schijven over te houden voor het eindspel.

57. 34—30   10—14

Om 23—19 te beletten.

58. 30—24   31—37

59. 42 : 31   26 : 37

60. 24—19

REMISE.

Partij No. 196,

gespeeld in den correspondentie-wedstrijd 1915-'16, tusschen de heeren J. GEUSEBROEK, Oosthuizen met WIT en J. W. v. DARTELEN, Schoten met ZWART.

1. 34—30   20—25

Moderner en sterker is de voortzetting 18—23, 12—18, 7—12, 17—22.

2. 32—28   25 : 34

3. 39 : 30   18—22

Evenals 18—23 een goede tegenzet. Theoretisch wordt 19—24 aangegeven, doch 18—22 is sterker.

4. 44—39   12—18

5. 50—44   16—21

Eenigszins avontuurlijk. Solieder is 19—23, 14 : 23, waardoor 32—27 belet wordt.

6. 37—32

31—26 vervolgens 37—32, 41—37 verdient de voorkeur.

21—26

7. 30—25

Niet sterk, het volgende geeft beter spel: 41—37, 31—27, 36 : 27, 27—22, 28—23, 33 : 31, 11—16, 22 : 31, 17—21, 18 : 27, 19 : 28,

vervolgens 47—41, om daarna sterk op het midden te komen door 32—27 enz.

Op 41—37 kon ook zwart 7—12, wit 47—41, zw. 1—7, wit 40—34, afwachting tot 18—23 komt, om hierop 31—27 te spelen.

26 : 37

8. 42 : 31   7—12

Logisch is nu 19—23, 14 : 23.

9. 47—42   15—20

Gespeeld om door 19—23, 14 : 23 en 10 : 19 naar 't centrum af te kunnen ruilen.

10. 41—37   10—15

Nu 19—23 enz.

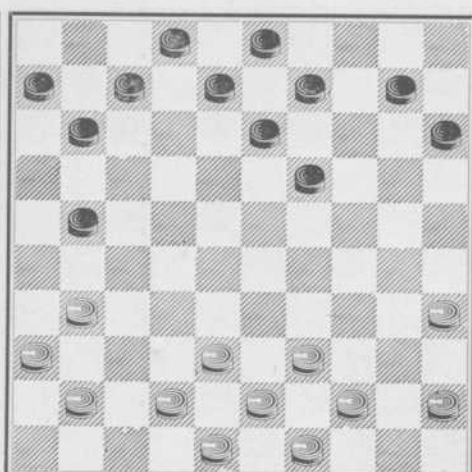
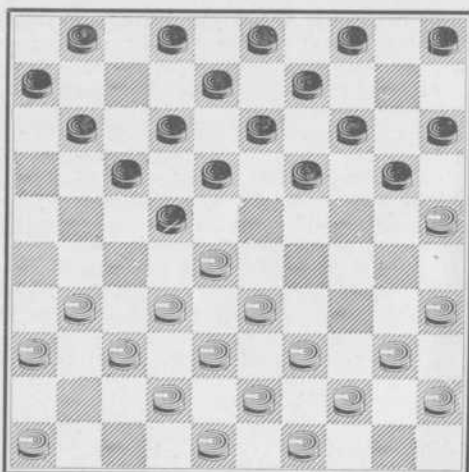
(Zie diagram volgende pag.)

11. 31—26

Wil trachten zoo mogelijk in de hekstelling te komen.

4—10

12. 37—31   19—23

Deze uitruil is bij den 10en zet veel sterker. Schijf 4 bleef staan, hetgeen een sterk steunpunt is; schijf 5 komt dan snel in actie. Kleine maar belangrijke voordeelen.

13. 28 : 19   14 : 23

14. 25 : 14   10 : 19

Met beter centrum voor zwart.

15. 33—29

Door 32—28, 38:27 veld 27 te bezetten, biedt geen enkel voordeel. Het is geen hekstelling, daar een zwarte schijf op 16 ontbreekt, en zwart daardoor op 28 kan uitruilen.

23 : 34

16. 40 : 29

Gespeeld met de bedoeling om een schijf op 23 te weren, want, indien 39:30, zou zwart kunnen spelen 19—23, indien wit dan veld 27 zou bezetten, was dit niet voordeelig voor wit met dezen tegenstander in 't centrum.

1—7

17. 32—27

Heeft geen doel, is zelfs zwak, geeft hierdoor het centrum prijs. Retireeren door 31—27 is nog het beste.

17—21

Maakt geen gebruik van het verkregen voordeel door schijf 5 tot op 14 te spelen en dan veld 23 te bezetten; tracht wit zulks te beletten, dan wordt zijn stand nog zwakker.

18. 26 : 28   18—23

19. 29 : 18   12 : 21

20. 46—41   5—10

Beide gaan nu het front met nieuwe reserve aanvullen.

21. 41—37   19—23

Sterke zet, neemt het centrum.

22. 39—33   7—12

23. 37—32   11—16

Gedw. Want op zwart 21—26 volgt wit 33—29, zwart 26:28, wit 29:16 met schijfwinst. Een aardig damzetje passeert de linie door zwart 21—27, wit 31:22, (natuurlijk zou wit slaan 32:21), zwart 23—28, 12—18 en 8:50.

24. 44—39

Op 33—28 zou zwart een schijf winnen door 21—26, enz.

2—7

25. 49—44   12—18

26. 44—40   7—12

27. 40—34   9—14

28. 34—30   21—27

Zeer sterke zet, dit had wit moeten voorkomen door eerder 31—27 te spelen, daar met dezen zet zwart belangrijk in 't voordeel komt en wit gedwongen spel krijgt.

29. 31 : 22   18 : 27

30. 32 : 21   16 : 27

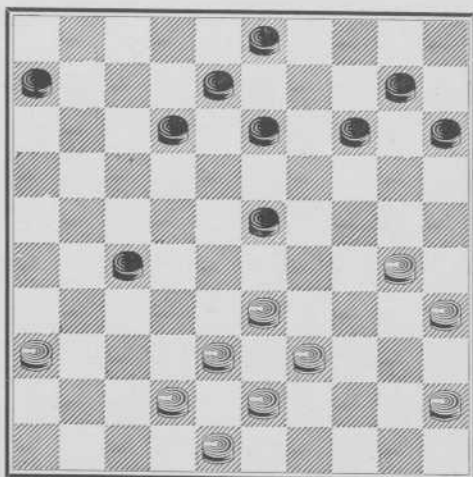
(Zie diagram volgende pag.)

Dezen stand aanschouwende, bemerkt men direct het belangrijke voordeel door zwart behaald om op 27 een schijf te plaatsen.

31. 30—25   14—19

32. 35—30

Hier was wit in de gelegenheid om een remise-stand te bewerken door 25—20,

33—29, 43—39 en 38:7, dan zwart 8—12 en 3:14 met gelijk aantal stukken, alhoewel de vooruitgeschoven schijf zwart wel eenig voordeel gaf. Maar wit accepteerde dit niet om zoo mogelijk bij onregelmatig spel en door een minder sterke voortzetting van zwart nog voordeel te behalen.

	12—18
33. 45—40	6—11
34. 40—35	10—14
35. 30—24	19:30
36. 25:34	11—17

Zwart moet zich voorbehouden op 42—37, 37—31, 11—16 te kunnen spelen. De juiste voortzetting is 14—19 om te trachten wanneer wit uitruilt door 34—29 schijf 19 op 23 te brengen en door 18—22, 23—28 een sterken stand te formeeren. Door den tekstzet geeft zwart iets van zijn voordeel prijs.

37. 42—37	17—21
38. 37—32	
Belet het doordringen naar 26.	8—12

39. 33—29

Schijnbaar is 33—28 sterker, doch de volgende variant laat zien, dat zwart in 't voordeel zou komen:

W. 33—28, 34—30, 39—33 c),
 Zw. 14—19 a) gedw., 15—20 b), 20—24 d),
 30—25 e), 25—20, 35—30, 32:21, 38:27
 3—9 f), 24:15, 21—26 g), 23:32, 26:17
 met schijfwinst voor zwart.

a) Op 13—19 zou volgen 28—22 met schijfwinst.

b) Heeft niet veel anders, op 23—29 volgt schijfverlies door 39—33. Natuurlijk kan 21—26 wel, maar dat wil zwart niet.

c) Wit 30—25, 35—30 en 25—20 geeft niet, daar dan zwart 3—9.

d) Gedwongen, er dreigde 30—24, enz. met winst.

e) Indien 43—39 volgt zwart 21—26 en 23:25 met winst. 48—42 gaf nog een tempo, doch op 42—37, volgt alweer zwart 21—26 met schijfwinst. 28—22 kan ook niet wegens 21—26 met winst, dus is de eenigste 30—25.

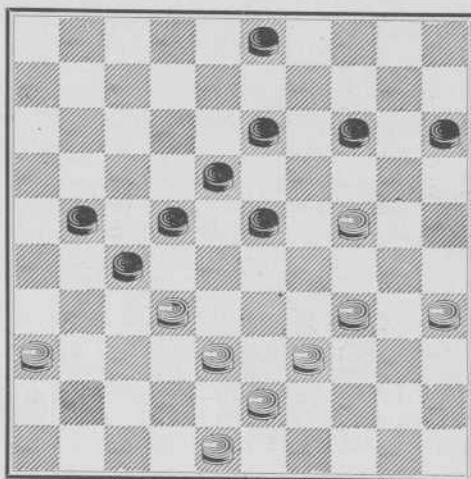
f) Op 23—29 volgt wit 25—20, zwart 24:15, wit 33:24, zwart 19:30, wit 35:24 met gelijk spel.

g) Op elken anderen zet volgt wit 30—24, enz.

	12—17
40. 29—24	17—22

Op 14—20 zou volgen:

W. 32—28, 28:8, 35:44, met gelijk spel.
 Zw. 20:40, 3:12,

41. 39—33

Het is een studie overwaard of 34—29, 39:30 niet sterker is. Wij hebben den indruk van wel.

	21—26
De beste. Op 14—20 volgt 34—29, 32—28.	
42. 32:21	26:17

43. 34—30

Heeft al niet veel beters.

	23—28
--	-------

Op 23—29 zou volgen:

W. 24—19, 33:24.

Zw. 14:23, gedw.,

44. 43—39 17—21

Gedwongen.

45. 48—42 21—27

46. 39—34

De beste.

28 : 39

47. 34 : 43 3—8?

Veel sterker was 22—28 b.v.:

W. 42—37, 43—39, 38—33, 33—29 a),

Zw. 22—28, 18—22, 13—18, 14—20, 18—23,

29 : 18.

20 : 29, met schijfwinst.

a) Op 24—19 volgt 18—23 met eveneens schijfwinst.

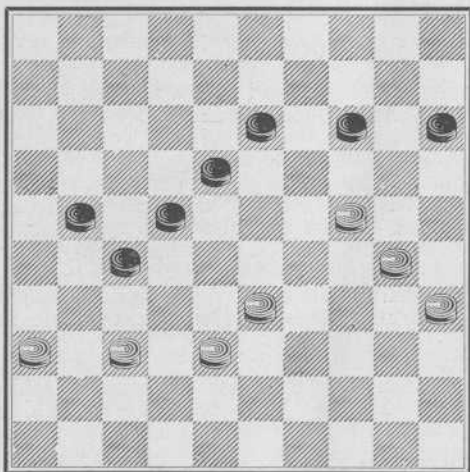
48. 38—33!

Profiteert direct van de minder goede voortzetting.

8—12

49. 42—37 12—17

50. 43—38 17—21

51. 37—32

Belet juist bijtijds het doordringen naar 26.

21—26

52. 32 : 21 26 : 17

53. 38—32 17—21

Op 14—19 zou volgen wit 20—25 en 25 : 34, niet 35 : 24, dan zwart 18—23!

Op 14—20 zou volgen wit 24—19 en 30 : 19.

54. 33—29

Heeft niet beter, want op 32—28 volgt een prachtige variant met voordeel voor zwart, b.v.:

W. 32—28, 28 : 26, 26—21, 21—16 a), 16—11 b),

Zw. 14—20, 20 : 38, 38—43, 43—48, 48 : 25,

11—7, 35—30 c), 7—2 d) en wit met den

13—19, 25 : 48, 19—23

ondergang bedreigend van 4 tegen 2.

a) Op 21—17 wint zwart door 18—22 en 13—18.

b) Op 30—25 of 24 volgt zwart 48—39 met winst.

c) Gedwongen, op 7—2 volgt 19—24 en op 7—1 eveneens, met winst.

d) Op 7—1 volgt 19—24 met winst.

14—20

De beste, 22—27 gaf slecht spel door wit 32—28 en dreigend 28—23 enz.

55. 29—23

De eenige goede zet.

18 : 29

56. 24 : 33 22—27

De sterkste voortzetting.

Op 21—26? volgt wit 32—27 en 36 : 27.

Op 13—19, volgt 32—28, zwart gedwongen 22—27, wit 30—25 met voordeel voor wit.

Op 13—18 volgt 32—28 en 28—22, enz.

Op direct 20—25 volgt 32—28 enz. met voordeel voor wit.

57. 32—28 20—25

58. 30—24 25—30

59. 33—29

24—18 en 28—23 is remise, doch wit speelde deze in de hoop op een minder sterke voortzetting van zwart.

30 : 19

Wint een schijf.

60. 29—23 27—32

De beste, om de schijf te behouden, daar op 19—24 zou volgen.

W. 23—19, 19 : 30.

Zw. 19—24, 13—18, gedw.

(Zie diagram volgende pag.)

61. 23 : 14 32 : 23

62. 35—30 21—27

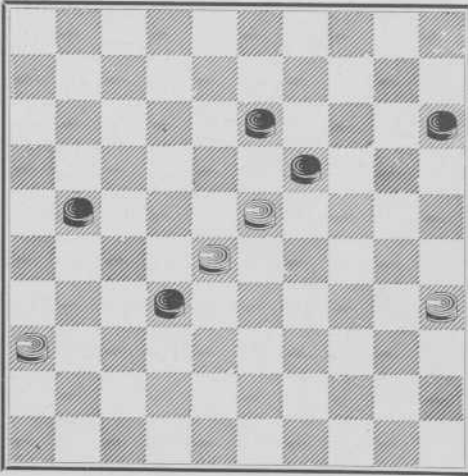
63. 30—25 27—32

64. 25—20 15 : 24

65. 14—10 24—30

Op 32—38 volgt wit 10—4, 4—15, zw. 13—19, 24—30,

15—24 remise.

Op 23—28 eveneens.
Op 24—29 volgt 10—4, 4—15, 15—10 en
36—31 remise.

66. 10—4

Op 10—5 zou zwart nog winnen door
13—19 en 23—28.

13—19

Gedwongen.

67. 4—22

30—35

Op 32—38 volgt 22—39, 39—34 en 34—23
en wint een schijf.

Op 23—29 volgt 22—39, 39—43 en 43—48
en wint eveneens een schijf.

Op 30—34 volgt 22—17, 17—21 en wint
een schijf.

68. 22—17

Remise, want zwart kan het verlies van
een schijf niet meer verhinderen.

Analyse van beide spelers.

Nederlandsche Dambond.

Jaarlijksche Algemeene Vergadering.

Zondag 24 Nov. had te Haarlem de algemeene jaarvergadering plaats van den Nederlandschen Dambond. Aanwezig waren 29 clubs, vertegenwoordigende 645 stemmen, alsmede een afgevaardigde der nog niet tot den Bond toegelaten damclub „Zwolle”.

De voorzitter, de heer C. G. Vervloet, Rotterdam, heette de afgevaardigden welkom, herdacht den dezer dagen overleden Opa Hoogland, den nestor der Nederlandsche dammers en bracht hulde aan den penningmeester, den heer J. Fabricius, alsmede aan den heer D. P. v. Wageningen Jr., Rotterdam, voor den grooten ijver, betoond bij de administratie van het Bondsorgaan. Tevens herinnerde hij aan de groote propaganda der laatste maanden in het Noorden, waardoor dank zij den ijver der heeren de Haas en de Vries, verscheidene clubs zijn toegetreden. Daarna reikte hij onder een hartelijke speech het diploma van „meester” uit aan den heer A. Visser, den eerstaankomende in den jongsten meesterwedstrijd.

De notulen, zoomede het jaarverslag van den Ien Secretaris werden goedgekeurd.

Uit het verslag van den penningmeester ontleenen we, dat de kas een nadeelig saldo aanwijst van ongeveer f 145,—. Van de 100 aandeelen à f 2,50 in de rentelooze leening waren er 83 geplaatst. De ontvangsten, indien de voorgestelde verhooging wordt aangenomen, zijn geraamd op f 300,—, welk bedrag noodig zal zijn om de loopende uitgaven te dekken. Het verslag wordt onder applaus goedgekeurd, nadat de commissie van contrôle de boeken en bescheiden had nagezien en accoord bevonden.

Vervolgens bracht de heer v. Wageningen rapport uit over het maandblad van den bond, waarvan de administratie in Febr./Maart '16 door hem was overgenomen. Volgens zijn verslag wees de exploitatie bij eindiging van den jaargang 1915/16 van „Het Damspel” en jaargang 1915 van „De Damschool” een tekort van tezamen f 245,38½ aan. „Het Damspel” had toen 199 abonné's, „De Damschool” 200. Na de propaganda der laatste maanden waren deze cijfers resp. 287 en 264. Vermoedelijk zal de loopende jaargang van „Het Damspel” geen nieuw te kort opleveren, terwijl de vooruitzichten niet ongunstig zijn, dat spoedig een batig saldo te wachten is, waardoor het bestaande te kort zal kunnen worden ingehaald. Daarentegen brengt de exploitatie van „De Damschool” nog steeds verlies. De voorzitter zegt hem dank voor de verstrekte inlichtingen en duidelijke uiteenzetting van den stand van zaken. Na eenige discussie hoe of het te kort van f 245,38½ ontstaan was, hadden de bestuursverkiezingen plaats.

De heeren Ph. L. Battefeld, Amsterdam, vice-voorzitter en Henri J. v. d. Broek, Rotterdam, 1e secretaris, werden bij acclamatie herkozen. Voor de 2 vacatures waren drie kandidaten gesteld. De heer D. S. Nerden (Amsterdam) verkreeg 585, de heer T. H. Schouten (Haag) 332, de heer Jacobson (Haarlem) 315 stemmen, zoodat de heeren Nerden en Schouten gekozen waren, die hun benoeming aannamen. Voor administrateur van de bondstijdschriften stelde het bestuur candidaat den heer D. P. v. Wageningen Jr., R'dam, de damvereniging „Het Westen” (Rotterdam) den heer v. Nieuwkerk. De heer van Wageningen verkreeg 417, de heer v. Nieuwkerk 229 stemmen. Eerstgenoemde vroeg tijd van beraad. Voor kas-contrôle werden zonder stemming aangewezen de heeren S. S. v. Baalen en M. J. Belinfante, voor plaatsvervangens de heeren P. Spaander en C. J. Lochtenberg, allen te Amsterdam.

Vervolgens kwam aan de orde het ontwerp huishoudelijk reglement. Dit reglement wijkt in zooverre van het thans bestaande af, dat behalve de contributieverhoging per lid per jaar van 25 op 50 cents, Nederland zal verdeeld worden in plaatselijke, districts- of Provinciale Bonden. Onder een Bondsbestuur van 7 leden kunnen deze dan op de bestuursvergaderingen afgevaardigden zenden, die een adviseerende stem hebben, echter geen stemrecht. De heer J. de Haas, Amsterdam, leidde dit punt in en gaf in een zakelijk betoog de nieuwe situatie weer. De wedstrijden worden voortaan geregeld als bij den Nederlandschen Voetbalbond. De voorzitter bracht het eerst ter tafel art. 4, bepallende de verschuldigde contributie.

De verhoging van 25 op 50 cents lokte nogal oppositie uit van de Beemster, Zwolle en de Utrechtsche vereenigingen.

De penningmeester, de heer Fabricius, wees er op, dat de inkomsten van f 400,— in 1912 gedaald waren tot f 175,— in 1915. Wil de Bond in stand blijven, dan is deze verhoging noodzakelijk.

Bij stemming bleken 505 stemmen vóór en 131 tegen, zoodat de verhoging welke 1 Jan. e.k. ingaat, was aangenomen.

Vervolgens werd het ontwerp artikelsgewijze afgewerkt. Het voorstel, om het bestuur vrijheid te geven, toe te staan, dat in enkele gevallen bondsverenigingen mogen spelen tegen niet-bondsleden, werd verworpen met 384 tegen 225 stemmen. De overige wijzigingen waren niet van ingrijpenden aard. Aangehouden werden het voorstel van het Ver. Amst. Damgenootschap om den administrateur ambtshalve bestuurslid te maken en van de Amsterdamsche damvereniging „Van Embden”, om geen afgevaardigden toe te laten op de algemeene vergadering dan zij, die tevens lid zijn der vertegenwoordigende vereeniging. Vervolgens werd het ontwerp zonder hoofdelijke stemming aangenomen. Wegens het vergevorderde uur werd het ontwerp-wedstrijdreglement uitgesteld tot de volgende vergadering.

Als plaats voor de volgende vergadering koos men Amsterdam.

De heer v. Wageningen nam de functie van administrateur onder applaus aan.

Nadat bij de rondvraag nog enkele vragen waren beantwoord, werd de bijeenkomst om circa half zeven gesloten.

AMSTERDAM. Als 1e Secretaris van de Amsterdamsche damvereniging „van Emden” treedt weder op de heer Is. Heertje, Vrolijkstraat 238 III.

ROTTERDAM. De damvereniging O.D.I. heeft het lidmaatschap per 1 Januari 1917 opgezegd.

ROTTERDAM. De damclub „Het Westen” houdt nu haar bijeenkomst Café „Promenade”, Botersloot 6, nabij den Goudschesingel.

DEN HAAG. De damclub D.O.S. heeft opgehouden te bestaan. De leden zijn overgegaan naar de damvereniging D.I.O.

Groepenwedstrijd Zaandam.

Met toestemming van den Nederl. Dambond en den damclub „Zaandam” wordt door den Heer J. Bos Hzn., Zaandam, een tweedaagschen wedstrijd georganiseerd, welke gehouden zal worden op de Zondagen 21 en 28 Jan. a.s. in café Het Volkspark.

Er wordt gespeeld in 4 klassen (Hoofd-, 1e, 2e en 3e klasse). De wedstrijd is toegankelijk voor iedereen, ook niet-leden van den Bond. Het inleggeld bedraagt 50 cts. per persoon voor de Hoofdklasse en 25 cts. voor de overige klassen.

De prijzen bestaan uit medailles en damboekjes, uitgelooft door den Heer Bos, zoodat diploma's welwillend ter beschikking gesteld door den Ned. Dambond.

Inschrijvingen te richten tot uiterlijk 14 Jan. a.s. aan den Heer J. Bos Hzn, Stationsplein, Zaandam, alwaar tevens nadere inlichtingen zijn te bekomen.

Amsterdamsche Dambond. Competitie Sept.—Oct. 1916.

Nu de uitslag van de verschillende hangpartijen — welke door den heer C. Blankenaar te Rotterdam zijn beslist — bekend is, geven wij hieronder de volledige tabel.

	„van Embden” A	„van Embden” B	„van Embden” C	„D.I.D.”	„D.O.S.”	„Gez. Samenzijn”	
Amsterdamsche Damvereniging „van Embden” A	—	2 13	2 12	2 17	0 9	2 11	8 62 1e Prijs
„van Embden” B	0 7	—	1 10	2 15	1 10	2 15	6 57 3e Prijs
„van Embden” C	0 8	1 10	—	2 12	2 12	2 13	7 55 2e Prijs
„Dammen is Denken”	0 3	0 5	0 8	—	0 3	0 8	0 27 VI
„Door Oefening Sterk”.	2 11	1 10	0 8	2 17	—	1 10	6 56 IV
„Gezellig Samenzijn”	0 9	0 5	0 7	2 12	1 10	—	3 43 V

De bovenste getallen geven aan het aantal punten behaald per club. B.v. „v. Embden” A won van „D.I.D.”, geeft voor de club 2 punten. Bij gelijk aantal punten, remise, dus iedere club 1 punt, zooals bij „D.O.S.” en „G.S.”

De onderste getallen geven aan het totaal aantal punten door de spelers behaald, „van Embden” heeft dus de drie uitgelooftde prijzen (diploma's) gewonnen.

De indeeling van deze club was iets nieuws. De hoofdklasse-spelers werden verdeeld over de 3 groepen, evenals de 1e en 2e klasse-spelers. „D.I.D.” mocht slechts 27 punten behalen en geen enkele winstpunt voor de club „en bloc”. Deze vereeniging zal zich veel meer moeten trainen of goede leiding hebben, om in een competitie mede te kunnen dingen, met kans op een beter resultaat.

Kampioenschap van het Noorden.

De stand na de 3e ronde luidt:

	Gesp. partijen	Punten	Gemiddeld
H. J. Smid	5	7	1.40
J. D. Tolsma	10	12	1.20
C. Ploeger	6	7	1.16
J. Westerhof	7	8	1.14
G. Kuipers	8	10	1.12
H. Koning	9	10	1.11
J. A. Wolf	7	7	1.—
I. Wijnberg	6	6	1.—
P. Steenhuis	5	3	0.60
E. J. Tammens	4	1	0.25
Hs. Hemmes	5	1	0.20

Oplossingen der Problemen van het November-nummer.

No. 833. Zw. 9 schijven 1, 3, 7, 9, 11—13, 15, 21 en dam op 25;
Wit 9 schijven 22—24, 32, 34, 37—39, 41 en dam op 49.

Opl. 22—17, 23—18, 24—20, 34—29!! 41—37, 37:8, 49:14.

11:22, 12:23, 15:24 a), 24:31, 25:27, 3:12,

32—27, 49:5.

a) 25:14, 22:44,

Het gaat in dit probleem om het opvangen van de zwarte dam op veld 27 en het daarna weder isoleeren van dit stuk. 34—29 vormt de zeer verrassende inleiding. Moeilijk is ook de slagkeuze bij den derden zet. Wat de techniek van het probleem betreft komt het ons voor, dat de heer Mantel veel moeite zal hebben gehad dit van bij-oplossingen rein te houden.

No. 834. Zw. 11 schijven 3, 8, 10, 11, 13, 17, 19, 20, 23, 24, 26;

Wit 11 schijven 22, 27, 32, 33, 35—40, 50.

Opl. 35—30, 33—29, 29:9, 9—4, 4:16.

Schijn-opl. 33—29, 32—28, 36:7, 39—33, 40—34, 35:4 en nu maakt zwart remise door 8—12, enz.

Een stukje met eenvoudigen stand en afwikkeling, dat echter groote verdienste heeft door de doelbewust ingevlochten fijne schijnoplossing, waarover velen gestruikeld zijn.

No. 835. Zw. 3 schijven 5, 18, 45; Wit 5 schijven 16, 25, 28, 37, 48.

Een delicaat eindspel, dat dan ook in de partij remise werd. Na afloop analyseerde het jongere lid van de familie Mantel de winst als volgt:

1.	16—11	45—50
2.	11—6	50:17
3.	6—1	17—12

Op 18—22 volgt 1—6 en 37—31, waarna zwart niet remise kan maken door 17—26.

4. 37—31 5—10?

Waartoe 5—10? Immers 12—26 R.!

5. 31—26

Hier komt uit, waarom wit de schijf niet had mogen opbrengen naar 27, wegens de remise door zwart 12—21.

10—14

Indien zwart 10—15, wit 48—43 en zwart verliest, want op 15—20, wit 25:14, zwart 12—3, volgt wit 1:23, zwart 3:48, wit 23—37 en 26:37.

6. 1—6!!

Dreigt 6—17. Het brillante moment. Wit kan schijf 48 niet verzetten, wegens de onmiddellijke remise n.l. op 48—42 door 14—20 en op 48—43 door 12—21. Voor schijf 26 moet de weg dus vrijgemaakt worden.

18—23

Op 12—3 of 14—19 volgt de afruil door 6—17 met winst.

Op 12—7 of 1 wint wit schijf 14 door 6—28.

7. 6—1!

Indien wit zou afruilen kan zwart juist met schijf 23 naar dam loopen.

12—18 gedw.

8. 26—21

14—19

9. 21—17 en wint.

Het systeem is zeer origineel en is de eenige weg om tot winst te komen.

No. 836. Zw. 16 schijven 3, 7—10, 12—16, 18—21, 23, 24;

Wit 16 schijven 27, 28, 30, 32, 33, 35—38, 40, 42—45, 48, 49.

Een lokzet, die aller aandacht verdient, daar hij gebaseerd is op een bekenden type-slag, kan zwart als volgt doen:

28—22? 40:20, 22—17? a) 33:22 gedw., 17:26, 38:29, enz. wint minstens 20—25, 25:34, 15:24, 23—28 24—29, 29—33, 16—21, een schijf.

a) Als zwart 21—26 speelt, komt wit op dam door 17—11.

De stelling van dit vraagstuk doet reeds vermoeden, dat de componist door de partij is geïnspireerd, wat inderdaad het geval is. Van dit probleem kunnen positiepelers veel leeren.

Goede oplossingen der November-problemen en stand van den oplossings-wedstrijd
October tot en met November.

NAMEN.	OPGELOSTE PROBLEMEN EN VRAAGSTUKKEN.	STAND.
N. de Haas Jr., Rotterdam		4
F. W. Naujoks, Rotterdam	833—836	8
J. Boerkoel, Rotterdam	833—836	8
J. H. Vos, Amsterdam	833—836	8
H. Bakker, Amsterdam		3
A. J. Oskam, Utrecht	836	4
E. Rosenbaum, Utrecht	833	4
P. Visser, Utrecht	833—835	6
H. v. d. Geest, militair		4
L. Schuitemaker, Wognum	833	4
S. Blauw, Wognum	833	4
W. C. Polman Jr., Beverwijk	833, 836	6
P. C. Kat, Westzaan	833, 834, 836	7
W. F. Strijbos, Bergen op Zoom	833—836	8
W. F. Verburg, Vlaardingen	833—836 schijnopl. 834 bijopl. 826	8
Louis Elen, kamp Harderwijk	833—836	8
G. Tuin, 't Zand	833, 834	5
J. Wieringa, Groningen	833, 834, 836	7

Aanmerkingen vóór 10 dezer.

CORRESPONDENTIE.

(tot circa 15 December).

S. Blauw te W. No. 836 U speelt zeer zwak voor wit. Na zwart 7—11 en wit 31:22, zou schijf 22 verloren gaan door 8—12. Van No. 834 zond U de schijnopl. en No. 835 is niet uitgewerkt.

J. Wieringa te G. De mooiste variant van No. 835 vermeldt U niet.

W. C. Polman Jr. te B. U geeft de schijnopl. van No. 834 aan en beschouwt de ware opl. als dubieus, zoodat geen punt is toegekend. No. 835 In de door U aangeven variant a maakt zwart na 32—27 door 12—21 remise.

P. C. Kat te W. No. 835. Voor Uw eerste variant zie vorige opmerking.

L. Schuitemaker te W. No. 834 Er worden 6 stukken nageslagen.

E. Rosenbaum te U. No. 834 Schijnopl. No. 835 Hoofdvariant niet volledig aangegeven. No. 836 U geeft wit zwak spel, waarvan schijfverlies altijd het gevolg is. Eindspel doorgezonden. Merci.

A. G. Dekker te A. Van Uw opl. No. 833 is het eindspel nog niet gewonnen. Van No. 834 is de eindslag niet correct.

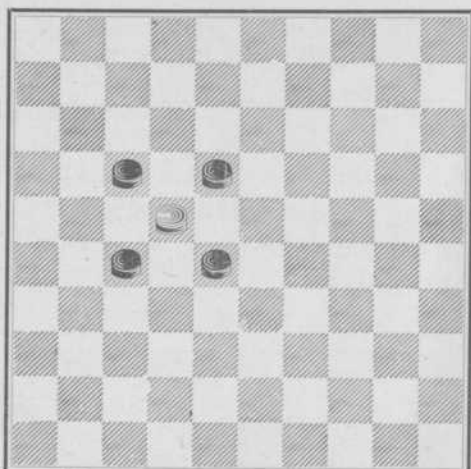
A. J. Oskam te U. No. 833 eindspel nog niet gewonnen. No. 834 schijnopl.

Wedstrijd voor Problemisten.

MOTIEF No. 1. In aansluiting met de opgave in het vorig nummer ontvingen wij nog inzendingen van A. D. Querido, S. Waas en S. Onderwijzer, Dr. T. J. Bouwes, G. Mantel Jr. en J. Groenteman Jr., waarvoor besten dank.

In een der volgende nummers zal over de verschillende bewerkingen een opstelletje in ons orgaan verschijnen. Intusschen kunnen wij wel mededeelen, dat het motief zeer moeilijk te belichamen was. Het beste heeft o.i. Belifante het er af gebracht met No. 847, waarbij hij zich uitsluitend tot het gebruik van schijven heeft kunnen beperken.

MOTIEF No. 2. Inzending ontvangen van J. A. van Gent te Rotterdam. *De termijn wordt verlengd tot midden Januari.*

MOTIEF TER OEFENING.

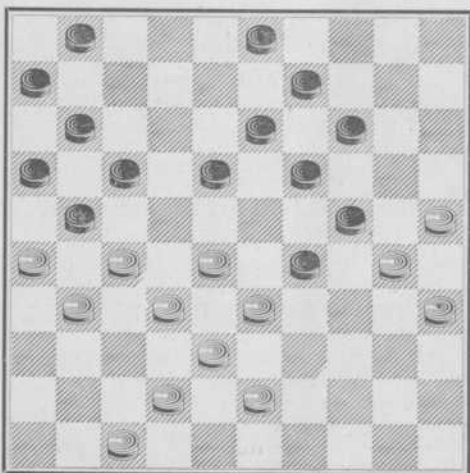
Waar Motief 1 tot 3 nog al moeilijk zijn, geven wij tevens een meer gemakkelijk idee ter oefening.

Wit is aan zet en slaat van 28 naar 39, zwart slaat van 19 naar 28 en wit 33:2.

Men mag den slag ook verlengen, zooveel materiaal aanwenden als men noodig denkt te hebben en ook van de dam gebruik maken. De plaats van de grondstelling op het bord mag niet gewijzigd worden; natuurlijk mag men schijf 14 weglaten, indien men hiertoe kans ziet.

Dit motief is niet nieuw, zelfs reeds meermalen bewerkt. Toch zal het ons aangenaam zijn zooveel mogelijk inzendingen te ontvangen betreffende dit motief, *daar wij hiermede een speciaal doel hebben.*

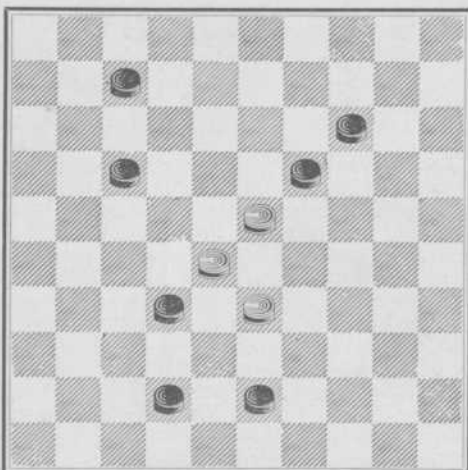
Men gelieve voor een natuurlijke stand zorg te dragen.

MOTIEF No. 3.

Voor de maand Januari een meer reëel motief dan voor December was gegeven.

Gevraagd wordt een vraagstuk, waarin een stand voorkomt, bestaande uit een vierkant van vier zwarte stukken met een wit stuk in het midden, dammen of schijven, naar verkiezing. Deze stand van 5 stukken moet geheel los staan, dus de 8 aangrenzende velden moeten onbezet blijven, terwijl verder geen der stukken van genoemd figuur aan den rand van het bord mag staan. Overigens mag men de plaats van het schijven-complex willekeurig bepalen.

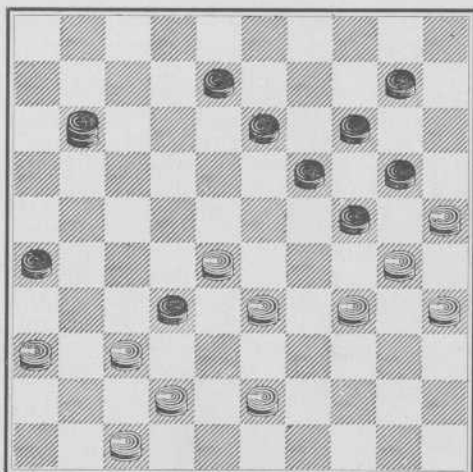
7-12-'16 IN „CONSTANT”

(Van Mr. C. G. Vervloet.)

Zwart aan zet

1.		18—22
2.	27 : 18	13 : 22
3.	31—27	22 : 31
4.	26 : 37	1—7 ?
		(moest 21—26)
5.	43—39!	29—34
6.	28—23	34 : 43
7.	38 : 49	19 : 39
8.	30 : 10	haalt 2 dammen en wint.

Les blancs jouent et gagnent.
(Wit speelt en wint).

Problème en un coup

(Probleem in één zet.)

PAR

M. J. BELINFANTE et S. E. v. d. MEER Jr.,
à Amsterdam.

Dédié à M. M. BONNARD et WEISS,
par leurs admirateurs du V.A.D.

(opgedragen aan de Heeren Bonnard en
Weiss, door hun bewonderaars uit het V.A.D.).

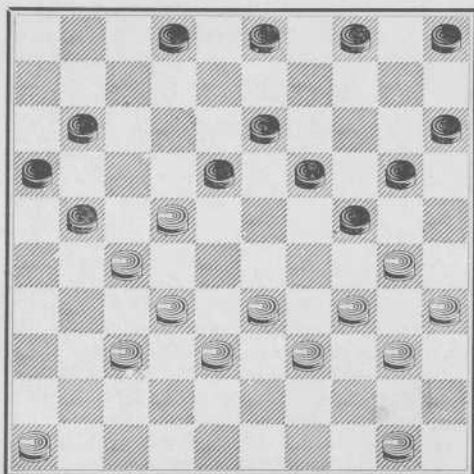
Onze problemen.

Ook in Frankrijk telt ons maandblad eenige trouwe lezers. De heer Beudin te Boulogne sur Seine zond als blijk van belangstelling een probleempje (No. 851) ter plaatsing, dat wel iets aardigs bevat. Deze problemist is in Frankrijk zeer bekend, en was sedert vele jaren een der grootste producenten op de Fransche problemenmarkt. In den loop van 35 jaren publiceerde hij in 20 verschillende bladen en tijdschriften niet minder dan (schrik niet) 2500 problemen. Inderdaad hebben wij eenige malen mooie dingen van dezen problemist aaugetroffen, waarover later wellicht eens iets meer.

De heer Kleute is een opkomend jong problemist van groot productie-vermogen. In de Alkmaarsche Courant hebben wij eenige zeer goede staaltjes van zijn hand opgemerkt. No. 853 is meer iets eenvoudigs en aardigs

Zooals wij reeds eens hebben gezegd, het plaatsen van een stand onder de wedstrijd-problemen is volstrekt geen criterium. Getuige b.v. No. 852.

Ten slotte willen wij nog even wijzen op No. 849 van den eindspel-matador Presburg. Bij de oplossingen hierover nader.

ANALYSE-VRAAGSTUK No. 3

VAN

M. J. BELINFANTE.

NAMENS DE

Amsterdamsche Problemistenclub

opgedragen aan

TWENTE's EERSTE.

WAT IS HET BESTE SPEL VOOR WIT?

Voor den wedstrijd

geldig met 2 punten

Alle inzendingen, oplossingen, enz. betreffende de problematiek te adresseeren aan den Heer **G. L. GORTMANS, O.Z. Voorburgwal 92, Amsterdam.**

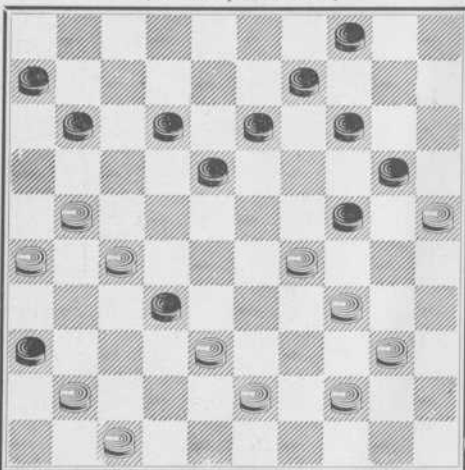
De antwoorden moeten vóór den tienden van de volgende maand ingezonden zijn.

„Wit begint” geldt voor alle problemen en vraagstukken, tenzij het tegendeel er bij wordt vermeld.

**Voor den wedstrijd gelden: No. 847, 848, 849, 850
en Analyse-Vraagstuk No. 3.**

Probleem No. 847.

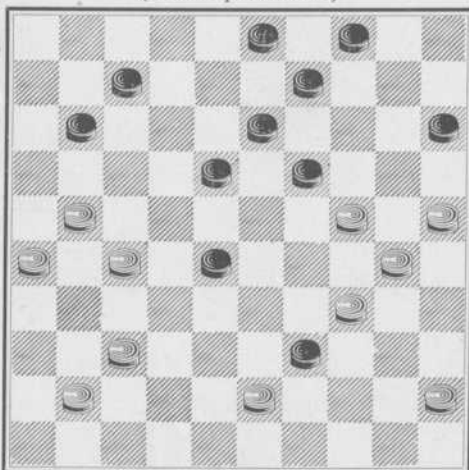
Van M. J. Belinfante, A'dam.
(Eerste publicatie.)

De beste bewerking van Motief No. 1.

Probleem No. 848.

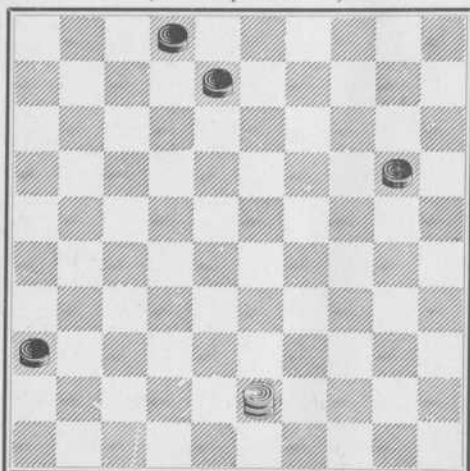
Van M. J. Belinfante, A'dam.
(Eerste publicatie.)

Op een Motief van S. E. v. d. Meer Jr.

Probleem No. 849.

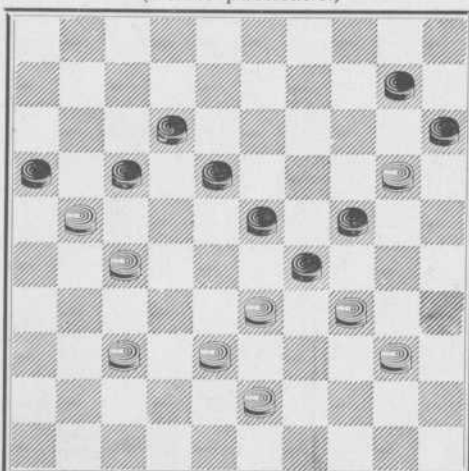
Van I. Presburg, A'dam.
(Eerste publicatie.)

Wit speelt en maakt remise.

Probleem No. 850.

Van W. Stroo, Haarlem.
(Eerste publicatie.)

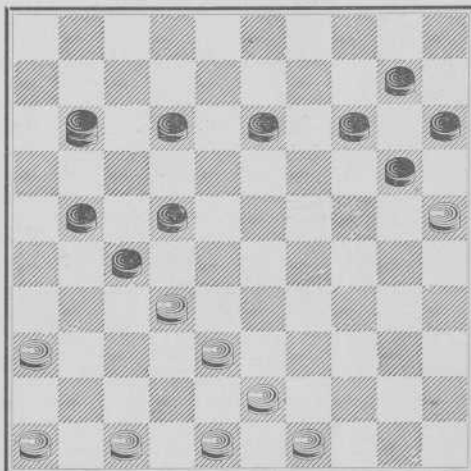

BLADPROBLEMEN.

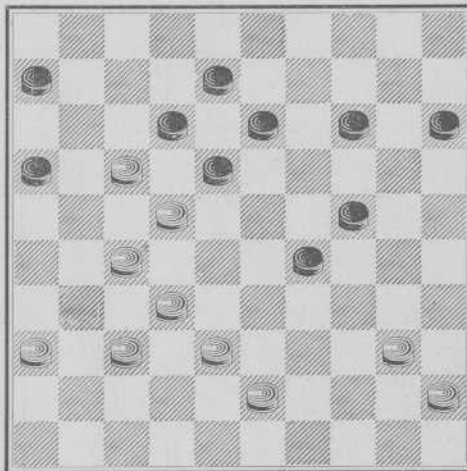
(Eerste publicaties.)

Probleem No. 851.

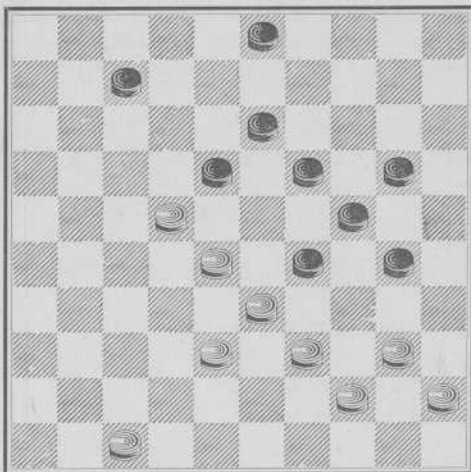
Van G. Beudin, Boulogne s/Seine.

Probleem No. 852.

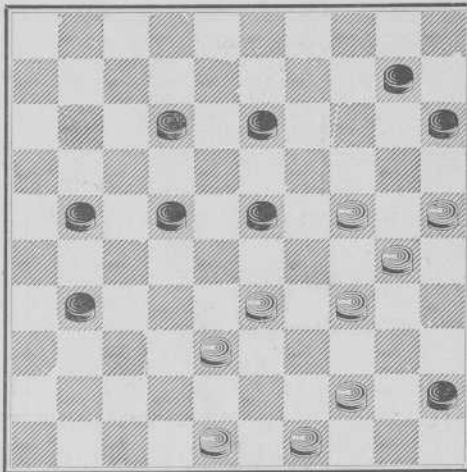
Van Herman de Jongh, Amsterdam.

Probleem No. 853.

Van P. Kleute Jr., Den Haag.

Probleem No. 854.

Van Gerrit Vader, Veenhuizen.

„HET DAMSPEL”

MAANDSCHRIFT.

OFFICIËEL ORGAAN VAN DEN NEDERLANDSCHEN DAMBOND.

Hoofd-Redactie: J. DE HAAS, Sarphatipark 81, AMSTERDAM.
 C. G. VERVLOET, van Vollenhovenstraat 33, ROTTERDAM.
Probleem Redactie: G. L. GORTMANS, O.Z. Voorburgwal 92, AMSTERDAM.
Kroniek Redactie: I. MIJER, Graaf Florisstraat 15, AMSTERDAM.
Administratie: D. P. v. WAGENINGEN JR., Rodenrijschelaan 7a, ROTTERDAM.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling . . . . f 2.40 per jaar.
 Voor leden van den Nederlandschen Dambond - 2.20 per jaar.
 Op luxe papier f 0.25 meer per jaar.

INHOUD: Partij No. 197. — Partij No. 198. — Dankbetuiging. — Nederlandsche Dambond. — J. Vardon. † — De Kampioenswedstrijd. — Kijkjes in de Damclubs. — Oplossingen en oplossers. — Onze problemen. — Wedstrijd voor Problemisten. — 8 problemen. — Correspondentie.

Partij No. 197,

uit den wedstrijd om het Kampioenschap van Groningen, Drente en Friesland, tusschen de heeren H. J. SMID, met ZWART, die het kampioenschap behaalde en C. PLOEGER met WIT, die met dHr. G. KUIPERS den tweeden prijs verwierf.

1. 33—28   18—23

2. 34—30

De voorkeur verdient 39—33, 44—39 of 31—27. Schijf 34 mag niet zoo snel worden gespeeld, men moet zich voorbehouden deze schijf over veld 29 te ontwikkelen.

20—25

Sterker is 12—18, 7—12, enz. Door den tekstzet wordt niet geprofitteerd van wif's minder goede voortzetting.

3. 39—33   25 : 34

4. 40 : 18   12 : 23

5. 31—27   17—21

6. 35—30

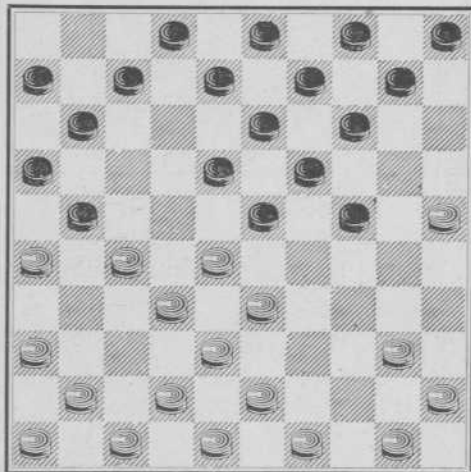
Veel sterker is door 44—39, 50—44, 44—40 een sterken stand op te bouwen, dan met een enkele schijf, die niets kan doen naar den rand te spelen.

15—20

7. 30—25

Sterker is 44—40. Op 20—24 dan 40—35. Op 20—25 volgt door 36—31 de kaatsingzet. Op 25 doet deze schijf geen dienst.

8. 44—40	20—24
9. 37—31	7—12
10. 31—26	12—18
	1—7

11. 26 : 17

11 : 31

12. 36 : 27 7—12

13. 41—36 10—15

14. 36—31 14—20

Ruilt een nadeelige randschijf van wit af; belangwekkender en sterker is de voortzetting 5—10, 15—20, 10—15 en 24—29, 20:29. Wil wit deze voortzetting beletten door 31—26 en vervolgens 27—21 enz. dan geeft hij hiermede het centrum totaal prijs.

15. 25 : 14 9 : 20

16. 31—26 4—9

17. 46—41 5—10

18. 41—36 10—14

19. 40—35

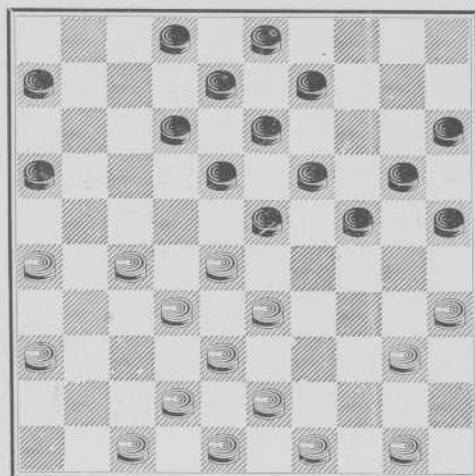
Logisch is nu 42—37, 37—31.

20—25

20. 45—40

Schijf 45 moet blijven staan ter verdediging van den korten vleugel; 42—37, 37—31 verdient nog steeds de voorkeur.

14—20

21. 50—45 2—7

22. 42—37 24—29

23. 33 : 24 20 : 29

24. 37—31 7—11

25. 40—34 29 : 40

26. 35 : 44

Wel het sterkste in dezen stand.

12—17

Heel wat sterker is 15—20, 20—24 om te trachten wit's korten vleugel aan te vallen.

27. 27—21

Sterker is 27—22, 32 : 12, 28—22, 26—21, 18 : 27, 8 : 17 a), 17 : 28, 16 : 27,

31 : 33,

a) 38 : 27, 27—22, enz., waardoor 23 : 32, 8 : 17,

wit zijn nadeelige randschijf 26 uitruilt en zijn stand geheel herstelt.

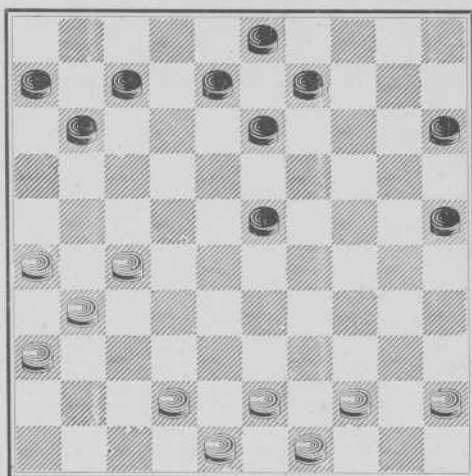
16 : 27

28. 32 : 12 18 : 7

8 : 17 is veel sterker.

29. 47—42 23 : 32

30. 38 : 27 19—23

31. 42—38 15—20

32. 38—33 20—24

33. 44—40 25—30

Te vroeg! Sterker is door 13—19 een sterken stand te formeeren en daarna den aanval voort te zetten.

34. 40—35!

Dwingt vrijwel tot den uitruil, die nu volgt:

24—29

35. 33 : 24

Zwak gespeeld. 35 : 24 is de zet, waardoor de aanval voorloopig wordt afgeslagen. Door den tekstzet ruilt wit zijn sterke schijf op 33 af.

30 : 19

36. 35—30

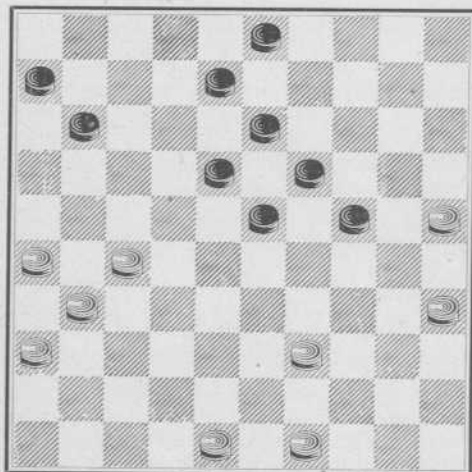
Voor de verdediging van den korten vleugel staat deze schijf sterker op 35; wij geven de voorkeur aan 43—39.

	9—14
37. 45—40	14—20
38. 40—35	20—24
39. 30—25	

Op 30 deed deze schijf nog eenigen dienst, op 25 totaal niet. Aangewezen is 43—38.

	7—12
40. 43—39	12—18

41. 27—21	8—12
42. 21—16	23—29

Niet zoo sterk als 23—28; zwart beneemt zich door den tekstzet eigen vrijheid van beweging.

43. 16 : 7	12 : 1
44. 31—27	

Sterker is 48—43, 43—38, 38—32; bezet zwart door 19—23, 23—28 veld 28, dan kan wit door 38—32 uitruilen.

	19—23
45. 36—31	6—11
46. 39—34	

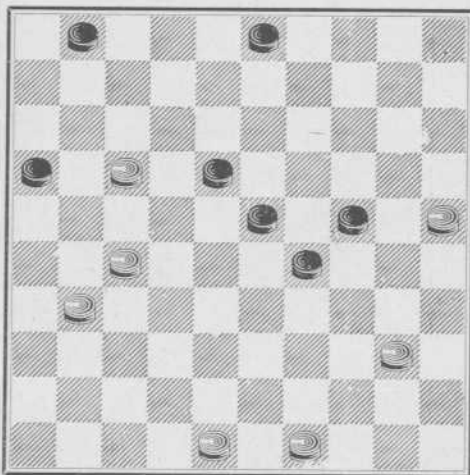
Komt tegemoet aan den wensch van zwart. Aangewezen is 48—43, 43—38.

	29 : 40
47. 35 : 44	11—16

O.i. is 23—28 sterker; bij correct spel heeft zwart uitstekende verdediging aan zijn korten vleugel door de schijven 1 en 11. Het is de aangewezen tactiek van zwart de witte schijven naar den rand te dringen, bijv. dat wit wordt gedwongen op 16 te gaan, waarna zwart door 11—17 en 1—7 de drie witte schijven buiten werking stelt.

48. 44—40	
Nog steeds is 48—43 sterker.	

	23—29
49. 26—21	13—19
50. 21—17	19—23

51. 31—26	3—8
52. 40—35	

Het eindspel wordt door wit zwak gespeeld, 26—21 ter juister tijd gevolgd door 27—22 geeft vrij zeker remise.

	8—12
53. 17 : 8	18—22
54. 27 : 18	23 : 3

Een uitmuntende uitruil.

55. 48—43	29—34

Het is niet gemakkelijk dit eindspel te winnen. Zeker is, dat schijf 29 niet gespeeld mag worden. O.i. geeft 1—7 de beste kans.

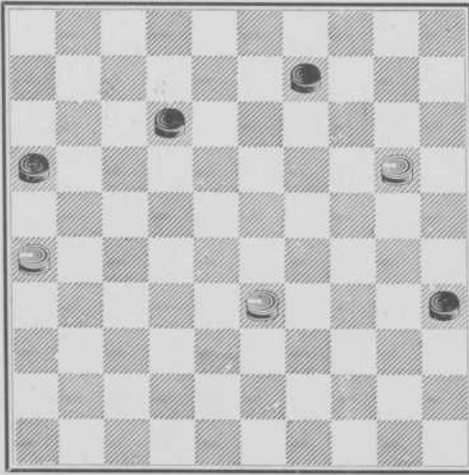
56. 43—39	
Velt zijn eigen doodvonnis. 49—44, 35—30	
	34—40,

is zeker remise.

	34 : 43
57. 49 : 38	1—7
58. 38—33	7—12
59. 35—30	

Gedwongen. Op 33—28 wint zwart door 12—18.

	24 : 35
60. 25—20	3—9

61. 20—15

Het volgende spel verliest eveneens maar is moeilijker voor zwart:

33—29, 29—23, 23—19, 26—21 gedw., 19—14,

35—40, 40—44, 44—50!, 16 : 27, 50—44,

14 : 3.

44—49 wint.

9—14

62. 33—29

35—40

63. 29—24

40—44

64. 24—20

14 : 25

65. 15—10

44—50

66. 10—4

12—17

Na eenige zetten haalde zwart een tweede dam, waarna wit opgaf.

Partij No. 198,

gespeeld door de heeren B. SPRINGER JR. met WIT en S. E. V. D. MEER JR. met ZWART in de Competitie van den Ned. Dambond.

1. 31—27 17—21

De ondervinding heeft geleerd, dat 17—22 sterker is. Na den tekstzet moet wit 37—31 spelen. Op 21—26, dan 32—28, 41 : 32. Op 18 of 19—23, dan 31—26.

2. 36—31 19—23

Logisch is 21—26.

3. 41—36 13—19

Belet wit het bezetten van veld 22.

4. 34—29

De voorkeur verdient 31—26. Het onmiddellijk bezetten van veld 29 is te vroeg.

23 : 34

5. 40 : 29 19—23

Sterker is 18—23, 12 : 23, vervolgens 9—13, 4—9.

6. 27—22 18 : 27

Aangewezen is 23 : 34, waardoor wit een schijf op 30 krijgt, hetgeen niet sterk is.

7. 29 : 18 12 : 23

8. 31 : 22

Bij nadere beschouwing blijkt, dat wit nu reeds een voordeel op het centrum verkregen heeft, terwijl schijf 22 onaantastbaar is.

14—19

9. 44—40 10—14

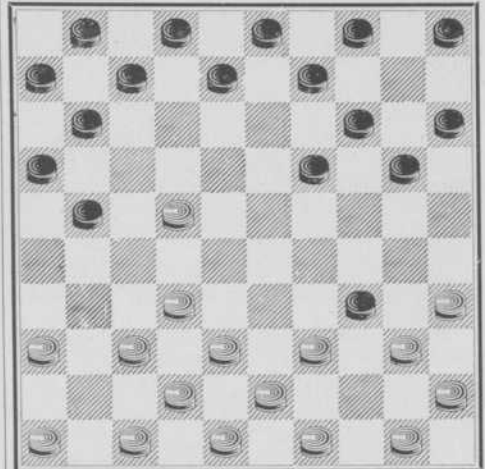
Valt schijf 22 aan.

10. 33—29!

Wij merkten reeds, dat in vele partijen

de neiging bestaat tot het spelen van 33—28. In dezen stand moet dit worden ontraden, daar wit's lange vleugel in gewonen stand komt, de opening heeft immers ten doel het volle centrum in bezit te nemen, zoodat men zwart steeds veld 23 moet betwisten.

23 : 34

11. 40 : 29 5—10

12. 38—33 7—12

13. 42—38 1—7

Door 11—17, 16 : 7 moet zwart de lastige schijf op 22 uitrusten.

14. 47—42 12—17

Zwart tracht wit's langen vleugel vast te houden, om daarna schijf 22 aan te vallen.

15. 32—28

Bezet het volle centrum.

9—13

16. 50—44

4—9

17. 44—40

19—24

Zwart's bedoeling is schijnbaar, de witte stelling vast te houden om met meer kracht schijf 22 aan te vallen.

18. 49—44

Maakt al z'n stukken mobiel en tracht zwart zoo veel mogelijk randschijven te bezorgen.

7—12

Op 14—19 maakt wit een leuken damzet:
W. 28—23, 35—30 a), 29—23, 38—32,

Zw. 19 : 28 gedw., 24 : 35, 28 : 19, 17 : 28, 32 : 5 en wint.

a) Wit kan niet direct 29—23 spelen want dan volgt:

W. 29—23, 38—32, 32 : 5, 35 : 24.

Zw. 28 : 19, 17 : 28, 24—30, 20 : 47 en zwart wint 2 stukken.

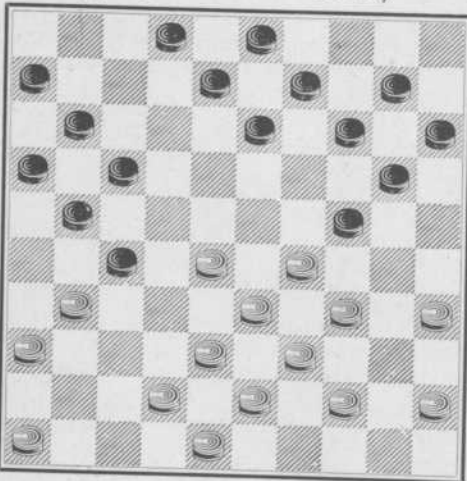
19. 40—34

Maakt zich niet bezorgd om schijf 22.

12—18

20. 37—31

18 : 27

21. 31 : 22 8—12

Zet hardnekkig den aanval op schijf 22 voort.

22. 46—41 2—8

Op 12—18 volgt 34—30.

23. 41—37 12—18

Nog steeds is 14—19 dam.

24. 37—31 18 : 27

25. 31 : 22 14—19

Zwart's stand is ongunstig; het is daarom zaak te trachten dezen eenigszins te herstellen. Aangewezen is hiervoor 21—26, in afwachting hoe wit voortzet om dan 20—25, 15 : 24 of met 16—21 te vervolgen. Na den tekstzet bezet wit formidabel het midden.

26. 29—23 10—14

Zwart kan nu wel 24—29 spelen, maar krijgt een geïsoleerde dam, die nooit een vluchtveld kan vinden, zoodat ze na twee zetten wordt afgenomen, met 39—34 en 43—39.

27. 34—29

Wit heeft nu een sterk middenspel.

24—30

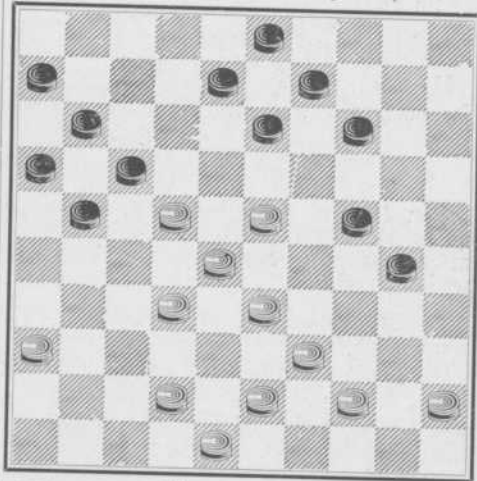
Tracht uit de beklemming te komen.

Veel beter is 20—25, 15 : 24.

28. 35 : 24 19 : 30

29. 38—32 20—24

30. 29 : 20 15 : 24

31. 45—40!!

Wit, die ziet, dat zwart met afruilen uit de beklemming tracht te komen, waagt een kansje, en leidt een combinatie in als zwart vervolgt met 14—19.

14—19?

Loopt in den val.

32. 23 : 14 9 : 20

33. 33—29 24 : 33

34. 32—27 21 : 23

35. 39 : 19 17 : 28

36. 44—39 13 : 24

37. 39—33   28 : 39
 38. 43 : 14

Een mooie combinatie. Dat zwart deze is ontgaan (overigens ontgaan den heer v. d. Meer niet veel slagzetten) is zeer aannemelijk, daar er nog eenige zetten in waren, die echter alle voor wit verlies op brachten. Hieronder volgen ze, als wit bij den 33en zet speelt:

a) W. 32—27, 40—34, 34 : 14, 33:22.
 Zw. 21 : 23, 17 : 28, 13—19, 19:10 en wint een schijf.

b) W. 32—27, 33—28, 40—34, 34 : 14,
 Zw. 21 : 23, 23 : 32, 17 : 28, 13—19, 14:23.
 28:19 en wint twee stukken.

3—9

De eenige kans.

39. 14 : 12   11—17

40. 12 : 21   16 : 27

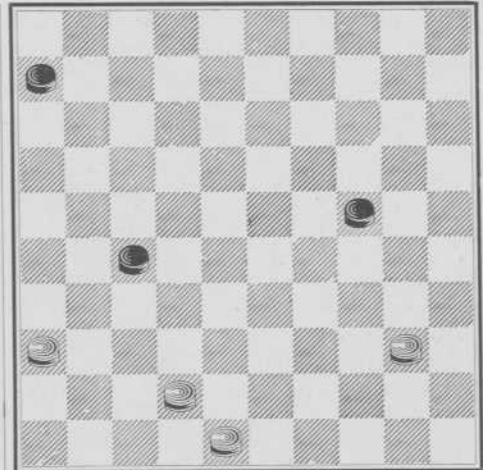
En zwart heeft een stuk verloren.

(Zie diagram.)

41. 40—34

De beste, stelt direct schijf 24 buiten gevecht.

6—11

42. 42—38   11—17

43. 48—42   17—22

17—21 verliest daar 38—33, zwart 21—26 gedw., wit 42—37 en wint.

44. 38—33   27—32

45. 42—37

Zwart geeft op.

Analyse van

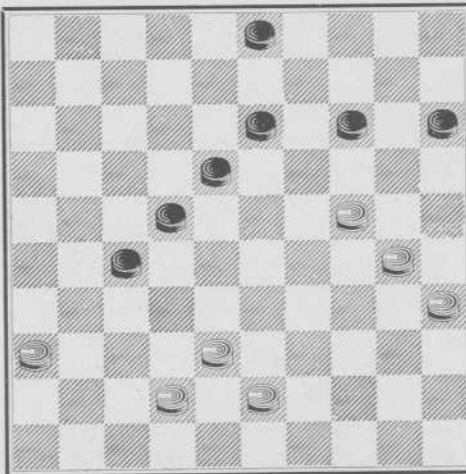
B. SPRINGER JR.

M. KOPERBERG

Mei 1916.

Van den heer J. GEUSEBROEK, Oosthuizen, een der analysators van Partij 196 (Januari-nummer) ontvangen wij nog een opmerking naar aanleiding van zwart's spel bij den 47en zet. De zeer interessante afwikkeling, welke de heer Geusebroek hierbij aangeeft, laten wij hier volgen:

Stand na den 47en zet van wit:

Zwart! speelde 3—8? Veel sterker was 22—28, b.v.

1.		22—28
2.	42—37	18—22
3.	43—39	13—18
4.	37—31 A)	18—23
5.	30—25 B)	3—9 C)
6.	39—34	9—13
7.	34—30	14—19
8.	25—20 D)	13—18
- (Of direct 23—29.)
9.	24 : 13	18 : 9
10.	20—14	9 : 20
11.	30—25	20—24
12.	25—20	24—30
13.	35 : 24	23—29
14.	24 : 33	15 : 24

en wint.

A) Op 38—33, volgt zw. 18—23, wit 24—19, (op elken anderen zet van wit volgt 23—29 met winst) zw. 27—31, wit 36:29, zw. 14:43 en wint.

B) Op 24—19 volgt 27—32 met winst.

Op 24—19 brengt 22—29 eveneens winst.
 C) 28—32 kan niet wegens 24—19, enz. met remise.

D) Dreigt 20—14, 24—20, 30:8.

Dankbetuiging.

Naar aanleiding van de tallooze sympathie-betuigingen door mij ontvangen ter gelegenheid van het resultaat behaald in den jongsten kampioenswedstrijd, zeg ik langs dezen weg hartelijk dank, omdat het mij niet mogelijk is, ieder afzonderlijk te bedanken.

J. DE HAAS.

Nederlandsche Dambond.

MEPPEL. De Meppeler Damclub heeft besloten tot den Bond toe te treden (9 leden). Voorzitter: A. de Groot; Secretaris: H. J. ten Kate, Wildstraat 99; Penningmeester: R. Hofstra, 2e Hoofdstraat 53.

J. Vardon. †

Met leedwezen vermelden wij het overlijden te Caen (Calvados) 25 December l.l. op 86-jarigen leeftijd van den heer Joseph Vardon, een der veteranen uit de Fransche damwereld.

Aan degelijke kennis van het damspel paarde hij menige geestige combinatie, waarvan een door hem verspreide collectie zijner damzetten getuigt, zoowel als de finesses uit zoo menige door hem gespeelde correspondentie partij.

Voor al sedert zijn deelname aan den eersten te Rotterdam op 28/29 October 1893 gehouden damwedstrijd, werd hij hier te lande meer bekend en zal ook wegens zijn minzaam karakter zijn heengaan worden betreurd. Zijn nagedachtenis blijve in aangename herinnering.

Aan de familie werd een brief van rouwbeklag verzonden.

De Kampioenswedstrijd.

Bij deze voldoe ik gaarne aan het verzoek van de Hoofdredactie een en ander mee te deelen en verslag te doen van den jongsten wedstrijd om het kampioenschap van Nederland.

Toen in 1914 de vrede zoo wreed werd verstoord, werd ons het vooruitzicht op een nieuwen kampioenswedstrijd ontnomen. Een ieder ontbrak de lust tot spelen, de tijdsomstandigheden waren er niet naar en daarom werd voorshands besloten den strijd tot 1915 uit te stellen.

In 1915 was men eenigszins van den schrik, door den wereldbrand veroorzaakt, bekomen. Een nieuwe strijd lust een betere en veel edelere ontbrandde en wel die bij de dammers. Men ging weder verlangen naar een strijd om den eeretitel. Toch mocht het schrijver ook toen niet gelukken den wedstrijd te arrangeeren, omdat de houder van den titel, Herman Hoogland Jr., zijn militaire dienstplicht te vervullen had en wat zou een wedstrijd zonder Hoogland te beteekenen hebben gehad? De gerechtigde deelnemers ambiëerden zulk een wedstrijd dan ook niet. Opnieuw werd uitgesteld en toen Hoogland zakenverlof kreeg, verkregen wij opnieuw uitzicht op een kampioenswedstrijd. Schrijver profiteerde dadelijk van de gelegenheid. Ridderlijk dammer als hij is, vond hij Hoogland onmiddellijk bereid om zijn titel te verdedigen.

Van de overigen, die krachtens hun meestertitel recht op deelnemen hebben, waren J. de Haas, M. ten Brink en A. Visser eveneens onmiddellijk bereid den strijd aan te binden. De meesters C. G. Vervloet, Ph. L. Battfeld,

A. C. van Wageningen, J. Noome Mzn. en Jac. I. de Jong verklaarden niet te zullen deelnemen. De een om gezondheidsredenen, de ander wegens drukte in zaken, weer een ander achtte zich buiten training, had weinig lust of was verhinderd vanwege de abnormale tijdsomstandigheden.

Resten de meesters Henri J. v. d. Broek, C. Blankenaar en de blinde meester Olsen, die zijn titel „honoris Causa” verkreeg.

Eerstgenoemde schreef voorwaardelijk in, kon alleen op Zondagen en de heer Blankenaar bezondigt zich nu eenmaal nooit aan wedstrijdspel.

Zoo was er dus vooruitzicht op slechts 5 deelnemers waarvan later nog een zou afvallen. Wat toch was het geval. Hoogland wenschte om redenen, die wij te eerbiedigen hadden, niet uitsluitend des Zondags te spelen en stelde bovendien, o.i. zeer juist, de voorwaarde, dat de wedstrijd snel zou verlopen, dat het geen maandenlange zaak zou worden, hetgeen bij uitsluitend 's Zondags spelen niet anders kan. Deze onderhandelingen gingen den Kerstdagen slechts 14 dagen vooraf, zoodat er niets anders overbleef dan de Kerst- en Nieuwjaarsdagen te kiezen. Een langer uitstellen was niet wenschelijk, daar de titel van Kampioen sinds 1913 niet verspeeld was en het ook lang niet zeker was of Hoogland door verandering in zijn zaken later nog zou kunnen deelnemen. Zoo bleef den leider na overleg met de deelnemers niets anders over, dan de wedstrijd Zondag den 24sten te doen aanvangen, want de wereldkampioen verklaarde zich bereid ten opzichte van den Zondag op 24 en 31 December een concessie te doen. Daar behalve de heer v. d. Broek, de inschrijvers zich met de gekozen datums vereenigden, kon de wedstrijd op Zondag den 24sten December te Amsterdam in het „American-Hotel” aanvangen.

Wij hebben om bijzondere redenen bij de wijze waarop deze wedstrijd tot stand is gekomen, eenigszins langer stilgestaan dan gewoonlijk.

Daar in de groote wedstrijden tijdverlegenheid zoo veelvuldig is voorgekomen en alreeds eerder de wensch te kennen is gegeven om het aantal zetten per uur te beperken, stelde de leider 20 zetten per uur voor, waarmede de deelnemers genoeg namen.

Dit plan moest hij laten varen, omdat voor een wedstrijd, die in een kort tijdbestek moet afloopen, 2 partijen per dag gebiedend is en dit is bij 20 zetten per uur niet mogelijk.

Al te zeer is echter in dezen wedstrijd wederom gebleken, dat ondanks alle bezwaren, die zich in den vervolge mogen opdoen, men in zulke belangrijke wedstrijden, waar de spelkwaliteit toch tot de perfectie dient te worden opgevoerd, nooit meer dan met 18 à 20 zetten per uur mag laten spelen. En waarom ook niet? In de groote schaakwedstrijden is het toch ook zoo. Staat het damspel dan niet even hoog? Wordt er van 's menschen denkkraft in het damspel wellicht minder gevergd? Wij gelooven van niet en daarom in het vervolg alle bezwaren op zij, voor de belangen van het spel. De wedstrijd zij niet langer alleen en uitsluitend geregeld in verband met de wenschen van ieder der deelnemers afzonderlijk.

Het is in dezen wedstrijd voorgekomen, dat in 2½ minuut niet minder dan 9 zetten gedaan moesten worden in moeilijken stand. In een middenspel, dat overging in eindspel 13 zetten in 14 minuten. Wij noteerden eenige malen 10 zetten in 4 minuten enz. Geen wonder, dat dan partijen werden verknoeid of op z'n minst een inzinking in de spelkwaliteit te constateeren viel, want door tijdnoed wilde men niet verliezen en er werd dan maar op los gespeeld. Is het een wonder, dat een speler, die een van de voornoemde

karweitjes achter den rug heeft, in het verder verloop van de partij nog onder den indruk daarvan is en daardoor een spel laat zien, dat bij lange na niet in overeenstemming is met zijn kracht?

Natuurlijk zijn niet alle blunders toe te schrijven aan tijdverlegenheid of vermoeidheid. Zij kwamen ook voor als van tijdverlegenheid geen sprake was en in de ochtendronde, doch in het algemeen leed de spelkwaliteit zeer onder het groot aantal zetten per uur.

Het noodzakelijk gevolg van die zetten-beperking is natuurlijk, dat wij niet meer dan één partij per dag zullen kunnen spelen en willen wij ons houden aan den geest, die aan het reglement voor kampioenswedstrijden ten grondslag ligt, n.l. de krachtmeting zoo zuiver mogelijk te doen zijn, dan dienen de deelnemers bij een grooter aantal dan 4, twee partijen met elkaar te spelen.

Het is volstrekt niet uitgesloten, dat in 1917 zich 8 deelnemers zullen aanmelden. De resultaten van Visser en ten Brink hebben aangetoond, dat het niet langer vaststaat, dat de Haas of Hoogland het zullen winnen.

Ook anderen hebben belangrijke kansen en wij vernamen nu reeds van personen, die thans afwezig waren, dat zij in 1917 present zullen zijn. Bij één partij per dag zal de wedstrijd dan 14 dagen duren. Dit is te lang, de deelnemers zullen bij een grooter aantal dan 4 slechts een partij met elkaar moeten spelen. Een wedstrijd dus van 7 dagen. Van verschillende kanten wordt niet ten onrechte het denkbeeld geopperd, zulk een wedstrijd in den vacantiетijd te doen plaats vinden.

Het is zeldzaam, dat iemand in den tegenwoordigen tijd niet minstens een week vacantie heeft en wie lang vooruit weet, dat hij aan een kampioenswedstrijd gaat deelnemen kan zijn vacantie allicht daarnaar regelen. In ieder geval kan hier een leider, die tactvol te werk gaat, best tot overeenstemming geraken.

Resten de onkosten. Deze worden groot en zullen de draagkracht van onzen Bond te boven gaan. Een wedstrijd, die 7 dagen duurt kost zuinigjes berekend aan zaalhuur en vergoeding voor verblijfkosten aan de deelnemers f 350.—, althans wanneer men een behoorlijk lokaal wil. Dan is niet gerekend op reiskosten, die de gemoedelijke dammers in ons land gewend zijn onderling te betalen, of prijzen. Ook in dit opzicht verwennen wij onze menschen niet. *Men speelt om niets, letterlijk om niets*, als men de eer uitschakelt. Is het niet erg, dat men ten onzent deelnemers aan zulk een wedstrijd onderling reiskosten laat betalen, terwijl geen kunstvoorwerpje voor hen te winnen is? Ja zelfs is er nog een stem opgegaan, om hen de zaalhuur te doen betalen! Daarvoor echter heeft de leider gepast.

Waar de Bond genoemde onkosten niet dragen kan en de wedstrijdregeling dringend verandering behoeft is er maar één uitweg.

Een wedstrijdfonds dient vrijwillig opgericht !!!

Het bondsbestuur zag zulk een fonds gaarne tot stand komen. Wie schrijft er vrijwillig in?

Inschrijvingen vanaf f 0.50 per jaar worden gaarne bij den Bondspenningmeester J. Fabricius, Gijsbrecht van Aemstelstraat 23 te Amsterdam ingewacht.

Schrijver weet natuurlijk niet of hij een nieuwen wedstrijd leiden zal. Daarom kan de volgende raadgeving dienen. Twee zalen. Eén voor de deelnemers, die, wij hebben het thans méér dan ooit ondervonden, absoluut rustig en ongestoord apart moeten zitten, en één voor de belangstellenden, die daar op demonstratie-borden de partijen kunnen volgen en als 't maar eenigszins mogelijk is, een lokaaltje voor de damverslaggevers.

Over het verloop van den wedstrijd zijn onze lezers in details al zoo zeer ingelicht door de verschillende bladen, dat het volstrekt overbodig heeten mag dit hier nog eens te doen, vooral daar een spelbespreking hier buiten mijn terrein ligt.

Dit is de einduitslag :

	Ten Brink.	De Haas.	Hoogland.	Visser.	Totaal.
2 = gewonnen.					
1 = remise.					
0 = verloren.					
M. ten Brink. .	—	1 2 0	0 0 2	0 0 2	7
J de Haas . .	1 0 2	—	2 0 1	2 2 2	12
H. Hoogland Jr.	2 2 0	0 2 1	—	1 2 0	10
A. Visser . . .	2 2 0	0 0 0	1 0 2	—	7

Volgens dezen uitslag is De Haas dus opnieuw Kampioen van Nederland.

Wij wenschen hem van harte geluk met deze overwinning en gelooven, dat het weinigen meer gegund werd dan hem, al was het alleen maar als waardeering voor zijn stoere werkkraft in de dambeweging.

Hoogland is nu wereldkampioen zonder kampioen van Nederland te zijn. Een nieuwe internationale zal dus hier uitspraak moeten doen.

Hoogland schreef zijn minder succes in dezen strijd toe aan gebrek aan tijd voor training en studie. De Haas was wonderwel in conditie.

Groot succes hebben de jonge meesters ten Brink en Visser geogst. Ten Brink boekte 3 punten op de Haas en 2 op Hoogland, terwijl Visser niet minder dan 3 punten op den wereldkampioen behaalde.

De wedstrijd was een succes voor den Nederlandschen Dambond. Wij herinneren ons geen kampioenswedstrijd waarvoor zulk een groote belangstelling is geweest van publiek zoowel als van de zijde van de pers.

Den 24, 25 en 26sten December werd in een prachtig lokaal gespeeld. De marmeren zaal van het American-Hotel te A'dam. Op Ouden en Nieuwjaarsdag werd te Utrecht in Hotel de l'Europe gespeeld. De gérant was zeer welwillend, doch zijn lokaal kon ons maar matig bevredigen.

Aan het slot van den wedstrijd werd den leider bij monde van den heer Battefeld namens den Bond dank gebracht, waarvoor schrijver bij deze gaarne bedankt, in de hoop nog menigen wedstrijd voor den Bond te kunnen leiden, doch dan op voorwaarden als boven besproken.

Namens vrienden uit het U.D.G. werd den nieuwen kampioen een prachtige lauwerkrans aangeboden, terwijl Hoogland, de Haas e.a. nog het woord voerden. Aan de damvereeniging „Constant" een woord van dank voor het afstaan van demonstratieborden.

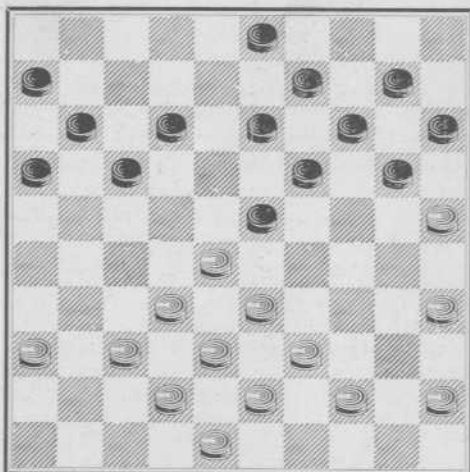
I. MIJER.

Kijkjes in de Damclubs.

(Oplossingen elders in dit nummer.)

Tenzij het tegendeel vermeld, is in al deze standen wit aan zet en wint.

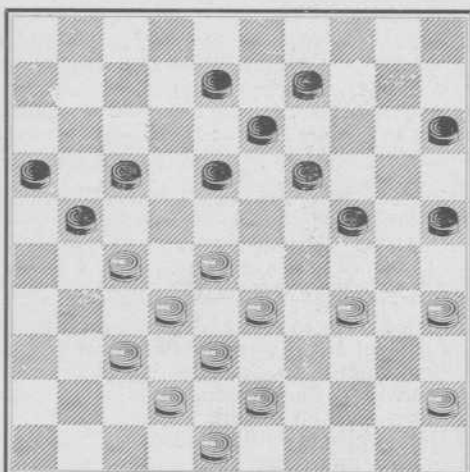
K. D. 102. Bergen op Zoom.

Wit W. F. Strijbos.

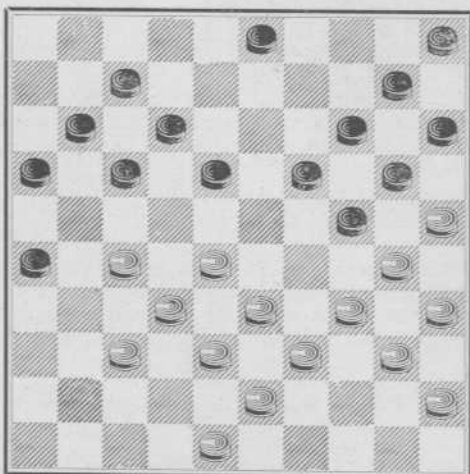
Wit speelt 35—30 en zwart heeft slechts één goeden zet.

K. D. 103. Constant, Rotterdam.

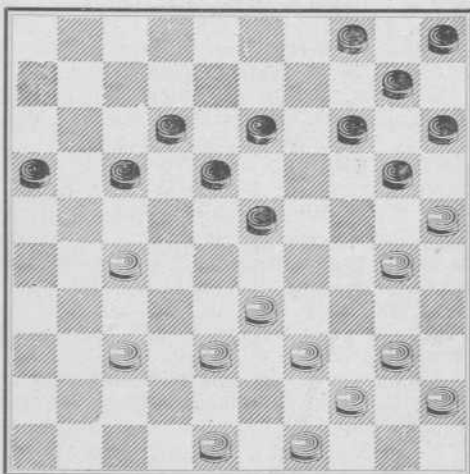

Wit N. de Haas Jr.

K. D. 104. Constant, Rotterdam.

Wit N. de Haas Jr.
Damslag.

K. D. 105. U.D., Utrecht.

Hoogland met wit speelde 38—32, rekenend op zwart ?, en won.

Oplossingen der Problemen van het December-nummer.

No. 837. Zwart 8 schijven: 3, 5, 8—10, 14, 16, 20 en dam op 25;
Wit 10 schijven: 6, 17, 19, 22, 23, 31, 33, 35, 38, 40.

Wit speelt 40—34 en zwart kan nu met zijn dam op 5 manieren slaan, doch waar de velden 29 en 30 ontoegankelijk zijn gemaakt door middel van de Turksche stelling en de aanwezigheid van schijf 35, is zwart gedwongen te slaan 25:24 over de schijven 34, 38, 22 en 19, wit 23:19, zwart 24:12, neemt de stukken 33, 31 en 17, wit 6—1, zwart 14:23, wit 1:2 en wint gemakkelijk.

Men zal onmiddellijk gezien hebben, dat hier een parodie op den Turkschen Slag bedoeld is.

No. 838. Zwart 12 schijven: 5, 11—16, 18, 19, 21, 22, 26;
Wit 11 schijven: 24, 25, 27, 30—32, 34, 37, 38, 41, 42.

Wit staat zeer ongezonder met een stuk achter en neemt een paardemiddel te baat door te spelen 34—29. Mocht zwart nu onmiddellijk denken te winnen door 22—28, zoo loopt hij er in: 34—29, 32:23, 25—20, 23:14, 24—20, 42—38, 37:6, 6—1, 1:4, 4—31, 22—28? 21:43, 14:34, 34:23, 15:24, 43:32, 26:46, 46:10, 16—21, 5—10, 31—37, 37—32, 32—37, 37—42, 42—48.

10—15, 21—26, 15—20, 20—25,

No. 839. Zwart 4 schijven: 12, 18, 21, 22; Wit 4 schijven: 20, 31, 32, 38.
31—26, 20—14, 14—10, 10—5 b), 5—23, 23:45, 45—23, 26:28, 23—1.

12—17 a), 18—23, 23—29, 29—34, 22—28, 28:37, 17—22, 37—41,

a) Gedwongen. Op andere antwoorden van zwart wint wit gemakkelijk.

b) En niet 38—33 en 10—5, wegens de remise voor zwart met 27—31 en 21—27.

Een woord van waardeering voor den heer Strijbos, de eenige, die bovenstaande variant heeft aangegeven. De meesten zijn gestruikeld over de variant b). Anderen weer haalden op 3 en 4 dam, hetgeen bij juist spel van zwart remise geeft.

Het frappante in dit eindspel is zwart's 7e zet, waardoor de witte dam wordt gemaskeerd, en zwart naar dam kan loopen om echter tijdig opgevangen te worden. Nog kunnen wij mededeelen, dat deze stand ontleend is aan een partij De Haas—van 't Schip, in het V.A.D. gespeeld en dat de Haas de geheele afwikkeling in den diagramstand heeft gezien.

No. 840. Zwart 9 schijven: 3, 5, 7, 9, 10, 12, 13, 27, 41, dam op 37;

Wit 9 schijven: 18, 20, 23, 24, 28, 29, 34, 35, 38 en dam op 49.
23—19, 29—23, 49:46, 46:14, 35:4.

37:32, 32:30 a), 12:23, ad lib.,

a) Slaat over schijf 7.

Een fantasie, die een zeer verrassende uitwerking heeft.

No. 841. Zwart 11 schijven: 3, 7, 9, 12, 17, 19, 22—25, 29;

Wit 12 schijven: 16, 21, 32, 34—36, 38, 40, 43, 44, 48, 50.
48—42, 36—31, 40—34, 32—27, 16:20, 35:4.

Wij vonden dit stukje interessant genoeg om als bladprobleem dienst te doen, wegens de misleidende aanwezigheid van het tempo-fabriekje aan wit's rechterhand. Men zal in het algemeen zoozeer kijken op het verkrijgen van een tempo na 35—30 en 44—39, dat men geen oog heeft voor de eigenlijke afwikkeling.

No. 842. Zwart 7 schijven: 4, 7, 13, 15, 16, 18, 38 en dam op 26;

Wit 10 schijven: 14, 17, 21, 25, 27, 28, 39, 40, 45, 48.
28—23, 48—43, 27—22, 39—33, 33:24, 25:1.

Weder een buitengewoon verrassende zet van den heer Querido. Prachtig is het wachten van de dam op 49, terwijl het stuk op 40 niet geslagen mag worden. Inderdaad is dit vraagstuk zeer moeilijk van het blad op te lossen, daar men niet weet wat men met schijf 38 moet beginnen. Wij hadden dit stukje dan ook willen doopen: het geheim van schijf 38.

Intusschen is de volgende winstgang mogelijk: 39—33, 48—42, 40—34, 45:34, 25:34 en wit wint in den stand, hetgeen vermeden had kunnen worden door het plaatsen van schijf 48 op 49.

No. 843. Zwart 8 schijven: 5, 6, 16, 19, 20, 24, 29, 30;

Wit 8 schijven: 27, 28, 31, 35, 36, 39, 45, 50.

39—34, 28—23, 35—30, 27—21, 31:15 en wint op tempo in een eigenaardige stelling.
30:39 ad lib., 24:35, 16:27,

No. 844. Zwart 9 schijven: 5, 7, 10, 12, 14, 17, 20, 22, 26;

Wit 9 schijven: 19, 23, 25, 31, 33, 35, 38, 39, 41.

Opl. 23—18, (22:24 a), 35—30, 30:19, 25:14, 38—32, 33:2.

a) 26:46, 18:27, 25:14, 38—32, 33:2.

Bijopl. 41—36, 23—18, 38—32, 33:2.

Wij zagen dit probleem maken. De problemist was n.l. gefraspeerd door een gering motiefje in den volgenden partijstand door hem gespeeld.

Zwart 8 schijven: 3, 8, 10, 14, 17, 18, 21, 24; Wit 8 schijven: 31, 33, 34, 38, 39, 41, 43, 48.

Speelt zwart 21—26, dan volgt door 34—30, enz. de nu bekende damzet. Van dezen stand uitgaand heeft hij het gebracht tot No. 844, een fijne variant inlassend. Deze bewerking staat technisch zeer hoog, en wij kunnen de problemisten aanbevelen hieraan een voorbeeld te nemen. Dat een bijopl. mogelijk is, doet hieraan natuurlijk niets af.

No. 845. Zwart 9 schijven: 1, 10, 12, 13, 15, 17, 18, 23, 30;

Wit 9 schijven: 16, 25, 32, 34, 38, 39, 42, 44, 48.

44—40, 16—11, 11:22, 38:7, 34—30, 30—24, 25:5.

30—35, 35:33, 18:27, 27:47, 1:12, 47:20,

Een prachtige stelling, die dan ook aan de partij ontleend is. De tekstzet is noodzakelijk om aan het verlies te ontkomen, daar wit zeer slecht staat, en zwart naar alle kanten dreigt kleine zetjes te doen. Zwart's zet 30—35 zou vernietigend zijn, als de slagzet niet mogelijk was.

Den volgenden interessanten spelgang kunnen wij niet doen gelden:

32—27, (zw. 17—22, want wit mag niet wegloopen wegens 22—27 en 23—28) 25—20, 34:25, 42—37, 39:17, daar zwart nooit 17—22 zou gespeeld hebben, omdat wit daarvoor gelegenheid heeft met 16 naar 7 te loopen.

No. 846. Zwart 12 schijven: 4, 7—9, 14, 16, 17, 19—21, 23, 27;

Wit 12 schijven: 25, 30, 32, 34, 36, 37, 39—41, 45, 47, 48.

30:24, (19:30, want op 20:29 volgt 48—42, enz.), 36—31, (zwart slaat naar keuze 27:36 of 27:38), 32 of 31—27, 37:10, 25:1.

Het „kannetje” is die karakterestieke kwaal, waarmede sommige problemisten behebt zijn, en waarvan een symptoon is de zwarte stelling op de velden 4, 9, 14 en 20, of ook wel 10, 14, 20, steeds met een witte schijf op 25.

Goede oplossingen der December-problemen en stand van den oplossings-wedstrijd (October 1916—Maart 1917) tot en met December.

NAMEN.	OPGELOSTE PROBLEMEN EN VRAAGSTUKKEN.	STAND.
W. C. Polman Jr., Beverwijk	837, 838, 840	9
A. J. Oskam, Utrecht	837, 838, 840	7
J. H. Vos, militair	837, 838, 840	11
L. Schuitemaker, Wognum	837, 840	6
Louis Elen, kamp Harderwijk	837, 838, 840—844, 846	11
G. Tuin, 't Zand	837, 840—844, 846	7
W. F. Verburg, Vlaardingen	837, 838, 840	11
P. Visser, Utrecht	837, 838, 840	9
S. Blauw, Wognum	837, 838, 840, 846	7
F. W. Naujoks, Rotterdam	837, 838, 840	11
J. Boerkoel, Rotterdam	837, 838, 840	11
P. C. Kat, Westzaan	837, 838, 840—846	10
E. Rosenbaum, Utrecht	838, 840, 842—846	6
J. Wieringa, Groningen	837, 838, 840	10
W. F. Strijbos, Bergen op Zoom	837—840	12

Aanmerkingen vóór 10 dezer.

Oplossingen Kijkjes Damclub.

K D 102. Zwart moet spelen 3—8. Op Zwart 20—24 volgt wit 25—20, 39:30, 33—29, 28—22 en 32:5; op zwart 23—29, wit 33:24 en 28—22; op iederen anderen zet 30—24.

K D 103. Wit speelt 34—30, 28—22, 38—33, 32:23, 42—37, 43—38 en 48—8. Ook 34—30, 28—23 enz. gaf op dezelfde wijze winst.

K D 104. Wit speelt 28—22, 33:13, 30:19, 25:14, 37—31, 39—33 en 35:2.

K D 105. Wit 38—32 (zw. 17—22) 33—28, 28:17 (42—47 gedw.), 17—11, 30—24, 48—42, 49—43, 40—35, 45:1 en wint.

Onze problemen.

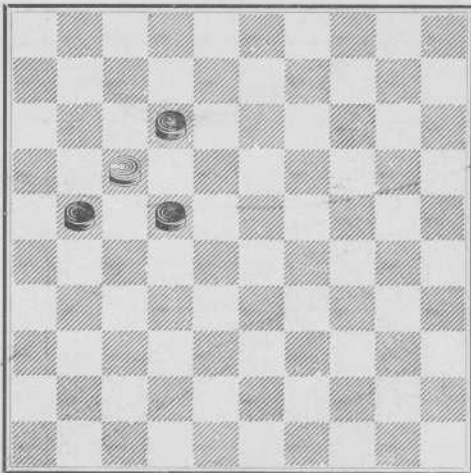
Van den heer Marcel Bonnard te Lyon mochten wij een schrijven ontvangen, waarbij hij ons een collectie vraagstukken voor ons blad doet toekomen, hierbij met milde hand opdrachten rondstrooiend, die ongetwijfeld in dank worden aanvaard. Ook de heer Sakayon te Lyon liet zich niet onbetuigd in de belangwekkende studie No. 856. Wij zullen de resteerende vraagstukken over eenige nummers verdeelen. Intusschen gelieve men zijn aandacht te schenken speciaal aan de studies van Bonnard, daar deze over het algemeen aan partijspel zijn onleend, dus groote praktische waarde hebben. No. 855 werd door hem gesignaleerd in een op 27 October 1916 met den heer Pernet, mitrailleur van het 99e regiment infanterie, te Lyon gespeelde partij. No. 859 werd samengesteld naar aanleiding van een eindspel, door den beroemden problemist C. E. St. Maurice, samengesteld op het Canadeesche dambord (144 velden).

Ten slotte wijzen we op het zeer belangrijke eindspel No. 857, dat in de partij *verloren* ging voor zwart. Op leerzame wijze kan zwart remise maken.

ANALYSE-VRAAGSTUK No. 3. Een oplosser schrijft ons dat wit door 37—31 onmiddellijk een schijf wint: Hoe dan?

Wedstrijd voor Problemisten.

MOTIEF No. 4.

Wij hebben ditmaal geen gelegenheid vorige motieven te behandelen.

Intusschen geven wij hiernaevens Motief No. 4. Wit is aan zet en doet den een of anderen slag, waarna de zwarte schijf het stuk op 17 wegslaat. De stand moet los van den rand staan, is overigens over het geheele dambord verplaatsbaar en draaibaar. Dit gegeven toe te passen in een vraagstuk valt niet mee. Aan het werk dus! Ook bewerkingen van de vorige motieven zijn nog steeds welkom.

Alle inzendingen, oplossingen, enz. betreffende de problematiek te adresseren aan den Heer **G. L. GORTMANS, O.Z. Voorburgwal 92, Amsterdam.**

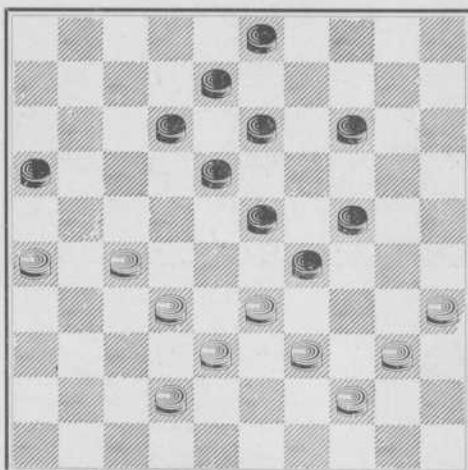
De antwoorden moeten vóór den tienden van de volgende maand ingezonden zijn.

„Wit begint” geldt voor alle problemen en vraagstukken, tenzij het tegendeel er bij wordt vermeld.

Voor den wedstrijd gelden: No. 855, 856, 857, 858

Probleem No. 855.

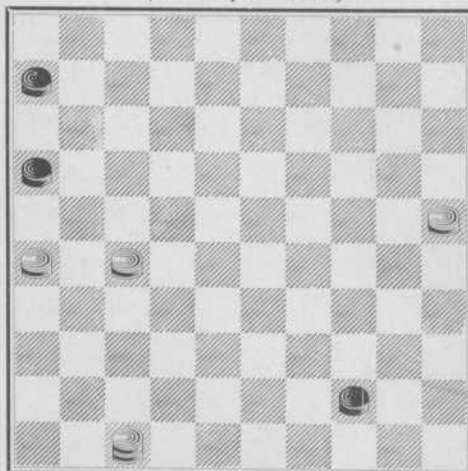
Van Marcel Bonnard, Lyon.
(Eerste publicatie.)

Wit speelt en forceert de winst van een schijf.
Opgedragen aan den heer C. G. Vervloet.

Probleem No. 857.

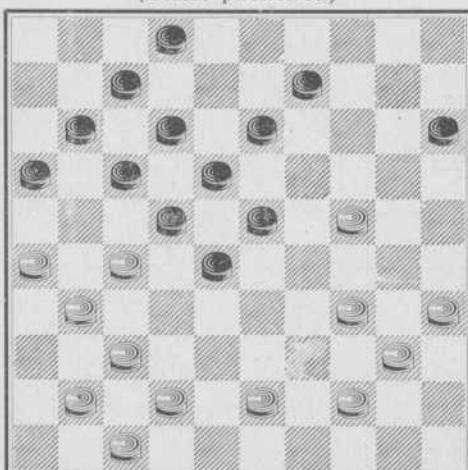
Van G. Mantel Jr., Hengelo.
(Eerste publicatie.)

Wit speelt en zwart maakt remise.

Probleem No. 856.

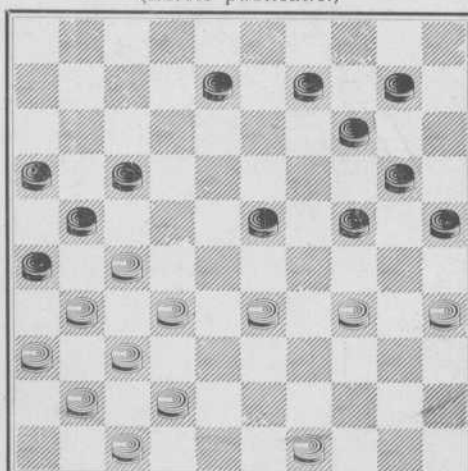
Van L. Sakayan, Lyon.
Opgedragen aan de lezers van „Het Damspel”
(Eerste publicatie.)

Wit speelt en wint een schijf.

Probleem No. 858.

Van M. J. Belinfante, A'dam.
(Eerste publicatie.)

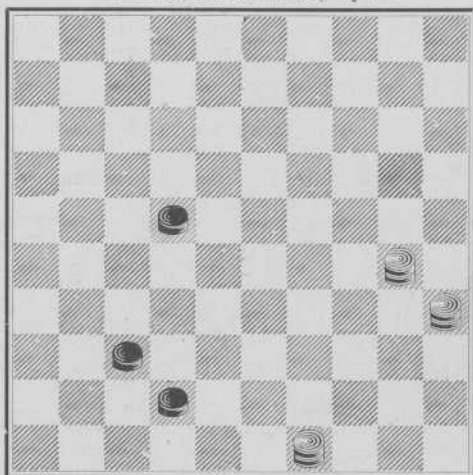

4e Variatie, allegro giocoso, van zijn Thema met Variaties.

BLADPROBLEMEN.

(Eerste publicaties.)

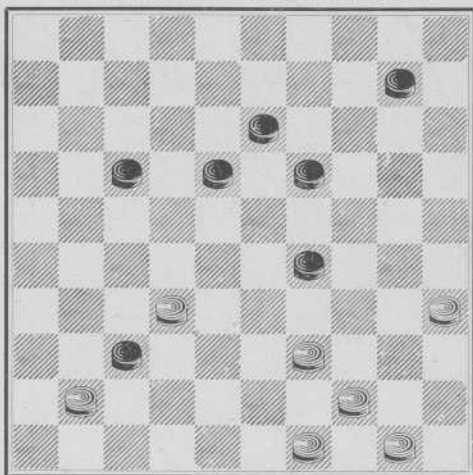
Probleem No. 859.
Van Marcel Bonnard, Lyon.

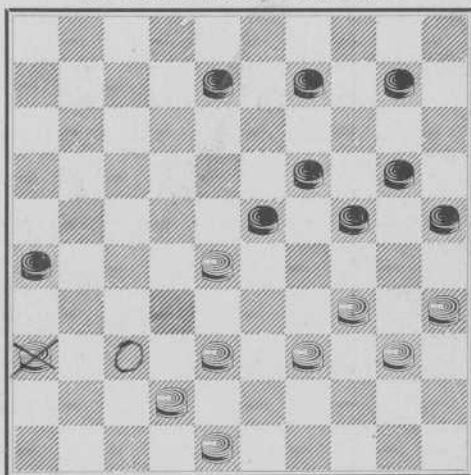
Klein eindspel.

Opgedragen aan onzen administrateur, den
heer D. P. van Wageningen Jr.

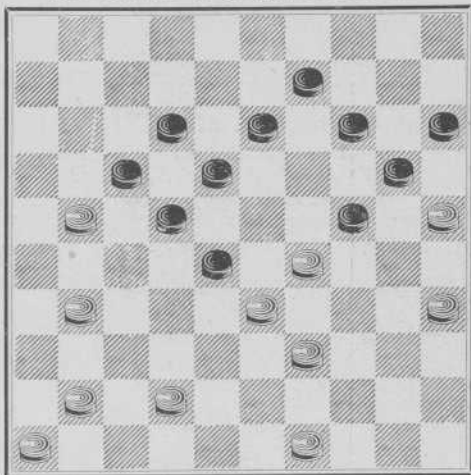
Probleem No. 861.
Van S. E. v. d. Meer Jr., Amsterdam.

Probleem No. 860.
Van Gerrit Vader, Veenhuizen.

Probleem No. 862.
Van Herman de Jongh, Amsterdam.

CORRESPONDENTIE.

(tot 10 Januari).

L. Schuitemaker te W. Wij kunnen niet anders dan afgaan op de ingezonden notatie.
Louis Elen te H. Juist op het kritieke moment (zet) schrijft U: „enz., waardoor zwart verliest”.

P. Visser te U. No. 839. Damhalen op 3 in de variant 12—17 geeft remise. Betreffende den overigen inhoud van Uw schrijven sprak ik U reeds te Utrecht.

F. W. Naujoks te R. No. 839. Var. 12—17. Waarom laat U zwart niet spelen 29—33 na wit 10—4?

J. Boerkoel te R. Zie voorgaand.

E. Rosenbaum te U. No. 838. Uw studie is ongetwijfeld zeer interessant, doch wat te ver gezocht.

„HET DAMSPEL”.

MAANDSCHRIFT.

OFFICIËEL ORGAAN VAN DEN NEDERLANDSCHEN DAMBOND.

Hoofd-Redactie: J. DE HAAS, Sarphatipark 81, AMSTERDAM.
 C. G. VERVLOET, van Vollenhovenstraat 33, ROTTERDAM.
 Probleem Redactie: G. L. GORTMANS, O.Z. Voorburgwal 92, AMSTERDAM.
 Kroniek Redactie: I. MIJER, Graaf Florisstraat 15, AMSTERDAM.
 Administratie: D. P. v. WAGENINGEN JR., Rodenrijchelaan-7a, ROTTERDAM.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling . . . . f 2.40 per jaar.
 Voor leden van den Nederlandschen Dambond - 2.20 per jaar.
 Op luxe papier f 0.25 meer per jaar.

INHOUD: Partij No. 199. — Nederlandsche Dambond. De Competitie Noord. De Competitie 1916-'17. — Het Kampioenschap van het Noorden. — Oplossingen en Oplossers. — Probleemwedstrijd voor Clubs. — Oplossing „Problème en un Coup”. — Wedstrijd voor Problemisten. — Onze Problemen. — Analyse-Vraagstuk No. 4. — 8 problemen. — Correspondentie.

Partij No. 199,

tusschen de heeren H. KOPERBERG, van „v. Embden” met WIT, en
 B. SPRINGER van „D.O.S.” met ZWART.

1. 34—29 . . . . . 17—22

2. 40—34 . . . . . 22 : 31

Aangewezen is 32—28; door den tekstzet bezet zwart het midden, hetgeen in deze partij duidelijk blijkt.

11—17

3. 45—40 . . . . . 6—11

4. 50—45 . . . . . 1—6

5. 32—28 . . . . . 19—23!

Wit heeft een fijn nadeel, het gevolg van wit's tweeden zet. 29—24 heeft een randschijf tengevolge, eveneens 31—26, en op 32—27 volgt 19—23.

19—23!

6. 28 : 19 . . . . . 14 : 23

7. 29—24 . . . . . 20 : 29

O.i. verdient 38—32 de voorkeur.

8. 33 : 24 . . . . . 10—14

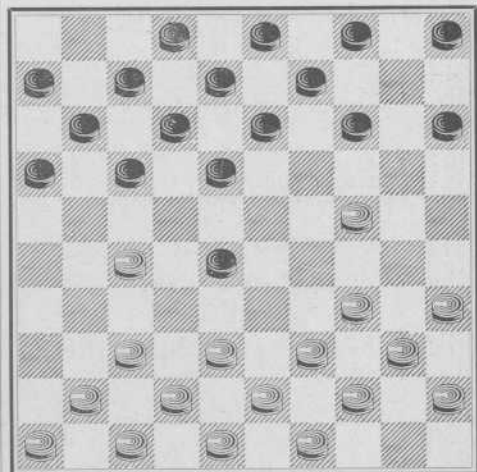
9. 31—27 . . . . . 41—36

Uitruilen door 24—19, 34—29 is sterker. Op 34—30 volgt:

39—33?, 33 : 24, 24 : 33,
 14—20, 20 : 29, 23—29, 22—27, enz.

10. 36 : 27 . . . . . 23—28

Uitmundend! bezet een strategisch punt van beteekenis.

11. 41—36

Op 38—33, 33 : 22, 34 : 23.

14—20, 20 : 29, 17 : 19.

Op 27—22 met schijfwinst.
14—19,

12. 37—31 11—17

Op 28—32 volgt 31—26.

13. 31—26 22 : 31

14. 26 : 37 7—11

15. 34—30 17—22

16. 38—33 12—17

17. 42—38 8—12

18. 40—34 16—21

De bedoeling van dezen zet is niet duidelijk, wij zouden 4—10 prefereren.

19. 34—29 14—20

20. 44—40

De volgende voortzetting geeft hoogst belangwekkend spel:

VARIANT I.

24—19, 30 : 19, 19—14, 37—31 en 31—27.

13 : 24, 2—8, 20—24 of 25,

VARIANT II.

24—19, 30 : 19, 38—32, 32 : 23, 39—34, 34—30,

13 : 24, 5—10, 3—8, 9—13, 13 : 24, 4—9,

30 : 19, 29—24, 43 : 32, 37—31, 31—27, 36 : 18,

9—13, 20 : 38, 18 : 29, 13 : 24, 22 : 31,

wit heeft een schijf gewonnen.

VARIANT III.

24—19, 30 : 19, 38—32, 32 : 23, 29—24.

13 : 24, 5—10, 2—8, 9—13,

Zie variant II.

VARIANT IV.

24—19, 30 : 19, 38—32, 32 : 23, 37—31, 29 : 20,

13 : 24, 20—25, 3—8, 9—13, 13 : 24, 18 : 38,

43 : 32, 31—27, 36 : 18.

25 : 14, 22 : 31,

Andere spelgangen zijn natuurlijk mogelijk. Wij meenen echter aangetoond te hebben, dat 24—19 belangwekkend spel geeft.

4—10

Op 5—10 volgt 39—34, 30—25, 25 : 5.

(Zie diagram.)

21. 38—32

Vermoedelijk ontging wit de leuke wijze hoe zwart schijfverlies pareert. Anders had deze ongetwijfeld 40—34 of 24—19, 30 : 19, gespeeld, het laatste dwingt zwart tot uitruil, door

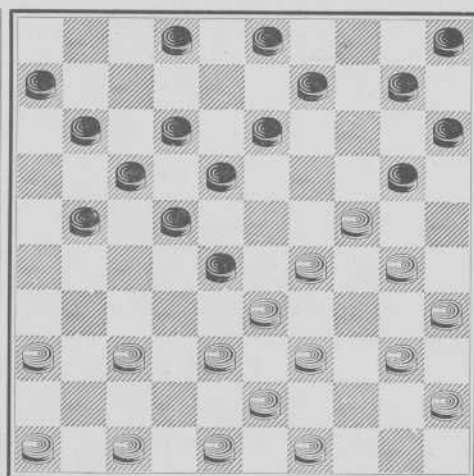
29—23, 33 : 24, 37—31, 31—27.

9—14, 18 : 29, 14 : 23,

2—7!

22. 32 : 23

22—28

23. 33 : 22

Op 23 : 32 volgt 18—23, 20 : 27.

17 : 19

24. 30—25

19 : 30

25. 25 : 34

De stand is nu vrijwel gelijk, o.i. gaf zwart zijn voordeel prijs door het spelen van 16—21.

10—14

26. 47—42

11—17

27. 43—38

7—11

28. 49—43

11—16

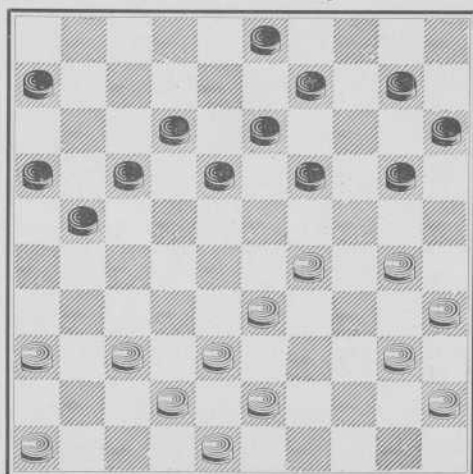
29. 39—33

14—19

De voorkeur verdient 17—22, 6—11, 11—17; door den tekstzet kon wit een sterken stand formeeren op zwart's langen vleugel.

30. 34—30!

5—10

31. 29—24?

Zwak gespeeld, 30—24, 35:24 geeft wit uitstekend spel. Door den tekstzet geeft wit het centrum prijs.

20 : 29

32. 33 : 24 10—14

33. 43—39 18—23

34. 30—25

Deze noodzakelijke achterwaartsche uitruil is wel een sterk bewijs hoe zwak wit's 31ste zet is.

19 : 30

35. 25 : 34 12—18

36. 39—33 17—22

37. 34—29 23 : 34

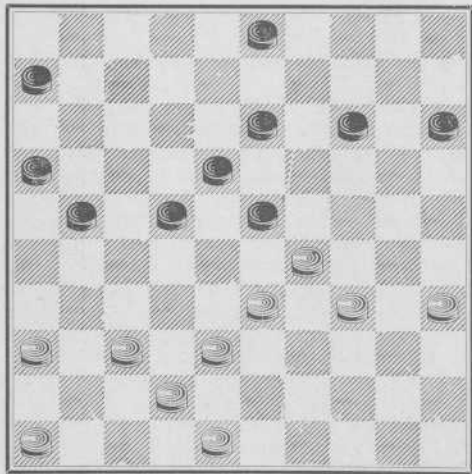
38. 40 : 29 14—19

39. 45—40

Wit behandelt dit gedeelte heel zwak. Het is toch duidelijk te zien, dat 19—23 volgt. Aangewezen is daarom 35—30 om te trachten achterwaarts uit te ruilen. Wat wit ook speelt zijn stand is niet gunstig. Maar de tekstzet maakt het erger.

19—23!

40. 40—34 9—14

41. 37—31

O.i. niet de sterkste; hoe gevaarlijk het schijnt geven wij den voorkeur aan 29—24, gemakkelijker is het dan ook niet, maar wel houdbaar.

21—27!

Zwart kon nu wel den doortocht naar dam forceeren, maar liet dit na wegens de volgende remise mogelijkheid:

35—30 a), 34:43, 29:20, 31—26, 23—28, 28:39, 18—23, 15:35, 21—27, 26—21, 21:32, 38—33, 32:21, 43—38 met 35—40, 40—45, 22—27, 16:27, remisekans.

a) 31—26, 26:28, 35:24.
28:30, 14—19, 19:30 met winst.

42. 48—43
Sterker is 31—26.

Op 35—30, 34:43, 29:20, 26—21, 23—28, 28:39, 18—23, 15:35,

Zie behandelde variant.

14—20

43. 31—26

Wit heeft niet veel beter. Op 35—30 volgt 20—25 en vervolgens 23—28 en op tijd 6—11, 11—17 loopt het spel vast voor wit.

23—28

44. 43—39 13—19!

Zwart behandelt het spel krachtig, geeft wit geen kans.

45. 46—41 6—11

Gedwongen.

46. 41—37 11—17

47. 36—31

Het spel is voor wit verloren.

Op 37—31

28—32 wint een schijf.

Op 34—30, 29:20.

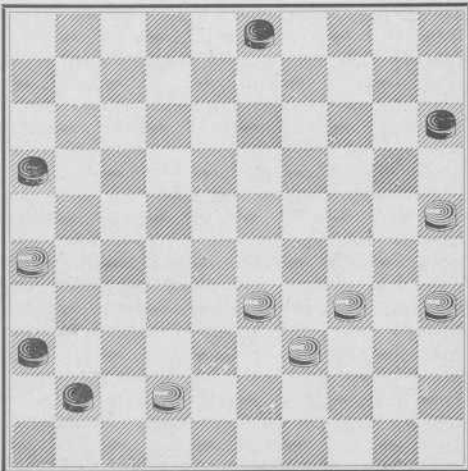
20—24, 15:24, gewonnen voor zwart.

27 : 36

48. 38—32 18—23

49. 29 : 27 17—21

50. 32 : 25 21 : 41

51.	34—29	
	Offeren van schijf 42 baat niet.	41—46
52.	39—34	46—5
53.	29—24	36—41
54.	34—29	41—46
	Het beste is het spel op te geven.	
55.	24—20	15 : 24
56.	29 : 20	46—23

57.	20—15	3—8
58.	25—20	8—12
	Eenvoudig is 23—46.	
59.	33—29	23 : 34
60.	20—14	5 : 48
61.	15—10	12—17
62.	10—4	34—31

Het spel werd hier afgebroken, de partij is echter onherroepelijk verloren. Opgeven is daarom verstandiger dan afbreken in zoo'n stand.

Nederlandsche Dambond.

GOUDA. De damclub Gouda heeft zich uit den Bond teruggetrokken.

DELFT. De damvereniging D.O.S. heeft voor het lidmaatschap van den Bond bedankt.

UTRECHT. Het Utrechtsch Damgenootschap en de damvereniging „Ons Genoegen” en „Zwart Wit” hebben het lidmaatschap van den Bond opgezegd.

AMSTERDAM. De heer R. Nolthuis, Lutmastraat 123 heeft wederom de functie van 1sten Secretaris van „Gezellig Samenzijn” aanvaard. De heer A. J. Jöbsis blijft als 2den secretaris werkzaam.

— Wegens in diensttreden van den tegenwoordigen secretaris der damvereniging „Jozef Blankenaar” wordt deze functie tijdelijk waargenomen door den heer A. W. Kouw, Kastanjeplein 4².

De Competitie Noord.

Enkele opmerkingen naar aanleiding van dezen wedstrijd.

Wat bijzonder is opgevallen, is ditmaal het groote aantal arbitrale beslissingen. Van de 200 partijen in de tweede klasse, zijn er 63 niet uitgespeeld. Nu is het volkomen waar, dat zonder deze arbitrale beslissingen D.O.S. toch overwinnaar zou zijn, terwijl ook hetzelfde voor „Jozef Blankenaar” geldt met de betrekking tot de 3e klasse.

Uit een spel-oogpunt echter moeten er toch maatregelen overwogen worden om dit euvel te keeren, b.v. door te bepalen, dat uitsluitend op Zondagen gespeeld wordt; of, dat het spelen met de klok ook voor de 2e en 3e klasse verplichtend gesteld wordt met 30 zetten per uur. Hiervoor zijn echter klokken noodig, voor de meeste clubs een nog al te kostbare luxe. Wellicht kunnen in bepaalde districten door een combinatie van meerdere clubs klokken worden aangeschaft (Voor de toekomstige Districtsbonden een belangrijk punt!) Welke maatregelen er intusschen ook getroffen zullen moeten worden, in elk geval moet voor de toekomst een einde komen aan een dergelijk groot aantal hangpartijen.

Wat den wedstrijd zelf betreft, deze werd gehouden volgens het systeem, destijds door den Heer A. C. van Wageningen ontworpen, n.l. met vooraf vastgestelde datums. Nieuw was ditmaal (eveneens volgens ontwerp van den Heer A. C. van Wageningen) dat de vereenigingen, welke met meer dan één tiental uitkwamen, gelijktijdig met beide tientallen speelden (behoudens de Hoofdklasse tientallen), waardoor het gescharrel met reserve-spelers onmogelijk werd. Indien alle wedstrijden op Zondagen werden gehouden, zou dit systeem zoodanig zijn door te voeren, dat een club met drie tientallen tegelijk zou moeten uitkomen.

De wedstrijd had een aangenaam verloop. Alle clubs speelden hun wedstrijden uit, zelfs toen reeds vaststond wie no. 1 zou worden, was nog dezelfde animo bij allen aanwezig. Slechts een ongunstige uitzondering maakte het V.A.D., hetwelk tegen de damclub Haarlem niet opkwam.

Dit niet-opkomen, onverschillig of de betr. ontmoeting op den competitie-stand al of

niet van invloed is, is ten allen tijde hoogst onsportief en kan dan ook niet genoeg worden afgekeurd. Dit mag geen vasten voet krijgen in onzen Bond. Onder amateurs speelt men uitsluitend om de eer, doch juist daarom behoort ieder als waar sportman partij te geven. Om herhalingen te voorkomen verdient het aanbeveling reglementair te bepalen, dat clubs, welke op de vastgestelde datums niet opkomen, in de volgende competitie niet mogen uitkomen.

Ook „Theorie en Praktijk” speelde één wedstrijd niet, een en ander echter tengevolge van een misverstand, geheel buiten schuld van die club.

Ten slotte onzen dank voor de medewerking bij deze wedstrijden aan onzen Bondsbestuurder, den heer D. S. Nerden en in 't bijzonder aan den heer J. Jacobson Azn. te Haarlem voor de correcte en uitstekende wijze, waarop genoemde heer alle wedstrijden te Haarlem leidde. De heer Jacobson deed zich tevens kennen als een organisator, die, wanneer de Bond hem hiertoe in de gelegenheid stelt, nog veel voor den Bond zal kunnen verrichten.

AMSTERDAM. Februari 1917.

J. DE HAAS.

De Competitie 1916-'17.

Eindstanden :

Tweede Klasse Noord.

	gesp.	gew.	gel.	verl.	punt.	p.p.
1. D. O. S.	6	6	0	0	12	76
2. Van Embden	6	5	0	1	10	70
3. Haarl. Damclub	6	3	0	3	6	60
4. Damclub Haarlem	6	2	1	3	5	67
5. Gezellig Samen zijn	6	2	1	3	5	57
6. Jozef Blankenaar	6	1	1	4	3	54
7. V. A. D. II	6	0	1	5	1	36

Derde Klasse Noord.

	gesp.	gew.	gel.	verl.	punt.	p.p.
1. Jozef Blankenaar II	6	4	2	0	10	81
2. D.O.S. II	6	5	0	1	10	74
3. Dammen is Denken	6	4	1	1	9	74
4. Van Embden III	6	3	1	2	7	74
5. Gezellig Samen zijn II	6	1	1	4	3	54
6. Haarlemsche Damclub II	6	1	1	4	3	49
7. Theorie en Practijk	6	0	0	6	0	8

Tweede Klasse Zuid.

	gesp.	gew.	gel.	verl.	punt.	p.p.
1. D.I.O. (Haag)	4	4	—	—	8	54
2. Constant II (Rotterdam)	4	3	—	1	6	49
3. Rotterdam	4	1	1	2	3	41
4. Excelsior (Waddingsveen)	4	1	1	2	3	30
5. Mutua Delectatio (Haag)	4	—	—	4	0	26

Derde Klasse Zuid.

	gesp.	gew.	rem.	verl.	punt.
1. Het Westen (Rotterdam)	4	4	1	—	7
2. D.I.O. II (Haag)	4	1	2	1	4
3. Dordtsche Damvereniging	4	1	2	1	4
4. Ons Genoegen (Bergen op Zoom)	4	1	2	1	4
5. Constant III (Rotterdam)	4	—	1	3	1

Het Kampioenschap van het Noorden.

Te Groningen is van 7 December tot 11 Januari in het Café „Emmelkamp”, aldaar, een wedstrijd gehouden om het kampioenschap van de prov. Groningen, Friesland en Drente, welke wedstrijd was uitgeschreven door de Damclub „Het Noorden” te Groningen, een club, die in de laatste jaren wat het ledental betreft sterk is vooruitgegaan en thans, door de heeren J. de Haas en N. de Vries daartoe opgewekt, ook afdeling is geworden van den Nederlandschen Dambond.

Deze wedstrijd heeft, dank zij de geregelde publiciteit van den stand in de stedelijke bladen en ook in de groote pers, de aandacht getrokken in de stad en de provincie, maar bovendien van de damliefhebbers daarbuiten.

Het was opmerkelijk met hoeveel belangstelling in de couranten de lijstjes werden nagegaan en hoevelen, die vroeger wel eens aan het dammen iets hadden gedaan, daardoor werden opgewekt, naar het dambord te grijpen om het sedert lang verwaarloosde spel opnieuw te beoefenen, zoodat mag worden geconstateerd, dat het doel, waarmede deze wedstrijd mede werd op touw gezet, n.l. de propaganda voor ons spel, volkomen is bereikt.

Er waren 11 deelnemers, van wie 7 lid van de organiseerende club t.w. de heeren J. A. Wolf, de voorzitter, C. Ploeger, de secretaris, I. Wijnberg, P. Steenhuis, G. Kuipers, H. J. Smid en H. Koning, terwijl van buiten kwamen de heeren J. D. Tolsma, St. Jacobi-Parochie, Jan Westerhof, Wagenborgen, E. J. Tammens, H. ren en Hs. Hemmes te Essen gem. Haren, de laatste een broer van wijlen den bekenden Frits Hemmes, wiens naam door zijn belangwekkende eindspelstudies in vele damboeken met eere wordt genoemd.

Voor de Damclub „Het Noorden” heeft deze wedstrijd de aangename zekerheid gebracht, dat zij onder hare leden spelers telt, die over groote spelroutine en goed inzicht in de partij beschikken; daarvan hebben de gespeelde partijen het bewijs geleverd. Maar bovendien mag zij thans met alle gerustheid verklaren: „onder ons schuilen de beste spelers der provincie”. Want niet alleen bleef het kampioenschap aan een der haren, den heer H. J. Smid, maar bovendien werden de tweede en de derde plaats bezet door de heeren G. Kuipers en C. Ploeger.

Wanneer het ons veroorloofd is den lezer even de deelnemers voor te stellen, zouden wij daaraan tevens eenige opmerkingen willen toevoegen over de hoedanigheid van hun spel en hun bedrevenheid.

In de eerste plaats dan onzen kampioen, den heer *Smid*, 16 p. Hij is een jonge man van circa 25 jaar, die sedert den dag, waarop hij lid werd van onze club en zich kon meten met sterkere spelers, met groote sprongen is vooruitgegaan. De aangifte voor den kampioenswedstrijd heeft hem gebracht tot een ijverige bestudeering van de Hollandsche en Fransche opening en de daarin voorkomende slagzetten. Hij had zich in het laatste jaar ook reeds doen kennen als een geducht tegenstander, die vooral in het middenspel blijk gaf van groote scherpzinnigheid en daarin dan ook meestal het gewenschte overwicht kreeg op de tegenpartij. Zijn zwakke zijde was tot nog toe het eindspel, maar ook tijdens dezen wedstrijd heeft hij bewijs geleverd daarin weder goede vorderingen te hebben gemaakt, bewijze het krachtige positie-eindspel in de partij Ploeger—Smid, opgenomen in het Februari-nummer. Hij is bovendien een speler, die zeer ongaarne een partij verliest en zich daardoor nimmer bezondigt aan non-chalant spel. De diepe teleurstelling, die zich onmiddellijk afteekent op zijn gelaat, wanneer, wat ieder wel eens gebeurt, de kans op winst totaal is verkeken, of de innige zelfvoldoening, die er spreekt uit zijn oogen, wanneer de tegenpartij in 't moeras zit, leert hem ons kennen als een mensch met een krachtig temperament. Toch weet hij zijn gemoedsaard volkomen te beheerschen bij elken komenden zet. Eerst denken, dan zetten en daarna . . . soms uitgelaten blijdschap over de juiste keuze. Het groote overwicht op alle andere deelnemers toont ons aan, dat hij tijdens de door hem gespeelde partijen herhaaldelijk triumpfen moet hebben gevierd. Slechts tegenover den heer Jan Westerhof had hij eenige minder gunstige oogenblikken, waarvan deze met zijn groote praktische routine onmiddellijk heeft geprofiteerd. 't Is de eenige partij, welke Smid verloor; hij won er 7 en maakte 2 remises.

De tweede prijswinner, de heer *G. Kuipers*, 13 p. heeft een door niemand, zelfs door hem zelf niet, verwacht resultaat bereikt. Hij is een speler, die niet werkt volgens bepaald systeem, een z.g.n. wilde speler dus. Maar iemand, die een zeer goeden kijk heeft op het spel en soms de toeschouwers doet verrassen door het vinden van een ontkoming aan de hem gelegde strikken; iemand, die de zwakke plekken van den tegenstander met succes weet te vergrooten, daardoor in dezen wedstrijd eenige malen (tegen Tolsma,

Ploeger en Tammens) zich de winst wist te verzekeren en daarmee tevens de tweede plaats.

No. 3, de heer *C. Ploeger*, 13 p. heeft de door de leden van hem gekoesterde verwachtingen een weinig teleurgesteld. In de jaarlijksche rondwedstrijden is Ploeger reeds vier jaren achtereen vrijwel ongeslagen de primus gebleken. Nog in den laatsten wedstrijd om het club-kampioenschap bleef Ploeger de meerdere en nu werd hij drie maal (door Koning, Smid en Kuipers) verslagen en moest het in de barage partij met Kuipers, die evenveel punten (13) had, nogmaals tegen dezen afleggen. Ploeger is ontegenzeggelijk een positie-speler van groote kracht, die zich anders nooit laat verleiden tot het spelen op slag-zetten, maar die nu, door zijn tegenstander te willen uitlokken tot gevaarlijke ondernemingen, een paar keer de dupe is geworden van deze afwijking van zijn gewoonte. Ten aanzien van de partij met den heer Smid kan hij zich zelf deze onvoorzichtigheid mogelijk vergeven. Hier moest hij, wilde hij het kampioenschap behalen de partij winnen (het stond toen Smid 14, Ploeger 13 p., zoodat remise ook voor hem het ontgaan van het kampioenschap zou beteekenen). Doch ten aanzien van de anderen mag hij zich met alle recht die verwijten maken, die hij zich zelf met volle maat wel zal hebben gegeven.

De heer *Westerhof*, 12 p., de nu volgende, werd door de stad Groningen voor den gevaarlijksten tegenstander gehouden. Men kent hem uit de ontmoetingen te Appingedam, in welke ontmoetingen Westerhof altijd uitkwam tegen de eerste van de Damclub „Het Noorden” en telkens met schitterend succes. Nog nooit heeft hij één partij in die matches verloren en dat de heer Ploeger hem dezen keer wel onder de knie kreeg, is voor de Groningers het bewijs, dat hun matador sterk is vooruitgegaan en zich tegenover den heer Westerhof in zijn volle kracht heeft kunnen toonen. Mogelijk heeft onderschatting van de tegenpartij of minder geregelde oefening, den heer Westerhof parten gespeeld. Hij heeft zich althans ook tegenover zes der andere spelers nauwelijks staande kunnen houden. Bij de beoefenaren van het damspel in Holland kan de naam van Jan Westerhof bekend zijn, door de aardige vraagstukken, waarin hij zich als een niet onverdienstelijk problemist heeft doen kennen.

De vijfde, de heer *Tolsma*, 12 p., die dus evenveel punten behaalde als de heer Westerhof, was in Groningen slechts bij name bekend. Hij verkeerde in de minst gunstige conditie van alle mededingers. Door den grooten afstand toch was hij genoodzaakt, wilde de deelneming voor hem niet al te groote kosten met zich meeslepen, in een paar dagen alle partijen af te doen. Wat het zeggen wil een geheelen dag van des morgens 10 tot des nachts 1 uur achter het dambord te zitten tegenover ebenbürtige krachten, weet ieder, die wel eens in een wedstrijd heeft meegedongen. Het spelen van één wedstrijdpartij, waarin men al zijn geestkracht en scherpzinnigheid moet aanwenden, geen oogenblik zijn zelfbeheersching mag verliezen en geen moment mag verslappen, vordert reeds zooveel van den speler, dat zelfs de sterkste daarvan de gevolgen moet ondervinden, wanneer hij het waagt zich ten tweeden, ten derden, ja ten vierden male, zooals de heer Tolsma moest doen, aan zulk een krachtproef gaat onderwerpen. Ware T. even vrij in zijn komen geweest als de anderen, hij zou zonder twijfel een ander figuur hebben gemaakt. Hij speelt een prachtige partij, waarbij hij zich echter nog al eens laat verleiden tot verzwakking van positie, indien daardoor de kans op een niet onaardige combinatie wordt geopend.

De zesde, de jongste der deelnemers, de 18-jarige *H. Koning*, 10 p., is een dammer, die, het is onze vaste overtuiging, later nog wel meer van zich zal laten spreken. Hij beoefent het spel met groote ambitie en heeft reeds een diep inzicht in de partij. Hij mist nog de zoo noodige zelfbeheersching, zoodat hij somtijds te gauw speelt en bovendien is hij o.i. te groot bewonderaar van het combinatiespel. Hij ziet verrassend vlug en zou daardoor bij goede leiding tot een uitstekend simultaan-speler zijn te vormen. Hij is een jongeman van levendig temperament, dat hem zelfs in de wedstrijdpartijen deed verleiden tot critiek op de zetten van zijn tegenstander, die hij daardoor attent maakte op te verwachten aanvallen. Niettemin is het een genoegen met hem te spelen. Er straalt uit zijn spel een frisheid en een jeugdkracht, die weldadig aandoen. Hij zal zeer zeker nog eens een koning onder de noordelijke dammers worden.

Van de andere spelers behoeven wij niet te spreken. Zij bleven in het bereikte resultaat allen beneden het middelmatige, al hebben bij enkele daarvan de omstandigheden zeer zeker grooten invloed gehad.

J. A. WOLF,

Voorzitter van de Damclub „Het Noorden” te Groningen.

Oplossingen der Problemen van het Januari-nummer.

No. 847. Zwart 12 schijven: 4, 6, 9, 11-14, 18, 20, 24, 32, 36.
Wit 12 schijven: 21, 25-27, 29, 34, 38, 40, 41, 43, 44, 47.

Opl. 40-35, 47:38, 27-22, 43-38, 38:27, 26:10, 25:3.

Voor de nadere bespreking wordt verwezen naar het opstelletje over Motief No. 1 in een der volgende nummers.

No. 848. Zwart 11 schijven: 3, 4, 7, 9, 11, 13, 15, 18, 19, 28, 39.
Wit 11 schijven: 21, 24-27, 30, 34, 37, 41, 43, 45.

Opl. 37-32, 21-17, 26:37 (46:40 a), 43:34, 25:1.

a) (46:49), 34:43, 25:1.

Een brutaal stukje. Prachtig is de wisselwerking van de schijven 34 en 43, terwijl vooral in de eerste variant het slaan van het vanaf den beginstand op slag staande stuk 43 een verrassende uitwerking heeft.

No. 849. Zwart 4 schijven: 2, 8, 20, 36; wit dam op 43.

Wit speelt en maakt remise.

1.	43-21	8-13
2.	21-38	20-25
3.	38-32	13-18 a)
4.	32-19	2-7 b)
5.	19-2	7-12
6.	2-19	18-22 c)
7.	19-14	22-27
8.	14-3	12-18
9.	3-14	27-31
10.	14-28	25-30
11.	28-39	30-35
12.	39-48	remise.

3.	a) 2-7
4.	32-16 7-12
5.	16-21 12-18
6.	21-32 18-22
7.	32-37 13-18
8.	37-32 remise.

4.	b) 18-22
5.	19-32 2-8
6.	32-21 8-13
7.	21-32 13-18
8.	32-37 22-27
9.	37-31 18-22
10.	31-37 remise.

6.	c) 12-17
7.	19-8 17-22
8.	8-19 22-27
9.	19-14 27-31
10.	14-28 remise.

Enkele kleinere varianten zijn onvermeld gelaten, daar ze zeer voor de hand liggen.

Zooals in dergelijke vraagstukken veelvuldig voorkomt, zijn nog belangrijke afwijkende winstgangen mogelijk, die echter langer zijn dan de gegeven notatie. Bij dergelijke eindspelen beschouwen we de *kortste* oplossing, als de beste en juiste.

Opmerking verdient het leuke valletje, dat de heer Presburg in dit eindspel heeft aangebracht.

Het schijnt n.l. alsof de eerste twee zetten onderling verwisselbaar zijn, doch speelt men

1.	43-38	20-25
2.	38-21	

zoo laat zwart verrassend volgen

2.		36-41
3.	21:3	41-46
4.	3-26	2-8
5.	26:3	46-14
6.	3:20	25:14

Hiervan zijn vele oplossers het slachtoffer geworden.

Het is merkwaardig de evolutie in deze eindspelen des heeren Presburg, die, het kan niet genoeg gezegd worden, uitermate belangrijk zijn voor de praktijk, te bespeuren. Deze worden natuurlijk mooier en belangwekkender naarmate de zwarte schijven meer tot de witte damlijn zijn genaderd en dicht bij den rand van het bord staan.

Hier bevindt zich reeds een zwart stuk op 36.

No. 850. Zwart 9 schijven: 10, 12, 15-18, 23, 24, 29.
Wit 9 schijven: 20, 21, 27, 33, 34, 37, 38, 40, 43.

Opl. 43-39, 37-31, 27-21, 20-14, 34-30, 33:42, 38:7.

Een zeer oud motief, dat echter in een dergelijke fraaie bewerking nooit zijn bekoring verliest.

No. 851. Zwart 9 schijven: 10, 12-15, 20-22, 27 en dam op 11.
Wit 9 schijven: 25, 32, 36, 38, 43, 46-49.

Opl. 36-31, 32-27 (22:31 gedw.), 49-44, 43-39, 48:19, 25:5.

No. 852. Zwart 10 schijven: 6, 8, 12—16, 18, 24, 29.
Wit 10 schijven: 17, 22, 27, 32, 36—38, 40, 43, 45.

Opl. 43—39, 32—28, 28—23, 37—31, 40:9, 31:2.

Herman de Jongh heeft dit motief aan de partij ontleend, hetgeen zeer wel aan den mooien stand is te zien. Schitterend is het samenstellen van den slag 31:2, waartoe 32 naar 23 gebracht moet worden, 18 op 27 moet komen, 29 weer de plaats van 18 innemen en schijf 13 verwijderd moet worden. Het oplossen als bladprobleem doet den dammer alle eer aan, daar bedoelde slag bezwaarlijk te vermoeden valt in den diagramstand.

No. 853. Zwart 9 schijven: 3, 7, 13, 18—20, 24, 29, 30.
Wit 9 schijven: 22, 28, 33, 38—40, 44, 45, 47.

Opl. 40—34, 39—34. 45:1.

Een gemakkelijk vraagstukje met een enkel aardig trekje, n.l. het ongeslagen blijven van schijf 22.

No. 854. Zwart 9 schijven: 10, 12, 13, 15, 21—23, 31, 45.
Wit 9 schijven: 24, 25, 30, 33, 34, 38, 44, 48, 49.

Opl. 24—20, 34—30, 44—40, 33—28 en wint in een gemakkelijk eindspel, hoe zwart nu slaat.

Analyse-Vraagstuk No. 3.

Zwart 13 schijven: 2—5, 11, 13, 15, 16, 18—21, 24.

Wit 13 schijven: 22, 27, 30, 32—35, 37—40, 46, 50; wit is aan zet.

Het spreekt vanzelf, dat het analyse-vraagstuk veel moeilijker is dan een bepaald probleem, daar men niet geprejudiceerd is door aanwijzingen als „wit speelt en wint” e.d., hoewel natuurlijk onvermijdelijk dient te worden aangegeven, welke partij aan zet is in de aanvangsstelling. De groote waarde van deze vraagstukken spruit voort uit de noodzakelijkheid tot het uitspreken van een absolute opinie over een stand, zonder te weten wat daarin ligt opgesloten of in welke richting moet gezocht worden. Het gaat er hier niet om zoolang te zoeken tot men een vooropgezet resultaat heeft bereikt, maar om zelf het karakter van de stelling te ontdekken, om de diagnose van den stand te stellen, om een juiste taxatie te geven, hetgeen de individueele ontwikkeling van den dammer zeer ten goede komt. Dat in dit opzicht velen nog tekort schieten blijkt op de groote wedstrijden, waar de aanwezige dam-grootheden uit den treure door de belangstellenden worden geïnterpelleerd omtrent de juistheid van het door hen gevormde oordeel over de gespeelde partijen. Door analyse-vraagstukken wordt een der belangrijkste eigenschappen van den dammer ontwikkeld, n.l. „zelfvertrouwen”.

In het onderhavige geval bestaat de moeilijkheid vooral daarin, dat wit, hoewel aan zet, geen voordeel kan behalen, daar de aanvallen, die wit schijnbaar met succes kan doen, door zwart schitterend zouden worden gepareerd. Om tot dit resultaat te komen moet de analysator heel wat in zijn mars hebben en was dit vraagstuk bij Twente's Eerste in uitnemende handen.

De stand is goed, hoewel er wat woest gespeeld schijnt, getuige het ontbreken van de kroonschijf bij wit en den open en gewaagden stand van zwart, welke zoowel aan den korten als aan den langen vleugel levensgevaar voor hem schijnt mede te brengen.

Behandelen we eerst genoemd aanvallend spel van wit:

A. 30—25, 25:14, 32:12, 39:48, 14:23, ad lib.

19—23, 23—28, 21:43, 13—19, 11—17, 16:38 zwart staat goed.

B. 37—31, 31—26, 34:25, 30:8, 26:17.

18—23 a), 23—29, 11—17, 17:37, 3:45 en zwart wint. Schitterende variant.

a) eenige, doch afdoende verdediging; 21—26 kan natuurlijk niet wegens wit 30—25.

C. 37—31, 22—18, 31—26, 30—25, denkend 2 schijven terug te winnen, want op 18—23 gedw., 23:12, 11—17.

19—23 en 4—10 zou volgen 27—22. Zwart maakt nu echter onverwacht remise door 25:14, 33:24, 32:23, 39:48 en wit is gedwongen een schijf terug te geven.

19—23, 24—29, 23—28, 21:43, 4—9 of 10.

D. 37—31, 50—45, 22—17, 17 : 6, 33 : 22, 34 : 14, waarna winst voor wit geheel
18—23, 21—26 gedw., 26 : 28, 20—25, 23—29, 25 : 21.
uitgesloten is.

Het blijkt dus, dat wit door aanvallend optreden geen kans op winst kan verkrijgen.
Het beste is dus een afwachtende houding aan te nemen en b.v. te spelen 33—28,
50—45, 39—33, enz.

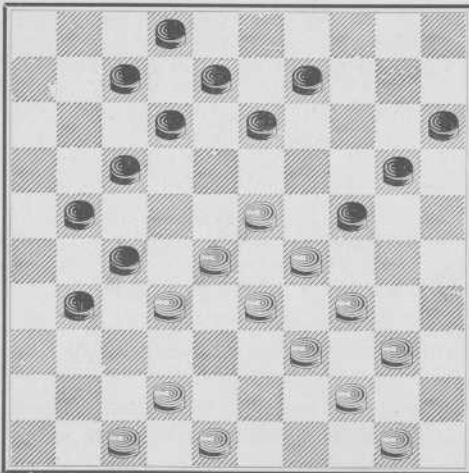
**Goede oplossingen der Januari-problemen en stand van den oplossings-wedstrijd
October 1916 tot en met Januari 1917.**

NAMEN.	OPGELOSTE PROBLEMEN EN VRAAGSTUKKEN.	STAND.
K. van der Wielen Jr., Rotterdam	847, 848, 850—854	3
J. H. Vos, Amsterdam	847—850, An. vr. No. 3	17
Adr. J. Oskam, Utrecht	847, 848, 850	10
W. F. Strijbos, Bergen op Zoom	847—850, An. vr. No. 3	18
F. W. Naujoks, Rotterdam	847—850	15
F. W. Nieland, Groningen	847, 848, 850	3
G. Tuin, 't Zand	847, 848, 850—854	10
S. Blauw, Wognum	847, 848, 850—854	10
E. Rosenbaum, Utrecht	847—854, ½ An. vr. No. 3	11
P. Visser, Utrecht	847, 848, 850—854	12
P. C. Kat, Westzaan	847, 848, 850—854	13
L. Schuitemaker, Wognum	847, 848, 850	9
J. Wieringa, Groningen	847, 848, 850—854	13
J. Boerkoel, Rotterdam	847—850, An. vr. No. 3	17
Louis Elen, Harderwijk	847, 848, 850—854	14
Twente's Eerste, Hengelo	An. vr. No. 3	

Aanmerkingen vóór 10 dezer.

Probleemwedstrijd voor Clubs. Inzending V.A.D.

S. E. v. d. Meer Jr., A'dam
(Eerste publicatie)

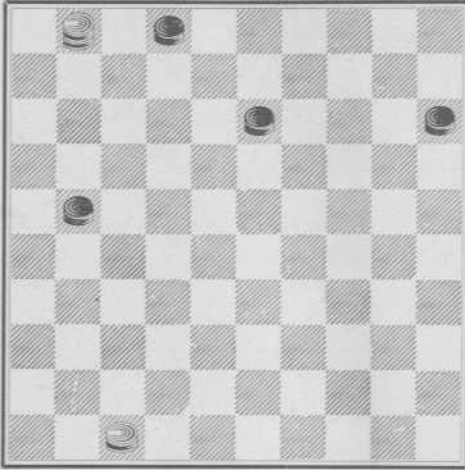

Hiernevens het 4e vraagstuk uit de inzending van het V.A.D. van de hand van v. d. Meer met twee buitengemeen interessante varianten:

Opl. 40—35, 35—30, 44—40, 28—22,
27 : 38, 24 : 35, 35 : 44, 17 : 19,
29—24, 50—45, 45 : 3, 42—38, 48 : 17,
20 : 40 A), 38 : 29, 44 : 33, 33 : 42, 12 : 21,
3 : 1.

A) 42—38, 48 : 17, 50—45, 45 : 1.
38 : 40, 44 : 42, ad. lib., ad. lib.,

Een merkwaardige studie. De overblijvende eindstand in beide varianten is precies de zelfde (zie het tweede diagram). Op het eerste gezicht zal men zeggen, doodeenvoudig, wit blijft eenvoudig op de lijn 1—45 en het witte stuk op 47 houdt het zwarte stuk op 21. In dit geval is het

zwart echter zeer gemakkelijk de volgende remise-stellingen in te nemen, terwijl mede bij achterloopen van de witte dam op de velden 43 of 49, zwart kalm laat slaan en intusschen met de verst vooruitstaande der overige drie schijven zoover naar voren kan schuiven, dat de remise niet meer te verhinderen is.

Zwart 8, 24, 32, 35; Wit 42 en dam 45 of 1.

Zwart maakt remise door 32-38, 24-29 of 8-12 en loopt naar dam, daar het witte stuk de lijn 6-50 de dam van de eigen kleur verhindert het zwarte stuk van dam te houden; of zw. 8, 19, 27, 35; wit 37 en dam op 45 of 1, met remise voor zwart op soortgelijke manier.

De stelling komt ons van practisch zoo groot nut voor, dat wij niet na willen nalaten de winst in haar vollen omvang te publiceren.

Zij is gevonden door de heeren v. d. Meer, de Haas en Blankenaar.

1.		21-26
2.	47-42	26-31
3.	1-45	15-20
4.	45-40	20-25
5.	40-45	25-30
6.	45-40	30-35
7.	40-45	2-8
8.	45-34	13-19
9.	34-45	8-13
10.	45-12	19-24
11.	12-7	24-30

Op 12-45 zou zwart nu nog remise maken door 30-34, 35-40, enz.

12.	7-12	13-19
13.	12-7	19-24

14. 7-12 en wint.

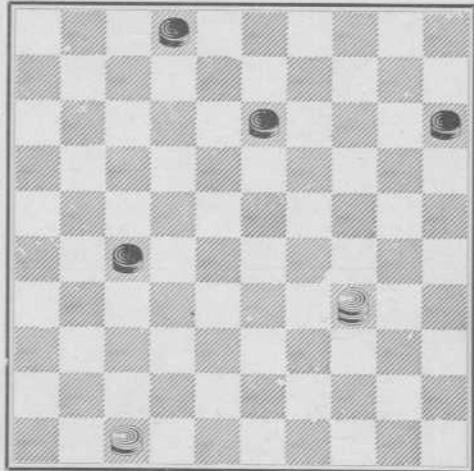
Blankenaar geeft nog het volgende fijne spel aan:

1.		21-26
2.	47-41	26-31
3.	1-23	15-20

en nu kan wit geen schijf winnen door 41-36, wegens zwart 13-18, wit 23:12 gedw. om na 31-37, event. 12-26 te spelen, zwart 1-7, wit 12:1 gedw, zwart 31-37, wit 36-31, zwart 37:26 en wit kan niet meer winnen.

Zwart moet trachten schijf 21 op de lijn 16-47 te houden.

1.		21-27
2.	1-34	

3.	34-43	27-32 A B C
4.	43-34 en wint.	32-37 a)

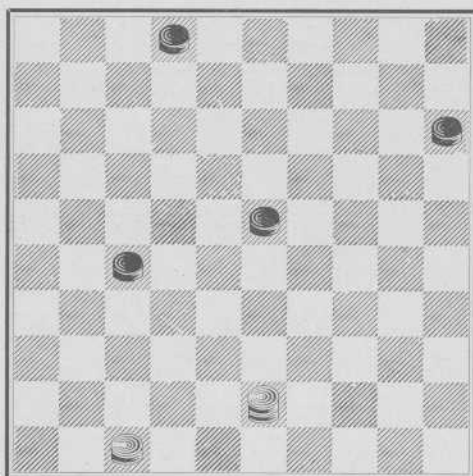
3.		a) 13-19
4.	43:21	2-7
5.	21-32	19-24
6.	32-23	7-11
7.	47-42	11-17
8.	42-37	17-22
9.	23-40	24-50
10.	40-44	30-34
11.	44:17	34-40
12.	37-32	40-45
13.	17-6 en wint.	

2.		A 15-20
3.	34-43	13-18 b)
4.	43:21	20-24
5.	21-38	24-30
6.	38-29	18-22
7.	29-33	22-27
8.	33-29 en wint.	

3. b) 13-19
 4. 43 : 21 2-7
 5. 21-32 19-24
 6. 32-23 7-11
 7. 47-42 (zie a) en wint.

2. B 13-19
 3. 34-43 19-23 c) d)

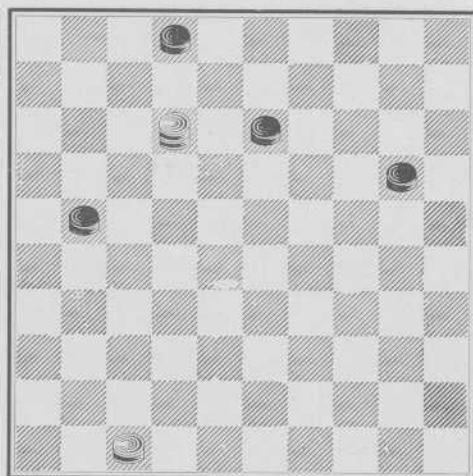
4. 43 : 21 2-7
 5. 21-16 en wint.
3. c) 19-24
 4. 43 : 21 2-7
 5. 21-42 ¹³ 24-29
 6. 43-39 7-12
 7. 39-6 12-18
 8. 6-1 18-23
 9. 47-42 15-20
 10. 42-38 20-25
 11. 38-33 en wint.

3. d) 15-20
 4. 43 : 21 2-7
 5. 21-32 19-24
 6. 32-23 7-11
 7. 23-28 11-16
 8. 28-23 en wint.

2. C 2-8
 3. 34-43 27-31
 4. 43-34 15-20
 5. 47-42 en wint.

Schijf 21 mocht dus niet worden gespeeld als eerste zet.

1. 15-20
 2. 1-12! 21-27 A B C

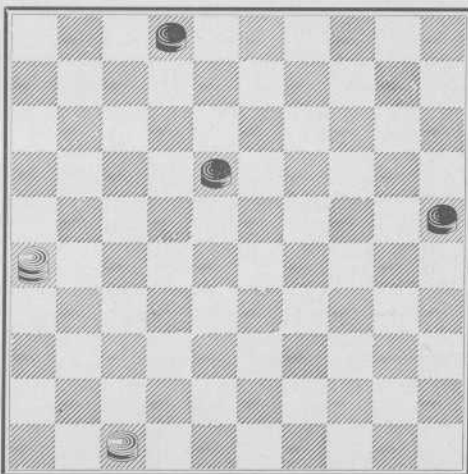

3. 12-34 20-25 D
 4. 34-43 13-19 E
 5. 43 : 21 19-23
 6. 21-12 en wint.

4. E 13-18
 5. 43 : 21 25-30
 6. 21-43 30-35
 7. 43-34 18-22
 8. 47-42 2-8
 9. 34-23 en wint.

3. D 13-19
 4. 34-43 19-23
 5. 43 : 21 2-7
 6. 21-16 23-29
 7. 16 : 2 29-34
 8. 2-11 en wint.

2. C 20-25
 3. 12 : 26 13-18 a) b)

4.	26-48	2-7
5.	48-34	18-22
6.	34 : 1	22-28
7.	1-34 en wint.	

3.		a) 2-7
4.	26-48	7-11
5.	48-39	// 14-16
6.	39-34 en wint.	

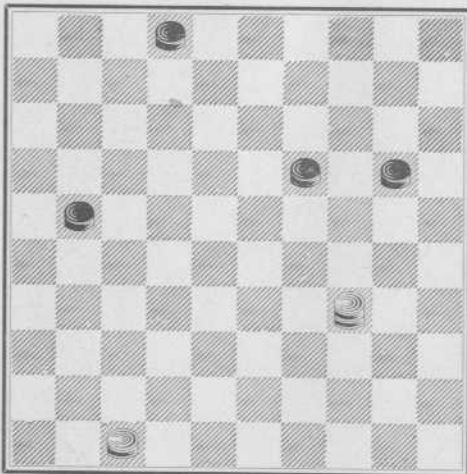
3.		b) 25-30
4.	26-12	2-8
5.	12 : 3	30-34
6.	3-17	34-40
7.	47-42	40-45
8.	17-50 en wint.	

2.		B 20-24
3.	12 : 26	13-18 c)
4.	26-42	24-30
5.	42-29	18-22
6.	29-33	22-27
7.	33-29 en wint.	

3.		c) 2-7
4.	26-42	24-30
5.	42-29	7-11
6.	29-33	11-16
7.	33-29 en wint.	

2.		A 13-19
3.	12 : 26	2-7
4.	26-37	19-24
5.	37-23	7-11
6.	23-28	11-16
7.	28-23 en wint.	

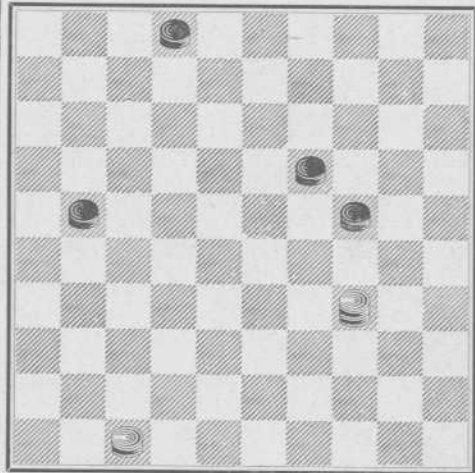
1.		13-19
2.	1-34	15-20 A

3.	34-25	20-24
4.	25-34	21-27 B C
5.	47-42	2-8 D

6.	34-7	27-32
7.	7-34	8-13
8.	34-48	32- ~~27~~ 37
9.	42 : 31	24-29
10.	48-39 en wint.	

5.		D 27-32
6.	34-48	32-37
7.	42 : 31	24-29
8.	48-39 en wint.	

4.		C 2-8
5.	47-42	8-13
6.	34-7	21-27 a)
7.	7-34	27-32
8.	34-48	32-37
9.	42 : 31	24-29
10.	48-39 en wint.	

6.		a) 24-30
7.	7-16	30-35
8.	16 : 4	35-40
9.	4-22 en wint.	

4.		B 24-30
5.	34 : 25	2-7
6.	25-30	19-23
7.	30-34	23-28
8.	34 : 1	28-33
9.	1-34	33-38
10.	34-30	21-27
11.	47-41 !!	27-31
12.	30-48	31-36
13.	41-37	38-42
14.	37-31 en wint.	

2.		A 19-24
3.	47-42	21- ~~37~~ 27
4.	42-37 en wint, daar schijf 24 een veld te ver staat.	

1.		2-8
2.	1-34 en wint.	

Oplossing „Problème en un Coup”

par M. J. BELINFANTE et S. E. VAN DER MEER JR.

1.	33—29	11 : 48
gedwongen, want	op 24:22, wint wit door	
37:6.		
2.	37 : 28	24 : 22
op 48:23 wint wit door	29:9 en 25:5.	
3.	42—37	48 : 31
4.	36 : 9	14 : 3
5.	25 : 5	

Een probleem zou men dit eigenlijk niet eens kunnen noemen, daarvoor is het niet diep genoeg. Na den eersten zet rolt alles van zelf, vandaar de benaming „probleem in één zet”. En toch, hoewel er bijna niet anders dan geslagen wordt, heeft men hier te doen met een wonderlijk staaltje van damkunst en geraffineerde varianten.

Wedstrijd voor Problemisten.

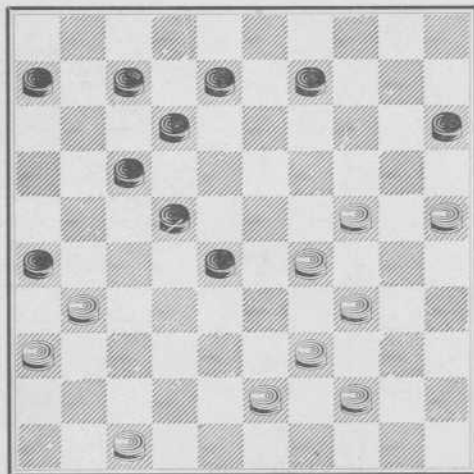
De inzendingen voor dezen wedstrijd komen zoo overvloedig in, als wij dat steeds gewend zijn. Echter maakt de Heer Mantel te Hengelo hierop weder een opvallend ongunstige uitzondering. In het volgend nummer zullen wij aanvagen met de bespreking van hoofdzakelijk zijn bewerkingen.

Onze Problemen.

Wij hebben de lust niet kunnen weerstaan eenige lokzetten te plaatsen, die aan het practische spel zijn ontleend. Vooral mooi is die van Belinfante, die blijkt een zeer goed inzicht in de partij te hebben, alhoewel de door hem gespeelde partijen te tellen zijn en hij in deze richting niet de minste animo bezit.

De heer Hartenberg blijkt zeer te zijn vooruitgegaan, terwijl met den heer Knol, lid van de vereeniging „Jozef Blankenaar”, een nieuw problemist zijn intrede doet.

RECTIFICATIE. Bladprobleem No. 860, Februari-nummer. De witte schijf 36 hoort thuis op 37.

Analyse-Vraagstuk No. 4

(eerste publicatie)

van S. E. van der Meer Jr.

(Wit is aan zet.)

Geldt in den wedstrijd voor één punt.

In het volgend nummer beginnen wij met de publicatie van eenige uiterst belangwekkende studies van den heer G. MANTEL JR.

Alle inzendingen, oplossingen, enz. betreffende de problematiek te adresseeren aan den Heer **G. L. GORTMANS, O.Z. Voorburgwal 92, Amsterdam.**

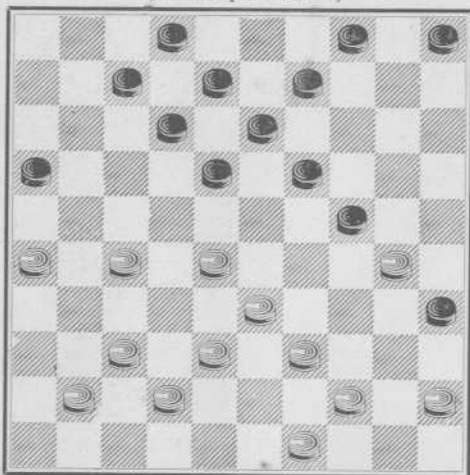
De antwoorden moeten vóór den tienden van de volgende maand ingezonden zijn.

„Wit begint” geldt voor alle problemen en vraagstukken, tenzij het tegendeel er bij wordt vermeld.

**Voor den wedstrijd gelden: No. 863, 864, 865, 866
en Analyse-Vraagstuk No. 4.**

Probleem No. 863.

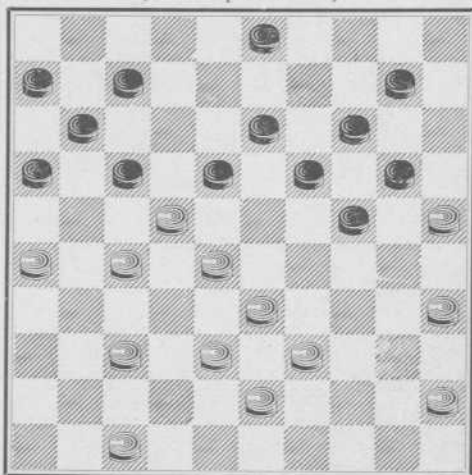
Van Marcel Bonnard, Lyon.
(Eerste publicatie.)

Wit speelt en lokt een foutzet uit.
Opgedragen aan den Probleem-Redacteur.

Probleem No. 864.

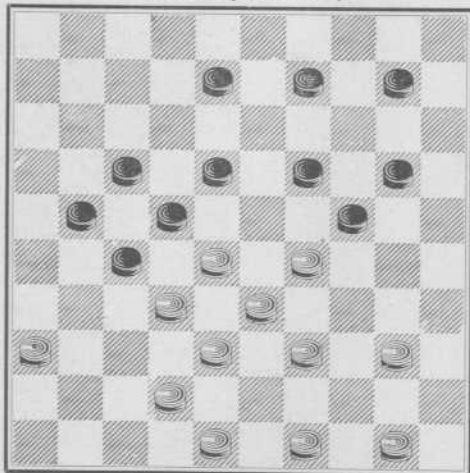
Van Herman de Jongh, Amsterdam.
(Eerste publicatie.)

Wit forceert de winst.

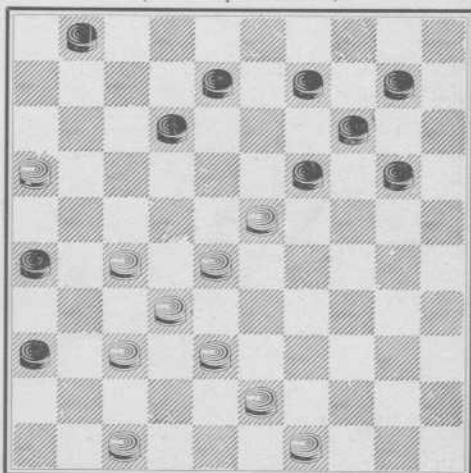
Probleem No. 865.

Van A. Knol, Amsterdam.
(Eerste publicatie.)

Probleem No. 866.

Van H. Hartenberg, Amsterdam.
(Eerste publicatie.)

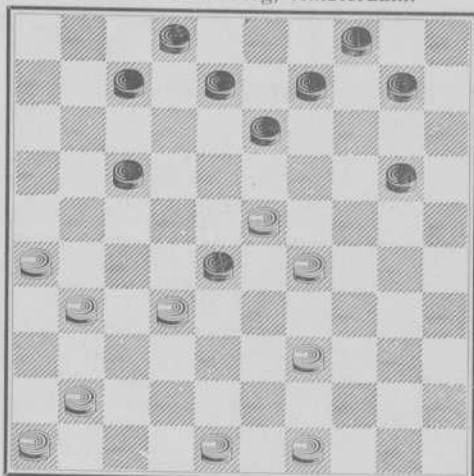

BLADPROBLEMEN.

(Eerste publicaties.)

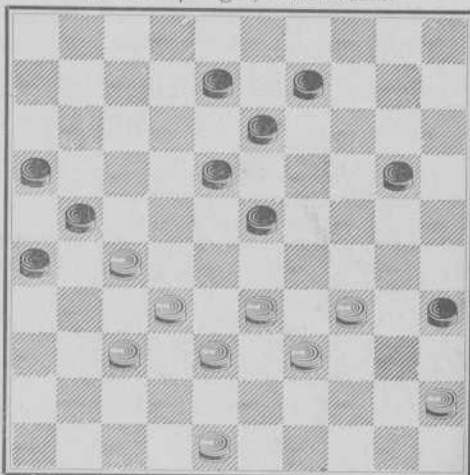
Probleem No. 867.

Van H. Hartenberg, Amsterdam.

Probleem No. 868.

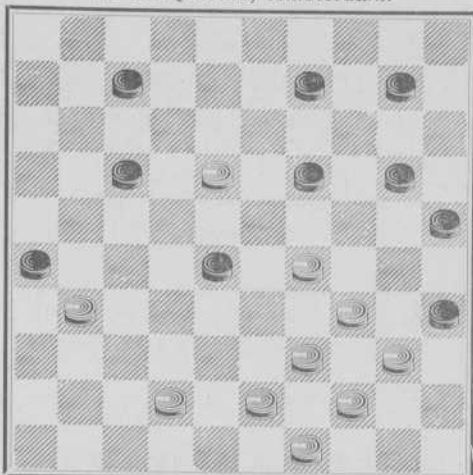
Van B. Springer, Amsterdam.

Wit speelt en lokt een foutzet uit om de remise te verkrijgen; uit de partij.

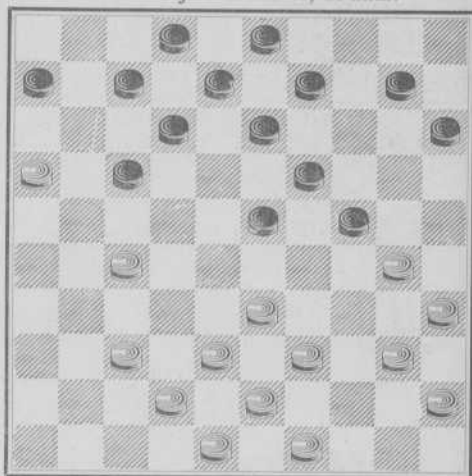
Probleem No. 869.

A. D. Querido, Amsterdam.

Probleem No. 870.

Van M. J. Belinfante, A'dam.

In de partij kondigde wit (Belinfante) een lokzet aan.

CORRESPONDENTIE.

E. Rosenbaum te U. Voor het verdienstelijke in Uw opl. van an. vr. No. 3 hebben wij U 1 punt toegekend.

L. W. Nieland te G. In Uw beide opl. bent U in het valletje geloopt. Voor opl. No. 1 zie oplossingen. Opl. No. 2 zou aldus verlopen: 43-39 (36-41), 39-17 (20-25), 17:3 (41-46), enz.

DE NEDERLANDSCHE DAMBOND GEEFT UIT:

„Het Damspel” maandtijdschrift, abonnement per jaar bij vooruitbetaling *f* 2.40, op kunstdrukpapier *f* 2.65, leden van bondsverenigingen *f* 0.20 korting.

„De Damschool” maandtijdschrift, abonnement *f* 0.75 per jaar.

Stempelbandjes van „HET DAMSPEL” voor de jaargangen 1912, 1913, 1914 of 1915 à *f* 0.65 per stuk.

Damreglement vastgesteld door den Nederlandschen Dambond, *f* 0.10 per ex., 10 ex. *f* 0.75, 25 ex. *f* 1.50. 50 ex. *f* 2.50.

Notatiebiljetten met 8 diagrammen per 100 stuks *f* 1.10 per 500 *f* 5.—, per 1000 *f* 9.50.

Diagramboekjes, inhoudende 100 stuks à *f* 0.20 per stuk, per 10 stuks *f* 1.80.

43 partijen van den Intern. wedstrijd te Parijs in 1909 à *f* 0.20 p. st. Alles franco tegen inzending van het bedrag.

De Nederlandsche Dambond zorgt voor toezending van:

90 partijen van den Intern. wedstrijd om het wereldkampioenschap 1912, te Rotterdam à *f* 0.40 per ex.

Bestellingen per postwissel, of voor kleine bedragen vergezeld van postzegels, aan

D. P. VAN WAGENINGEN Jr.

Administrateur der Bondsuitgaven,
Rotterdam.

Rodenrijsche Laan 7a,

Onderstaande vereenigingen zijn aangesloten bij den Nederlandschen Dambond:

- AMSTERDAM. „Amsterdamsche Damvereeniging van Embden”, Café „De Nieuwe Karseboom”, Rembrandtplein. — Dinsdagavond 8—12 uur.
- AMSTERDAM. Damclub „Gezellig Samenzijn”, Café „Een honderd roe”, Haarlemmerweg 41. — Dinsdagavond 8—12 uur.
- AMSTERDAM. Damvereeniging „Jozef Blankenaar”. Bovenzaal van „de Poort van Muiden”. — Maandagsavonds 8 uur.
- AMSTERDAM. „Vereenigd Amsterdamsch Damgenootschap”. Hotel „American”, ingang Marnixstraat. — Dinsdagavond 8—12 uur.
- AMSTERDAM. Damclub „Dammen is denken”. (Onderafd. St. Joseph Gezellen Vereen.) Vereenigingsgebouw Stadhouderskade 56.
- AMSTERDAM. Damvereeniging „D.O.S.” Café Hollandia, Plantage-Middellaan, hoek Parklaan. — Dinsdagsavonds 8—12 uur.
- AMSTERDAM. Damclub „T.A.V.E.N.U.”. Café „Centrum” Nieuwe Leliestraat hoek 1e Leliedwaarsstraat. — Dinsdagavond 8—12.
- BAARN. Damclub „Herman Hoogland Jr.”. Hotel de „la Promenade”. Dinsdagsavonds 7½—12 uur.
- BEEMSTER. Dam- en Schaakclub „Aris de Heer”, in het Heerenhuis te Midden Beemster.
- BERGEN OP ZOOM. Damclub „Ons Genoegen”, St. Josefsgezellen Vereeniging, van Hasseltstraat — Woensdagsavonds van 7½—10½ uur en iederen Zondag.
- BEVERWIJK. Damclub „Beverwijk”. Hotel Terburg. Dinsdagsavonds 7—11 uur.
- DELFT. Damclub „Door Oefening Sterk”. in „Ons Huis”, Oude Delft. — Dinsdagavond 8—12 uur.
- DORDRECHT. „Dordrechtsche Damvereeniging”. Gebouw Patromonium. Maandagsavonds 8—12 uur.
- ENKhuizen. „Enkhuizer Damclub”, Oranjezaal van den Heer J. Scholten, Kaasmarkt. Dinsdagsavonds 7—12 uur.
- GOUDA. Damclub „Gouda.” Melksalon „Hollandia”, Markt. Dinsdagsavonds 8—12 uur.
- 's-GRAVENHAGE. Damvereeniging „D.I.O.”, Hotel von Zeben, Wagenstraat 44. — Maandagsavonds 8—12 uur.
- 's-GRAVENHAGE. Damclub „Mutua Delectatio”, Café „Hollandais”, Zaal 2, Groenmarkt. Dinsdagsavonds 8—12.
- GRONINGEN. Damgenootschap „Het Noorden”. Café Emmelkamp, Grootte Markt. — Donderdagsavonds 7½—12 uur.
- HAARLEM. „Haarlemsche Damclub”, Café „De Korenbeurs”, Spaarne 36. — Maandagsavonds 8—12 uur.
- HAARLEM. Damclub „Haarlem”, Café „De Karseboom”, Gr. Houtstraat. — Donderdagsavonds 8 uur.
- HAARLEM. Damclub „Theorie en Praktijk”.
- HAASTRECHT. „Haastrechtsche Damclub”. Bonds-Hôtel, Blanken. — Woensdagavond 7½—11 uur.
- HENGLO. Damclub „Twente's Eerste”. Vrijdagsavonds van 8—11 uur, Hotel „de Beurs”.
- HILVERSUM. „Hilversumsch Damgenootschap”. Dinsdagsavonds, Café de Jongen Graaf van Buren, Laanstraat.
- HOORN. „Hoornsche Dam- en Schaakclub”, Café J. Pz. Koen, Veemarkt, Donderdagsavonds van 5—12 uur. Ook Zondagsmiddags.
- LEIDEN. „De Leidsche Damvereeniging”. Melksalon Kort Rapenburg — Donderdagsavonds van 8—11 uur.
- MEPPEL. Damclub „Meppeel”.
- ROTTERDAM. Damvereeniging „Constant”, Rotterdamsch Lees kabinet, Geldersche Kade 18, — Donderdagsavonds van 8—12 uur.
- ROTTERDAM. Damvereeniging „Rotterdam”. Bovenzaal „Boneski”, Hoogstraat 323. Woensdagsavonds van 8—12 uur.
- ROTTERDAM. Damvereeniging „Feljenoord”. Café „Fritschy”, Maaskade. — Dinsdagavond 8—12 uur.
- ROTTERDAM. Damver. „Het Westen”, Café „Promenade”, Botersloot 6. — Dinsdagsavonds 8—12.
- UTRECHT. „Utrechtsch Damgenootschap”, Bovenzaal „Haagsche Koffiehuys”, Vredenburg. Woensdagsavonds van 8—12 uur.
- UTRECHT. Damclub „Zwart—Wit”. Café Schooten, Oude Gracht, b.d. Ganzenmarkt. Dinsdagavond 8—12 uur.
- UTRECHT. Damclub „Ons Genoegen”. Vrijdagsavonds, Café Suisse, Neude 8.
- WADDINXVEEN. Damclub „Excelsior”, van begin September tot einde April, Café Kwaak. — Dinsdagsavonds 7 uur.
- ZAANDAM. Damclub „Zaandam”, Lokaal K. Slagter, Zeehaven 16. — Dinsdagsavonds van 8—11 uur.
- 't ZAND. „Zijper Damclub”, Café „De Jonge Prins”, G. A. de Wit. — Vrijdag 7—11 n.m.
- ZWOLLE. Damclub „Zwolle”, Hotel Koenders, Deventerstr. 105, Zwolle. — Vrijdagavond van 8—12 uur.

I N H O U D

van de 8ste jaargang 1916-1917

Analyse-vraagstukken	102.152.170.202
Kijkjes in de damclubs	14.114.183
Lokzetten	12. 13. 50
Oplossingen	11. 16. 30. 47. 66.
	84. 98.116.134.148.
	167.184.196.202
Oplossingswedstrijd	7. 47.116.147
Partijstudie	56
Probleemwedstrijd voor clubs	118.152.198
Suggestie in het damspel	98
Turksche slag	27. 46. 65.115
Vierkantje van v.d.Meer	68
Wedstrijd voor problemisten	135.154.168.186.202
Wedstrijdtabel rondtounnooien	112
 <u>Artikelen</u>	
Manoury en zijn werk (I.Mijer)	9. 43. 62. 82.
	95.111.140
Over problemen (G.L.Gortmans)	28
 <u>Berichten</u>	
Algemeene jaarvergadering	94.124.164
Amsterdamsche Dambond	166
Buitenlandsch nieuws	94.113.128.204
Competitie Noord	192
Correspondentie	20. 36. 52. 72. 88.
	104.154.168.188.204
Correspondentie-wedstrijd	81
Huldiging C.G.Vervloet	80
Huwelijk J.de Haas	61
Jaarverslag	125
Kampioenschappen	8.166.179.194
Ledental N.D.B.	127
Massakamp Amsterdam-Utrecht	62
Meesterwedstrijd	61. 94.110.129.142
Nieuwe vereenigingen	42.127.140
Nieuws uit Frankrijk	94.113.151
Officieele bondsberichten	4. 25. 42. 61. 94.
	110.127.140.165.179.192
Propaganda	25.128
Reis naar het verre Oosten	42. 94.128
Rentelooze leening N.D.B.	81. 94

Eindspelen

Blankenaar, C.	15. 70. 99
Bonnard, M.	188
Bree, J. de	50
Coe, M.	88
Haas, J. de	155
Mantel, A.	136
Mantel, G.	187
Meer, S. E. van der	72
Notenboom, N.	36
Presburg, I.	20. 171
Rijneke Wzn, D.	14
Vries Gzn, N. de	26
Waaker, J.	133
Weiss, Is.	113

In memoriam

Hoogland, W.	137
Vardon, J.	179

Portretten

Hoogland, W.	137
Vardon, J.	179
Visser, A.	121

Partijen

Brink, M. ten	105
Broek, H.J. van den	40.138.158
Broekmeijer, K.C.	92
Dartelen, J.W. van	77.160
Dartelen, P.J. van	77
Geusebroek, J.	89.160.178
Gortmans, G.L.	53
Groenteman, J.	53
Haas, J. de	2.105
Hoogland, M.H.	37
Huibers, J.P.	73
Jong, S. de	23
Kan, S.	158
Koperberg, H.	189
Meer, S.E. van der	58.176
Molimard, A.	121
Möllenkamp, D.H.	138
Ploeger, C.	173
Presburg, I.	2
Renooij, A.	89
Schröder, C.H.	40
Smid, H.J.	173
Springer, B.	176.189
Swart, J.	21
Torley Duwel, J.H.	92
Vervloet, C.G.	37
Visser, A.	107
Vries Gzn, N. de	23
Waaker, J.	21.107
Wageningen, A.C. van	73
Weiss, Is.	121

Problemen

Belinfante, M.J.	15. 20. 71. 72. 87. 103. 104. 119. 156. 170. 171. 187. 204
Beudin, G.	172
Blonde	29
Bonnard, M.	113. 187. 203
Bree, J. de	71
Brink, M. ten	35
Dartelen, J.W. van	120
Ereira, J.	156
Everat, A.A.	29
Gobets, R.	87. 88
Gortmans, G.L.	13. 18. 19. 27. 35. 36. 72. 87. 104. 155
Haas, J. de	19
Hartenberg, H.	119. 203. 204
Jong, S. de	102. 156
Jongh, H. de	72. 156. 172. 188. 203
Kleute, P.	50. 172
Kloos, B.P.A.	19. 35. 36
Knol, A.	203
Mantel, A.	52
Mantel, G.	13. 20. 51. 71. 119. 136. 152
Manoury	29
Meer, S.E. van der	20. 28. 35. 88. 120. 170. 188. 198. 202
Querido, A.D.	120. 156. 204
Renooij, A.	36. 155
Sakayan, L.	187
Springer, B.	136. 156. 204
Stroo, W.	119. 156. 171
Swart, S.	19
Vader, G.	172. 188
Vervloet, C.G.	169